

NORGES OFFICIELLE STATISTIK,
UDGIVEN I AARET 1873.

C. No. 11.

TABELLER

VEDKOMMENDE

DE FASTE EIENDOMME

I

AARENE 1865—70.

UDGIVNE AF
DEPARTEMENTET FOR DET INDRE.

UN RÉSUMÉ SE TROUVE PAGE 49.

C. No. 11.

TABELLER

VEDKOMMENDE

DE FASTE EIENDOMME

I

AARENE 1866—70.

UDGIVNE AF

DEPARTEMENTET FOR DET INDRE.

CHRISTIANIA.

TRYKT I RINGVOLDS BOGTRYKKERI.

1873.

De Oplysninger, der findes samlede i nærværende Hefte af Norges officielle Statistik, ere for endel nye, medens de for den øvrige Del hidindtil have været meddelte i de almindelige Femaarsberetninger over Rigets økonomiske Tilstand. Som Titelen angiver, skulde Opgaverne tjene til Belysning af de faste Eiendomme og man har i dette Øiemed sammenstillet de Data, der har staaet til det statistiske Kontors Raadighed, idet man ogsaa har medtaget de vigtigste af de i tidligere Femaarsberetninger og andetsteds indeholdte Opgaver.

Det mangler imidlertid, saavel i Henseende til Materialets Omfang som hvad dets Beskaffenhed angaar, meget paa, at man tør sige at have tilveiebragt en tilfredsstillende Statistik over de faste Eiendomme.

I førstnævnte Henseende maa navnlig paapeges, at de hidenhørende Opgaver aldeles mangler for Byernes Vedkommende naar undtages at man har Oplysning om de solgte Eiendommers Antal og Værdi.

Hvad Landdistrikterne angaar, er vistnok Opgaverne i enkelte Retninger temmelig fuldstændige, men maa dog i et væsentligt Punkt betegnes som mangelfulde, idet der savnes Oplysning om Beskaffenheden og de forskjellige Bestanddele af de faste Eiendomme, hvorunder hører Opgaver over Fladeindholdet af dyrket Jord, af naturlig Eng, af Havnegang, af Skov, af Myrstrækninger o. s. v.; — selv om Størrelsen af det beboede Strøg har man endnu saa usikre Oplysninger, at man har anseet det for rettest ikke at offentliggjøre dem. Adskillige af de nævnte Opgaver ere vistnok paa Grund af vort Lands store Udstrækning vanskelige at erholde; men ligesom Undersøgelser i den antydede Retning tildels ere paabegyndte saaledes tør det haabes, at Kundskaben om disse Forholde efterhaanden vil blive mere og mere fuldstændig.

I Henseende til Paalideligheden af de her offentliggjorte Opgaver henvises til det derom i det følgende ytrede; foreløbig gjøres opmærksom paa, at Tabellerne i det hele maa bruges med Varsomhed.

Ved Udgangen af 1870 var Antallet af Jordeiendomme i Landdistrikterne ialt 149,013 med en samlet Matrikulskyld af 240,675 Skylddaler, hvoraf for Finmarken en beregnet

Skyldværdi af 925 Daler. Antallet af særskilt matrikulerede Eiendomme er større, idet der nemlig er foreskrevet den Regel, at dersom flere nær hinanden liggende Brug bleve drevne underet, skulde de kun regnes som et Brug, selv om de havde særskilte Løbenummere eller Litteraer.

Disse Eiendomme ere i Henseende til deres Beskaffenhed blevne inddelte i følgende Klasser:

	Antal.	Matrikulskyld. Skylddaler.	Do. for hvert Brug. Skylddaler.
1. Egentlige Jordbrug	135,230	233,503	1,73
2. Havnegange, Engstykker, Udslaatter, Sætervolde etc. . . .	5,496	1,678	0,31
3. Skove og Skovstykker	4,795	4,753	0,99
4. Hus, og Lastetomter, Fiskevand og andre særskilte matrikulerede Herligheder . .	3,492	741	0,21
Tilsammen	149,013	240,675	1,65

Da der til de fleste Jordbrug hører Havnegang og Skov, hvis Matrikulværdi er medtaget i Hovedgaardens, siger det sig selv, at de under No. 2 og 3 opførte særskilt matrikulerede Havnegange, Skove m. m. kun udgjøre en meget ringe Del af det hele derved optagne Areal.

I Henseende til Størrelsen vare Eiendommene fordelte, som følger:

Størrelsesgrupper.	Egentlige Jordbrug.		Andre Slags Eiendomme.	
	Antal.	Matrikulskyld.	Antal.	Matrikulskyld.
under 0,2 Skylddaler	17,682	1,820	8,366	663
0,2—1,0 —	47,879	26,775	4,188	1,782
1—2 —	32,773	47,615	654	872
2—5 —	29,140	87,700	358	1,047
5—10 —	5,860	39,143	152	941
10—20 —	1,580	21,237	37	613
over 20 —	316	9,213	28	1,254
Tilsammen	135,230	233,503	13,783	7,172

Naar man vil danne sig en Oversigt over Eiendomsfordelingen, tør følgende Inddelingsgrund mest stemme med Forholdene i vort Land:

I. Jordstykker \geq Jordbrug paa 0,2 Skylddaler (= 1 Ort) og derunder. Gjennemsnitsstørrelsen er her omtrent 12 Skyldskilling, Avlingen, regnet efter det gjen-

nemsnitlige Forhold*) mellem Skyldværdi og Avl i 1865, 1½ Td. Korn og 2 Tønder Poteter; Høavlingen føder ikke fuldt ½ Ko. Det Bidrag til en Families Underhold, som et saadant Jordstykke afgiver, er selvfølgelig ganske uvæsentligt.

De fleste af dem eies af Arbeidere, Haandværkere, Søfarende, Fiskere o. s. v., og naar hensees til den store Betydning, som det har for Samfundet, at mange af Arbeiderklassen eier eget Hus og Grund, vil det sees, at disse smaa Jordflekker trods deres Lidenhed spiller en ikke uvigtig Rolle.

II. Smaabrug fra 0,2—2,0 Skylddaler. Gjennemsnitsskylden er her 0,9 Skylddaler; der avles gennemsnitlig 15 Tønder Korn og 18 Tønder Poteter, samt Foder til ½ Hest, 3 à 4 Kjør og 7 Faar eller Gjeder, ialt 6 beregnede Kjør. Jordbruget yder her et meget væsentligt Bidrag til Underholdet; men uden Bierhverv kan selv den tarveligste Familie ikke slaa sig igjennem, saameget mindre naturligvis, hvis Gaarden er bygset eller forpagtet, og hvis der skal udredes Føderaad.

I de fleste Egne af vort Land er der imidlertid Adgang til Bifortjeneste, navnlig ved Fiskeri i det Vesten- og Nordenfjeldske og Skovdrift i det Østen- og Søndenfjeldske. Tjenere eller leiet Arbeidshjælp er der her i Regelen ikke Spørgsmaal om, idet Selveieren og hans Familie maa udføre alt Arbeide selv; af og til holdes dog en Tjenestepige.

III. Middelsbrug fra 2—10 Skylddaler. Med en Gjennemsnitsskyld af 3,9 Daler avles der i Regelen noget over 60 Tdr. Korn og 70—80 Tønder Poteter; der holdes gennemsnitlig 2 Heste, 15 Stkr. Storfæ, 30—40 Faar eller Gjeder og et Par Grise, ialt 26—27 beregnede Kjør. Her er Jordbruget ikke alene den overveiende Hovednæring, men i mange Tilfælde den eneste Erhvervskilde, der ogsaa er tilstrækkelig for en bedre Husholdning paa Landet, naar Eieren ikke trykkes af Gjæld eller af kostbart Føderaad. Der holdes i Regelen en Tjenestegut og 1 à 2 Tjenestepiger, selv om der er voxne Børn paa Gaarden, der ligesom Gaardbrugeren selv tage Del i Arbeidet.

IV. Støre Eiendomme fra 10 Skylddaler og opover. Gjennemsnitsskylden er her 16 Daler, Avlingen 250 Tønder Korn og 300 Tdr. Poteter, Kreaturholdet efter Gjennemsnitsberegningen 10 Heste, 60 Stkr. Storfæ, 130 Stkr. Faar og

*) Denne Beregningsmaade giver vistnok ikke for alle Eiendoms-kategorier et rigtigt Resultat, idet navnlig Dyrkningen af de mindre Eiendomme i Regelen er meget mere intensiv og følgerig giver et større Bruttoudbytte og føder et større Antal Kreaturer end de større. Hertil kommer, at der i Henseende til de dyrkede Væxter saavel som til Kreaturholdet udentvivl er en ikke ringe Forskjel mellem de større og mindre Brug, forsaavidt visse Sædarter og visse Slags Kreaturer ere mere forherskende ved den ene end ved den anden Eiendoms-kategori; saaledes dyrkes der ved de mindre Brug forholdsvis mere Poteter og holdes totrinsvis Mælkekjør. Uagtet disse og andre Mangler ved den omhandlede Gjennemsnitsberegning, har man dog i samme ialfald et Udgangspunkt, der i Mangel af noget bedre tør forsvare sin Plads.

Gjeder, 6 à 7 Stkr. Svin, ialt 109 beregnede Kjør. Disse Jordbrug skaffe sine Eiere rundeligt Udkomme, hvorhos der ikke sjeldent haves Biindtægter, saasom af Skovdrift paa Østlandet, af Skibsrederi i de søndenfjeldske Kystdistrikter, af Fiskeri i det Vesten- og Nordenfjeldske, o. s. v. Gaardsdriften bestyres under Eierens Overtilsyn i Regelen af Forvaltere eller Agronomer og foruden Tjenerne sysselsættes ofte særskilte Kvægrøgttere samt adskillige leiede Arbeidsfolk.

Efter denne almindelige Karakteristik af de Hovedtræk, der ere de hyppigst forekommende indenfor hver af de opstillede Eiendoms-kategorier, der forøvrigt efter Sagens Natur indeslutte en Mangfoldighed af forskellige Gradationer, gaa vi over til at tage Udbredningen af disse Klasser i nærmere Øiesyn.

Det vil af det foregaaende fremgaa, at Jordbrug med en Skyld af 24 Skilling og derunder ikke kunne ansees som „egentlige Jordbrug.“ Naar desuagtet 17,682 Stykker af dem i Opgaverne ere blevne betegnedes som saadanne, da maa dette være saaledes at forstaa, at de anvendes paa samme Maade som de egentlige Jordbrug nemlig til Dyrkning af Korn, Poteter eller Fodervæxter.

Da Grændsen mellem heromhandlede Jordstykker og Hustomter i mange Tilfælde kan være tvivlsom, har man i nedenstaaende Tabel ogsaa medtaget disse:

Amter.	Antal Eiendomme paa 24 Sk. og derunder.	
	Jordbrug.	Hustomter m. m. *)
Smaalenene	1,311	61
Akershus	1,269	1,167
Hedemarken	2,488	33
Kristians	800	56
Buskerud	1,353	362
Jarlsberg og Laurvik . .	1,120	515
Bratsberg	481	42
Nedenæs	696	431
Lister og Mandal	1,332	93
Stavanger	582	55
Søndre Bergenhus	243	245
Nordre Bergenhus	213	121
Romsdal	676	25
Søndre Thronhjøm	2,168	23
Nordre Thronhjøm	216	15
Nordland	461	5
Tromsø	1,132	1
Finmarken	1,141	242
Tilsammen	17,682	3,492

*) Hvormange af de heromhandlede Parceller der falder paa Hustomter, Havnegange og Skovstykker, kan af Tabel No. 2 b, vistnok udledes for disse tre Klasser underet, men ikke for hver enkelt af dem. Da imidlertid de allerfleste Hustomter er under 24 Skilling, har man her opført det samlede Antal Hustomter efter Tabel No. 2 c, idet den herved gjorte Feil maa ansees som aldeles uvæsentlig.

De Amter, der udmærke sig ved et i Forhold til Folke- mængden stort Antal saadanne Jordstykker, ere Finmarken, Tromsø, Lister og Mandal, Søndre Thronhjems, Hedemarken samt Jarlsberg og Laurvik. Et forholdsvis ringe Antal fore- findes i de to bergenshusiske Amter samt i Nordre Thron- hjems Amt.

Undersøger man nærmere Aarsagerne til de Forskjellig- heder, der i heromhandlede Henseende vise sig, vil man finde det vanskeligt at opstille almindelige Regler. Særegne For- hold indenfor enkelte Herreder udøve en væsentlig Indfly- delse paa de for det hele Amt fremkomne Tal. Saaledes skriver det store Antal Hustomter i Akershus Amt sig ho- vedsagelig fra Østre og Vestre Aker; i Hedemarkens Amt optræder navnlig Tolgen, Elverum og Trysild med et særde-

les stort Antal Jordstykker; i Buskerud Amt udmærker sig Næs i Hallingdal, Norderhov, Eker og Modum; i Jarlsberg og Laurviks Amt fornemmelig Nøtterø, i Bratsbergs Amt Søndøkedal, i Nedenæs Amt Østre Moland, i Lister og Man- dals Amt Næs og Hitterø, Kvinesdal og Oddernæs (der til- sammen har over Halvparten af det paa Amtet faldende Antal), i Stavanger Amt Ekersunds Landdistrikt og Hetland, i Søn- dre Thronhjems Amt Røraas, der tæller 1,190 af Amtets 2,168 Jordbrugsparceller.

Med Fradrag af Jordstykker paa 24 Skyldskilling og derunder vare de egentlige Jordbrug saaledes fordelt paa de ovenfor omhandlede Jordbrugsklasser indenfor de forskellige Amter:

Amter.	Antal „egentlige Jordbrug“:			Ialt over 0,2 Dlr.	Matrikulskyld af:			Ialt over 0,2 Dlr.	Gjennem- snitsskyld pr. Jordbrug. Skylddaler.
	Smaabrug 0,2—2 Dlr.	Middelsbrug 2—10 Dlr.	Store Eien- domme over 10 Dlr.		Smaa- brug 0,2—2 Dlr.	Middels- brug 2—10 Dlr.	Store Eien- domme over 10 Dlr.		
Smaalenene	4,075	2,033	106	6,214	3,742	7,811	1,897	13,450	2,2
Akershus	3,470	2,761	268	6,499	3,111	11,982	4,465	19,558	3,0
Hedemarken	5,749	2,009	459	8,217	4,683	8,479	7,681	20,843	2,5
Kristians	4,340	2,943	486	7,769	3,770	13,634	7,320	24,724	3,2
Buskerud	4,610	2,438	129	7,177	3,958	9,418	2,053	15,429	2,1
Jarlsberg og Laurvik .	4,107	2,082	62	6,251	3,782	7,506	1,258	12,546	2,0
Bråtsberg	3,683	2,224	95	6,002	3,408	8,192	1,440	13,040	2,2
Nedenæs	3,338	1,721	23	5,082	3,124	5,941	381	9,446	1,8
Lister og Mandal . . .	7,442	796	15	8,253	6,737	2,264	219	9,220	1,1
Stavanger	5,064	2,483	17	7,564	5,436	7,805	244	13,485	1,8
Søndre Bergenhus . . .	7,376	3,531	23	10,930	8,234	10,949	402	19,585	1,8
Nordre Bergenhus . . .	3,494	3,386	35	6,915	4,239	10,721	429	15,389	2,2
Romsdal	5,448	2,669	9	8,126	6,093	8,047	119	14,259	1,8
Søndre Thronhjems . .	5,081	1,508	50	6,639	4,116	5,019	815	9,950	1,5
Nordre Thronhjems . .	2,629	2,100	116	4,845	2,723	8,159	1,672	12,554	2,6
Nordland	6,284	287	3	6,574	4,984	830	55	5,869	0,9
Trømsø	3,093	27	„	3,120	1,569	79	„	1,648	0,5
Finmarken	1,369	2	„	1,371	681	7	„	688	0,5
Ialt	80,652	35,000	1,896	117,548	74,390	126,843	30,450	231,683	2,0
do. procentvis beregnet	68,6 pCt.	29,9 pCt.	1,5 pCt.	100,0 pCt.	32,1 pCt.	54,8 pCt.	13,1 pCt.	100,0 pCt.	„

Efter Antallet falder altsaa noget over $\frac{2}{3}$ af samtlige Jordbrug over 24 Skilling paa Smaabrug, $\frac{3}{10}$ paa Middelsbrug og kun $1\frac{1}{2}$ pCt. paa de større Eiendomme. Efter Matri- kulskylden indtager derimod Smaabrugene alene $\frac{1}{3}$, Middels- brugene noget over Halvparten og de store Brug omtrent $\frac{1}{3}$.

Jordbruges Gjennemsnitsskyld er mindst i de 3 nord- ligste Amter, hvor imidlertid den samme Matrikulskyld re- præsentere et betydeligt større Jordbrug end i de øvrige Dele af Riget; derefter i Lister og Mandals Amt; størst der- imod i Kristians, Akershus og Nordre Thronhjems Amter samt Hedemarkens Amt, af hvilket Hedemarkens Fogderi har den største Gjennemsnitsskyld i Riget, nemlig 4,6 Skylddaler pr. Brug.

Antallet af Smaabrug er foruden i de tre nordligste Amter størst i Lister og Mandals Amt, hvor det udgjør 90 pCt., samt i Hedemarkens Amt 70 pCt. Det forholdsvis mindste Antal Smaabrug findes i Nordre Bergenhus Amt (51 pCt.), Akershus Amt (53 pCt.), Nordre Thronhjems Amt (54 pCt.) og Kristians Amt (56 pCt.).

Af Amter med et nogenlunde betydeligt Antal store Eiendomme er der kun tre nemlig Kristians Amt (med 6,3 pCt.), Hedemarkens Amt (5,5 pCt.) og Akershus Amt (4,1 pCt.). Derefter kommer Nordre Thronhjems Amt (2,4 pCt.), Buskerud, Smaalenene og Bratsbergs Amter (med 1,8—1,6 pCt.). De øvrige Amter have kun et ganske ringe Antal store Eiendomme. Undersøger man dette Forhold for de

enkelte Fogderier, viser intet Distrikt et saa betydeligt Antal store Eiendomme som Hedemarken, hvor de udgjøre 15 pCt. af det samlede Antal over 24 Skyldskilling. Det næste i Rækken er det nærliggende Søndre Gudbrandsdalen med 12 pCt., samt Hadeland og Land med 7,5 pCt.

Nærmere Oplysninger om Forholdene i de enkelte Fogderier og i de enkelte Herreder ere meddelte i Tabel No. 2 a og b.

Siden 1819 har Antallet af faste Eiendomme samt af Gaardbrugere i Landdistrikterne været opgivet, som følger:

	Faste Eiendomme		Antal Selveiere og Leilendinge	
	uden Finmarken.	med Finmarken.	uden Finmarken.	med Finmarken.
1819	93,621	"	"	"
1825	"	"	89,509	90,385
1835	"	"	102,416	103,192
1838	110,786	"	"	"
1840	108,093	109,154	"	"
1845	113,567	114,657	102,702	102,827
1850	120,388	121,612	"	"
1855	126,762	127,988	111,723	113,204
1860	135,183	136,630	"	"
1865	145,500	147,702	112,316	112,725
1870	145,993	149,013	"	"

Til en ret Bedømmelse af disse Tal er det nødvendigt at tage Opgavernes Beskaffenhed nærmere i Øiesyn.

De for 1819 og 1838 meddelte Opgaver ere hentede fra a) „Tabel, der viser Antallet af Jordbrugene m. m., uddragen af Hovedmatrikulerings-Kommissionens Protokoller, hvorved Brugenes Antal gjenvises saaledes som de vare ved Sammenligningen i Aarene 1819 og 1820 ifølge Lov af 17de August 1818,“ samt b) do. over Antallet af Jordbrug m. m. ved Udgangen af Aaret 1838, uddragen af de ifølge Kgl. Resolution af 29de December 1838 trykte Fortegnelser over Jordbrug og deres Matrikulskyld, udgivne efter det Kongelige Finants-, Handels- og Tolddepartement's Foranstaltning i Christiania 1840 og 1845.

Disse Fortegnelser omfatte samtlige særskilt matrikulerede Eiendomme, hvad enten de bestod i egentlige Jordbrug eller i Skovstykker, Havnegange, m. m.

Opgaverne for Aarene 1840—1865 ere i Forbindelse med Femaarsberetningerne blevne meddelte af Fogderne efter et i Femaarsberetningen for 1861—1865, 2det Hefte pag. LXVIII trykt Schema, der forlangte Oplysning om Jordbrugenes Antal, og hvormange af disse der vare benyttede af Eierne og hvormange bortfæstede eller bortleiede, m. v. Disse Opgaver ere i Regelen blevne uddragne af Fogdernes Kassabøger og skulde saaledes ligesom de forrige have omfattet samtlige særskilt matrikulerede Eiendomme. Da imidlertid det foreskrevne Schema nærmest var beregnet paa de

egentlige Jordbrug, har der været en vis Tilbøielighed til af Opgaverne at udelukke særskilt matrikulerede Skovteige, Byggetomter o. l., og heraf bærer Opgaverne adskillige Spor navnlig for de senere Aar*). Enkeltvis er der istedetfor Antallet af Brug bleven opført Antallet af Brugere, hvilket er mindre, idet ikke sjældent en og samme Eier driver flere særskilt matrikulerede Brug underet.**)

For Aaret 1870 indhentedes Opgaverne efter et nyt Schema, der er aftrykt som et Anhang til nærværende Indledning. Som tidligere anført, forlangtes Antallet af Eiendomme særskilt opgivet for efternævnte 4 Klasser: 1) egentlige Jordbrug, 2) Havnegange, Engstykker, Udslaatter, Sætervold etc. 3) Skove og Skovstykker og 4) Hus- og Lastetomter, Fiskevand og andre særskilt matrikulerede Herligheder. Derhos blev den Regel foreskrevet, at dersom flere særskilt matrikulerede nær hinanden liggende Brug dreves underet, skulde de regnes for et Brug, om de end havde forskjellige Løbenummere eller Literaer. Denne Regel har havt den Virkning, at Antallet af Eiendomme i det hele viser sig noget lavere, end det efter den tidligere befulgte Fremgangsmaade vilde være bleven, om end Eiendommenes Klassifikation for enkelte Distrikters Vedkommende kan have virket i modsat Retning.

Det er i flere Henseender af Vigtighed at sammenholde Opgaverne over Jordeiendommene med de i Folketællingerne opgivne Antal af Gaardbrugere. Herved maa imidlertid mærkes, at mange Jordeiendomme bruges af Personer, der ikke henhører til Gaardbrugerklassen, saaledes de geistlige og civile Embedsgaarde samt andre offentlige Eiendomme; fremdeles de Eiendomme, der bruges af Værkseiere, Handelsmænd, Skibsredere, Fiskere o. a., hvis Hovednæring ikke er Jordbrug. I adskillige Tilfælde og navnlig, hvor Jordbrug er forenet med Fiskeri, kan det være meget tvivlsomt, hvorvidt Vedkommendes Næringsvei rettest bør ansees som Jordbrug eller ikke, og Spørgsmaalet er ogsaa bleven løst forskjelligt ved de forskjellige Tællinger, saaledes at der for Aarene 1845 og især for 1865 er bleven opført et forholdsvis ringere Antal Gaardbrugere end for de øvrige Aar, en Omstændighed, der navnlig har indvirket stærkt paa de Finmarken og tildels ogsaa Tromsø vedkommende Tal (se Tabel No. 10).

Efter disse Forklaringer antages følgende Beregning af den procentvise Tilvæxt i Antallet af Eiendomme saavidt muligt at udtrykke det virkelige Forhold:

*) Se f. Ex. Beretningen for Hedemarkens Amt for Aarene
 1851—55 pag 3
 1856—60 — 4
 og 1861—65 — 4
 for Søndre Thronhjems Amt for 1851—55 — 3
 Akershus Amt for 1861—65 — 7

**) Se Beretningen for Kristians Amt for 1851—55 — 2

a) Antal af Jordeiendomme udenfor Finmarken:

1819—1838 gennemsnitlig	+ 0,9 pCt. aarlig
1840—1845	— + 1,0 ” —
1845—1850	— + 1,2 ” —
1850—1855	— + 1,0 ” —
1855—1860	— + 1,3 ” —
1860—1865	— + 1,5 ” —

b) Antallet af Jordbrugere udenfor Finmarken:

1825—1835 gennemsnitlig	+ 1,3 pCt. aarlig
1835—1855	— + 0,4 ” —
1845—1865	— + 0,4 ” —

Heraf kan man formentlig drage den Slutning, at Antallet af Jordeiendomme i Tidsrummet fra 1819—1865 overhovedet har tiltaget med + 1,1 pCt. aarlig eller paa det nærmeste i samme Forhold som Folkemængden, og det saaledes at Tilvæksten har været stærkere i de senere Aar, ialfald indtil 1865.

Hvad derimod angaar Antallet af Jordbrugere, da

har Tilvæksten overhovedet været + 0,7 pCt., eller naar man bortser fra det noget tvivlsomme Resultat for Aarene 1825—1835, + 0,4 pCt. aarlig. For Aarene 1835—1865 viser sig altsaa Tilvæksten i Antallet af Brug 3 Gange saa stor som Tilvæksten i Antallet af Brugere.

Dette Forhold antages at kunne forklares ved den tiltagende Overgang fra Jordbrug til anden Næringsdrift, saasom Søfart, Fiskeri og Industrivirksomhed, hvilket har tilfølgelse, at der opstaar et større og større Antal Smaabrug, der eies af Personer, der drive Jordbrug som Bisysse.

Da den her paapegede Omstændighed er af væsentlig Betydning i Henseende til Spørgsmaalet om Udstykningens økonomiske Følger, vil det være af Vigtighed at underkaste dette Punkt en nærmere Granskning. Vi meddele derfor først nedenstaaende Tabel over Antallet af Eiendomme (udenfor Finmarken) i 1819, 1838 og 1870 fordelte efter deres Størrelse.

Antal Eiendomme:	1. Antal.			Midlere procentvise Tilvæxt.		2. Matrikulskyld.		
	1819.	1838.	1870.	1819—1838.	1838—1870.	1819.	1838.	1870.
0,0—0,2 Skylddaler	4,990	8,866	24,608	+ 3,1 pCt.	+ 3,2 pCt.	474	836	2,309
0,2—1,0 —	21,403	31,265	50,521	+ 2,0 —	+ 1,5 —	11,967	18,040	27,869
1— 2 —	24,120	28,652	33,395	+ 0,9 —	+ 0,5 —	35,459	41,778	48,431
2— 5 —	32,710	32,854	29,496	+ 0,0 —	— 0,3 —	99,740	98,677	88,740
5— 10 —	7,987	7,043	6,012	— 0,7 —	— 0,5 —	53,976	47,207	40,084
10— 20 —	2,065	1,791	1,617	— 0,8 —	— 0,3 —	28,759	24,748	21,850
over 20 —	346	315	344	— 0,5 —	+ 0,3 —	10,547	9,636	10,467
Sammendrag:								
Parceller . . . 0,0—0,2 —	4,990	8,866	24,608	+ 3,1 —	+ 3,2 —	474	836	2,309
Smaabrug . . . 0,2— 2 —	45,523	59,917	83,916	+ 1,5 —	+ 1,1 —	47,426	59,818	76,300
Middelsstore Brug 2— 10 —	40,697	39,897	35,508	— 0,1 —	— 0,4 —	153,716	145,884	128,824
Store Brug . . . over 10 —	2,411	2,106	1,961	— 0,7 —	— 0,2 —	39,306	34,384	32,317
Ialt	93,621	110,786	145,993	+ 0,9 pCt.	+ 0,9 pCt.	240,922	240,922	239,750

Det viser sig her, at Antallet af Parceller i Aarene 1819—1870 overhovedet er steget med + 3,1 pCt. aarlig, de smaa Jordbrug med + 1,2 pCt., medens de middelsstore Jordbrug ere aftagne med — 0,3 pCt. og de store Brug med — 0,4 pCt. aarlig.

Bedømt efter Matrikulskyldens Maalestok kan altsaa Udviklingsgangen betegnes saaledes: Megen stærk Tilvæxt i Antallet af Parceller, ikke ubetydelig Forøgelse i Antallet af smaa Jordbrug, samt nogen Minskning i Antallet af de middelsstore og de større Eiendomme.

Denne Regel har gjort sig gjældende omtrent paa samme Maade i Tidsrummet 1819—1838 som i de derpaa følgende 32 Aar, dog saaledes at der for førstnævnte Tidsrum viser sig en forholdsvis noget stærkere Tilvæxt i Antallet af de smaa Brug og stærkere Minskning i Antallet af de store. Det maa imidlertid antages, at den ovenfor omtalte for 1870

givne Regel om Beregningen af Eiendomme, der drives underet, neppe har været uden Indflydelse paa Resultatet.

Den gennemsnitlige Matrikulskyld udgjorde:

Aar.	For hver Eiendom. Skylddaler.	For hver Eiendom. over 24 Skyldskilling. Skylddaler.	For hver Gaardbruger. Skylddaler.
1819	2,58	2,71	—
1825	—	—	2,69
1835	—	—	2,35
1838	2,18	2,35	—
1840	*2,23	—	—
1845	2,12	—	2,34
1850	2,00	—	—
1855	1,90	—	2,15
1860	1,78	—	—
1865	1,65	—	2,14
1870	*1,65	1,96	—

Denne Opgave, der viser den stadigt aftagende Matri-

kulskyld af en middelsstor Eiendom, er kun et andet Udtryk for den ovenfor nærmere paaviste Tilvæxt i Antallet af Eiendomme. Ved begge disse forskellige Sider af samme Sag er der imidlertid en væsentlig Omstændighed, der hidtil ikke er taget i Betragtning, nemlig Eiendommenes tiltagende Opdyrkning, der har tilfølgende, at den samme Matrikulskyld repræsenterer en større Kapitalværdi, større Produktion og følgelig et i Virkeligheden større Jordbrug nu end for endel Aar tilbage.

Hvormeget den gennemsnitlige Stigen i Jordværdien udgjør er meget vanskeligt at afgjøre, dels fordi man ikke har paalidelige Opgaver over Skylddalerens Salgsværdi længere tilbage end 1852, dels fordi der siden dette Aar har indtraadt betydelige Fluktuationer i Eiendomspriserne. Dersom man tør ansætte den midlere Stigning i Jordværdien til omtrent 1 pCt. aarlig, og ansætter Jordværdien i 1820 til 250 Spd. pr. Skylddaler, (Husebygningernes Værdi herunder ikke medregnet) skulde Jordværdien være stegen til 300 Spd. i 1840 og noget over 400 i 1870.

I Henseende til den gennemsnitlige Produktion pr. Skylddaler har man i Opgaverne over Udsæd, Avl og Kreaturhold bestemte, om end ikke ganske tilfredsstillende Udgangspunkter. Paa hver Skylddaler faldt der:

Aar.	Udsæd i beregnede Tdr. Byg.	Netto Avl*) i beregnede Tdr. Byg.	Kreaturhold i beregnede Kjør.
1835	*1,6	* 7,9	*4,6
1845	2,0	11,3	5,9
1855	2,4	†14,9	6,8
1865	2,6	*14,8	*6,8
1870	*2,5	†16,5	*6,6

Forskjellige Omstændigheder, der dels staa i Forbindelse med Tællingens Beskaffenhed dels med Udfaldet af Høsten i vedkommende Tællingsaar, have haft til Følge, at de med * mærkede Opgaver udvise et forholdsvis lavt, de med † mærkede derimod et forholdsvis høit Resultat, saa at de ikke uden videre kunne sammenlignes med hinanden. Det tør imidlertid antages, at man nogenlunde træffer det rette For-

Aar.	Skyldværdi. Daler.	Jordværdi. Spd.	Udsæd ber. Td. Byg.	Nettoavl*) ber. Td. Byg.
1840 . . .	2,4	720	4,3	23,0
1870 . . .	2,0	800	5,1	31,3

Til yderligere Belysning af Forholdet meddeles nedenfor en Tabel, hvor Eiendommene ere inddelte i forskellige Grupper efter deres Størrelse saaledes, at første Gruppe indbefatter de 2,106 største Eiendomme, (hvilke i 1838 alle havde en Skyld af over 10 Dlr., men for 1870 tillige indbefattede nogle Eiendomme mellem 9½ og 10 Daler), anden Gruppe de 7,043 næststørste Eiendomme, (hvilke i 1838 havde en Skyld af 5—10 Daler o. s. v.

*) o: Avl med Fradrag af Udsæd.

hold, naar man ved Sammenligningen mellem Aarene 1840 og 1870 for det førstnævnte Tidspunkt gaar ud fra en Gjennemsnitsproduktion, der svarer til Middeltallet af Opgaverne for 1835 og 1845, og for 1870 benytter Middeltallet af Opgaverne for 1865 og 1870. Ved denne Beregning bliver vistnok begge Sammenligningsled noget for lave, men antagelig nogenlunde i samme Forhold, idet det dog maa have for Øie, at det samme Antal beregnede Kjør for 1870 paa Grund af det forbedrede Kreaturstel betegner en større Produktion end for 1840.

I Henhold hertil faldt der altsaa paa hver Skylddaler:

	Udsæd ber. Td. Byg.	Nettoavl ber. Td. Byg.	Kreaturhold beregn. Kjør.
1840	1,80	9,60	5,25
1870	2,55	15,65	6,70

hvilket viser følgende aar-

lige Procenttilvæxt for

Aarene 1840—70. . + 1,2 pCt. + 1,6 pCt. + 0,8 pCt.

Sammenligningen mellem 1845 og 1865 giver omtrent samme Resultat, nemlig en aarlig Tilvæxt af:

1845—65 + 1,3 pCt. + 1,4 pCt. + 0,7 pCt.

Efter de Beregninger,*) der i Professor Schweigaards, Cand. Tvethes Statistiker samt i Professor Brochs statistiske Aarbog ere anstillede over Værdien af Kornavlens og Fædriftens Udbytte, bliver det gennemsnitlige Udbytte pr. Skylddaler:

Aar.	Bruttoudbytte af Agerbrug. Spd.	Bruttoudbytte af Fædrift. Spd.	Tilsammen af Agerbrug og Fædrift. Spd.
1840	29,2	40,2	69,4
1865	52,1	83,3	135,4

aarlig Tilvæxt i 1840—65 + 2,3 pCt. + 3,0 pCt. + 2,7 pCt.

I Aarene 1865—70 har Udbyttet af Agerbruget neppe undergaaet nogen betydelig Forandring, hvorimod Fædriftsudbyttet antages at være bleven betydelig forøget.

I Henhold til disse Beregninger skulde altsaa et Middelsjordbrug, bortset fra Parceller paa 24 Skyldskilling og derunder, udvise følgende Forhold.**)

Kreaturhold beregn. Kjør.	Bruttoudbytte af Agerbrug. Spd.	Bruttoudbytte af Fædrift. Spd.	Tilsammen Udbytte af Agerbrug og Fædrift. Spd.
12,6	70	96	166
13,4	104	167	271

*) Disse Beregninger maa vistnok alene tillægges et relativt Værd, men kan alligevel bruges til at belyse heromhandlede Forhold, hvor der navnlig spørges om Udviklingens Gang. — I en Henseende har jeg forøvrigt fraveget Professor Brochs Beregning, idet jeg ikke har medtaget Udbyttet af Halmen, dels fordi det ikke er medtaget ved de to andre Beregninger, dels fordi det, forsaavidt det medgaar til Kreaturfoder, indgaar i Fædriftsudbyttet.

**) Af megen Interesse vilde det i denne Forbindelse have været, om man for begge de anførte Aar havde kunnet tillige opgive det gennemsnitlige Areal af Ager og Eng; men hertil savnes de fornødne Opgaver.

Grupper af Eiendomme.	Antal Eiendomme i 1838 og 1870.	Matrikulskyld:		Gjennemsnitlig Matrikulskyld pr. Eiendom.		Gjennemsnitlig Nettoavl pr. Eiendom.		Gjennemsnitlig Kreaturhold pr. Eiendom.		Gjennemsnitlig Bruttoudbytte af Agerbrug og Fædrift pr. Eiendom.	
		1838.	1870.	1838.	1870.	1838.	1870.	1838.	1870.	1838.	1870.
		Daler.	Daler.	Spd.	Spd.	beregn.	Td. Byg.	beregnete Kjør.	Spd.	Spd.	
1ste Grp. (i 1838 over 10 Dl.)	2,106	34,384	32,667	16,30	15,50	154	240	85	104	1,120	2,100
2den — (— 5—10 —)	7,043	47,207	44,784	6,70	6,20	64	100	35	42	460	840
3die — (— 2— 5 —)	32,854	98,677	91,690	3,05	2,80	30	44	16	19	210	380
4de — (— 1 — 2 —)	28,652	41,778	40,120	1,46	1,40	13	22	8	9	100	190

Ved Bedømmelsen af de Resultater, som navnlig Opgaverne over det paa hver Eiendom gjennemsnitlig faldende Bruttoudbytte synes at antyde, maa det haves for Øie, at dettes stigende Beløb ikke udtrykker et stigende Nettoudbytte, idet det er rimeligt, at ogsaa Driftsomkostningerne ere stegne, hvilket ialfald er Tilfældet med en væsentlig Post, nemlig Arbejdslønnen. Dette er navnlig af Betydning for de større Eiendomme, med Hensyn til hvilke det ogsaa maa erindres, at den ligefremme Beregning efter Matrikulskylden rimeligvis giver et for høit Resultat, cfr. Anm. Pag. IV.

Ikke destomindre fremgaar det af Opgaverne, som et formentlig sikkert Resultat, at Jordbrugets Udvikling over-

hovedet har været større end Jordudstyknings, at der vistnok nu er et betydeligt større Antal Smaabrug end før, men at et Middelbrug nu alligevel, hvad Jordbrugets Omfang angaar er større end hidtil, samt at Antallet af store Jordbrug, maalt efter Produktionens Størrelse, er større nu end i 1838.

Til Belysning af Udviklingen af heromhandlede Forhold i de forskjellige Amter hidsættes nedenstaaende Tabel over den aarlig Gjennemsnitstilvæxt i Antallet af Eiendomme og Antallet af Gaardbrugere samt af Folkemængden i det hele i Aarene 1840—1860*)

	Eiendomme 1840—1860.	Do. af Skyld over 24 Skill. 1838—1870.	Gaardbrugere. 1840—1860.	Folkemængde i 1835—1865.	Gjennemsnitlig Matrikulskyld af Eiendomme over 24 Skill. 1838 1870.
Smaalene	+ 1,6	+ 0,5	+ 0,5	+ 1,2	2,5 2,2
Akershus	+ 1,4	+ 0,6	+ 0,5	+ 1,4	3,6 3,0
Hedemarken	+ 1,2	+ 1,0	+ 0,8	+ 1,3	3,4 2,5
Kristians	+ 1,2	+ 0,6	+ 0,5	+ 0,9	3,6 3,0
Buskerud	+ 1,6	+ 0,6	+ 0,2	+ 0,7	2,5 2,0
Jarlsberg og Laurvig . .	+ 2,2	+ 0,5	+ 0,2	+ 0,9	2,3 2,0
Bratsberg	+ 0,8	+ 0,5	+ 0,1	+ 0,4	2,4 2,1
Nedenæs	+ 1,2	+ 0,4	+ 0,1	+ 1,1	2,2 1,9
Lister og Mandal	+ 1,2	+ 0,6	+ 0,4	+ 0,7	1,4 1,1
Stavanger	+ 1,4	+ 0,7	+ 0,9	+ 1,0	2,3 1,8
Søndre Bergenhus	+ 0,6	+ 0,4	+ 0,5	+ 0,9	2,0 1,8
Nordre Bergenhus	+ 0,7	+ 0,4	+ 0,4	+ 0,7	2,5 2,2
Romsdal	+ 0,4	+ 0,5	+ 0,5	+ 1,0	2,1 1,7
Søndre Thronhjelm . . .	+ 1,3	+ 0,7	+ 0,5	+ 1,0	1,9 1,5
Nordre Thronhjelm . . .	+ 0,5	+ 0,5	+ 0,2	+ 1,0	3,0 2,6
Nordland	+ 0,4	+ 0,2	+ 0,4	+ 1,4	1,0 0,9
Tromsø	+ 1,5	+ 0,7	+ 0,3	+ 1,6	0,7 0,6
Finmarken	(+ 1,6)	(?)	(+ 3,5)	(+ 1,6)	„ „
Riget	+ 1,1	+ 0,5	+ 0,4	+ 1,0	2,4 2,0

Da det store Antal Parceller af Skyld 24 Skilling og derunder tilsammen neppe indtage 1 pCt. af den samlede Matrikulskyld, har deres stærke Tilvæxt megen liden Vægt ved Undersøgelsen af Spørgsmaalet om Jordbrugenes Udstykning. Da disse Parceller imidlertid i høi Grad influerer paa Tilvæksten i det hele Antal af Eiendomme, bliver det i det hele rigtigere at bedømme Jordudstyknings efter den i Ta-

bellen anden Rubrik opførte Tilvæxt i Antallet af Eiendomme paa over 24 Skilling end efter den for samtlige Eiendomme stedfundne Tilvæxt.

*) Antallet af Gaardbrugere i 1840 og 1860 er regnet lig Middeltallet af det henholdsvis for 1835 og 1845 samt for 1855 og 1865 ved Folketællingerne opgivne Antal, hvilket i Henhold til det ovenfor Pag. VII bemærkede maa antages at være de rigtigste Sammenligningsled.

Efter denne Maalestok viser Hedemarken, Stavanger, Tromsø og Søndre Thronhjems Amter den største, Nordland samt de to bergenhussiske Amter den mindste Fremgang i Udstykningen.

De Amter, der udvise den største Tilvæxt i Antallet af Gaardbrugere, er, (bortset fra Finmarkens Amt, hvor Opgaverne ikke kunne ansees som paalidelige), Stavanger og Hedemarkens Amter, idet de øvrige kun fremhæve sig lidet over Gjennemsnittsforholdet for det hele Rige. Et Amt, nemlig Nedenæs, viser Tilbagegang i Antallet af Gaardbrugere, og for 4 Amter, nemlig Bratsberg, Nordre Thronhjem, Buskerud samt Jarlsberg og Laurvig er Tilvæksten betydeligt under den gjennemsnitlige.

Det vil altsaa sees, at Tilvæksten i Antallet af Gaardbrugere ikke falder sammen med Tilvæksten i Antallet af Eiendomme over 24 Skilling; dog er Forskjellen for de fleste Amters Vedkommende ikke meget betydelig, — betydeligst for Nedenæs, Buskeruds, Bratsbergs, Tromsø, Jarlsberg og Laurvigs samt Nordre Thronhjems Amter, hvor en større Del af disse Eiendomme maa være gaaet over paa Ikkegaardbrugeres Hænder.

Medregnes ogsaa Parcellerne, viser det sig, at det samlede Antal Eiendomme og Folkemængden i det hele har holdt jævnt Skridt med hinanden. Fra denne Regel danner Jarlsberg og Laurvigs, Buskeruds og Bratsbergs samt Lister og Mandals Amter mærkelige Undtagelser i den ene Retning, Nordlands, Romsdals og Nordre Thronhjems i den anden Retning. Hvad Jarlsberg og Laurvigs Amt angaar, staar den forholdsvis stærke Tilvæxt i Antallet af Eiendomme vistnok i Forbindelse med Søfartens voxende Betydning for Amtet. For Buskeruds og Bratsbergs Amter skriver Udstykningen sig derimod hovedsagelig fra særskilt Skyldsætning af en betydelig Mængde smaa Havnegange og Skovstykker henholdsvis i Hallingdals og Øvre Thelemarkens Fogderier.

Naar der i Nordlands, Romsdals og Nordre Thronhjems Amter viser sig en i Forhold til Folkemængdens Stigen ringe Tilvæxt i Antallet af Eiendomme og der, efter hvad der ovenfor er oplyst, i Nordlands Amt og i de to bergenhussiske Amter overhovedet viser sig en ringe Tilvæxt i Antallet af Eiendomme over 24 Skilling, da er det vistnok mere end en Tilfældighed, at Leilændingsforholdet netop i disse Amter og fremfor alt i Nordlands Amt dels i den senere Tid har havt, dels endnu har den største Udbredelse*). Thi naar et stort Antal Eiendomme, som Tilfældet er ved Leilændingsgods, bortleies paa Brugerens Levetid og det derhos er sædvanligt, at det samme Brug vedbliver at bortbygges til den samme Familie, er det klart at dette maa hindre Udstykningen. At der i Tromsø Amt, hvor der ligeledes er et forholdsvis stort Antal Leilændingsgods, aligevel har foregaaet en betydelig Udstykning, maa have sin Grund i forskellige i modsat Ret-

ning virkende Aarsager, blandt hvilke kan nævnes den tiltagende Bebyggelse af Maalselven og Bardodalen samt Fiskeriernes Udvikling, hvorhos det maa komme i Betragtning at Leilændingsvæsenet i Tromsø Amt alene i ganske enkelte Herreder spiller nogen særdeles fremragende Rolle, medens det i Nordlands Amt er mere jævnt udbredt.

I Henseende til Spørgsmaalet om den Indflydelse, som Fordelingen af Eiendommene i større og mindre Brug udøver paa de forskellige Distrikters økonomiske Vilkaar, indeholder Amtmændenes Femaarsberetninger adskillige Bemærkninger, af hvilke vi nedenfor meddele et Uddrag.

Smaalenenes Amt. I Beretningen for 1841—45 omtales, at adskillige Sædegaarde og større Bøndergaarde i de senere Aar ere blevne udparcellerede og det underliggende Bøndergods gaaet over til Selveiendom, hvilket i sig selv ansees som en Fordel, idet det underliggende Bøndergods tidligere bortforpagtedes paa Aaremaal; ved Siden deraf ytres dog nogen Frygt for Følgerne af en altfor vidtdreven Udparcelleren. I enkelte Præstegjæld (Onsø, Rakkestad, Tune og Skibtvet) siges Udstykningen at være overdreven og Fattigdommen større end ellers. En liden Gaard kan ikke fuldt ud beskæftige en Familie, hvoraf opstaar Lediggang og Fattigdom; desuden fremkaldes et uheldigt Forhold mellem Heste og Kreaturer, Ager og Eng, hvorhos et ordentligt Sædskifte hindres. I den følgende Femaarsberetning bemærkes imidlertid, at Smaalenene endnu har en Mængde større Eiendomme, hvis Bibeholdelse ansees at være af den største Vigtighed. De gode Exempler, som ere givne af formuende og indsigtfulde, videnskabeligt dannede Jordbrugere, have virket yderst gavnligt til Jordbrugets Fremme. Paa den anden Side ytres, at det under vore Forholde ikke er ønskeligt, at altfor store Strækninger ere underlagte en Enkeltmand, og at mindre Eiendomme ofte give et forholdsvis bedre Udbytte end de større. I Beretningen for 1861—65 inddeler Amtmanden Eiendommene paa samme Maade som ovenfor er gjort, i store, middels og smaa. De store Eiendomme besiddes i Almindelighed af Mænd, der drive Jordbruget ved leiede Arbeidere, medens Eieren selv kun fører et Slags Tilsyn og lever med Familie som saakaldet Herremand. Er han ikke Kapitalist bliver han let narret og snart nødsaget til at sælge. De store Eiendomme svare hos os ikke saa god Regning som i Sverige og Danmark; thi der er Arbeidskraften billigere, der sættes virkelige Kapitaler i Jordbrug, der er man tilfreds med en lavere Rente og der er Kornpriserne ikke saa fluktuerende; er Eieren der ikke selv kyndig og dygtig, bortforpagter han sin Eiendom, medens hos os ingen Forpagterstand endnu findes. Det Jordbrug, der drives paa de mindre Eiendomme (o: under 2 Skylddaler) underholder vanskelig en Familie. Har denne ingen anden Næring, gaar Eieren let tilgrunde, og det saameget lettere, som disse Slags Eiendomme som oftest ere høiest betalte. De Eiendomme, som i ældre Tider kaldtes fulde Gaarde og

*) Sammenlign hermed Schweigaards Norges Statistik pag. 55.

hvorved i Almindelighed forstodes Gaarde, hvis Eiere vare paalagte at være Artilleri- eller Kavalleriudredere, havde en Skyld af omkring 4 og 5 Skylddaler. Disse Eiendommers Drift svarer bedst Regning; Eieren finder der med Familie passende Arbeide, Produkterne fortæres for største Delen paa Gaarden, medens Noget bliver tilovers til Salg og dækker de kontante Udtællinger. Naar de middels Eiendomme, som ikke af Beliggenheden kunne beregne en særlig Fordel, i Smaalenene ikke betales høiere end 800 à 1000 Spd. pr. Skylddaler, saa vil den Mand, som deri sætter passende Kapital, deraf kunne leve sorgfrit med Familie, naar han er en ordentlig, arbeidsom og kyndig Mand.“

Akershus Amt. I Beretningen for 1836—1840 siges der, at Eiendommens Udparcellering paa flere Steder er drevet temmelig vidt, hvilket hindrer større og mere gennemgribende Foretagender. Lignende Bemærkning gjøres i Beretningen for 1856—1860 med det Tilføiende, at det vistnok er sjældent, at Brugere af de ganske smaa Eiendomme kan hæve sig til et endog lavt Trin af økonomisk Velvære; i Misvæxtsaar bliver Stillingen mislig. Paa den anden Side ligger der i dette Amt til en stor Mængde Gaarde endnu forholdsvis betydelige Strækninger Jord skikket til Opdyrking, hvilke i Regelen først ved Gaardenes Deling blive opdyrkede.

Hedemarkens Amt. I Beretningen for 1851—1855 bemærkes, at Udstykningen er forøget, dog ikke i samme Grad som Folkemængden, og at den tilsyneladende Forøgelse ikke saameget skriver sig fra Deling af ordentlige Jordbrug, som derfra, at Husmandspladse i Udmarken og Skovtrakterne ere blevne afhændede til Brugere og særskilt skyldsatte.

Kristians Amt. (1856—1860). I Toten, hvor Udstykningen har været størst, antages den ikke at have været skadelig, idet en større Flerhed af Smaabrugseiere søge sin Ernæring dels ved Haandværksarbeide, dels ved andet Arbeide udenfor Hjemmet; i enkelte Tilfælde har den virket gavnlig, forsaavidt større Eiendomme, hvis Drift for Enkeltmand har været uoverkommelig, ved Deling ere blevne bedre opdyrkede.

Buskeruds Amt. Her foreligger ingen Udtalelse om dette Spørgsmaal, hvoraf maaske tør sluttes, at der ikke har vist sig følelige Ulemper af nogen for vidt dreven Udstykning.

Det samme gjælder om Jarlsberg og Laurviks samt Bratsbergs Amter.

Nedenæs Amt. 1841—1845: „Gaardenes store Udparcellering — de fleste ere mellem 1 og 2 Skylddaler — lammer Eiernes Evne til at forbedre Dyrkningsmaaden; Agerlandet er meget indskrænket.“ I Beretningen for 1866—1870 ytres, at Næringsveienes Blanding (Skovbrug, Skibsrederi, Søfart) har befordret Jordens Udstykning. „Af store Eiendomme er der kun faa, og flere af dem ere hovedsagelig Skovgaarde. Paa Øerne og den nærmeste Rand af Kysten ere de fleste

Jordlodder saa smaa, at der ikke engang er Anledning til egentligt Jordbrug. De dyrkes hovedsagelig af Kvinder, Børn og gamle Folk, der have ophørt med at fare tilsøs. Her er næsten hvert brugbart Stykke Jord optaget og Spaden det væsentligste Redskab, da de færreste Gaarde ere store nok til at holde en Hest.“

Lister og Mandals Amt. Det er især for dette Amts Vedkommende, at der klages over den altfor vidtdrevne Udstykning, der forendel tilskrives Naturforholdene, som vanskeliggjør Ansamling af store Eiendomme, (Beretningen for 1866—1870), dels forklares ved den i Amtet raadende Opfatning, som ikke er gunstig for Dannelsen af større Jordbrug eller for de ulige Kaar, der maa indtræde samtidig med Udviklingen af et større materielt Velvære. (Beretningen for 1861—1865). Brugenes Ubetydelighed siges at gjøre det til en Umulighed at drive dem uden efter den mest indskrænkede Maalestok og ved de simpleste Midler. Gaardparterne er for smaa til at ernære en Familie (Beretningerne 1836—1840 og 1861—1865). I Beretningen for 1856—1860 heder det, at Udstykningen er drevet saa vidt, at Gaardbrugere overalt maa søge Binæring, i Kystdistrikterne ved Fiskeri, i de indre Distrikter ved Skovbrug. Naar undtages de førstnævnte Dele af Amtet, hvor Anledning til Erhverv falder rundelig, er Tilstanden ganske kummerlig og de øvre Bygder har i de sidste Aar (1856—1860) ikke kunnet slaa sig igjennem uden ved Laan fra Statens Side. Gjennemsnitsskylden er 1 Daler og den Klasse Gaardbrugere kan selvfølgelig ikke have det rundeligt. Dog er Vaaningshusene gode, især i den østlige Del af Amtet. Paa Gaarde, af en Skylddaler hviler der ikke alene Føderaad, men ogsaa Gjæld til Sødskende. I Beretningen for 1861—1865 heder det om visse Distrikter inden Amtet, at Tilstanden blandt Gaardbrugerstanden er saa fortrykt, at mange af dem, vilde gjøre rettest i at sælge sine Jordbrug og ernære sig som Dagarbeidere, Fiskere eller Søfarende.

Stavanger Amt. I Beretningerne for 1836—1840 og 1841—1845 siges det, at Gaardenes Udstykning, skjønt i andre Henseender skadelig, dog har i ikke ringe Grad bidraget til Opdyrkning af Nyland. For Aarene 1851—1855 bemærkes, at Brugenes Størrelse bedømt efter Matrikulskylden vistnok har aftaget, men at Jordegojsets stigende Værdi og Oprydningen af Nyland gjør, at der paa hvert enkelt Brug nu falder en større Salgsværdi end i 1820 og 1839. I Beretningen for 1861—1865 betegnes det derimod i sin Almindelighed som uheldigt, at Udstykningen gaar frem, især fordi det er almindeligt, at Faderen endnu i sin kraftige Alder overlader Gaarden til en af sine Sønner mod Føderaad, hvoraf følger, at disse mindre Eiendomme ofte maa afgive Underhold til to eller flere Familier. Paa den anden Side gjentages den tidligere Bemærkning, at Udstykningen befordrer Opdyrkingen, hvorhos det tilføies, at de nye Brug for en Del bestaa i mindre Pladse, der fraskilles et større Brug.

Søndre Bergenhus Amt. I Beretningen for 1856—1860 heder det: Uagtet Udstykningen i dette Amt ikke er gaaet saa stærkt frem som i Landet overhovedet, har Ulemperne derved neppe været mindre følelige, idet Opdyrkning af Nyland og Jordens bedre Brug her mindre har holdt Skridt med Brugenes Deling. I Røldal er Gjennemsnitsskylden sunket til 75 Skilling og Beboerne alene henviste til Jordbrug. Kystdistrikterne ere paa Grund af Fiskerinæringen bedre stillede uagtet sin lave Gjennemsnitsskyld.

For Nordre Bergenhus Amt foreligger ingen Udtalelser.

Romsdals Amt. Her findes alene en Bemærkning i Beretningen for 1866—1870, gaaende ud paa, at Udstykningen fremkalder Oprydning af Nyland.

Søndre Thronhjems Amt. I Beretningerne for 1856—1860 og 1861—1865 siges det, at der i dette Amt ikke er Grund til at klage over en for vidt dreven Udstykning, da denne i de Egne, hvor den finder Sted i nogen mærkelig Grad, maa ansees som berettiget. Dette er navnlig Tilfældet i Søndre Thronhjems Amt, hvor Fiskeri er Hovednæringen, og i og omkring Bergstaden Røraas, hvor de smaa, men rige Haugelapper paa en ganske eiendommelig Maade gjør sig gjældende ved Mælkeproduktionen. Paa Amtets Landboforholde i Almindelighed kan Udstykningen ikke siges at øve væsentlig Indflydelse.

Om Forholdet i Nordre Thronhjems Amt heder det i Beretningen for 1866—1870, at Gjennemsnitsskylden viser et ganske gunstigt Resultat, naar det tages i Betragtning, at Namdalens Fogderi fornemmelig ernærer sig ved Fiskeri, ved Siden af hvilket de store Jordbrug i Regelen ere mindre lønnende.

Nordlands Amt. Herom ytres i Beretningerne for 1861—1865 og 1866—1870: Skyldens gjennemsnitlige Beløb pr. Brug synes at vidne om et i Henseende til Udstykning uheldigt Forhold, som dog i Virkeligheden ikke kan siges at finde Sted, da et betydeligt Antal Smaabrug falder paa Folk, der væsentligst søge sin Næring af Søen. De for hvem Jordbrug maa eller bør være Hovedsagen, have ingen Grund til at klage over manglende Jord.

For Tromsø Amt bemærkes der i Beretningerne for 1861—1865 og 1866—1870, at Udstykning fremdeles gaar for sig, og at Brugene ere smaa. Paa hvert Brug falder der i Gjennemsnit 1 Hest, 5 Kjør og 13 Faar samt en Udsæd af 1 Tønde Byg og 4 Tdr. Poteter. Brugenes ringe Størrelse er vistnok ikke heldig for et rationelt Jordbrug; men det antages alligevel, at Udstykningen endnu ikke er gaaet ud over de af Forholdene i Amtet betingede Grændser.

Fiskeriet vil nemlig altid drage de fleste Kræfter til sig, saa at der i Regelen ikke vil være muligt for rimelig Pris at faa udført Jordbrugsarbejder ved Hjælp af leiede Folk. Jordbrugene maa derfor være smaa for at kunne drives væsentligst ved Gaardens egne Folk og af dem ogsaa oftest i den Tid, der kan afsees fra Fisket. I Regelen vil saaledes større Jordbrug ikke lønne sig, medens de mindre afgive væsentlige og uundværlige Bidrag til Befolkningens Underholdning. I enkelte Dele af Amtet, navnlig Maalselven og Bardo, er dog Jordbrug og navnlig Fædrift Hovednæringen; men her er Gaardene i Almindelighed saa store, at de endnu i nogen Tid godt taale Deling. —

Af disse Udtalelser fremgaar, at Jordudstykningsvirkningen vistnok paa sine Steder, navnlig i Lister og Mandals Amt og i enkelte Distrikter af Smaalenenes, Akershus, Nedenæs og Søndre Bergenhus Amter, har naaet en Grad, der maa betegnes som skadelig; men at selv en vidt dreven Udstykning i andre Distrikter, hvor Gaardbrugerne ved Siden af Jordens Dyrkning tillige sysle med anden Næringsdrift, ikke har vist sig at medføre Ulemper. Tvertimod anføres der fra et Par Amter, hvor Fiskerierne spille en vigtig Rolle, at de store Jordbrug ikke lønne sig saa godt som de smaa. Anledning til Bifortjeneste ved andre Næringsveie end Jordbrug haves i de allerfleste Kystherreder, i det Vesten- og Nordenfjeldske ved Fiskeri, i det Søndenfjeldske ved Skibsrederi og Søfart. I flere af de indre Distrikter er Skovdrift en meget vigtig Støtte for Gaardbrugerne. Kun for et enkelt Distrikt, nemlig Toten, fremhæves det, at Eierne af smaa Brug søge Ernæring ved Industri, der udentvivl i mange af vort Lands Egne kunde afgive en Bifortjeneste af stor Betydning.

For de væsentligst jordbrugende Distrikter antages de middels store Eiendomme paa 4 à 5 Skylddaler at være de mest lønnende, medens de store Jordbrug hidindtil neppe have svaret saa god Regning.

Den Fordeling af Eiendommene, som i Almindelighed antages at være den heldigste, er en passende Blanding af de store, middelsstore og smaa Brug, saaledes at Hovedvægten falder paa de middelsstore, idet det dog til Fremme af et rationelt Landbrug ansees at være af stor Betydning, at der i de fleste Distrikter findes enkelte større Eiendomsbedere, der ved sin Indsigt og Kapitalkraft kunne gaa i Spidsen med Fremskridt.

I Henseende til Forholdet mellem offentlig og privat Eiendom med videre indeholder Tabel No. 2 d nogle Oplysninger, ifølge hvilke de egentlige Jordbrug samt de særskilt skyldsatte Skove og Skovstykker ved Udgangen af 1870 vare fordelte paa følgende Hænder:

Eiere.	Jordbrug.		Procent af Skyldværdien.	Skove.		Procent af Skyldværdien.
	Antal.	Skylddaler*).		Antal.	Skylddaler.	
1. Private bosatte:						
a) vedkommende Herreder	124,470	212,670	91,1	3,144	2,263	47,6
b) andre Landdistrikter	4,653	6,942	3,0	1,006	1,041	21,9
c) Byerne	3,181	6,113	2,6	479	1,204	25,3
d) Udlandet	246	707	0,3	85	127	2,7
2. Hypothekbanken, og andre Banker	38	56	0,0	3	3	0,1
3. Oplysningsvæsenets og andre under						
Kirkedepartementet sorterende Fonds	1,369	5,015	2,1	7	7	0,1
4. Kommunen	736	829	0,4	28	14	0,3
5. Staten	537	1,171	0,5	43	94	2,0
Ialt Privateiendom (1,2)	132,588	226,488	97,0	4,717	4,638	97,6
Offentlig Eiendom (3,4,5)	2,642	7,015	3,0	78	115	2,4
Summa	135,230	233,503	100,0	4,795	4,753	100,0

De offentlige Eiendomme indtage altsaa i Henseende til Antal kun 2 pCt. og i Henseende til Skyldværdi kun 3 pCt. af det samlede Jordegods. Ikke mindre end 97 pCt. af Skyldværdien er i Privates Eie og 91 pCt. tilhøre Private, der ere bosatte i den Kommune, hvor Eiendommen er beliggende.

Af de særskilt skyldsatte Skove er ligeledes omtrent 97 pCt. i Privates Eie, men en forholdsvis større Del deraf

er paa Udenbygdsboendes Hænder, hvorved imidlertid maa erindres, at de betydeligste Skovstrækninger dels ere skyldsatte i Forbindelse med vedkommende Gaard, hvortil Skoven hører, dels, forsaavidt de udgjøre en Almenning, slet ikke ere skyldsatte.

Hvorledes dette Forhold stiller sig amtsvis vil for de egentlige Jordbrugs samt for Skovenes Vedkommende erfares af nedenstaaende Tabel:

Amter.	Af de egentlige Jordbrug samt af Skovene eiedes				For hvert 100 Skylddaler af disse Eiendomme tilhørte		
	af indenbygdsboende private. Skylddaler.	af andre private samt af Banker. Skylddaler.	af det offentlige. Skylddaler.	Sum. Skylddaler.	indenbygdsboende private.	andre private samt Banker.	det offentlige.
Smaalene	12,362	902	391	13,655	90,5	6,6	2,9
Akershus	17,707	2,310	635	20,652	85,7	11,2	3,1
Hedemarken	20,333	1,914	539	22,786	89,2	8,4	2,4
Kristians	23,845	888	769	25,502	93,5	3,5	3,0
Buskerud	14,697	935	417	16,049	91,6	5,8	2,6
Jærlsberg og Laurvik	11,073	1,331	375	12,779	86,7	10,4	2,9
Bratsberg	11,970	1,318	230	13,518	88,6	9,7	1,7
Nedenæs	9,141	409	130	9,680	94,5	4,2	1,3
Lister og Mandal	8,962	237	157	9,356	95,7	2,6	1,7
Stavanger	12,986	227	340	13,553	95,8	1,7	2,5
Søndre Bergenhus	17,812	1,177	625	19,614	90,9	6,0	3,1
Nordre Bergenhus	14,660	466	316	15,442	95,0	3,0	2,0
Romsdal	13,014	899	426	14,339	90,8	6,3	2,9
Søndre Thronhjelm	8,927	595	609	10,131	88,1	5,9	6,0
Nordre Thronhjelm	11,058	966	629	12,653	87,5	7,6	4,9
Nordland	4,092	1,397	439	5,928	69,1	23,5	7,4
Tromsø	1,509	192	82	1,783	84,6	10,8	4,6
Finmarken	785	30	21	836	94,0	3,5	2,5
Summa	214,933	16,193	7,130	238,256	90,2	6,8	3,0

*) De originale Opgaver udvise ikke det paa hver enkelt af disse Eiendoms-kategorier faldende Skyldbeløb, men da man for hver af dem har Opgaver over Antallet af Eiendomme under 24 Skilling, do. fra 24 Skilling—1 Dlr., 1—2, 2—5 o. s. v. Dlr., har man ved at benytte midlere Skyldværdier kunnet beregne det samlede Beløb.

De Amter, hvor en forholdsvis stor Del af Grundværdien tilhører andre end Bygdens egne Indvaanere, er altsaa fremfor alt Nordlands Amt, (hvor dette er Tilfældet med 30,9 pCt. af Matrikulskylden), dernæst Tromsø Amt (15,4 pCt., Akershus Amt (14,3 pCt.) samt Jarlsberg og Laurvigs Amt (13,3 pCt.). Dette Forhold staar i Forbindelse med den større eller mindre Udbredelse dels af privat eller offentligt Bygsgods, dels af Skoveiendomme, (der som ovenfor berørt ikke sjelden er paa fremmede Hænder). Beliggenheden i Nærheden af de større Byer sees ogsaa at øve nogen Indflydelse paa dette Forhold, idet ikke faa Byindvaanere besidde Eiendommene i det tilgrænsende Landdistrikt. *)

Af Eiendomme tilhørende Udlændinge opgives der 246 Jordbrug og 85 særskilt skyldsatte Skovstykker, tilsammen repræsenterende henholdsvis 707 og 127 Skylddaler, der efter de i Aarene 1866—70 betalte Priser skulde have en Værdi af omtrent 600,000 Spd., men som for nærværende maa ansættes adskilligt højere. Antagelig er Værdien af de norske Undersaatter i Sverige tilhørende Eiendomme betydeligt større end nævnte Sum, uden at vi dog ere istand til at angive noget bestemt Beløb. Af den hele af Udlændinger eiede Skyldværdi falder ikke mindre end 218 Skylddaler paa Brunlaugnæs og Hedrums Herreder i Laurvigs Fogderi, af hvilke Størstedelen om ikke det hele eies af en enkelt i Danmark bosat Privatmand. Overhovedet er kun en ubetydelig Del af Grundværdien paa fremmedes Hænder, selv om man tager i Betragtning de i Udlændingers Besiddelse værende Bergværker og Gruber.

Det offentlige Jordegods og navnlig det beneficerede har tidligere været meget betydeligere end nu. Ved Reformationen fratog Staten Geistligheden omtrent $\frac{1}{4}$ af dens Gods. En ligesaastor og maaske større Del gik tabt ved Kirkernes Salg i den første Halvdel af forrige Aarhundrede. I Aarene 1701—1813 udlagdes 300 Gaarde til civile og militære Embedsgaarde¹⁾. I de første Aar af dette Aarhundrede (ca. 1808) udgjorde det beneficerede Gods med Indbegreb af Enkesæderne, men med Udelukkelse af Prestegaarde og andre Embedsgaarde 5,278 Skp. Tunge, svarende til noget over 30,000 Skylddaler²⁾. I Aaret 1821 ansloges det beneficerede Gods til $\frac{1}{10}$ af det hele, altsaa omtrent 24,000 Skylddaler¹⁾, medens det i 1870 opgives til omtrent 5,000 Skylddaler. Dets Realisation bestemtes allerede ved Rescr. 19de Mai 1809, men denne Foranstaltning blev først

*) Af Akers Matrikulskyld 2,532 Dlr., tilhørte saaledes omtrent 246 Dlr. altsaa næsten 10 pCt. Byindvaanere, hvortil rimeligvis kommer en ikke liden Del af den paa Hustomter etc. faldende Skyldværdi (90 Dlr.). I Bergs Herred ved Frederikshald var dette Tilfældet med omtrent 124 Skylddaler eller over 16 pCt.; i Hedrum (ved Laurvik) endog med omtr. 466 Skylddaler eller 47 pCt., hvilket imidlertid har en særegen Grund, idet denne Jordværdi udgjøres af Eiendomme tilhørende Fritzø Jernværk.

¹⁾ Ifølge Tvetes Statistik pag. 36.

²⁾ Schweigaards Statistik pag. 55.

ved Lov af 20de August 1821 alvorlig gennemført og tillige udstrakt til Statens Bygsgods.¹⁾

Siden 1822 er der af offentligt Jordegods afhændet:

Aar.	Antal Brug.	Matrikulskyld.
1822—1845	7,718	ca. 13,000
1846—1850	2,042	3,528
1851—1855	1,193	1,819
1856—1860	953	1,416
1861—1865	600	922
1866—1870	ca. 288 ²⁾	ca. 600
Tilsammen 12,794		21,285

Af det samlede Beløb falder omtrent $\frac{4}{5}$ paa det beneficerede Gods, og Resten paa Stiftelsers og Statens Jordeiendomme,

Salgssummen udgjorde med Tillæg af Jordafgiftens Kapitalværdi i 1861—65: 293,000 Spd og i 1866—70: 225,500 Spd., hvoraf 34,500 Spd. i 1866, 36,500 Spd. i 1867, 59,000 Spd. i 1868, 46,500 Spd. i 1869, 44,000 Spd. i 1870 og 5,000 Spd. uden Anførsel af det enkelte Aar.

Om Jordfællesskabet indeholder Tabel N. 3 a endel af vedkommende Lensmænd meddelte Oplysninger, der imidlertid ikke kunne ansees som fuldt paalidelige, dels fordi de forudsatte et forholdsvis stort Lokalkjendskab, dels fordi Spørgsmaalet om, hvad der skal henregnes til Fællesskab, navnlig det saakaldte „ufuldkomne,“ i de enkelte Tilfælde ofte beror paa et usikkert Skjøn. Det vil ogsaa af Tabellen sees, at Opgave ganske mangler for flere Herreder, hvor Fællesskab maa antages at finde Sted.

Efter de erholdte Oplysninger kan det samlede Antal Brug, der ved Udgangen af 1870 laa i Fællesskab om Hjemmarken, anslaaes til noget over 20,000 med en Matrikulskyld af noget over 30,000 Skylddaler, — (i hvilke Tal der for 59 Herreder, med Hensyn til hvilke Opgaver mangle, er indbefattet et beregnet Antal af 3,255 Brug og 4,825 Skylddaler). — I Forhold til Matrikulskylden for det hele Rige udgjorde altsaa de i saadant Fællesskab liggende Brug 13,4 pCt. eller noget over $\frac{1}{3}$. Det meste heraf ligger i „ufuldkomment“ Fællesskab, „Teigeblanding“ eller, som det med et noget vildledende Navn oftere kaldes, „Teigebytte“, hvor Indmarken i Virkeligheden er delt mellem de forskellige Eiere, men Ager- eller Engstykkerne ere splittede i en hel Del adspredt liggende ofte ganske smaa Strimler eller Teige, der umulig lade sig frede ved nogen særskilt Indhegning³⁾. Kun ganske enkeltvis forekommer det fuldkomne Fællesskab hvor Eiere af særskilt skyldsatte Gaarde bruge de forskellige Teige eller Agre af Indmarken vekselsvis (Aarebytte) eller de bruge den i Forening (Hopemark).

Udmarken ligger almindeligvis i fuldkomment Fællesskab, i al Fald med Undtagelse af den paa Grunden staaende Skov.

¹⁾ Brandts Tingsret pag. 247.

²⁾ Heri ikke indbefattet endel Parceller, der ere blevne fraskilt Eiendommene tilhørende det beneficerede Gods.

³⁾ cfr. Brandts Tingsret pag. 347 o. fl.

Jordfællesskabets Udbredelse indenfor de forskellige Amter vil sees af nedenstaaende Opgave over Procentforholdet af Jordbrug, der laa i Fællesskab om Hjemmarken, for hvert 100 Skylddaler af de egentlige Jordbrug:

Smaalenenes Amt	— pCt.
Akershus Amt	0,1 —
Hedemarkens Amt	0,2 —
Kristians Amt	4,2 —
Buskeruds Amt	2,8 —
Jarlsberg og Laurviks Amt	1,5 —
Bratsbergs Amt	0,6 —
Nædenæs Amt	10,4 —
Lister og Mandals Amt	26,7 —
Stavanger Amt	30,6 —
Søndre Bergenhus Amt	40,2 —
Nordre Bergenhus Amt	43,5 —
Romsdals Amt	24,3 —
Søndre Thronhjems Amt	20,7 —
Nordre Thronhjems Amt	0,2 —
Nordlands Amt	24,3 —
Tromsø Amt	3,4 —
Finmarkens Amt	*) —

Riget 13,4 pCt.

Det viser sig heraf, at Jordfællesskabet er mest udbredt i de to bergenhussiske Amter, hvor det endog omfatter over 40 pCt. af Skyldværdien, dernæst i Stavanger, Lister og Mandals, Romsdals, Nordlands og Søndre Thronhjems Amter. Derimod findes der i Smaalenenes, Akershus, Hedemarkens, Jarlsberg og Laurviks, Bratsbergs, Nordre Thronhjems og Finmarkens Amter kun ubetydelige Spor af Fæl-

*) Teigeblending forekommer undtagelsesvis ogsaa i Finmarken, se Amtmandens Femaarsberetning for 1866—70 pag. 3, samt Storth. Forh. 1868 O No. 19 „Om Ordning af Jordforholdene i Finmarkens Amt.“

læsskab i Hjemmarken, hvilket ligeledes kun undtagelsesvis forekommer i Buskeruds og Kristians Amter.

Dette Resultat stemmer i det hele med den af Udskiftningslovkommissionen i 1856 givne Fremstilling („Om Udskiftning af Jordfællesskab.“ Bergen 1856 pag. 6—7), dog saaledes, at Fællesskabet ialfald dengang skulde være forholdsvis mere udbredt i Romsdals Amt *) og i Sætersdalen, end Opgaverne for 1870 synes at antyde, hvorved forøvrigt maa bemærkes, at Opgaverne for Sætersdalen ere meget mangelfulde (se Tabel 3 a pag. 18).

Allerede tidligt har Lovgivningen søgt at fremme Udskiftningen, men noget alvorligt Skridt blev først taget ved Lov af 17de August 1821, der anordnede, 1) at ogsaa det ufuldkomne Fællesskab skulde være tvungen Udskiftning underkastet, 2) at enhver Lodeier kunde fordre, at alle de øvrige Eiere skulde deltage i Udskiftningsomkostningerne, 3) at alt offentligt og beneficeret Gods skulde udskiftes og endelig 4) bestemte et Tvangsmiddel, bestaaende i 25 pCts Forhøjelse i Landskatten for alle de Brug, som ikke inden en bestemt Frist vare behørigt udskiftede, hvilken Frist ved Lov af 14de Juli 1827 blev forlænget til Udgangen af Aaret 1837; men inden dennes Udløb ophævedes Landskatten (i 1836), hvorved Tvangsmidlet bortfaldt. Loven af 1821 er nu afløst af Lov af 12te Octbr. 1857 med Tillægslove, der foruden at lette Bekostningen for Lodeierne ved at overføre paa det Offentlige endel af Udgifterne, søgte at bevirke en hensigtsmæssigere Udskiftningsmaade.¹⁾

Overensstemmende med denne Lov var der indtil Udgangen af 1860 udskiftet ialt 320 Brug ved 95 Forretninger. Siden 1861 ere følgende Antal Udskiftningsforretninger blevne sluttede:

*) se herom nedenfor.

¹⁾ Cfr. Brandts Tingsret pag. 354.

Aar.	Antal Lodeiere.	Antal Forretninger.	Heraf Forretninger, ved hvilke Opmaaling og Kartering har fundet Sted		
			Antal.	Udskiftet Indmark. Tusinder af Maal.	Udskiftet Udmark.
1861	992	139	127	38,2	253,2
1862	1,158	187	155	52,5	168,9
1863	1,629	242	193	68,7	208,0
1864	2,151	300	243	90,6	230,1
1865	1,997	306	265	81,5	304,8
1866	2,143	307	274	86,3	369,0
1867	1,710	260	223	76,6	212,3
1868	1,164	216	182	46,0	167,0
1869	1,056	191	160	46,5	99,7
1870	1,188	205	168	53,8	273,5
1861—65	7,927	1,174	983	331,5	1,165,0
1866—70	7,261	1,179	1,007	309,2	1,121,5
1861—70	15,188	2,353	1,990	640,7	2,286,5

Desuden er der af større Udskiftningsarbejder ved særskilte Kommissioner bleven udskiftet: 1) i 1864 et Fællesskab i Vik i Nordre Bergenhus Amt; 2) i 1865 et Fællesskab omfattende 101 Gaarde beliggende dels i Søndre Bergenhus, dels i Stavanger Amt,¹⁾ samt 3) i 1870 et Fællesskab i Ryfylke. De to sidste Udskiftninger angik Fællesskab i Udmark.

Aarsagen til, at Udskiftningernes Antal og Omfang er saa betydelig aftaget siden 1866, maa væsentlig tilskrives Loven af 4de Juni s. A., hvorved Antallet af Udskiftningsformænd blev betydelig reduceret, idet det i 1864 udgjorde 66 (hvoraf 50 amtsbeskikkede), men i 1867 og senere alene 36,²⁾ deraf 20 amtsbeskikkede.

Antallet af de Brug, der ved disse Udskiftninger ere blevne frigjorte for Fællesskabet om Hjemmarken, kan af Opgaverne ikke erfares, da der ikke er skjelnet mellem de Udskiftningsforretninger, der alene angaa Udmark, og de øvrige Udskiftningsforretninger. For Aaret 1870 oplyser Tabellen, at omtrentlig $\frac{1}{4}$ af Forretningernes Antal alene angik Udskiftning af Udmark. Da Antallet af Lodeierne her gennemsnitlig er større end ved Udskiftninger af Indmark, kan disses Antal neppe anslaaes høiere end 700 à 800 Brug i Aarene 1868—70, medens der som ovenfor anført endnu er 20,000 Brug, der ligge i Fællesskab om Hjemmarken.

I de enkelte Amter ere følgende Antal Udskiftningsforretninger blevne sluttede i Aarene 1861—70:

	Antal Forretninger.		Antal Lodeiere.		Ialt 1861—70.	
	1861—65.	1866—70.	1861—65.	1866—70.	Forretninger.	Lodeiere.
Smaalenene	"	1	"	8	1	8
Akershus	49	39	249	235	88	484
Hedemarken	66	60	798	510	126	1,308
Kristians	123	81	850	465	204	1,315
Buskerud	12	18	100	111	30	211
Jarlsberg og Laurvik	19	11	229	176	30	405
Bratsberg	7	14	30	76	21	106
Nedenæs	45	30	425	268	75	693
Lister og Mandal	63	56	726	423	119	1,149
Stavanger	102	91	569	674	193	1,243
Søndre Bergenhus	119	90	602	570	209	1,172
Nordre Bergenhus	87	77	495	464	164	959
Romsdal	253	236	1,548	1,353	489	2,901
Søndre Thronhjøm	84	68	687	544	152	1,231
Nordre Thronhjøm	25	34	90	117	59	207
Nordland	103	210	426	857	313	1,283
Tromsø	17	63	103	410	80	513
Finmarken	—	—	—	—	—	—
Tilsammen	1,174	1,179	7,927	7,261	2,353	15,188

Det største Antal falder altsaa paa Romsdals Amt, og heraf kan det forklares, at Amtmanden i Aaret 1853 har ytret, at over $\frac{3}{4}$ Dele af Jordbrugene henligge i Sameie eller ufuldkommen Udskiftning, medens dette ifølge Tabel No. 3 a i 1870 alene var Tilfældet med $\frac{1}{4}$.

Af Amtmændenes Udtalelser om Jordfællesskabet, hid sættes følgende Uddrag af Femaarsberetningerne:

Akershus Amt. Beretningen for 1856—60. Store Skovstrækninger ligge i fuldkomment Fællesskab og Teigeblanding er ikke ganske ualmindelig paa Romerike. Fæhager m. m. ere ofte delt i Henseende til Hugst, men ikke i Henseende til Havningen.

Kristians Amt. Beretningen for 1851—55: „Fæl-

les Hjemmehavn er meget almindelig i Gudbrandsdalen og Valdres. Sameie i Skov finder ogsaa hyppig Sted. Fuldkomment Fællesskab i Hjemmark finder ikke Sted; derimod er det ikke ualmindeligt, at flere Brug have deres særskilt betegnede Teige liggende under en Indhegning. I Gudbrandsdalen vises der Iver for Udskiftning, i Valdres derimod ikke. — I Beretningen for 1866—70 siges Jordfællesskabet ikke at have synderlig Udbredelse, ligesom de sidste Rester deraf haabes snart at ville forsvinde.

Nedenæs Amt. Beretningen for 1841—45 fremhæver, at den ufuldkomne Udskiftning og det kostbare Gjerdehold, der skulde til for at omhegne de smaa Jordlapper, hindrer Gaardbrugerne i at værges sine Jorder mod den skadelige Vaar- og Høstbeitning. Endnu i Beretningen for 1866—70 nævnes Jordfællesskabet som en af Hindringerne for Jordbrugets Opkomst dog med Tilføiende af, at det Aar for Aar indskrænkes.

¹⁾ Cfr. Femaarsberetningen 1861—65 2den Del Pag IV.

²⁾ I dette Tal er ikke iberegnet de Udskiftningsmænd, der fortsatte de allerede paabegyndte Forretninger.

Lister og Mandals Amt. I Beretningen for 1836—40 heder det: Uagtet Udskiftning er gaaet ikke ubetydelig fremad, staar endnu meget tilbage; Udskiftningsomkostningerne ere forholdsvis betydelige; de fleste Udskiftninger ere private, hvorved Fællesskabet kun ufuldstændig hæves; ofte ere de endog materielt urigtige (1841—45.) I Beretningen for 1846—50 siges det, at Fællesskab endnu i høi Grad er tilstede og at Antallet af Udskiftninger ikke har svaret til de ved Lov af 28de Mai 1845 vakte Forventninger. For Aaret 1855 angives Antallet af de i Fællesskab liggende Brug til 789 for Mandals og 1758 for Listers Fogderi med Tilføiende af, at Tallene rimeligvis ere meget for lave. I Femaaret 1856—60 siges Udskiftningen at have havt god Fremgang og at ogsaa de mindelige Udskiftninger have været gavnlige; dog var der endnu mange undskiftede Gaarde, f. Ex. i Valle, Spangereid, Øvrebø, Hægland, Vigmostad, Konnismo, Halsaa, Hartmark, Søgne, Grebstad og Holme.

Stavanger Amt. Her siges allerede i Beretningen for 1836—40 at Udskiftningen har gjort god Fremgang, og den samme Bemærkning gjentages i Beretningen for 1866—1870 dog med det Tilføiende, at Omkostningerne for Lodeierne er et væsentligt Moment med Hensyn til Forlangendet om Udskiftning.

Søndre Bergenhus. Beretningen for 1836—40 siger, at mangfoldige Gaarde endnu ligge i Fællesskab, hvilket navnlig hindrer Udmarkens Opdyrkning. Salget af det beneficerede Gods anføres bl. a. at være nyttigt derved, at intet Gods afhændes uden Udskiftning. I 1841—45 siges det at være gaaet langsomt med Udskiftningen væsentligst paa Grund af Udskiftningsudgifternes Størrelse og fordi det ved Lov af 1821 fastsatte Tvangsmiddel var bortfaldet; for det paafølgende Femaar heder det derimod, at Udskiftningen gaar fremad og udføres omhyggeligere end før. Beretningen for 1856—60 omtaler Jordfællesskab som meget stærkt udbredt og som en af de største Hindringer for Jordbrugets Opkomst. Udskiftningens Nytte er erkjendt, men Sandsen derfor ikke tilstrækkelig vakt. Videst var Udskiftningen fremskredet paa Lyseklosters og tildels ogsaa Rosendals Gods. De saakaldte mindelige Udskiftninger vare ofte ikke andet end Grændsereguleringer. I Beretningen for 1861—65 anføres Udgifterne ved Udskiftningen overhovedet at være betydelige; saaledes udgjorde ved 39 i Søndhordland afholdte Forretninger Beløbet af de erlagte Dyrkningserstatninger 1,500 Spd. og Udflytningsomkostningerne 3,501 Spd. Udflytning af Huse havde næsten overalt været nødvendig og Omkostningerne derved var en af de væsentligste Hindringer for Udskiftning. Hertil kom Mangel paa Tillid til Udskiftningsformændenes Indsigt og Dygtighed samt Frygt for at blive forurettet. Ikke saa faa Udskiftninger fremkaldtes af Uenighed mellem Lodeierne, og det var ikke uden Exempler, at disse efterat Udskiftningen fuldendtes, bleve enige om at sætte denne ud af Betragtning og at bruge Jorden som før.

De Lodeiere, der have faaet Udskiftning, have i Regelen erklæret sig tilfredse med denne, naar nogen Tid er hengaaet. I Hardanger og Vos, hvor der var størst Velstand, havde der ogsaa vist sig størst Fremgang i Udskiftningen. Beretningen for 1866—70 omtaler det fuldkomne Fællesskab som ikke synderlig hyppigt, men derimod Teigeblanding som saameget almindeligere og som den væsentligste Hindring for Jordbrugets Opkomst. I flere Herreder ere der endog kun ganske faa fuldstændigt udskiftede Brug. Hovedhindringen for Udskiftningen var Husenes Flytning. I Udmarken var fuldstændigt Fællesskab yderst almindeligt i Henseende til Beite.

For Nordre Bergenhus nævnes i Beretningen for 1851—55 Mangel paa Udskiftning som en af Hovedaarsagerne til det lave Trin, hvorpaa Jordbruget staar, og i Beretningen for 1861—65 siges Fællesskab at være almindeligt overalt, hvor det ikke er bleven hævet ved Udskiftning i Overensstemmelse med Loven af 1857.

Romsdals Amt. Ifølge Beretningen for 1836—40 gik det langsomt med Udskiftningen, og naar denne fandt Sted, udførtes den ikke i Overensstemmelse med Loven af 1821, idet Jorderne ikke saavidt mulig blev udlagt samlede paa et Sted, men Udskiftningen væsentlig indskrænkede sig til at Teigeantallet blev formindsket, ligesom Indhegning ikke fandt Sted. Lignende Beretning meddeles for Aarene 1841—45, 1851—55 og 1856—60; Loven af 1857 antages ikke at være radikal nok.

Søndre Thronhjems Amt. Manglende Udskiftning fremhæves i Beretningen 1841—45 særskilt for Fosens Fogderi. For Aarene 1851—55 bemærkes, at Udskiftningsforretningerne foregaa paa en meget uhensigtsmæssig Maade, saa at Markens Fredning ikke er mulig. Hvert Foraar og tildels ogsaa om Høsten afgnaves og optrampes Ager og Eng af Naboens Kreaturer. Dog er der enkelte Forandringer til det bedre. Langsomt gaar det i Fosens Fogderi. Ogsaa i Beretningerne for 1856—60 og 1861—65 anføres manglende Udskiftning som en væsentlig Hindring for Jordbrugets Opkomst, uagtet det for sidstnævnte Femaar tilføies, at Udskiftningen har havt god Fremgang.

Nordlands Amt. Beretningerne for 1841—45 og 1851—55 omtale Udskiftningen som meget ufuldkommen, hvorved i sidstnævnte Beretning fremhæves den særegne Vanskelighed, at det paa Grund af Gjerdefangets Knaphed er vanskeligt at sørge for den fornødne Indhegning. I Beretningen for 1861—65 siges Almuens Interesse for Udskiftning at være stor, men at der klages over dens Langsomhed og Kostbarhed; Udflytning maa ikke sjældent foretages. Gjerder begyndte at blive hyppigere, men endnu var Hjemmarkerne i Almindelighed uindhegnede. I Aarene 1866—70 anføres Udskiftningen at have havt forholdsvis god Fremgang, ligesom dens Nytte mere og mere erkjendes; i Vefsen og Vegø var næsten alle større Gaarde udskiftede.

Tromsø Amt. Beretningerne for 1856—60 og 1861—65: Jordfællesskabet er til Skade for Jordbruget udbredt over hele Distriktet.

Til Slutning skal man, til yderligere Belysning af Jordfællesskabets Beskaffenhed og de Hindringer, det lægger i Veien for Jordbruget, endnu hidsætte nogle Brudstykker af den tidligere omtalte i Aaret 1856 forfattede Kommissionsbetænkning angaaende Udskiftning af Jordfællesskab:

Jordfællesskabet er udbredt over hele Vestlandet. En Gaards Indmark (Ager og Eng, Bø) er ialmindelighed delt mellem de forskjellige Brug i Gaarden i mindre om hinanden liggende Dele, Strimler eller Teiger, tildels, hvad Ageren angaar, ganske smaa Flekker, saaledes at ethvert Brug har flere, oftest mange saadanne. Det forekommer ogsaa, sjønt sjældent eller, saavidt vi erfare, maaske rettere meget sjældent, at de forskjellige Brugs Eiere bruge de samme Teiger eller Agre vexelvis, eller at flere Opsiddere bruge det samme Engstykke i umiddelbart Sameie: slaa eller afhøste det sammen og dele Udbyttet. Ikke alene de Agre og Enge, der tilhøre samme Gaards forskjellige Brug, ligge om hinanden, men mangesteds ogsaa de flere Gaarde tilhørende Indmarkstykker, saa at der er Fællesskab i Ager og Eng mellem et meget betydeligt Antal af Brug. Som Exempel herpaa skulle vi anføre Hof og Hoperstad Sogne af Vigs Præstegjeld i Sogn med 138 Gaardbrugere. Af disse ligge ikke alene Lodeierne i den enkelte Gaard i Fællesskab, men hver Gaard eller hvert Tun ligger igjen i Fællesskab ikke alene med den nærmest tilgrændsende Gaard, men ogsaa med fjernere liggende Gaarde, i den Grad, at Gaarde, der ere adskilte ved flere Tun, have sine Engstykker liggende mellem Agrene paa de længst fraliggende Gaarde. Disse Gaardes Eiendele af dyrkbar Mark ere ikke adskilte ved Skov eller udyrkbare Strækninger, men udgjøre en eneste sammenhængende Indmark. Her vides ikke at være anden Hindring mod Udskiftning end den, der bestaar i Fællesskabets store Omfang, som sandsynligen vil have til Følge, at hele Bygden maa udskiftes paa en Gang. Lignende store Fællesskaber i Indmark angives at finde Sted i Leganger og Sogndals Præstegjeld, ligeledes i Sogn.

Naar de forskjellige Dele af en Eiendoms eller et Gaardbrugs Indmark (Bø) ere adskilte eller adspredte ved mellemiggende Dele af anden Eiendoms eller Gaardbrugs Indmark, finder Indhegning eller Afgjærdning af de enkelte Dele ialmindelighed ikke Sted. Indmarken bruges Vaar og Høst som fælles Havnegang for alle Lodeierne. Naar en Gaard deles, sker det almindeligen saaledes, at de ved Delingen fremkomne Gaardbrug erholde ikke hvert sin sammenhængende Strækning, men spredte Stykker eller Teiger. Disse fordeles især efter det Hensyn, at, da de samme Agre benyttes Aar efter Aar og Brydning af ny Ager formedelst Jordens Stenighed og Mangel af Dybde ofte er vanskelig,

bør hver Del have forholdsvis lige meget af det gamle Agerland, uden Hensyn til dettes Beliggenhed. Almindelig vil den, som for et ringe Agerstykke faar en god Eng, eller den, der for en næsten værdiløs større Strækning faar et mindre, men frugtbart og heldigt beliggende Stykke, anse sig uretfærdig behandlet. Naar et Gaardbrug, som ligger i Fællesskab med andre, deles, sker det hyppig paa den Maade, at hvert enkelt Stykke af det deles. Det falder af sig selv, at, naar Delingsmændene ikke tiltro sig at vurdere det ene Jordstykke mod det andet (at bonitere) — hvortil den behørig Kundskab ofte mangler dem —, kommer Delingen lettelig til at bestaa i, at ethvert ensbeskaffent Stykke deles, hvorved Frygten for at gjøre Uret lettes. Imidlertid er der dog maaske, skjønt de Fleste af os maa erklære ikke at have erfaret det, i den senere Tid paa enkelte Steder en stærkere Bestræbelse efter at give hvert Brug sin samlede Strækning, hvilket, hvad Engen angaar, der gjerne gennemføres, medens det, hvad Ageren angaar, ogsaa der almindelig ansees nødvendigt at tildele den Ene Stykker inden den Andens Eiendom, fordi der paa hins Eiendom formenes ikke at blive antagelig Agerjord.

Udmarken er hist og her sammenhængende, uudsiftet, for forskjellige Gaarde, en Række af Gaarde, samtlige eller de fleste Gaarde i Sognet paa samme Side af Vasdraget, paa Øen o. s. v. efter Omstændighedernes Medfør. I Vos t. Ex. angives Udmarken (o: alt udenfor den indhegnede Bø) at være fælles for store Dele af Præstegjeldet. Det mest omfattende Fællesskab i Udmark (der ikke er Fjeldstrækning), vi kjende, er det, der omhandles i en blandt denne Sags Bilag liggende Forestilling til Regjeringens Departement for det Indre fra Amtmanden i Søndre Bergenhus Amt af 19de August 1852. Dette Fællesskab omfatter Gaarde i, saavidt erfares, 6 Kirkesogne, nemlig Skjolds Sogn af Ryfylke Sorenskriveri, Sveen, Vikebygd, Valestrands og Moster Sogne af Søndhordlands Sorenskriveri og Skaare Sogn af Karmsund og Hæsby Sorenskriveri, og flade Strækninger, der for en stor Del ere tjenlige til Opdyrkning og nok ogsaa Tid efter anden ere blevne opdyrkede dels ved den Enkeltes vilkaarlige Udvidelse af hans Indmark dels ved Bortfæstelse af Husmandspladse. Disse ere i Tiden blevne til større, særskilt skyldsatte Gaardbrug (hvilke mangle gammel Skyld). Forsøg paa Udskiftning er her forgjæves gjort; det er strandet paa det store Antal Lodeiere, antageligen flere end hundrede. Allerede Undersøgelse af, hvilke Lodeierne ere, vil her være et Arbeide, som den enkelte Privatmand vanskelig kan paatage sig, da saadan Undersøgelse vilde omfatte flere Bygder, hvori ingen enkelt Lodeier er tilstrækkelig kjendt. Det samme gjælder Tilvæiebringelse af de i saadant Tilfælde fornødne Karter. Lodeierne i dette Fællesskab siges, hvad angaar Udvidelse af Indmark og Torvemyrer m. v., i tidligere Tid at have — som antydte — taget sig mere selv til Rette, medens nu den Ene passer nøiere paa den Andens Overgreb

og Misnøien hos dem, der have Sands for en bedre Benyttelse af sin Eiendom, over den manglende Adgang til saadan Benyttelse lader til at være temmelig udbredt. Ellers, som oftest, er Udmarken udskiftet mellem Gaardene saaledes, at den til en Gaard hørende er adskilt fra Nabogaardens, almindeligvis ved Mærker, sjeldnere ved Gjørder, medens de forskellige Brug i samme Gaard have fælles Udmark : Havnegang; thi Skoven er ialmindelighed, ihvorvel ingenlunde allesteds, udskiftet eller delt, skjønt som oftest af Hensyn til dens Bekvemhed for Transport, Væxterlighed m. m., ikke i samlet Strækning for hver Eier. Udmarken bestaar ikke sjeldent af omfangsrige, nøgne Strækninger, hvis Afgjærdning for hvert enkelt Gaardbrug vilde være et vidtløftigt, ofte næsten uoverkommeligt Arbeide. Hvor Jorden og Skoven (og forskellige Rettigheder i denne) tilhøre Forskjellige, kunne de besynderligste Forhold fremkomme, f. Ex. det Pag. 53 i Forhandlinger ved Landmandsmødet i Molde i September 1853 forklarede, at i samme Grundstykke En eier Havnegangsretten, en Anden Løvskoven, en Tredie Furuskoven og en Fjerde Ret til at hugge Brænde i Skoven, ligesom der ofte er Strid f. Ex. om Lyng og Ener høre til Skoven eller til Havnegangsretten, idet Lyngen spises baade af Storfæ og Faar og Ener af Faar, medens de ligeledes begge almindeligen bruges til Brændsel og Eneren stundom er saa stor, at den kan bruges til Kjørler og andet, eller om i hvilken Grad Eiendomsretten til nedfaldet Løv forbliver hos Træets Eier og ikke falder til Havnegangen. Fællesskab i Udmark hindrer selvfølgelig Udvidelse af Indmark, og man ser ofte, at særdeles god Anledning til Forøgelse af indengjærds Jord maa lades ubenyttet, fordi der kræves Samtykke af enhver Sameier i Udmarken, hvilket ikke er at faa. Den fælles Havnegang medfører yderst hyppige Klager, saasom over den enkelte Sameiers Indtag af fremmede Kreaturer paa det fælles Beite m. m. At de egentlige Fjeldbeiter ligge i Fællesskab falder af sig selv, ihvorvel det ofte eller ialfald undertiden er Tilfældet, at Naturen har afdelt deslige Strækninger paa saadan Maade, at baade Udskiftning og Indhegning kunde lade sig udføre.

Forøvrigt er Skjelen mellem Indmark og Udmark vanskelig, hvor der ikke er Gjørde mellem dem, hvilket dog ikke er hyppigt. Naar hver Lodeier har sine Stykker paa den egentlige Bø og ligeledes hver sine Slaatter, uden at de ere afgjærdede, idet Kreaturerne først om Vaaren beite paa Bøen, derefter drives opover Lierne og fra Midtsommeren paa Fjeldet, skjønnes Udskiftning af Bøen ikke ialmindelighed at kunne foregaa uden i Forbindelse med den af Udmark, medmindre Overenskomst træffes. Da idethele Forholdene stille sig meget forskjelligt, idet noglesteds den hele egentlige Bygd ligger under et Gjørde, som adskiller den fra det egentlige Fjeldbeite (Sætermark), medens man andetsteds, om end Gaardenes bedst opdyrkede Eiendele ere adskilte ved Gjørder, har uafgjærdede Høslaatter ogsaa i Ud-

mark, vil der ikke kunne knyttes nogen altid sikker Skjelen til Modsætning mellem Indmark og Udmark.

Jordfællesskab giver stadig Anledning til Avind og Trætte. Sameierne maa fast ved hvert Skridt gjensidig vise og gjøre Regning paa Overbærenhed. De gjensidige Uleiligheder ere mangfoldige. Det fælles Tun medfører ofte Fællesskab i Huse. Den daglige Bedrift bliver i høi Grad besværliggjort. Jordfællesskabet og et udviklet eller godt Jordbrug ere selvfølgeligen uforenelige. Den første Betingelse for en heldbringende Virksomhed paa en vis Eiendom eller med en vis Gjenstand er den Virkendes Frihed i at handle, Uafhængighed af Andre med uensartet eller modstridende Interesse. Under Fællesskabet bliver Afstanden mellem de enkelte Dele af Eiendommen saamange Gange større som der er Lodeiere, Transporten af Gjødning og af Markens Produkter bliver forlænget, Veienes Vedligeholdelse bliver vanskeliggjort og Byrden med dem forøget, da den Ene ikke vil arbeide for den Anden og Veibredden maa være større end almindelig, idet Opsidderne ofte møde hinanden med Læs. Agrenes Udstykning i Smaalapper forøger Dyrkningsomkostningerne; de korte Vendinger med Redskaberne og den hyppige Flytning af disse spilder Tiden, gjør forbedrede og besparende Reskaber uanvendelige. Med de større Redskaber kan der ikke manøvreres. Der maa et Par Mænd til hvergang de skulle flyttes. Om Afgrøftning, en af de første Betingelser for et ordentligt Jordbrug, bliver der ikke let Spørgsmaal; den er kostbar i og for sig, om man ikke hvert Øieblik bliver nødt til at trække Grøfterne over Naboens Mark, hvorfor Erstatning maaske forlanges. Saaningen forsinkes og Sæden spildes over Reinen paa Englandet; Gjødningen kommer Reinen og den ofte vandsyge Mark udenfor tilgode. — Det betydelige Arbeide, der paakræves ved den af Fællesskabet fremtvungne Brugsmaade, gjør, at det ellers ved et godt Jordbrug ikke store Nettoudbytte synker ned til en ringe Størrelse. Det er derfor ikke at undres over, at Almuerne i de Distrikter, hvor Fællesskabet hersker, staa paa et lavt Trin i Formue og Kultur. Et fremskridende Jordbrug maa tilintetgjøre Fællesskabet. Overalt hvor Fællesskabet finder eller har fundet Sted ledsages det af:

1. Den opdyrkede Jords stadige Brug til Ager;
2. Stedsevarende naturlig Eng paa den indengjærds Jord, som ikke er opbrudt til Agerland;
3. Fælles Græsgang saavel i Udmarken som paa Agerlandet saasomt Kornet er indbjerget (ligesom ogsaa om Vaaren) og
4. Fædriften af større Omfang og Betydenhed end Agerbruget, endskjønt begge drives med liden Indtægt.

Det er bekjendt, at et udviklet Jordbrug kræver Englandets Opbrydning til Agerland, dettes Brakning og Udlægning til kunstig Eng, Indførelse af Sædskiye osv. Disse Midler ere uanvendelige for Fællesjordbrugeren, om der end forøvrigt ikke er Noget til Hinder for deres Benyttelse. Thi han

kan ikke frede sin Jord; den fælles Græsning nægter ham at saa Høstsæd og at udlægge Ageren til kunstig Eng; han maa af Hensyn til Andres Ret undlade at opbryde de hensigtsmæssigste Strækninger til Ager; den Gjødning, han anvender, trækker sig efter Naturens Lov ned paa Naboens ved Siden liggende udpinte Stykke; han ved ikke hvad der er hans, saasom hvad han idag dyrker maaske imorgen tages fra ham ifølge den Lov, at den skal nyde Skifte, som Skifte begjærer.

Imidlertid maa man ikke forstaa dette, som om vi antage, at naar først Fællesskabet var hævet, vilde et udviklet Jordbrug snart vise sig overalt paa Vestlandet, og endmindre, at det vilde allerede have været der, hvis Fællesskabet tidligere var hævet. Dette er ikke Tilfældet. Man havde der, førend Loven af 17de August 1821 udkom, særskilte Gaarde, hver i en samlet Strækning, uden at der ialmindelighed var meget mærkelig Forskjel mellem disse Gaardes Brug og andres, medens der vistnok, hvor Udskiftning er foregaaet, har senere vist sig en overveiende Forskjel mellem de udskiftede og de ikke udskiftede Gaarde. Fællesskabets store Udstrækning har væsentligen tjent til at holde det hele Jordbrug paa et lavt Trin.

Forholdet mellem Selveiendom og Leilændings- eller Forpagtningsgods findes angivet i Tabel No. 2 a samt 9 og 10. Ifølge disse Opgaver skulde Leilændings- og Forpagtningsgodset ved Udgangen af 1870 udgjøre 13,863 Brug med en samlet Skyld af 23,379 Skylddaler eller 9,7 pCt. af det hele Jordegods. Denne Opgave turde imidlertid være noget for lav. Naar man nemlig sammenligner Folketællingernes Opgaver over Leilændinge og Forpagtere med Femaarsberetningernes over de leiede og forpagtede Brug, vise hine stadigen et betydeligt høiere Tal end disse, og det uagtet man skulde vente det modsatte Forhold, idet flere af dem, der bruge andres Jord, væsentlig ere sysselsatte paa anden Maade end ved Jordbrug. Denne navnlig for de østen- og søndenfjeldske Distrikter stedfindende Uoverensstemmelse mellem Opgaverne antages hovedsagelig at have sin Grund deri, at det ikke sjældent forekommer, at Dele af en Gaard ere bortforpagtede eller bortbyxlede, medens Opgaverne over de bortleiede Brug alene omfatte de Eiendomme, der i sin Helhed drives af andre end Eierne. Dette er udtrykkelig bemærket i Beretningen for Søndre Bergenhus Amt for Aarene 1861—65 samt i de for Urskoug Herred for 1870 meddelte Opgaver. I Henhold hertil turde Antallet af bortleiede Brug og Brugsdele kunne anslaaes til mindst 15,000 med en Matrikulskyld af omtrent 25,000 Skylddaler.

I disse Tal er indbefattede en betydelig Del Embedsgaarde og andre offentlige Eiendomme, der ere overladte til Indehavere af visse Embeder, navnlig Geistlige. Hvor stort det samlede Antal og Matrikulskyld af saadanne er, kan for nærværende ikke opgives, men da de geistlige alene i 1869 og 1870 udgjorde 3,933 Skylddaler og den samlede Matrikulskyld af det offentlige Jordegods var 7,015 Skylddaler, feiler man neppe meget ved at ansætte de paa denne Maade anvendte offentlige Eiendomme til omtrent 5000 Skylddaler. Med Fradrag af disse skulde altsaa det egentlige Leilændings- og Forpagtningsgods kunne anslaaes til omtrent 20,000 Skylddaler, hvorved forøvrigt er at mærke, at det ikke er ualmindeligt, at Embedsgaarde eller Dele deraf af vedkommende Beneficiarius bortforpagtes til andre.

Hvor stor Del af de bortleiede Eiendomme der er bygset og hvor stor Del der er forpagtet, kan ikke opgives. Sidstnævnte Form af Jordleie er almindelig i de østen- og søndenfjeldske Distrikter, men forekommer sjældent i det Vestenfjeldske.

Nedenstaaende Tabel viser Antallet af de bortleiede Brug for hver af de forskjellige Størrelsesgrupper, i hvilke Eiendommene ere blevne inddelte :

Størrelsesgrupper.	Antal af egentlige Jordbrug		Procentforhold af bortleiede Brug.
	der brugtes af Eierne.	der bortleiedes.	
0,0— 0,2 Dlr.	16,267	1,415	7,9
0,2— 1 —	42,485	5,394	11,2
1— 2 —	29,039	3,734	11,4
2— 5 —	26,550	2,590	8,9
5—10 —	5,379	481	8,2
10—20 —	1,388	192	12,2
over 20 —	259	57	18,0
Tilsammen	121,367	13,863	10,3

De bortleiede Brug forekomme altsaa forholdsvis mindst hyppig ved Jordstykker paa 24 Skyldskilling og derunder; naar de alligevel udgjøre saameget som 8 pCt., hidrører dette formentlig væsentlig derfra, at saadanne Jordlapper ikke sjældent forpagtes. Ved de smaa Jordbrug fra 24 Skilling til 2 Dlr. er Procentforholdet noget høiere, men ved de middelsstore Brug igjen lavere. Det største Procentforhold forekommer ved Eiendomme over 10 Dlr., hvilket for en væsentlig Del skriver sig fra de offentlige Eiendomme, ved Siden af hvilke der i flere Distrikter kun er et ringe Antal af store Eiendomme.

Leilændings- og Forpagtningsgodsets Udbredelse i de forskjellige Amter vil sees af nedenstaaende Tabel:

Amter.	De bortleiede Brugs		Procentforhold af de bortleiede Brugs Antal ved Jordbrug:					Procentforhold af de bortleiede Brugs Matrikulskyld.	Antal Leilændinge og Forpagtere i 1865 i Forhold til samtlige Gaardbrugere.	Procentforhold af de bortleiede Brugs Antal ved Jordbrug ^{*)} .		
	Antal.	Matrikulskyld.	overhovedet.	ved Jordstykker paa 24 Skilling og derunder	ved Smaa-brug fra 0,2—2 Daler.	ved Middels-brug fra 2—10 Daler.	ved store Eien-domme paa over 10 Daler.			under 1 Daler.	1—5 Daler.	over 5 Daler.
Smaalenene . . .	384	1,117	5,1	5,3	4,4	6,3	19,0	8,2	10,7	4,1	5,2	11,4
Akershus . . .	325	1,524	4,2	2,3	3,3	5,0	20,1	7,3	10,9	2,5	4,0	10,1
Hedemarken . . .	415	1,147	3,9	4,4	3,4	3,7	6,8	5,0	6,5	3,9	3,4	5,3
Kristians . . .	235	963	2,8	3,1	2,3	1,7	5,3	3,7	6,0	3,2	1,8	3,9
Buskerud . . .	291	886	3,4	1,5	3,1	4,5	12,4	5,4	9,5	2,2	4,2	6,8
Jarlsberg & Laurvik	567	1,313	7,7	3,8	5,6	13,5	16,1	10,2	11,7	4,7	10,4	11,1
Bratsberg . . .	583	1,635	9,0	2,5	6,9	13,5	12,6	12,0	17,9	6,0	10,3	15,7
Nedenæs . . .	260	638	4,5	2,9	3,2	7,3	30,4	6,5	9,2	2,6	5,7	10,7
Lister og Mandal	145	291	1,5	0,8	1,4	2,5	53,3	3,1	4,0	1,4	1,3	31,9
Stavanger . . .	300	728	3,7	3,8	3,3	3,9	82,4	5,4	6,3	2,6	3,8	20,7
Søndre Bergenhus	1,857	3,102	16,6	18,1	17,6	14,6	52,2	15,7	22,5	19,7	15,3	16,9
Nordre Bergenhus	858	1,653	12,0	8,0	15,9	8,3	14,3	10,7	15,8	15,4	11,3	8,5
Romsdal . . .	1,974	2,690	22,4	22,3	25,5	15,9	33,3	18,6	23,4	25,0	21,5	10,3
Søndre Thronhj.	696	991	7,9	12,6	5,0	10,4	22,0	9,6	7,8	7,2	8,6	17,3
Nordre Thronhj.	535	1,481	10,6	12,0	9,8	11,1	16,4	11,7	12,4	8,9	11,0	12,5
Nordland . . .	3,290	2,749	46,7	50,3	46,7	42,9	33,3	46,6	53,9	46,5	47,5	36,0
Tromsø . . .	1,099	450	25,9	25,4	24,9	37,0	"	25,0	29,1	26,1	20,8	(100)
Finmarken . . .	49	21	2,0	1,0	2,4	100,0	"	2,2	(21,0)	1,8	6,0	"
Riget	13,863	23,379	10,3	7,9	11,3	8,8	13,1	9,7	15,0	10,4	10,2	9,4

Massen af Leilændingsgodset findes altsaa i Søndre Bergenhus, Nordlands og Romsdals Amter, der tilsammen har over $\frac{1}{3}$ af den hele Matrikulskyld af de bortleiede Eiendomme. I Henseende til dets relative Udbredelse kommer derimod intet Amt paa langt nær op imod Nordlands, hvor det indtager næsten Halvparten af Amtets hele Matrikulskyld, eller nøiagtigere 46,6 pCt. De næste i Rækken ere Tromsø Amt (25 pCt.), Romsdals (18,6 pCt.), Søndre Bergenhus (15,7 pCt.), Bratsberg (12,0 pCt.), Nordre Thronhjem (11,7 pCt.), Nordre Bergenhus (10,7 pCt.) samt Jarlsberg og Laurvik (10,2 pCt.) Den samme Rækkefølge Amterne imellem viser sig som Resultat af Folketællingens Opgaver over Antallet af Gaardbrugere paa den ene Side samt Leilændinge og Forpagtere paa den anden Side, dog saaledes at Nordre Thronhjems Amt og Nordre Bergenhus Amt bytte Plads.

Bortseet fra de to Amter, hvor Leilændingsvæsenet er mest udbredt, er Leie af Jord i alle Amter stærkere

repræsenteret ved de store end ved de smaa Eieendomme. I Stavanger, Lister og Mandal samt Søndre Bergenhus Amter indtager de bortleiede Brug endog over Halvparten af samtlige Eiendomme over 10 Skylddaler, et Forhold, der som ovenfor berørt antages væsentlig at hidrøre fra det forholdsvis betydelige Antal af større offentlige Eiendomme. I Kristians og Hedemarkens Amter derimod, hvor Antallet af store Eiendomme i det hele er betydeligt, synker Procentforholdet af de bortleiede store Brug ned til 5,3 og 6,8 pCt., uagtet det absolute Antal af disse er ligesaa stort, ja endog større end i de andre Amter.

Af bortbygslede eller bortforpagtede Jordstykker findes foruden i Nordland og Tromsø forholdsvis flest i Romsdals, Søndre Bergenhus og de to thronhjemske Amter.

Til Belysning af de Forandringer, som Leilændings- og Forpagtningsgodset har undergaaet, meddeles nedenstaaende Tabel for Aarene 1825—1870:

*) Det i de tre sidste Rubriker anførte Procentforhold slutter sig til den i Tabel No. 2 a brugte Inddeling af Eiendommene og meddeles her, fordi den kan være af Nytte, hvis man vil undersøge heromhandlede Forhold for de enkelte Fogderier og Herreder.

Aar.	a) Antal af bortleiede Brug.	b) Matrikulskyld af do.	c) Antal Leilændinge og Forpagtere.	Procentforhold af:		b) Leilændinge og Forpagtere. pCt.	Gjennemsnitsskyld pr. bortleiet Brug.
				a) de bortleiede Brugs Antal. pCt.	b) de bortleiede Brugs Matrikulskyld. pCt.		
1825	"	"	30,921	"	"	34,3	"
1835	"	"	30,568 ¹⁾	"	"	29,6	"
1840	23,857	44,939	"	21,8	18,7	"	1,8
1845	22,670	41,604	25,044	19,8	17,3	24,4	1,8
1850	20,388	35,119	"	16,7	14,6	"	1,7
1855	18,796	32,250	21,734	14,7	13,4	19,2	1,7
1860	16,476	27,840	"	12,1	11,6	"	1,7
1865	15,673	25,590	16,899	10,6	10,6	15,0	1,6
1870	13,863	23,379	"	9,3	9,7	"	1,7

Leilændingsgodset har i ældre Tider været langt mere udbredt. I Professor Schweigaards, Aar 1840 udkomne Statistik, anføres der, at det „for 200 til 300 Aar tilbage efter flere kyndige Forfatteres Dom udgjorde over Halvdelen af Landets Jordegods, og at man neppe gaar forvidt ved for hine Tider, (altsaa omkring Aaret 1600), at ansætte det til $\frac{3}{5}$.“ I Løbet af de følgende Aarhundreder forvandlede en stor Masse af Jordbrug til almindeligt Selveiergods ved Salg af Kronens eller Statens Eiendomme og ved Adsplittelse af Adelens Gods, der i 1625 opgives til 5,960 Skp. Tunge eller henved 15 pCt. af Landets Jordegods.²⁾

For Aaret 1820 har Professor Schweigaard efter en delvis paa Skjøn bygget Beregning anslaaet Bygsgodset til omtrent $\frac{1}{3}$ af al Jordeiendom, altsaa 80,000 Skylddaler, hvilket imidlertid ifølge de nedenfor anstillede Undersøgelser turde være noget for høit.

Ifølge Folketællingen af 1835 udgjorde Antallet af Leilændinge og Forpagtere, heri ogsaa indbefattet de Embedsmænd, der brugte skyldsats Jord, 30,568; ansættes Gjennemsnitsskylden til 1,9 Skylddaler³⁾ pr. Brug, udkommer en samlet Matrikulskyld af 58,000 Dlr., en Beregning, der antages nogenlunde at stemme med det virkelige Forhold og iallefald ikke at være for lavt ansat.

Efter disse Opgaver⁴⁾ skulde altsaa Leilændingsgodset i Aarene 1820—1835 være aftaget med 22,000 Skylddaler, heraf ved Salg af offentligt Jordegods henved 7,000 Skylddaler⁴⁾ og følgelig ved Salg af Proprietærgods 15,000 Skylddaler. Ved paa lignende Maade at sammenholde Opgaverne for 1835 og 1840 viser der sig for disse Aar en Afgang i Leilændingsgodset af 13,000 Skylddaler, deraf 2,500 à 3,000 ved Salg af offentligt og altsaa mindst 10,000 ved Salg af privat Bygsgods.

¹⁾ Her er ogsaa medregnet Embedsmænd, der bruge skyldsats Jord, hvilket ikke har været Tilfældet med de senere Tællinger og neppe heller med Tællingen af 1825.

²⁾ Schweigaards Statistik pag. 55 og Tvetes Statistik pag. 36. Det i Bohuslehn liggende Gods var dog heri indbefattet.

³⁾ For Aaret 1840 var nemlig den midlere Skyld pr. bortleiet Brug 1,8 Skylddaler; men heri var ikke medregnet endel Embedsgaarde, der i Regelen have en meget større Matrikulskyld.

⁴⁾ Cfr. ovenfor pag. XIV.

Men at Afgangen i disse Aar skulde have været saa stor, og navnlig at Salg af Proprietærgods skulde have været saa betydeligt, stemmer ikke med de øvrige Oplysninger, man er i Besiddelse af, der tvertimod pege hen paa, at Realisationen af det offentlige Jordegods har været den væsentligste Aarsag til Bygsgodsets Aftagen.

En paalideligere Maalestok for Udviklingen af heromhandlede Forhold har man i de i Forbindelse med Femaarsberetningerne indhentede Opgaver, uagtet det ved disse er at mærke, at de i det hele ere for lave, og at dette navnlig gjælder de tidligere Aar, idet Embedsgaardene først efterhaanden ere blevne medregnede til Bygsgodset.

Ifølge disse Opgaver viser der sig for hvert Tiaar¹⁾ følgende procentvise Formindskelse:

Aar ¹⁾	a) i Antallet af bortleiede Brug.	b) i deres Matrikulskyld.
1840—50	÷ 15 pCt.	÷ 19 pCt.
1845—55	÷ 17 —	÷ 22 —
1850—60	÷ 19 —	÷ 21 —
1855—65	÷ 17 —	÷ 21 —
1860—70	÷ 16 —	÷ 16 —

Hermed vil det være af Interesse at sammenligne Folketællingernes Opgaver over Antallet af Leilændinge og Forpagtere, hvorved man dog ikke kan benytte Tællingen af 1835, der er udført efter et fra de øvrige afvigende Princip.

Antallet af Leilændinge og Forpagtere viser sig i Aarene 1825—45 at have aftaget med 19 pCt., (eller noget over 1 pCt. aarlig), i Aarene 1845—55 med 13 pCt. (1,4 pCt. aarlig) og i Aarene 1855—65 med 22 pCt., hvilket dog paa Grund af den i 1865 forandrede Tællingsmaade viser en stærkere Tilbagegang end den virkelige.

Ved at sammenholde de forskellige Opgaver med hverandre er jeg kommen til følgende Resultat, der vistnok ikke kan betragtes som sikkert i Henseende til Opgaven

¹⁾ Man har fundet det hensigtsmæssigt at opføre Aarene, som her er skeet, idet det ser ud til at Folketællingerne have udøvet nogen Indflydelse paa Opgaverne for de Aar, i hvilke Tællingen har fundet Sted, nemlig 1845, 1855 og 1865.

over det solgte Privatgods, men som forøvrigt antages i sine Hovedtræk at være rigtigt:

Aar.	Samlet Tilvæxt af Selveiergods. Skylddaler.	Heraf ved Salg af offentligt Jordegods. Skylddaler.	Ved Salg af Proprietærgods. Skylddaler.
1820—30	8,000	4,500	3,500
1830—40	9,000	5,000	4,000
1840—50	12,000	7,000	5,000
1850—60	9,000	3,000	6,000
1860—70	7,000	1,500	5,500
Tilsammen	45,000	21,000	24,000

Matrikulskylden af de bortleiede Eiendomme kan saaledes for 1820 anslaaes til omtrent 70,000 Dlr. eller 30 pCt. af det samlede Jordegods, og for 1870 til omtrent 25,000 Dlr. eller 10 pCt., af samme.

Hvorledes Forholdet har udviklet sig i de enkelte Amter, vil erfares af nedenstaaende Tabel:

Amter.	a) For hvert 100 Skylddaler af den samlede Matrikulskyld i Aaret 1870 var Matrikulskylden af Leilændingsgodset.		b) For hvert 100 af det samlede Antal Eiendomme i Aarene 1840 og 1870 var Antallet af Leilændingsgods.		c) For hvert 100 Selvejere, Leilændinge og Forpagtere i Aarene 1840* og 1860*) var Antallet af Leilændinge og Forpagtere.		d) For hvert 100 af de under Litera a, b og c for Aaret 1840 udkomne Forholdstal var det for 1870 (eller ved c for 1860) udkomne Forholdstal, som følger.			Matrikulskylden af:		
										Leilændingsgods i		Leilændingsgods, der er gaaet over til Selvejendom. 1840—70.
	1840.	1870.	1840	1870.	1840.	1860.	a.	b.	c.	1840.	1870.	
Smaalenene . . .	7,4	8,2	6,5	4,8	18,3	11,7	111 ¹⁾	74	64	1,011	1,117 ¹⁾	— 106 ¹⁾
Akershus . . .	14,7	7,3	10,6	3,4	21,8	11,5	50	32	53	3,125	1,524	1,601
Hedemarken . . .	8,4	5,0	6,1	3,2	11,5	7,4	60	52	64	1,951	1,147	804
Christians . . .	5,8	3,7	4,1	2,4	7,8	5,3	64	59	68	1,509	963	546
Buskerud . . .	6,3	5,4	4,3	2,7	11,7	11,3	86	63	97	1,033	886	147
Jarlsberg eg Laurvig	19,3	10,2	16,7	6,9	23,9	13,2	53	41	55	2,508	1,313	1,195
Bratsberg . . .	18,7	12,0	19,0	8,1	23,9	19,0	64	43	80	2,561	1,635	926
Nedenæs . . .	11,7	6,5	10,1	4,0	11,7	9,4	56	40	80	1,145	638	507
Lister og Mandal .	5,7	3,1	4,1	1,5	10,4	4,8	54	37	46	540	291	249
Stavanger . . .	16,7	5,4	19,7	3,6	22,2	7,8	32	18	35	2,310	728	1,582
Søndre Bergenhus .	30,3	15,7	34,7	16,0	36,1	24,7	52	46	69	6,003	3,102	2,901
Nordre Bergenhus .	31,3	10,7	33,4	11,4	35,1	20,2	34	34	58	4,879	1,653	3,226
Romsdal . . .	35,4	18,6	40,4	21,0	42,1	28,2	53	52	67	5,141	2,690	2,451
Søndre Thronhjelm	18,1	9,6	13,7	7,4	20,3	10,3	53	54	51	1,859	991	868
Nordre Thronhjelm	28,2	11,7	31,0	10,3	31,7	15,6	41	33	49	3,637	1,481	2,156
Nordland . . .	78,6	46,6	79,1	46,3	79,1	59,8	59	59	76	4,557	2,749	1,808
Tromsø . . .	65,0	25,0	67,4	25,6	68,1	37,7	38	38	55	1,170	450	720
Finmarken . . .	-	-	-	(1,6)	(1,9)	(7,4)	-	-	-	-	21	— 21
Tilsammen	18,6	9,7	21,8	9,3	27,0	17,1	52	43	63	44,939	23,379	21,560

De Amter, hvor det meste Leilændingsgods i Aarene 1840—1870 er bleven solgt til Selveiendom, ere Nordre Bergenhus (3,226 Skylddaler), Søndre Bergenhus (2,901 Dlr.), Romsdal (2,451 Dlr.) og Nordre Thronhjelm (2,156 Daler). Det forholdsvis meste Leilændingsgods er derimod bleven afhændet i Stavanger Amt, (hvor det er bleven reduceret til 32 pCt. eller omtr. $\frac{1}{3}$ af, hvad det udgjorde i 1840); dernæst i Nordre Bergenhus Amt (34 pCt.), Tromsø (38 pCt.), Nordre Thronhjelm (41 pCt.), Akershus Amt (50 pCt.), samt Søndre Bergenhus, Jarlsberg og Laurvigs, Romsdals og Søndre

Thronhjems Amter (52 à 53 pCt.) I Nordlands Amt udgjør Leilændingsgodset 59 pCt. af hvad det var i 1840.

Ordner man Amterne efter den større eller mindre Forekomst af Leilændingsgods, bliver Rækkefølgen i 1840 i det væsentlige den samme som i 1870, naar undtages, at Nordre Bergenhus og Stavanger Amter nu indtager en gunstigere Plads end før.

Det er tidligere berørt, at Opgaverne over Antallet af Leilændinge og Forpagtere i det hele og navnlig for de østlandske Amter afvige fra Opgaverne over de bortleiede Brug. Ikke destomindre viser ogsaa hine Opgaver paa enkelte Undtagelser nær den samme Udviklingsgang, hvilket fremgaar ved Sammenligningen mellem Rubrikkerne a, b, og c, idet der bør have for Øie, at sidstnævnte Rubrik omfatter et 10 Aar kortere Tidsrum end de to første.

*) Antallet for 1840 er regnet lig Middeltallet af de ved Folketællingerne i 1835 og 1845 opgivne; ligesaa er Antallet for 1860 beregnet efter Tællingerne af 1855 og 1865.

¹⁾ cfr. Anm. 1 i Tabel No. 9 pag. 39.

Af Amtmændenes Udtalelser om Leilændings- og Forpagtningsforholdet hidrættes følgende Uddrag:

Smaalønnenes Amt. I Beretningen for 1841—45 ytres, at der i dette Amt findes et forholdsvis stort Antal Sædegaard, hvis underliggende Bøndergods kun yderst misligt har været brugt, i Særdeleshed eftersom dette i de senere Aar ikke af Eierne bortbygsledes men paa Aaremaal bortforpagtedes. En stor Del af dette Gods er senere gaaet over til Selveiendom. Naar Opgaverne for Aaret 1870 vise et større Antal af bortfæstede Brug end Opgaverne for 1865, antages heri at maatte være en Irring¹⁾; thi det er ikke almindeligere nu end før, at bortforpagtede Eiendomme og det hører til Sjældenhederne, at Jord bortbygslæs.

Jarlsberg og Laurvigs Amt. Beretningerne for 1836—40 og 1851—55 omtale Mængden af Leilændingsgods — (næsten udelukkende tilhørende det forrige Laurvigs Grevskab) — som Aarsag til, at Jordbruget i Laurvigs Fogderi staar paa et forholdsvis lavt Trin, især fordi Brugene bort sættes paa Aaremaal. (Beretningen for 1851—55).

Søndre Bergenhus Amt. I Beretningerne for 1856—60 og 1861—65 omtales Forpagtningsforholdet som stærkt udbredt i Distrikterne omkring Bergen, men som mere og mere sjældent forekommende i de fjernere liggende Dele af Amtet. Forøvrigt omtales Leilændingsgodsets Overgang til Selveiendom som en Vinding for Jordbruget.

Søndre Thronhjems Amt. Forholdet mellem Leilændings- og Selveiergods betegnes i Beretningerne for 1861—65 og 1866—70 som ikke uheldigt, idet det tilføies, at Jordleie under visse Omstændigheder kan være ligesaa fordelagtig for Jordbrugets Udvikling og Jorddyrkerens Trivsel som Jordeie.

For Nordre Thronhjems Amt er der i Beretningerne for Aarene 1836—40 og de fire følgende Femaar med delt detaillerede Tabeller vedkommende heromhandlede Forhold. Følgende Uddrag hidrættes:

1. Af de matrikulerede Jordbrug var ved Udgangen af nedenstaaende Aar:

Aar.	Benyttet af Eierne.		Bortfæstet eller bortleiet.		Af Leilændings- eller Forpagtningsgods var									
					Statens.		Kirkernes.		Geistlighedens.		Offentlige Stiftelsers.		Proprietærgods.	
	Antal.	Matrikulskyld.	Antal.	Matrikulskyld.	Antal.	Matrikulskyld.	Antal.	Matrikulskyld.	Antal.	Matrikulskyld.	Antal.	Matrikulskyld.	Antal.	Matrikulskyld.
1835	3,004	9,123	1,346	3,771	19	95	209	472	431	1,571	30	125	757	1,508
1840	3,081	9,296	1,269	3,597	14	93	188	431	390	1,464	24	112	653	1,497
1845	3,180	9,549	1,185	3,342	27	96	177	412	339	1,308	19	96	623	1,428
1850	3,377	9,914	1,001	2,911	20	87	172	399	341	1,060	9	53	559	1,312
1855*)	3,632	10,259	796	2,410	23	88	90	252	185	852	8	48	470	1,170

2. I hvert Femaar er overgaaet:

Aar.	Selveiergods til Leilændingsgods.		Leilændings- eller Forpagtningsgods til Selveiergods:										I det hele.	
			Statens.		Kirkernes.		Geistlighedens.		Offentlige Stiftelsers.		Proprietærgods.			
	Antal.	Matrikulskyld.	Antal.	Matrikulskyld.	Antal.	Matrikulskyld.	Antal.	Matrikulskyld.	Antal.	Matrikulskyld.	Antal.	Matrikulskyld.	Antal.	Matrikulskyld.
1836—40	8	22	5	1	21	41	41	107	6	13	12	34	85	196
1841—45	2	7	7	3	9	17	51	156	5	15	32	75	104	266
1846—50	"	"	20	11	5	13	93	243	15	50	64	116	197	433
1851—55	7	6	"	"	14	30	68	230	1	5	94	181	177	446
Summa	17	35	32	15	49	101	253	736	27	83	202	406	563	1,341

I Nordlands Amt er Leilændingsvæsenet stærkt overveiede og det navnlig i Jordbrugsdistrikterne.

I Salten og Lofoten eies Leilændingsgodset mest af Staten og Oplysningsvæsenets Fond; i de helgelandske Fogderier er det derimod mest i Privates Eie (de Angelske Stift-

¹⁾ cfr. herved det pag. XIV bemærkede.

*) For dette Aar ere endel Berigtigelser gjorte i Henseende til Einedommenes Fordeling mellem de forskjellige Eiere, saa at Tallene ikke stemme med de under No. 2 meddelte Opgaver over Overgang fra Leilændingsgods til Selveiergods.

telser, de Brotkorbske, Caldevinske, Holstske og Valnumske Godser). Leilændingsvæsenet siges at øve et tungt Tryk paa Jordbruget. Forbedring af Leilændingsgodset vanskeliggjøres ved Brugerens Frygt for, at hans Søn skal faa en større Afgift at svare. I Beretningen for 1851—55 siges, at der vistnok i mange Distrikter ikke spores nogen Forskjel mellem Driftsmaaden af Leilændingsgods og af Selveiergods, idet Jordbruget i det hele staar paa et lavt Trin; men i andre Distrikter, hvor Jordbruget har mest Betydning, er

Forskjellen kjendelig og er i det hele siden 1855 bleven mere og mere fremtrædende og giver sig bl. a. tilkjende ogsaa derved, at Selveierguset er bedre bebygget. (Beretningen for 1861—65).

Det er væsentlig ved Salg af offentligt Jordegods, at Leilændingsgodset har gaaet over til Selveiendom. Proprietærene have tildels vist sig utilbøielige til at sælge, og uagtet det herved i den senere Tid synes at være indtraadt Forandring, hindres Afhændelsen ved Leilændingernes Mangel paa Evne og Lyst til at købe. Ikke sjældent er Synsmaaden den, at om Leilændingen er betyngtet med Gjæld, kan han dog ikke rokkes fra Bruget saaledes som en Selveier, og at Henstand med Bygsel og Landskyld altid har været at opnaa.

I Femaarsberetningen for 1866—70 har Fogden i Søndre Helgelands Fogderi meddelt en Skildring af Leilændingsforholdene, af hvilken følgende Afsnit hidsættes:

„Det Helgelandske Jordegods bestaar for en stor Del af Leilændingsgodset, der gjennem lange Aarrækker, formentlig mindst et Par Aarhundreder har tilhørt 4 a 5 Familier. Ved Bortleie af denne Jord har man, saavidt jeg har kunnet erfare, næsten uden Undtagelse, indtil denne Dag holdt sig til Bestemmelsen i Landslovens 3—14, navnlig hvad den aarlige Afgift, Landskyld, Skydsfærd og 3die Aars Tage angaar, idet man kun med Hensyn til Bygselen har fraveget Bestemmelserne i 3—14—24, som maaske enten har været betragtede som deklaratoriske eller antikverede. Bygselsummen er saaledes det eneste, der synes at have været Gjenstand for Akkord, og kan, især i de senere Aaringer maaske antages gjennemsnitlig at have været omkring 80 Spd. pr. Skylddaler, skjønt naturligvis Størrelsen ogsaa væsentlig maa antages at have været betinget af Gaardenes Beliggenhed og Husenes iværende Tilstand, samt især af hvorvidt Gaardene have været kaarfri, hvilket sidste dog nok kun undtagelsesvis har været Tilfældet. Paa Bygselsummen har i Regelen været given Credit til rentfri Efterhaandsbetaling, saa at denne, som Følge heraf, ofte for en Del har staaet ubetalt ved Fravigelsen. Jorddrottens Indtægt af den i Eiendommen liggende Capital, kan derfor neppe ansættes højere end i Gjennemsnit til $1\frac{1}{2}$ a 2 pCt., og naar mange, for ikke at sige de fleste Leilændinge under disse Forhold ei have formaaet at hæve sig til større økonomisk Velvære og Selvstændighed end Tilfældet er, maa Grunden hertil formentlig søges, dels i den temmelig almindelige Leven over Evne, dels i forkjært og uvittig Brugsmethode af Jorden, samt i Særdeleshed og fornemmelig i den almindelige og fordærvelige Skik, at Leilændinge allerede i deres bedste Aar opgive Gaarden og tage Kaar. Efter hvad jeg i min forholdsvis korte Embedstid her allerede oftere har havt Anledning til at erfare, er det nemlig ikke ualmindeligt, at friske Folk før 50 Aars Alderen, ja endog tidligere, opsiges sin Bygselret til Fordel for en Søn eller anden Beslægtet,

der har stiftet Familie og ønsker at faa et eget Hjem. Denne paatager sig da ubesindigen til Formanden at udrede Kaar, der i de fleste Tilfælde vedvarer saalænge han formaar at hænge ved Gaarden. Det er heller ikke noget Særsyn, at Gaarden paahæftes Kaar til 2de Generationer. Den, der sidst slutter som Leilænding, fordi han ved Kaarpræstationerne er udarmet, faar da i Regelen mindre Kaar med Optrinset, naar de ældre Kaarfolk dø. At ogsaa Jordrotterne i dette Punkt handle uforsvarligt og ufornuftigt, staaer vel heller ikke til at nægte, forsaa vidt som de maa antages mere at have seet paa at faa ny Bygsel end at have havt for Øie, at det dog til Slut nødvendigvis maa gaa ud over Jorden, naar denne kommer i Hænderne paa Mænd, der i Regelen begyndende uden Capital have paataget sig Byrder, som magtstjæle dem, da Kaarene langtfra staa i noget rimeligt eller passende Forhold til Jordens Bæreevne. Efter hvad jeg har erfaret, skal det nemlig være en staaende Regel, at den fratrædende Leilænding i Kaar erholder mindst $\frac{1}{6}$ Del af Jordens Afkastning, saavel med Hensyn til Kreature som Avling, foruden Hus, Tilsyn med Kaarfolkene i Alderdoms- og Svaghedstilfælde, Besørgelse og Bekostelse af Begravelse, Røgt og Tilsyn med Kreature m. v., det vil altsaa i disse Egne omtrentlig sige det samme som hele Jordens Nettoafkastning, ja i mange Tilfælde maaske mere.

Den Jorddrot, der her ansees for den strængeste Jordherre, men som dog efter min Formening handler fornuftigst med Hensyn til Meddelelse af Kaar, er de Angelske Stiftelser i Throndhjem. Hos denne Stiftelse er det nemlig en fast Regel, at ingen Leilænding faar Kaar før han er 60 Aar gammel og har brugt Gaarden forsvarlig, navnlig vedligeholdt Husene aabodsfri. De private Jordrotter have derimod, som det synes, saavel i disse som i andre Henseender været mindre nøieregnende, formentlig til liden Gavn saavel for dem selv, som Almuen, hvis Begreber om Pligter og Rettigheder derved ere blevne slappede, en Slappelse, som man desværre gjenfinder saavel i Skatteydelsen som i Opfyldelsen af de fleste øvrige Forpligtelser.“

Tromsø Amt. Leilændingsvæsenet, anføres ogsaa her at virke lammende paa Jordbruget. Indtil Aaret 1862 solgtes meget lidet af Proprietærgods, men fra det nævnte Aar er Afhændelsen af Proprietær Maursunds betydelige Gods paabegyndt, hvorhos der er fortsat med Salget af det et Interesseskab tilhørende Skjervø- eller Lyngsgods.

I den ovenfor givne Fremstilling af Forholdet mellem Selveierguset og de bortleiede Brug er der ikke taget Hensyn til den særegne Art af Jordleie, som finder Sted ved Bortsættelsen af Husmandspladse. Da Antallet af jordbrugende Husmænd ved sidste Folketælling opgaves til 60,492 og der foruden disse fandtes ikke faa Fabrik- og Værksarbeidere, Haandværkere o. a., der have fæstet Pladse, vil det sees, at der her handles om en ikke ubetydelig Del

af Landets Jordegods. En Undersøgelse af dette Forhold, saavel som af Husmandspladsenes Størrelse og Afkastning m. m., vilde i flere Henseender være af Interesse; men vi maa væsentlig paa Grund af den ubearbejdede Form hvori det forhaandenværende Materiale foreligger, afstaa herfra, ligesom Spørgsmaalet om Husmandsforholdet ogsaa kan siges at høre mere hjemme i en Undersøgelse af Arbejderklassens Vilkaar end i nærværende Forbindelse. Antallet af Husmænd i Aarene 1835, 1845, 1855 og 1865 findes opgivet i Tabel No. 10.

Oplysninger om Eiendomspriser og Værdi af faste Eiendomme i Aarene 1852—70 samt om de stedfundne Afhændelser ere meddelte i Tabellerne No. 4, 5, 6 og 11, hvilken sidste Tabel giver en Oversigt over samtlige Afhændelser i Aarene 1836—70.

Opgaverne over Gjennemsnitspriserne ere grundede paa de til Finants-Departementet halvaarlig indsendte og der delvis bearbejdede Opgaver fra Sorenskriverne over Afhændelser af faste Eiendomme i Landdistrikterne. Ihvorvel disse Opgaver, hvor det gjælder mindre Distrikter, maa benyttes med Varsomhed, idet tilfældige Omstændigheder kunne have fremkaldt en fra den almindelige Handleværdi afvigende Kjøbesum, saa bør det dog bemærkes, at man saavidt muligt har søgt at udsondre de uregelmæssige Tilfælde, saa at det

tør antages, at det fremkomne Resultat i det hele og store udtrykker det virkelige Forhold. Forøvrigt bør mærkes, at den i Salgspriserne indbefattede Værdi af Bygninger udgjør en meget væsentlig Faktor i den samlede Værdi, hvilket vil sees deraf, at naar man sammenholder den brandforsikrede Bygningsværdi med Matrikulskylden udkommer der for 1870 en Gjennemsnitsværdi af 225 Spd. pr. Skylddaler, altsaa ikke mindre end 37 pCt. af den for 1861—65 beregnede Eiendomsværdi. Dette Forhold varierer betydeligt mellem de forskellige Dele af Riget, idet den assurerede (og uden Tvivl ogsaa den samlede) Bygningsværdi i de vestenfjeldske Distrikter i det hele er betydeligt lavere end i de østfjeldske, hvilket er en ikke uvæsentlig Aarsag til, at Skylddalerens Salgsværdi er saameget højere i sidstnævnte Distrikter. Det er forøvrigt en vanskelig Sag paa Undersøgelsernes nærværende Standpunkt at komme til et paalideligt Resultat i Henseende til Spørgsmaalet om Forholdet mellem Jordværdi og Bygningsværdi. Oplysninger om dette Punkt vilde rimeligvis kunne tilveiebringes dels ved Bearbejdelse af det i den almindelige Brandforsikringsindretning beroende Materiale, dels ved Benyttelsen af de i Anledning af Matrikulens Revision foretagne Værdsættelser.

Forholdet mellem de solgte og de eksisterende Eiendomme vil for Landdistrikternes vedkommende erfares af følgende Sammenstilling:

Aar.	Antal Eiendomme:		Eiendommenes Værdi:		Procentforhold af de aarlig solgte Eiendomme.		Gjennemsnitsværdi:			Gjennemsnitlig Salgsværdi pr. Skylddaler.
	a) aarlig solgte.	b) eksisterende.	a) de solgtes.	b) de eksisterendes.	efter Antal.	efter Værdi.	a) pr. solgt Eiendom.	b) pr. eksisterende Eiendom.	a : b = 100:	
1851—55	7,555	124,800	5,356,600	119,193,000	6,1	4,5	709	955	135	495
1856—60	7,077	132,309	5,799,000	164,858,000	5,3	3,5	819	1,246	152	685
1861—65	7,257	142,166	5,546,000	163,639,000	5,1	3,4	764	1,151	151	680
1866—70	7,052	148,358	5,407,400	145,645,000	4,8	3,7	767	982	128	605
I Gjennemsnit	7,235	136,908	5,527,250	148,204,000	5,3	3,7	764	1,083	142	616

At Gjennemsnitsværdien af de eksisterende Eiendomme overhovedet viser sig at være 1,42 Gang saa stor som Gjennemsnitsværdien af de solgte, hidrører derfra, at der sælges forholdsvis mest af de mindre Eiendomme, medens de store Eiendomme ikke gaa saameget i Handelen.

Da det er en anerkjendt Sag, at de mindre Eiendomme betales forholdsvis bedst, *) skulde den efter de stedfundne Salg beregnede Gjennemsnitsværdi pr. Skylddaler vise et noget højere Resultat end den virkelige Værdi af de eksisterende Eiendomme. Det maa saaledes antages, at de i

*) cfr. Beretningen for Smaalenes Amt for Aarene 1861—65.

Tabellerne No. 4 og 5 opgivne Salgspriser overhovedet ere noget for høie, *) forsaavidt de skulle benyttes som Maalestok for Beregningen af Eiendommenes samlede Kapitalværdi, ligesom det ogsaa viser sig, at de af Lensmændene afgivne Skjøn overhovedet ere $\frac{1}{6}$ eller 16 pCt. lavere end Gjennemsnitspriserne for Aarene 1866—70. Til en fuld Bedømmelse af dette Forhold vil det være nødvendigt at Opgaverne over Eiendomspriserne meddeles særskilt for de store Eiendomme, Middelsbrugene, de smaa Brug og Parcellerne.

*) Dette Resultat bestyrkes imidlertid ikke af de i Anledning af Matrikulens Revision af Amtskommissionerne foretagne Værdsættelser, der efter de hidtil offentliggjorte Beregninger i det hele vise en højere Værdi end den i Tabel No. 5 beregnede.

Nogen indgaaende Undersøgelse angaaende Eiendoms-
priserne og de dermed i nær Forbindelse staaende Eiendoms-
afhændelser kan man af forskellige Grunde dennegang ikke
indlade sig paa, idet det navnlig ansees for hensigtsmæs-
sigt at sammenholde Opgaverne med de ved Matrikulens Re-

vision foretagne Værdsættelser, hvortil der for nærværende
ikke er Anledning. Man tillader sig derfor at henvise dels
til de i Tabelform givne Fremstillinger, dels til den i Ind-
ledningen til Femaarsberetningen for Aarene 1861—65 pag.
I. II. givne Oversigt over Eiendomsprisernes Gang.

Christiania den 29de Mai 1873.

A. N. Kiær.
Bureauchef.

S c h e m a

Opgave over de i Herred ved Udgangen af 1870 værende faste Eiendomme.

A) De faste Eiendommers Beskaffenhed m. v.	Antal Eiendomme med en Matrikulskyld af:							I alt.
	24 Skill. og der- under.	over 24 Skill. men un- der 1 Spd.	over 1 Spd. men un- der 2 Spd.	over 2 Spd. men un- der 5 Spd.	over 5 Spd. men un- der 10 Spd.	over 10 Spd. men un- der 20 Spd.	over 20 Spd.	
Samlet Antal Eiendomme								
— Matrikulskyld								
— — — — —								
Heraf:								
1. Egentlige Jordbrug								
{ Antal								
{ Matr.-Skyld								
2. Havnegange, Engstykker, Ud- slaatter, Sætervolde etc.								
{ Antal								
{ Matr.-Skyld								
3. Skove og Skovstykker								
{ Antal								
{ Matr.-Skyld								
4. Hus- og Lastetomter, Fiske- vand og andre særskilt matr. Herligheder								
{ Antal								
{ Matr.-Skyld								
B) Af de egentlige Jordbrug vare:								
a. benyttede af Eierne								
{ Antal Brug								
{ Matr.-Skyld								
b. bortfæstede eller bortleiede								
{ Antal Brug								
{ Matr.-Skyld								
C) Af det samlede Antal egentlige Jordbrug (A 1) tilhørte:								
1. Private bosatte inden Herredet:								
2. — — i andre Landdistrikter								
3. — — i Byerne								
4. — — i Udlandet								
5. Hypothekbanken, Sparebanker og andre Banker								
6. Oplysningsvæsenets Fond, (hvorunder de samme tilhørende Embedsgaarde) det nordlandske Kirke- og Skolefond, Universitetet, milde Stiftelser								
7. Kommuner								
8. Staten								
D) Det samlede Antal Skove og Skov- stykker (A 3) tilhørte:								
1. Private, bosatte inden Herredet:								
2. — — i andre Landdistrikter								
3. — — i Byerne								
4. — — i Udlandet								
5. Hypothekbanken, Sparebanker og an- dre Banker								
6. Oplysningsvæsenets Fond, (hvorunder de samme tilhørende Embedsgaarde) det nordlandske Kirke- og Skolefond, Universitetet, milde Stiftelser								
7. Kommunen								
8. Staten								

E) Hvormange af de egentlige Jordbrug laa ved Udgangen af 1870 endnu i Fællesskab om Hjemmarken og hvor meget udgjorde disse Brugs samlede Matrikulskyld?

Forklaringer:

ad. **A.** Hensigten med de hidhenhørende Rubriker er dels at tilvejebringe Materialier til Bedømmelsen af Eiendommens Fordeling i større og mindre Brug, (hvorvidt der i Herredet er enkelte store og mange smaa Brug eller om Eiendommene ere jævne fordelte), dels at komme til Kundskab om det virkelige Antal af Jordbrug. De hidtil meddelte Opgaver herover ere meget utilfredsstillende, idet der i nogle Thinglag har været medtagne samtlige særskilt matrikulerede Eiendomme, i andre blot de egentlige Jordbrug (altsaa ikke de under A 2—4 opførte Eiendomme), medens der for enkelte andre Thinglag er udeladt samtlige Eiendomme med en Skyld af under 4 Skilling. I enkelte Beretninger er der endelig bleven opgivet Antallet af Jordbrugere istedetfor Antallet af Jordbrug, saa det vil sees, et et forandret Schema i høi Grad paakrævedes. — Med Hensyn til Rubrikernes Udfyldning bemærkes forøvrigt, at dersom flere særskilt matrikulerede nær hinanden liggende Brug drives under et, bør de kun regnes for et Brug, om de end have forskjellige Løbnummere eller Literaer. Forsaavidt der kan være Tvivl om en Eiendom, der baade har Jordvei og Skov, skal regnes til de egentlige Jordbrug eller til Skove, bør den Regel følges, at Eiendommen henføres til de egentlige Jordbrug, overalt hvor Jordveien ikke er ganske ubetydelig.

ad. **B.** Til de bortfæstede eller bortleiede Jordbrug regnes ogsaa Embedsgaarde; derimod ansees de paa enkelte Steder forekommende Pantebbrugere som væsentlig = Eiere. Mellem de hidtil indkomne Opgaver over Antallet af de bortfæstede Jordbrug og Folketællingernes Opgave over Antallet af Leilændinge og Forpagtere har der hidtil for de østlandske Distrikters Vedkommende været stor Uoverensstemmelse, idet Folketællingsopgaverne have vist et langt større Antal. Da Uoverensstemmelsen muligens turde stikke deri, at Dele af en og samme Jordeiendom have været bortforpagtede til to eller flere Forpagtere, vil det være af Interesse for de bortfæstede Eiendommers Vedkommende foruden Antallet af Brug ogsaa at faa Opgave over

det samlede Antal af Brugere. *)

ad. **C** og **D.** De her forlangte Oplysninger om Eiendomsforholdene kunne neppe være vanskelige at afgive, idet forholdsvis faa Eiendomme eies af udenbygds og det saaledes kun gjælder at fordele disse faa Eiendomme paa Rubrikerne 2—8, saa vil Antallet af Eiendomme, der ejes af private indenbygds boende, kunne sees ved at trække Summerne af 2—8 i C og D fra A 1 og A 3. Nogen Tvivl kan muligens opstaa om, hvor man skal opføre Eiendomme, der i Fællesskab eies af inden- og udenbygds, af Staten og Private o. s. v., f. Ex. naar en Almenning paa 8 Skylddaler ejes for omtrent $\frac{1}{2}$ af Bygden og $\frac{1}{2}$ af Trælasthanlere i en By; i saa Fald opføres i 5te Rubrik til højre ligeud for 3: $\frac{1}{2}$ og ligeud for 7: $\frac{1}{2}$. Vides ikke Forholdet anderledes, end at Størsteparten af en Eiendom ejes af indenbygds, kan den ogsaa helt regnes med under 1. Det bedes forøvrigt bemærket, at der under C og D alene spørges om Antallet (fordelt efter Brugenes forskjellige Matrikulskyld) og ikke om Beløbet af vedkommende Brugs sammenlagte Matrikulskyld.

*) Dette Spørgsmaal er kun ganske enkeltvis bleven besvaret.

Rettelser.

I Tabel No. 5 Pag. 24: er Skylddalerens antagelige Gjennemsnitsværdi ved Udgangen af Aaret 1870 ifølge Lensmændenes Skjøn for Hamar Stift opgivet til 908 Spd., men skal være 492. Spd.

Pagina 37.	2—5 Daler.	5—10 Daler.	10—20 Daler.	over 20 Daler.
Riget og Summa staar	32,471	7,025	1,790	314
— - — skal være	32,854	7,043	1,791	315
Bergens Stift staar	8,194	561	42	7
— - — skal være	8,577	579	43	8
Søndre Bergenhus Amt staar	3,192	291	19	5
— - — skal være	3,575	309	20	6

I Indledningen Pag. XIV Linie 34 staar: 1701—1813, læs: 1791—1813.

Rettelser.

Paa Grund af endel indløbne Feil blandt andet foranledigede deraf, at de til Sogns Fogderi og de til Sønd- og Nordfjords Fogderi hørende Dele af Askevolds Herred ere blevne forvæxlede, meddeles nedenfor vedkommende Dele af Tabellerne i rettet Stand.

Pag.	Tabel No. 2. Landsdele.	Samlet Antal Eien- domme.	Heraf egentlige Jord- brug.	Af de egentlige Jordbrug vare:						Af de egentlige Jordbrug eiedes:				Matrikulskylden af				Skylddale- rens gjen- nemsnitlige Salgsværdi i 1852-70. Spd.	
				benyttede af Eierne.			hortbyxlede eller bortfæstede.			Af udenbygds Private.		Af det Offentlige eller af Banker.		samtlige Eien- domme. Daler.	de egentlige Jord- brug. Daler.	heraf de,			
				1 Daler og under.	Over 1 Daler til 5 Daler.	Over 5 Daler.	1 Daler og under.	Over 1 Daler til 5 Daler.	Over 5 Daler.	1 Daler og under.	Over 1 Daler.	1 Daler og under.	Over 1 Daler.			der brug- tes af Eierne. Daler.	der bortlei- edes. Daler.		
2.	Bygderne fogderivis.																		
	35. Sogn	2,809	2,488	470	1,471	216	119	200	13	46	44	14	42	6,498	6,422	5,884	588	380	
	36. Sønd- og Nordfjord	4,710	4,640	790	790	42	110	405	11	52	127	9	64	9,017	8,990	7,925	1,065	294	
3.	Transport	115,001	103,035	42,583	46,430	6,192	2,679	4,551	600	2,215	2,846	672	922	201,429	194,761	177,651	17,110	-	
	52. Alten	867	867	852	9	-	6	-	2	16	-	10	-	223	223	221	2	-	
	53. Hammerfest	841	786	774	6	-	6	-	-	53	-	28	1	261	250	248	2	-	
	54. Tanen	686	607	596	6	-	-	-	-	5	-	5	-	286	276	273	3	-	
	55. Vardø	201	50	50	-	-	5	-	-	32	-	-	-	27	10	10	-	-	
	56. Varanger	425	202	162	10	-	28	2	-	20	-	7	-	128	77	63	14	-	
	Summa	149,013	135,230	58,752	53,591	7,026	6,809	6,322	730	4,240	3,869	1,237	1,428	240,675	233,503	210,124	23,379	617	
	Herreder.																		
	I. Smaaløenes Amt.																		
	2. Aremark	462	462	234	185	23	10	8	2	-	-	-	-	707	707	682	25	1,071	
	Summa	7,990	7,525	3,652	3,009	480	157	165	62	179	203	52	51	13,721	13,573	12,456	1,117	1,061	
7.	14. Nordre Bergenhus Amt.																		
	16. Askevold (i Sogn) .	24	24	13	6	-	4	1	-	-	1	-	-	20	20	17	3	497 ¹⁾	
	2. Askevold (i Sønd- og Nordfjord)	225	224	31	132	3	24	33	1	20	24	2	5	409	409	316	93	227 ²⁾	
10.	20. Finmarkens Amt.																		
	3. Alten	420	300	289	7	-	4	-	-	8	-	5	-	98	98	97	1	-	
	3. Kvalsund	118	112	109	2	-	1	-	-	20	-	3	-	49	47	46	1	-	
	Summa	3,140	2,512	2,434	31	-	45	2	-	126	-	50	1	925	836	815	21	-	
	Tabel No. 3.	Jordbrug, der laa i Fællesskab om Hjemmarken.		¹⁾ med Hafslo. ²⁾ med Hyllestad (Sønd- og Nordfjord).															
	Fogderier og Herreder.	Antal.	Matri- kulskyld.																
18.	35. Sogn for 14 Herr. opg. 36. Sønd- og Nordfjord for 13 Herred. opgivet	486	1,903																
19.	Herreder.																		
	16. Askevold (i Sogn) .	9	7																
	2. Askevold (i Sønd- og Nordfjord)	132	271																
	Tabel No. 5.																		
	Fogderier og Herreder.	Bygder- nes Matri- kulskyld.	Gjennemsnitsværdi pr. Skyld- daler (udtrykt i Spd.) efter de stedfundne Salg.					Antal Herreder, i hvilke Eien- domspriserne i sidste Femaar ifølge Lensmæn- denes Skjøn ere		Skylddale- rens anta- gelige Gjen- nemsnits- værdi ved Udgangen af Aaret 1870 ifølge Lensmæn- denes Skjøn.		De matrikulerede Eiendommers samlede Værdi, udtrykt i tusinde Spd.					Efter Lens- mændenes Skjøn over Skylddalerens Gjennemsnits- værdi ved Ud- gangen af Aaret 1870.		
			1852 -70.	1852 -55.	1856 -60.	1861 -65.	1866 -70.	stegne.	faldne.			1852 -70.	1852 -55.	1856 -60.	1861 -65.	1866 -70.			
25.	35. Sogn	Skylddaler.	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.			Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tusind Spd.			
	36. Sønd- og Nordfjord	6,498	380	277	337	475	429	3	8	358	2,469	1,800	2,190	3,087	2,788	2,326			
	Herreder.	9,017	294	226	291	309	347	1	13	205	2,651	2,038	2,624	2,786	3,129	1,848			
30.	14. Nordre Bergenhus Amt.																		
	15. Hafslo	592	497	346	375	716	551	1	-	500	304	212	230	438	337	296			
	16. Askevold	20						-	1	220						4			
	1. Hyllestad	242	227	192	236	235	245	-	1	200	148	125	154	153	159	48			
	2. Askevold	409						-	1	190						78			

Pag. 6. 2den Kolonne, 15de Linie fra neden. Efter senere Meddelelse fra vedkommende Lensmand er af ham til de til Avaldsnæs hørende 432 egentlige Jordbrug henregnet 36 Husgrunde med en samlet Matrikulskyld af 5 Spd.

Tabeller

vedkommende

De faste Eiendomme

i Aarene 1866—1870.

Tabel No. 1 indeholdt foruden Opgaver over Matrikulskyld, Folkemængde og Fladeindhold ogsaa Oplysning om Fladeindhold af det beboede Strøg; da man imidlertid ved senere Undersøgelser har bragt i Erfaring at sidstnævnte Opgave ikke var paalidelig, er Tabellen bleven undertrykt, idet dens øvrige Indhold i det væsentlige findes meddelt andre Steder i den officielle Statistik.

No. 2. Eiendommenes Fordeling i Landdistrikterne ved Udgangen af Aaret 1870. a) Summariske Opgaver.

Herreder.	Samlet Antal Eien- domme.	Heraf egentlige Jord- brug.	Af de egentlige Jordbrug vare:						Af de egentlige Jordbrug eiedes:				Matrikulskylden af:				Skylddale- rens gjen- nemsnitlige Salgs- værdi i 1852-70. Spd.
			benyttede af Eierne.			bortbyklede eller bortfæstede.			Af udenbygds Private.		Af det Offentlige eller af Banker.		samtlige Eien- domme. Daler.	de egent- lige Jord- brug. Daler.	heraf de,		
			1 Daler og under.	Over 1 Daler til 5 Daler.	Over 5 Daler.	1 Daler og under.	Over 1 Daler til 5 Daler.	Over 5 Daler.	1 Daler og under.	Over 1 Daler.	1 Daler og under.	Over 1 Daler.			der brug- tes af Eierne. Daler.	der bortlei- edes. Daler.	
4. Hedemarkens Amt.																	
1. Eidskog	750	691	451	208	10	3	12	7	17	17	13	7	984	799	679	120	536
2. Vinger	545	516	307	178	21	1	5	4	14	18	2	8	876	769	711	58	581
3. Søndre Odalen	607	538	225	250	55	-	6	2	1	15	3	5	1,297	1,186	1,138	48	521
4. Nordre Odalen	323	262	115	106	25	11	2	3	4	10	5	1	651	566	516	50	501
1. Brandvold	347	306	133	127	36	6	1	3	10	16	6	1	821	701	665	36	568
2. Gruen	711	557	314	194	34	10	3	2	5	7	11	3	1,159	916	869	47	568
3. Hof	572	411	253	123	17	13	3	2	27	7	7	2	687	518	487	31	483
4. Aasnæs	642	422	253	126	24	14	3	2	4	10	12	1	855	637	613	24	568
5. Vaaler	658	411	269	109	22	7	3	1	7	7	9	1	744	628	611	17	568
1. Elverum	957	704	543	138	19	1	2	1	1	4	3	3	838	762	750	12	849
2. Trysil	790	423	375	46	-	-	2	-	6	1	-	1	224	174	166	8	1,338
3. Aamot	484	267	186	54	16	8	3	-	3	1	2	1	422	304	297	7	1,159
4. Store Elvedalen	161	161	101	35	25	-	-	-	-	-	-	-	325	325	325	-	1,122
1. Rendalen	370	274	107	96	16	44	10	1	1	3	43	9	543	501	460	41	802
2. Lille Elvedalen	442	435	315	115	1	2	2	-	3	1	2	1	350	339	333	6	(933)
3. Tønsæt	493	445	263	172	3	4	2	1	46	1	4	3	492	483	471	12	852
4. Tolgen	808	761	631	87	-	34	9	-	26	-	-	-	304	293	273	20	1,194
5. Kvikne	230	208	196	8	-	3	1	-	4	1	2	1	74	72	70	2	1,471
1. Romedal	493	399	168	101	70	36	18	6	11	10	18	11	1,362	1,155	1,025	130	557
2. Løiten	503	425	220	96	79	21	4	5	5	8	15	4	1,126	1,094	1,027	67	626
3. Stange	400	379	110	90	146	25	3	5	1	7	24	8	2,084	2,068	1,972	96	497
4. Vang	674	646	286	190	165	-	1	4	3	8	4	4	2,762	2,758	2,621	137	513
5. Næs	282	282	104	93	77	4	2	2	1	4	3	4	1,190	1,190	1,148	42	573
6. Ringsaker	809	782	326	266	170	5	8	7	5	15	9	12	2,880	2,860	2,724	136	521
Summa	13,051	10,765	6,251	3,008	1,631	252	165	58	205	171	197	91	23,050	21,098	19,951	1,147	602
5. Christians Amt.																	
1. Østre Toten	619	598	252	195	134	12	1	4	14	8	12	4	2,061	2,034	1,958	76	652
2. Vestre Toten	807	754	348	312	71	11	7	5	11	30	6	9	1,551	1,530	1,457	73	521
3. Vardal	302	268	96	102	50	13	3	4	14	9	2	4	893	872	801	71	563
4. Birød	415	353	124	138	84	-	5	2	4	12	-	6	1,383	1,312	1,270	42	466
1. Øier	358	291	119	93	77	1	-	1	6	10	2	1	989	922	907	15	416
2. Ringebu	329	297	86	97	101	8	2	3	8	4	5	4	1,268	1,245	1,210	35	397
3. Sollid	47	43	29	7	1	6	-	-	-	-	6	-	40	38	37	1	523
4. Søndre Fron	257	182	53	60	58	7	-	4	2	-	5	4	898	868	815	53	523
5. Faaberg	505	365	114	141	104	1	1	1	9	18	-	1	1,499	1,460	1,409	51	638
6. Gausdal	370	318	84	124	93	11	4	2	10	6	2	2	1,527	1,489	1,433	56	507
1. Nordre Fron	296	281	107	89	73	9	1	2	3	1	4	2	937	927	899	28	443
2. Dovre	207	192	97	69	18	4	4	-	8	-	3	1	372	367	352	15	637
3. Lesje	547	315	136	154	22	2	-	1	4	-	-	1	551	549	532	14	533
4. Vaage	416	375	188	104	64	10	9	-	4	-	16	3	1,316	1,298	1,247	51	533
5. Lom	274	252	110	96	38	2	3	3	1	2	-	1	629	625	587	38	441
6. Skeaker	241	231	79	113	28	2	3	6	3	-	-	2	581	579	565	14	556
1. Jævnaer	466	414	176	162	65	1	5	5	1	7	-	5	1,504	1,299	1,214	85	556
2. Gran	720	627	163	272	184	3	1	4	1	-	1	5	2,914	2,664	2,581	83	474
3. Søndre Land	316	264	130	75	52	3	2	2	-	-	-	1	855	763	733	30	724
4. Nordre Land	498	342	177	130	30	1	2	2	-	5	-	1	797	665	647	18	651
1. Søndre Aurdal	766	536	354	166	10	5	-	1	-	1	5	1	706	610	604	6	572
2. Nordre Aurdal	617	501	243	225	19	3	4	2	28	-	-	5	803	764	716	48	577
3. Østre Slidre	263	250	119	119	12	-	-	-	1	-	-	1	462	459	459	-	359
4. Vestre Slidre	298	279	76	138	59	-	4	2	4	-	-	5	912	903	859	44	279
5. Vang	247	241	58	163	20	-	-	-	-	-	-	3	585	582	566	16	289
Summa	9,981	8,569	3,523	3,344	1,467	115	61	59	132	117	71	74	26,333	24,821	23,858	963	525
6. Buskeruds Amt.																	
1. Næs	957	541	398	123	10	2	7	1	1	1	4	3	600	494	466	28	804
2. Gol	808	496	352	141	3	-	-	-	2	-	2	3	485	428	428	-	848
3. Aal	1,065	700	252	385	32	17	12	2	1	2	3	3	1,356	1,287	1,225	62	488
1. Sandsvier	765	678	319	260	72	15	7	5	14	14	14	9	1,442	1,391	1,308	83	651
2. Flesberg	500	475	272	162	25	3	11	2	6	8	-	4	681	664	628	36	495
3. Rollag	231	223	72	120	13	5	11	2	1	2	1	3	439	436	393	43	467
4. Nore	484	420	125	247	17	15	14	2	4	2	1	-	830	801	770	31	484
1. Hole	517	436	221	141	65	-	1	8	4	12	6	3	1,149	1,102	1,017	85	595
2. Norderhov	813	735	383	224	85	15	20	8	44	34	2	6	1,725	1,620	1,452	168	727
3. Aadalen	168	133	52	41	25	7	8	-	2	11	-	-	416	382	361	21	1,072
1. Sigdal	708	642	274	291	45	3	22	7	4	7	-	3	1,239	1,201	1,103	93	997
2. Modum	985	846	532	262	36	4	9	3	2	12	-	3	1,176	1,136	1,034	52	1,227
3. Eker	1,568	1,164	632	432	74	11	12	3	22	15	3	5	2,088	1,929	1,842	87	909
4. Eder	625	583	243	268	72	-	-	-	3	18	-	4	1,473	1,452	1,452	-	1,138
5. Koken	293	271	106	130	31	-	4	-	1	5	-	4	707	702	670	32	752
6. Hurum	199	187	77	70	27	2	-	3	-	5	2	2	559	555	490	65	921
Summa	10,686	8,530	4,310	3,297	632	99	146	46	111	149	38	53	16,399	15,580	14,604	886	790

No. 2. Eiendommenes Fordeling i Landdistrikterne ved Udgangen af Aaret 1870.

a) Summariske Opgaver.

Herreder.	Samlet Antal Eien- domme.	Heraf egentlige Jord- brug.	Af de egentlige Jordbrug vare:						Af de egentlige Jordbrug eiedes:				Matrikulskylden af:				Skylddale- rens gjen- nemsnitlige Salgsværdi i 1852-70. Spd.
			benyttede af Eierne.			bortbyklede eller bortfæstede.			Af udenbygds Private.		Af det Offentlige eller af Banker.		samtlige Eien- domme. Daler.	de egent- lige Jord- brug. Daler.	heraf de,		
			1 Daler og under.	Over 1 Daler til 5 Daler.	Over 1 Daler.	1 Daler og under.	Over 1 Daler til 5 Daler.	Over 5 Daler.	1 Daler og under.	Over 1 Daler.	1 Daler og under.	Over 1 Daler.			der brug- tes af Eierne. Daler.	der bortlei- edes. Daler.	
10. Lister og Mandals Amt.																	
1. Tveit	217	215	127	74	2	10	1	1	3	2	2	1	279	253	235	18	993
2. Oddernæs	584	558	376	167	12	1	-	2	12	7	6	1	585	570	552	18	
3. Vennesland	136	131	91	37	1	2	-	-	5	2	-	-	110	109	108	1	
4. Øvrebø og Hægland	285	266	140	119	3	1	3	-	-	-	-	1	288	286	281	5	
5. Søgne	576	521	311	206	1	1	1	1	6	2	4	1	529	525	511	14	
6. Halsaa og Hartmark	525	498	331	156	3	6	2	-	31	5	7	1	453	440	432	8	
7. Holme	351	324	155	161	1	4	2	1	5	1	3	2	382	375	360	15	
8. Øslebø og Løydal	350	350	176	163	-	10	1	-	8	-	1	1	383	383	374	9	
9. Finsland	141	129	51	73	-	3	2	-	-	2	1	-	168	167	163	4	
10. Bjelland og Grindem	304	282	130	139	-	11	1	1	4	-	2	1	328	325	309	16	
11. Søndre Undal	789	776	499	264	-	5	7	1	9	5	4	2	706	705	671	34	
12. Nordre Undal	345	330	165	156	-	4	4	1	2	3	2	1	359	355	342	13	
1. Lyngdal	953	926	562	359	4	-	-	1	2	10	-	2	991	985	957	28	
2. Høgebostad	378	340	142	181	-	8	8	1	1	2	-	1	412	404	381	23	
3. Herød	405	405	236	161	-	4	4	-	1	4	2	1	413	413	402	11	
4. Vanse	1,058	1,058	710	341	4	2	-	1	2	3	4	1	1,023	1,023	1,007	16	
5. Kvinesdal	823	809	619	187	1	1	-	1	2	-	1	1	611	609	593	16	
6. Kjøtland	188	162	108	47	-	4	3	-	1	1	1	1	142	141	134	7	
7. Næs og Hitterø	848	818	561	252	-	2	2	1	180	1	5	1	583	580	569	11	
8. Bakke	500	456	211	240	-	2	2	1	2	2	1	1	495	489	478	11	
9. Siredalen	240	231	159	67	-	2	2	1	1	1	-	1	204	197	184	13	
Summa	9,996	9,583	5,860	3,550	32	83	45	15	277	51	46	22	9,444	9,334	9,043	291	564
11. Stavanger Amt.																	
1. Sjøgdal Landdistrikt	391	364	91	262	1	-	8	2	-	3	-	7	590	578	543	35	419
2. Lunde	235	221	78	141	-	-	-	2	-	-	-	1	312	310	290	20	
3. Heskestad	160	160	49	106	-	1	4	-	-	-	-	-	256	256	249	7	
4. Hølleland	180	180	50	123	-	-	6	1	-	-	-	7	353	353	325	28	
5. Birkrem	249	244	60	177	3	-	-	3	-	1	1	1	447	442	429	13	
6. Ekersund Landdistrikt	461	455	272	162	1	8	10	1	67	3	7	8	395	394	364	30	
7. Augne	90	84	30	48	-	-	4	-	-	2	-	2	154	151	126	25	
8. Haa	330	325	66	245	2	3	8	1	-	4	1	3	637	633	609	24	
9. Time	265	259	53	192	2	1	10	1	-	11	-	-	495	492	460	32	
10. Gjesdal	126	124	18	105	-	1	-	-	-	1	-	-	243	242	242	-	
11. Klep	256	254	98	148	-	2	5	1	-	2	2	1	437	478	453	25	
12. Høiland	385	385	204	168	7	3	2	2	-	-	4	1	579	579	554	25	
13. Haaland	319	318	134	176	2	1	3	2	-	-	3	5	497	497	470	27	
14. Hetland	633	601	330	213	3	2	3	-	31	12	5	2	611	609	601	8	
1. Høgsfjord	290	286	55	222	5	3	1	-	2	-	2	-	592	584	580	4	
2. Strand	207	206	59	142	5	-	-	-	-	-	-	-	379	379	378	1	
3. Aardal	116	112	43	69	-	-	-	-	-	-	-	-	208	199	199	-	
4. Hjelmeland og Fister	249	247	78	152	11	2	2	2	1	3	1	1	523	522	502	20	
5. Jæise	186	178	63	103	9	-	1	2	-	-	-	-	365	352	340	12	
6. Sand	106	99	26	66	4	-	3	-	-	-	-	1	192	188	181	7	
7. Søvde	189	185	105	77	-	2	1	-	-	-	2	1	203	200	196	4	
8. Suledal	175	174	71	94	-	2	7	-	-	-	-	1	240	239	223	16	
9. Rennesø	205	199	28	159	5	-	6	1	-	1	-	1	506	506	483	23	
10. Funnø	163	163	31	115	13	-	3	1	-	1	-	-	440	440	421	19	
11. Hinderaa	162	161	37	108	7	6	2	1	-	-	5	2	376	376	362	14	
12. Siernerø	70	70	17	47	5	-	1	-	-	1	-	1	184	184	182	2	
13. Vækedal	255	251	85	156	6	-	3	1	-	-	-	2	465	464	436	28	
14. Bukken	100	99	28	70	-	1	-	-	-	2	-	-	147	146	145	1	
15. Tysvær	183	182	70	99	6	1	6	-	2	-	2	-	256	256	244	12	
16. Skjold	311	306	65	217	15	4	4	1	1	4	-	2	684	681	660	21	
17. Skadesnæs Landdistrikt	458	454	186	216	1	10	40	1	-	1	1	23	592	591	504	87	
18. Avaldsnæs	432	432	170	227	5	7	22	1	6	5	6	1	637	637	567	70	
19. Torvestad	368	368	64	257	1	16	27	3	21	20	1	4	592	592	504	88	
Summa	8,305	8,146	2,865	4,862	119	76	193	31	133	75	45	79	13,637	13,550	12,822	728	483
12. Søndre Bergenhus Amt.																	
1. Sveen	302	302	75	181	3	14	29	-	5	11	1	10	496	496	434	62	370
2. Fjeldberg	328	325	61	239	7	2	14	2	-	13	2	3	692	691	643	48	
3. Etne	230	227	33	172	13	4	4	1	4	3	-	2	603	602	571	31	
4. Skonevik	273	271	45	174	8	5	38	1	4	35	1	1	575	574	470	104	
5. Kvindherred	400	400	43	177	7	12	154	7	1	-	-	1	901	901	532	369	
6. Stordøen	162	161	25	110	8	3	15	-	-	3	1	4	361	356	327	29	
7. Valestrand	96	96	8	84	-	-	4	-	-	1	-	3	193	193	185	8	
8. Finaas	489	484	203	232	1	32	15	1	16	10	1	2	547	546	487	59	
9. Fitje	276	275	108	97	-	46	24	-	32	21	3	2	284	284	225	59	
10. Tysnæs	457	457	62	358	1	20	14	2	17	9	3	7	849	849	780	69	
11. Strandebarm og Varaldsø	200	198	28	139	11	6	12	2	4	10	2	2	479	478	431	47	
Lateris	3,213	3,196	691	1,963	59	144	323	16	83	116	14	37	5,980	5,970	5,085	885	370

No. 2. Eiendommenes Fordeling i Landdistrikterne ved Udgangen af Aaret 1870. a) Summariske Opgaver.

Table with columns: Herreder, Samlet Antal Eiendomme, Heraf egentlige Jordbrug, Af de egentlige Jordbrug vare: (benyttede af Eierne, bortbylede eller bortfaste), Af de egentlige Jordbrug eiedes: (Af udenbygds Private, Af det Offentlige eller af Banker), Matrikulskylden af: (samtlige Eiendomme, de egentlige Jordbrug, heraf de der brugtes af Eierne, der bortleides), Skylddaarens gjennemsnitlige Salgsvaerdi i 1852-70. Spd.

C. No. II.

9

No. 2. Eiendommenes Fordeling i Landdistrikterne ved Udgangen af Aaret 1870.

a) Sammariske Opgaver.

Herreder.	Samlet Antal Eien-domme.	Heraf egentlige Jordbrug.	Af de egentlige Jordbrug vare:						Af de egentlige Jordbrug eiedes:				Matrikulskylden af:				Skylddale-rens gjen-nemsnitlige Salgs-værdi i 1852-70 Spd.
			benyttede af Eierne.			bortbyklede eller bortfæstede.			Af udenbygds Private.		Af det Offentlige eller af Banker.		samtlige Eien-domme. Daler.	de egentlige Jordbrug. Daler.	heraf de,		
			1 Daler og under.	Over 1 Daler til 5 Daler.	Over 5 Daler.	1 Daler og under.	Over 1 Daler til 5 Daler.	Over 5 Daler.	1 Daler og under.	Over 1 Daler.	1 Daler og under.	Over 1 Daler.			der brugtes af Eierne. Daler.	der bortlei-edes. Daler.	
Transport	3,773	3,699	896	1,942	491	50	250	70	46	257	19	100	10,752	10,648	9,370	1,278	-
1. Namsos Landdistrikt	142	136	60	64	3	2	7	-	2	4	1	2	194	192	179	13	601
2. Overhalden	203	192	40	144	3	-	4	1	-	5	-	3	375	374	345	29	453
3. Grong	277	253	69	159	2	14	9	-	6	4	8	1	350	345	328	17	449
4. Fosnæs	259	247	87	128	9	6	16	1	5	4	2	2	405	404	364	40	336
5. Kolvereid og Foldereid	176	176	76	74	-	16	9	1	2	8	1	1	205	205	178	27	-
6. Nærø	97	97	40	44	1	5	7	-	3	2	-	1	127	127	103	24	329
7. Vigten	137	137	76	32	-	21	8	-	15	6	1	-	120	120	101	19	-
8. Lekø	124	124	31	52	3	21	17	-	-	-	1	-	166	166	132	34	-
Summa	5,188	5,061	1,375	2,639	512	135	327	73	79	290	33	110	12,694	12,581	11,100	1,481	443
18. Nordlands Amt.																	
1. Bindalen	171	171	45	61	2	40	23	-	13	13	2	2	197	197	137	60	305
2. Brønø	408	407	56	65	1	169	115	1	39	37	11	10	447	447	156	291	255
3. Vegø	147	147	39	16	-	77	15	-	26	5	-	-	109	109	46	63	-
4. Tjøtø	199	199	70	15	1	94	19	-	31	13	3	-	157	157	76	81	-
5. Alstahoug	201	201	89	16	-	40	55	1	40	52	-	4	192	192	87	105	374
6. Herø	100	100	19	12	1	50	17	1	42	18	8	-	102	102	31	71	-
7. Vefsen	356	356	32	44	-	133	146	1	72	55	58	55	392	392	83	309	350
8. Hatfeldtdalen	23	23	22	1	-	-	-	-	22	-	1	-	7	7	7	-	-
1. Nesne	289	287	33	19	1	170	64	-	29	44	-	2	280	278	72	206	330
2. Hemnæs	281	281	42	47	-	87	105	-	81	99	3	2	288	288	87	201	324
3. Mo	292	292	31	27	-	162	72	-	152	71	3	-	257	257	55	202	322
4. Lurø	140	140	15	4	-	106	15	-	101	13	5	2	89	89	17	72	281
5. Rødø	280	279	91	35	-	122	31	-	102	27	3	1	211	211	107	104	-
1. Gildeskaal	255	247	137	21	-	86	3	-	22	6	17	11	148	147	101	46	-
2. Beieren	121	120	96	7	-	16	1	-	3	-	13	1	74	74	64	10	273
3. Bodø Landdistrikt	327	325	263	61	1	-	-	-	-	-	9	-	238	236	236	-	341
4. Skjerstad	329	329	74	105	2	72	76	-	9	8	16	14	392	392	233	159	-
5. Saltdalen	148	148	46	49	-	22	30	1	8	5	3	11	162	162	97	65	190
6. Følden	287	282	54	64	1	117	45	1	12	5	33	5	278	277	135	142	147
7. Stegen	251	250	169	16	-	64	1	-	12	-	8	1	141	141	106	35	330
8. Hammerø	228	219	133	23	-	58	5	-	23	3	7	1	147	144	104	40	265
9. Lødingen	181	181	101	17	-	60	3	-	17	-	9	1	114	114	78	36	-
10. Tysfjorden	118	118	75	7	-	33	3	-	12	-	14	1	74	74	52	22	293
11. Ofoten (i Nordlands Amt)	313	313	179	61	-	64	8	1	3	-	49	7	240	240	189	51	209
1. Værø	77	77	35	14	-	18	9	1	6	2	2	5	72	72	42	30	-
2. Flakstad	122	115	56	7	-	46	6	-	11	-	7	2	64	60	33	27	312
3. Buksnæs	160	160	57	55	1	26	20	1	1	2	2	1	174	174	125	49	305
4. Borge	239	239	165	30	-	40	4	-	11	1	-	2	162	162	131	31	-
5. Gimsø	75	74	50	4	-	19	1	-	10	1	4	1	36	36	27	9	298
6. Vaagen	107	107	53	13	1	38	2	-	6	1	9	1	71	71	50	21	723
7. Hadsel	267	265	114	25	1	102	23	-	43	13	2	2	202	200	114	86	388
8. Sortland	109	108	56	19	2	29	2	-	5	-	4	-	89	88	70	18	379
9. Bø	130	130	26	19	-	73	12	-	36	10	3	2	99	99	42	57	356
10. Øksnæs	170	170	76	3	-	90	1	-	5	-	3	1	53	53	28	25	602
11. Dverberg	175	175	94	54	1	20	6	-	1	-	17	6	183	183	158	25	164
Summa	7,076	7,035	2,693	1,036	16	2,343	938	9	1,011	504	328	154	5,941	5,925	3,176	2,749	296
19. Tromsø Amt.																	
1. Kvedfjord	243	243	220	17	-	5	1	-	4	-	1	-	144	144	137	7	280
2. Trondenæs	498	492	431	13	-	46	2	-	5	-	10	2	170	168	153	15	456
3. Sand	101	101	39	5	-	57	-	-	9	-	1	-	48	48	25	23	-
4. Ibestad	527	521	444	9	-	66	2	-	4	-	1	2	212	208	183	25	566
5. Tranø	328	327	258	41	-	26	1	1	8	1	10	1	200	199	183	16	377
6. Berg	102	102	53	1	-	48	-	-	39	-	5	-	27	27	15	12	280
7. Lenvik	274	273	250	12	-	10	-	1	6	-	5	1	123	123	111	12	-
8. Hillesø	90	89	20	2	-	64	3	-	58	2	2	-	43	43	10	33	419
9. Maalselven	236	223	202	1	-	19	1	-	5	-	14	1	61	58	53	5	1,300
10. Bardodalen	96	87	83	2	-	2	-	-	1	-	1	-	22	21	20	1	-
11. Tromsøsundet	431	431	301	47	-	76	7	-	199	8	9	-	205	205	157	48	-
12. Balsfjorden	356	354	130	28	-	171	25	-	1	-	4	1	219	215	100	115	387
13. Karlsø	233	230	160	1	-	67	2	-	59	1	3	1	61	61	42	19	358
14. Lyngen	333	331	119	3	-	258	1	-	100	-	2	-	121	120	49	71	392
15. Skjervø	248	245	149	8	-	83	5	-	-	-	10	5	94	93	59	34	-
16. Kvænangen	155	153	102	-	-	51	-	-	-	-	11	-	37	37	23	14	307
Summa	4,301	4,252	2,961	190	-	1,049	50	2	498	12	89	14	1,787	1,770	1,320	450	444

C. No. II.

No. 2. Eiendommenes Fordeling i Landdistrikterne ved Udgangen af Aaret 1870.

a) Summariske Øgaver.

Herreder.	Samlet Antal Eiendomme.	Heraf egentlige Jordbrug.	Af de egentlige Jordbrug vare:						Af de egentlige Jordbrug eiedes:				Matrikulskylden af:				Skylddalerens gjenomsnitlige Salgsværdi i 1852-70. Spd.
			benyttede af Eierne.			bortbyklede eller bortfæstede.			Af udenbygds Private.		Af det Offentlige eller af Banker.		samtlige Eiendomme. Daler.	de egentlige Jordbrug. Daler.	heraf de,		
			1 Daler og under.	Over 1 Daler til 5 Daler.	Over 5 Daler.	1 Daler og under.	Over 1 Daler til 5 Daler.	Over 5 Daler.	1 Daler og under.	Over 1 Daler.	1 Daler og under.	Over 1 Daler.			der brugtes af Eierne. Daler.	der bortleides. Daler.	
20. Finmarkens Amt. 1)																	
1. Loppen og Øxfjord . . .	157	157	156	-	-	1	-	-	1	-	2	-	22	22	22	-	-
2. Talvik	382	382	381	-	-	1	-	-	7	-	3	-	89	89	88	1	-
3. Alten	420	300	289	6	1	4	-	-	8	-	5	-	98	98	97	1	-
4. Kautokeino	28	28	26	2	-	-	-	-	-	-	-	-	14	14	14	-	-
1. Hasvik	72	69	65	-	-	4	-	-	4	-	4	-	19	18	17	1	-
2. Hammerfest Landdistrikt .	148	137	137	-	-	-	-	-	20	-	1	-	35	34	34	-	-
3. Kvalsund	118	112	109	1	1	1	-	-	20	-	3	-	49	47	46	1	-
4. Maasø	181	163	163	-	-	-	-	-	2	-	8	-	39	36	36	-	-
5. Kjølvik	88	72	70	1	-	1	-	-	6	-	6	-	23	20	20	-	-
6. Kistrand	234	233	230	3	-	-	-	-	1	-	6	1	96	95	95	-	-
1. Lebesby	99	96	93	2	-	1	-	-	4	-	2	-	40	39	38	1	-
2. Tanen	196	196	190	4	-	2	-	-	-	-	-	-	79	79	78	1	-
3. Karasjok	55	55	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20	20	-	-
4. Næsseby	336	260	258	-	-	2	-	-	1	-	3	-	147	138	137	1	-
1. Vadsø Landdistrikt . . .	201	50	50	-	-	-	-	-	32	-	-	-	27	10	10	-	-
1. Vadsø Landdistrikt . . .	248	95	89	-	-	6	-	-	10	-	-	-	49	18	17	1	-
2. Sydvaranger	177	107	73	10	-	22	2	-	10	-	7	-	79	59	46	13	-
Summa	3,140	2,512	2,434	29	2	45	2	-	126	-	50	1	925	836	815	21	-

1) Se Anm. 1 Pag. 1.

No. 2. Eiendommenes Fordeling i Landdistrikterne ved Ugangen af Aaret 1870.

b) Detaillerede Oplysninger om Eiendommenes Størrelse. *)

Landsdele.	Antal Eiendomme af Skyld:								Matrikulskyld af Eiendomme af Skyld:							
	0,0—0,2 Daler.	0,2—1 Daler.	1—2 Daler.	2—5 Daler.	5—10 Daler.	10—20 Daler.	over 20 Daler.	Ialt. Antal.	0,0—0,2 Daler.	0,2—1 Daler.	1—2 Daler.	2—5 Daler.	5—10 Daler.	10—20 Daler.	over 20 Daler.	Ialt. Daler.
I. Ved samtlige Eiendomme.																
Rigets Bygder	26,048	52,067	33,427	29,498	6,012	1,617	344	149,013	2,483	28,557	48,487	88,747	40,084	21,850	10,467	240,675
Bygderne stiftsvis.																
1. Christiania Stift	8,561	11,509	6,406	7,235	2,197	464	117	36,489	751	6,149	9,309	22,517	14,689	6,304	4,032	63,751
2. Hamar Stift	5,099	8,200	3,509	3,432	1,755	822	165	23,032	526	4,291	5,048	11,204	11,958	11,270	4,786	49,083
3. Christiansands Stift	4,388	11,574	8,564	6,507	800	129	26	31,988	416	6,797	12,354	19,268	5,244	1,713	692	46,484
4. Bergens Stift	1,364	5,360	8,477	7,761	471	52	7	23,492	124	3,206	12,677	22,295	2,941	676	192	42,111
5. Trondhjems Stift	3,544	6,399	4,514	4,217	765	148	28	19,615	308	3,400	6,499	12,699	5,090	1,553	744	30,593
6. Tromsø Stift ¹⁾	3,092	9,025	1,957	296	24	2	1	14,397	358	4,714	2,600	764	162	34	21	8,653
Summa	26,048	52,067	33,427	29,498	6,012	1,617	344	149,013	2,483	28,557	48,487	88,747	40,084	21,850	10,467	240,675
Bygderne amtsvis.																
1. Smaalenene	1,602	2,647	1,593	1,603	438	81	26	7,990	146	1,497	2,326	4,927	2,909	1,038	878	13,721
2. Akershus	2,581	2,468	1,461	1,992	839	221	58	9,620	187	1,304	2,116	6,468	5,783	3,032	1,883	20,823
4. Hedemarken	3,772	4,741	1,886	1,489	676	394	93	13,051	372	2,444	2,724	4,680	4,457	5,542	2,831	23,050
5. Christians	1,327	3,459	1,623	1,993	1,079	428	72	9,981	154	1,847	2,324	6,524	7,501	5,728	1,955	26,033
6. Buskerud	2,697	3,737	1,653	1,902	565	110	22	10,686	261	1,921	2,420	5,857	3,700	1,451	699	16,309
7. Jarlsberg og Laurvik	1,631	2,657	1,699	1,738	355	52	11	8,193	157	1,427	2,447	5,265	2,297	733	572	12,898
8. Bratsberg	780	2,468	1,620	1,871	398	81	16	7,234	95	1,375	2,343	5,701	2,614	1,072	445	13,645
9. Nedenæs	1,255	2,033	1,399	1,507	235	18	6	6,453	113	1,142	2,030	4,552	1,528	225	168	9,758
10. Lister og Mandal	1,659	4,680	2,340	767	33	15	2	9,996	135	2,812	3,972	2,047	233	199	46	9,444
11. Stavanger	694	2,393	2,705	2,362	134	15	2	8,305	73	1,468	4,009	6,968	869	217	33	13,637
12. Søndre Bergenhus	565	3,053	4,428	3,335	210	18	5	11,614	42	1,795	6,504	9,692	1,301	300	126	19,760
14. Nordre Bergenhus	477	1,395	2,226	3,139	247	33	2	7,519	44	894	3,415	9,179	1,553	364	66	15,515
15. Romsdal	998	2,415	3,232	2,513	156	8	1	9,373	110	1,345	4,848	7,050	1,010	99	22	14,484
16. Søndre Thronhjems	2,588	3,549	1,716	1,357	153	38	12	9,413	200	1,795	2,409	4,021	1,011	497	318	10,251
17. Nordre Thronhjems	280	1,347	1,339	1,634	470	103	15	5,188	36	777	2,000	5,052	3,156	1,269	404	12,694
18. Nordland	485	4,592	1,709	265	22	2	1	7,076	59	2,741	2,256	681	149	34	21	9,941
19. Tromsø	1,167	2,887	216	29	2	-	-	4,301	125	1,285	288	76	13	-	-	1,787
20. Finmarken ¹⁾	1,440	1,546	32	2	-	-	-	3,020	174	683	56	7	-	-	-	925
Summa	26,048	52,067	33,427	29,498	6,012	1,617	344	149,013	2,483	28,557	48,487	88,747	40,084	21,850	10,467	240,675
Bygderne fogderivis.																
1. Ide og Marker	532	706	399	418	107	18	5	2,185	48	415	589	1,277	732	225	158	3,444
2. Mosse	634	941	514	499	143	31	15	2,327	58	509	753	1,554	927	416	585	4,802
3. Rakkestad	336	1,000	680	686	188	32	6	2,978	40	573	984	2,096	1,250	397	135	5,475
4. Aker og Follo	1,205	611	409	693	349	113	29	3,409	55	318	598	2,335	2,450	1,502	1,030	8,288
5. Nedre Romerige	411	782	497	588	218	52	17	2,565	44	423	745	1,842	1,463	681	533	5,731
6. Øvre Romerige	965	1,075	555	711	272	56	12	3,646	88	563	773	2,291	1,870	899	320	6,804
7. Vinger og Odalen	395	859	500	320	101	40	10	2,225	50	479	737	982	682	562	316	3,808
8. Solør	762	1,164	440	387	126	37	14	2,930	80	599	616	1,132	842	495	502	4,266
9. Søndre Østerdalen	1,134	872	175	148	52	11	-	2,392	96	413	252	462	360	226	-	1,809
10. Nordre Østerdalen	869	931	340	172	25	4	2	2,343	33	485	491	532	104	47	21	1,763
11. Hedemarken	612	915	431	462	372	302	67	3,161	63	468	628	1,572	2,469	4,212	1,992	11,404
12. Toten	241	755	341	448	241	97	20	2,143	29	416	478	1,468	1,687	1,322	488	5,888
13. Søndre Gudbrandsdalen	218	605	286	309	231	147	20	1,866	24	338	410	1,039	1,991	1,957	462	6,221
14. Nordre Gudbrandsdalen	254	579	300	367	211	63	7	1,781	28	299	432	1,169	1,452	827	179	4,386
15. Hadeland og Land	224	683	305	425	241	103	19	2,000	26	360	440	1,447	1,706	1,395	696	6,070
16. Valdres	390	837	391	444	105	18	6	2,191	47	434	564	1,401	665	227	130	3,468
17. Hallingdal	1,018	1,067	353	344	47	1	-	2,330	93	529	524	1,004	275	16	-	2,441
18. Numedal og Sandsvær	258	728	399	456	126	12	1	1,930	30	400	535	1,366	870	160	31	3,392
19. Ringerige	370	475	184	274	141	46	8	1,498	39	248	263	882	950	618	234	3,284
20. Buskerud	1,051	1,467	717	828	251	51	13	4,378	99	744	1,098	2,605	1,605	657	384	7,192
21. Jarlsberg	1,192	1,813	1,125	1,078	250	37	7	5,502	107	987	1,626	3,246	1,604	520	335	8,425
22. Laurvik	489	844	574	660	105	15	4	2,691	50	440	821	2,019	693	213	237	4,473
23. Bamble	314	813	457	521	106	29	2	2,242	34	439	656	1,625	700	398	64	3,916
24. Nedre Telemarken	209	684	401	501	182	47	13	2,037	23	401	600	1,579	1,192	613	355	4,763
25. Øvre Telemarken	257	971	762	849	110	5	1	2,955	38	535	1,037	2,497	722	61	26	4,966
26. Nedenæs	1,110	1,748	1,008	1,090	209	16	6	5,187	99	969	1,455	3,331	1,373	204	168	7,599
27. Sætersdalen	145	285	391	417	26	2	-	1,266	14	173	575	1,221	155	21	-	2,159

*) Se Anm. Pag. 2.
1) Se Anm. 1 Pag. 1.

No. 2. Eiendommenes Fordeling i Landdistrikterne ved Udgangen af Aaret 1870.

b) Detaillerede Oplysninger om Eiendommenes Størrelse.

Landsdele.	Antal Eiendomme af Skyld:								Matrikulskyld af Eiendomme af Skyld:							
	0,0-0,2 Daler.	0,2-1 Daler.	1-2 Daler.	2-5 Daler.	5-10 Daler.	10-20 Daler.	over 20 Daler.	Ialt. Antal.	0,0-0,2 Daler.	0,2-1 Daler.	1-2 Daler.	2-5 Daler.	5-10 Daler.	10-20 Daler.	over 20 Daler.	Ialt. Daler.
	28. Mandal	753	2,071	1,318	428	20	11	2	4,603	68	1,212	1,816	1,167	121	140	46
29. Lister	906	2,609	1,522	339	13	4	-	5,393	67	1,600	2,156	880	112	59	-	4,874
30. Jæderen og Dalerne	479	1,229	1,328	1,006	29	8	1	4,080	42	736	1,988	2,953	214	123	-	6,056
31. Ryfylke	215	1,164	1,377	1,356	105	7	1	4,225	31	732	2,021	4,015	655	94	33	7,581
32. Søndhorland	79	772	1,187	1,100	65	9	1	3,213	9	371	1,831	3,180	418	148	23	5,930
33. Hardanger og Vos	173	435	614	1,158	81	3	-	2,464	15	257	950	3,555	483	36	-	5,296
34. Nordhordland	313	1,846	2,627	1,077	64	6	4	5,937	18	1,167	3,723	2,957	400	116	103	8,484
35. Sogn	296	645	607	1,229	205	26	2	3,010	27	395	902	3,915	1,301	281	66	6,887
36. Sønd- og Nordfjord	181	750	1,619	1,910	42	7	-	4,509	17	499	2,513	5,264	252	83	-	8,628
37. Søndmøre	322	912	1,823	1,287	14	1	-	4,359	38	517	2,758	3,424	87	12	-	6,836
38. Romsdal	393	602	658	580	31	1	-	2,265	42	314	937	1,668	206	13	-	3,180
39. Nordmøre	283	901	801	646	111	6	1	2,749	30	514	1,153	1,958	717	74	22	4,468
40. Ørkedal	590	864	402	230	12	2	-	2,150	59	407	508	885	90	26	-	1,975
41. Guldal	1,541	707	287	335	50	5	2	2,927	87	329	409	1,026	324	62	40	2,277
42. Strinden og Selbu	165	473	444	546	77	22	7	1,734	19	251	688	1,558	500	302	196	3,514
43. Fosen	292	1,505	583	196	14	9	3	2,602	35	808	804	552	97	107	82	2,485
44. Stør- og Værdalen	129	509	406	724	333	77	10	2,188	17	273	597	2,332	2,264	967	236	6,686
45. Inderøen	55	317	407	662	117	23	4	1,585	7	184	631	2,063	752	281	148	4,066
46. Namdalen	96	521	526	248	20	3	1	1,415	12	320	772	657	140	21	20	1,942
47. Søndre Helgeland	95	881	509	111	7	1	1	1,605	9	569	662	272	56	14	21	1,603
48. Nordre Helgeland	94	768	385	34	-	1	-	1,232	12	478	522	93	-	20	-	1,125
49. Salten	116	1,829	538	68	7	-	-	2,558	16	1,070	701	171	50	-	-	2,008
50. Lofoten og Vesteraalen	180	1,114	277	52	8	-	-	1,631	22	624	371	145	43	-	-	1,205
51. Senjen og Tromsø	1,167	2,887	216	29	2	-	-	4,301	125	1,285	288	76	13	-	-	1,787
52. Alten ¹⁾	502	356	8	1	-	-	-	867	71	137	10	5	-	-	-	223
53. Hammerfest ¹⁾	392	443	5	1	-	-	-	841	52	201	6	2	-	-	-	261
54. Tanen ¹⁾	155	525	6	-	-	-	-	686	9	255	22	-	-	-	-	286
55. Vardø ¹⁾	173	27	1	-	-	-	-	201	14	13	-	-	-	-	-	27
56. Varanger ¹⁾	218	195	12	-	-	-	-	425	28	82	18	-	-	-	-	128
Summa	26,048	52,067	33,427	29,498	6,012	1,617	344	149,013	2,483	28,557	48,487	88,347	40,084	21,850	10,467	240,675
II. Ved de egentlige Jordbrug.																
Rigets Bygder	17,682	47,879	32,773	29,140	5,860	1,580	316	135,230	1,820	26,775	47,615	87,700	39,143	21,237	9,213	233,503
Bygderne stiftsvis.																
1. Christiania Stift	5,053	10,072	6,190	7,159	2,155	459	106	31,194	521	5,578	9,015	22,236	14,481	6,213	3,460	61,504
2. Hamar Stift	3,288	6,833	3,236	3,232	1,670	794	151	19,274	352	3,713	4,740	10,684	11,429	10,798	4,203	45,919
3. Christiansands Stift	3,091	11,059	8,468	6,444	780	127	23	29,992	316	6,516	12,189	19,097	5,105	1,690	594	45,507
4. Bergens Stift	740	5,106	8,452	7,750	468	52	7	22,575	78	3,098	12,632	22,257	2,924	650	192	41,831
5. Throndhjems Stift	2,776	5,998	4,472	4,213	763	146	28	18,396	227	3,231	6,444	12,672	5,042	1,852	743	30,211
6. Tromsø Stift ¹⁾	2,734	8,791	1,955	292	24	2	1	13,799	326	4,639	2,595	754	162	34	21	8,531
Summa	17,682	47,879	32,773	29,140	5,860	1,580	316	135,230	1,820	26,775	47,615	87,700	39,143	21,237	9,213	233,503
Bygderne amtsvis.																
1. Smaalenene	1,311	2,498	1,577	1,597	436	80	26	7,525	123	1,434	2,308	4,912	2,899	1,020	877	13,573
2. Akershus	1,269	2,100	1,370	1,943	818	219	49	7,768	124	1,128	1,983	6,322	5,660	3,035	1,430	19,682
4. Hedemarken	2,488	4,015	1,734	1,379	630	375	84	10,705	255	2,139	2,544	4,340	4,139	5,145	2,536	21,098
5. Christians	800	2,838	1,502	1,903	1,040	419	67	8,569	97	1,574	2,196	6,344	7,290	5,653	1,667	24,821
6. Buskerud	1,353	3,056	1,554	1,839	549	108	21	8,530	151	1,665	2,293	5,772	3,646	1,425	628	15,580
7. Jarlsberg og Laurvik	1,120	2,418	1,689	1,730	352	52	10	7,371	123	1,351	2,431	5,230	2,276	733	525	12,669
8. Bratsberg	481	2,136	1,547	1,828	396	81	14	6,433	58	1,197	2,211	5,589	2,603	1,067	373	13,098
9. Nedenæs	696	1,953	1,385	1,502	219	17	6	5,778	79	1,113	2,011	4,534	1,407	213	168	9,525
10. Lister og Mandal	1,332	4,611	2,831	764	32	14	1	9,535	114	2,777	3,960	2,038	226	199	20	9,334
11. Stavanger	582	2,359	2,705	2,350	133	15	2	8,146	65	1,429	4,007	6,936	869	211	33	13,550
12. Søndre Bergenhus	243	2,962	4,414	3,324	207	18	5	11,173	22	1,749	6,485	9,663	1,286	276	126	19,607
14. Nordre Bergenhus	213	1,276	2,218	3,139	247	33	2	7,128	23	845	3,394	9,170	1,551	363	66	15,412
15. Romsdal	676	2,195	3,253	2,513	156	8	1	8,802	76	1,257	4,836	7,049	998	97	22	14,335
16. Søndre Throndhjem	2,168	3,377	1,704	1,356	152	38	12	8,807	157	1,726	2,390	4,014	1,005	497	318	10,107
17. Nordre Throndhjem	216	1,294	1,335	1,631	469	101	15	5,061	27	752	1,971	5,033	3,126	1,269	403	12,581
18. Nordland	461	4,575	1,709	265	22	2	1	7,035	56	2,729	2,255	681	149	34	21	5,925
19. Tromsø	1,132	2,878	215	25	2	-	-	4,252	122	1,285	284	66	13	-	-	1,770
20. Finmarken ¹⁾	1,141	1,338	31	2	-	-	-	2,512	148	625	56	7	-	-	-	836
Summa	17,682	47,879	32,773	29,140	5,860	1,580	316	135,230	1,820	26,775	47,615	87,700	39,143	21,237	9,213	233,503

¹⁾ Se Anm. 1 Pag. 1.

No. 2. Eiendommenes Fordeling i Landdistrikterne ved Udgangen af Aaret 1870.

b) Detaillerede Oplysninger om Eiendommenes Størrelse.

Fogderier.	Antal Eiendomme af Skyld:								Matrikulskyld af Eiendomme af Skyld:							
	0,0—0,2 Daler.	0,2—1 Daler.	1—2 Daler.	2—5 Daler.	5—10 Daler.	10—20 Daler.	over 20 Daler.	Ialt. Antal.	0,0—0,2 Daler.	0,2—1 Daler.	1—2 Daler.	2—5 Daler.	5—10 Daler.	10—20 Daler.	over 20 Daler.	Ialt. Daler.
Bygderne fogderivis.																
1. Ide og Marker	487	675	395	418	107	18	5	2,105	42	397	585	1,274	732	225	158	3,413
2. Mosse	544	869	507	493	142	30	15	2,600	50	475	744	1,542	923	398	584	4,716
3. Rakkestad	280	954	675	686	187	32	6	2,820	31	562	979	2,096	1,244	397	135	5,444
4. Aker og Follo	165	479	384	686	346	111	26	2,197	19	257	561	2,311	2,447	1,456	769	7,820
5. Nedre Romerige	336	701	472	576	208	52	14	2,359	36	382	709	1,808	1,405	680	437	5,457
6. Øvre Romerige	768	920	514	681	264	56	9	3,212	69	489	713	2,203	1,808	899	224	6,405
7. Vinger og Odalen	322	791	473	294	89	31	7	2,007	45	444	697	897	597	411	229	3,320
8. Solør	402	870	373	319	105	28	10	2,107	49	451	504	952	635	374	385	3,400
9. Søndre Østerdalen	564	650	142	138	51	10	-	1,555	49	345	245	462	349	115	-	1,565
10. Nordre Østerdalen	720	879	330	172	17	4	1	2,123	61	475	490	490	104	47	21	1,688
11. Hedemarken	480	825	416	456	368	302	66	2,913	51	424	608	1,539	2,404	4,198	1,901	11,125
12. Toten	190	666	329	434	237	97	20	1,973	24	369	462	1,422	1,662	1,321	488	5,748
13. Søndre Gudbrandsdalen	101	418	242	287	281	147	20	1,496	12	291	391	1,018	1,891	1,957	462	6,022
14. Nordre Gudbrandsdalen	168	578	298	347	188	60	7	1,646	19	282	425	1,159	1,451	827	179	4,342
15. Hadeland og Land	162	492	252	397	232	98	14	1,647	19	262	368	1,360	1,642	1,332	408	5,391
16. Valdres	179	684	381	438	102	17	6	1,807	23	370	550	1,385	644	216	130	3,318
17. Hallingdal	289	732	327	341	47	1	-	1,737	37	444	483	981	248	16	-	2,209
18. Numedal og Sandsvær	185	641	379	453	126	11	1	1,796	21	371	510	1,361	864	134	31	3,292
19. Ringerige	288	390	167	268	133	46	7	1,304	30	208	241	865	929	618	213	3,104
20. Buskerud	591	1,293	681	827	233	50	13	3,693	63	642	1,059	2,565	1,605	657	384	6,975
21. Jærlandsberg	783	1,708	1,116	1,074	243	37	7	4,623	83	944	1,612	3,221	1,592	520	335	8,307
22. Laurvik	337	710	573	656	104	15	3	2,398	40	407	819	2,009	684	213	190	4,362
23. Bamble	217	752	434	514	105	29	2	2,053	25	412	625	1,602	695	398	64	3,821
24. Nedre Telemarken	126	600	387	494	182	47	11	1,847	14	343	569	1,559	1,192	608	283	4,568
25. Øvre Telemarken	138	784	726	820	109	5	1	2,533	19	442	1,017	2,428	716	61	26	4,709
26. Nedenæs	626	1,702	996	1,085	193	15	6	4,623	72	953	1,439	3,313	1,252	192	168	7,389
27. Sætersdalen	70	251	389	417	26	2	-	1,155	7	160	572	1,221	155	21	-	2,136
28. Mandal	580	2,030	1,314	425	19	11	1	4,380	57	1,194	1,810	1,158	114	140	20	4,493
29. Lister	752	2,581	1,517	339	13	3	-	5,205	57	1,583	2,150	880	112	59	-	4,841
30. Jæderen og Dalerne	402	1,204	1,328	1,002	29	8	1	3,974	40	720	1,988	2,935	214	117	-	6,014
31. Ryfylke	180	1,155	1,377	1,348	104	7	1	4,172	25	709	2,019	4,001	655	94	33	7,536
32. Søndhordland	66	769	1,186	1,100	65	9	1	3,196	7	370	1,831	3,177	414	148	23	5,970
33. Hardanger og Vos	74	351	613	1,158	81	3	-	2,310	7	243	950	3,555	483	36	-	5,274
34. Nordhordland	103	1,812	2,615	1,066	61	6	4	5,667	8	1,136	3,704	2,931	339	92	103	8,363
35. Sogn	76	551	600	1,229	205	26	2	2,639	8	357	888	3,912	1,299	281	66	6,811
36. Sønd- og Nordfjord	137	725	1,618	1,910	42	7	-	4,439	15	488	2,506	5,258	252	82	-	8,601
37. Søndmøre	284	868	1,820	1,287	14	1	-	4,274	33	504	2,733	3,424	87	11	-	6,812
38. Romsdal	284	564	656	580	31	1	-	2,116	30	302	937	1,668	206	12	-	3,155
39. Nordmøre	108	763	777	646	111	6	1	2,412	13	451	1,146	1,957	705	74	22	4,368
40. Ørkedal	465	825	400	280	12	2	-	1,984	45	391	505	885	90	26	-	1,942
41. Guldal	1,349	681	286	335	49	5	2	2,707	68	315	405	1,021	318	62	40	2,229
42. Strinden og Selbu	111	403	438	545	77	22	7	1,603	13	226	681	1,556	500	302	196	3,474
43. Fosen	243	1,468	580	196	14	9	3	2,513	31	794	799	552	97	107	82	2,462
44. Stør- og Værdalen	114	480	405	722	333	75	10	2,139	15	258	573	2,314	2,241	967	235	6,603
45. Inderøen	48	304	404	661	116	23	4	1,560	5	178	626	2,062	745	281	148	4,045
46. Namdalen	54	510	526	248	20	3	1	1,362	7	316	772	657	140	21	20	1,933
47. Søndre Helgeland	94	881	509	111	7	1	1	1,604	9	569	662	272	56	14	21	1,603
48. Nordre Helgeland	92	767	385	34	-	1	-	1,279	12	477	521	93	-	20	-	1,123
49. Salten	102	1,817	538	68	7	-	-	2,532	14	1,065	701	171	50	-	-	2,001
50. Lofoten og Vesteraalen	173	1,110	277	52	8	-	-	1,620	21	618	371	145	43	-	-	1,198
51. Senjen og Tromsø	1,132	2,878	215	25	2	-	-	4,252	122	1,285	234	66	13	-	-	1,770
52. Alten ¹⁾	502	356	8	1	-	-	-	867	71	137	10	5	-	-	-	223
53. Hammerfest ¹⁾	354	426	5	1	-	-	-	786	48	194	6	2	-	-	-	250
54. Tanen ¹⁾	155	446	6	-	-	-	-	607	9	245	22	-	-	-	-	276
55. Vardø ¹⁾	50	-	-	-	-	-	-	50	10	-	-	-	-	-	-	10
56. Varanger ¹⁾	80	110	12	-	-	-	-	202	10	49	18	-	-	-	-	77
Summa	17,682	47,879	32,773	29,140	5,860	1,580	316	135,230	1,820	26,775	47,615	87,700	39,143	21,237	9,213	233,503

1) Se Anm. 1 Pag. 1.

No. 2. Eiendommenes Fordeling i Landdistrikterne ved Udgangen af Aaret 1870.

c) Antal og Matrikulskyld af andre særskilt skyldsatte Eiendomme end Jordbrug.

Landsdele.	Havnegange.		Skove og Skovstykker.		Hus og La- stetomter.		Fogderier.	Havnegange.		Skove og Skov- stykker.		Hus og La- stetomter.	
	Antal.	Matri- kul- skyld.	Antal.	Matri- kul- skyld.	Antal.	Matri- kul- skyld.		Antal.	Matri- kul- skyld.	Antal.	Matri- kul- skyld.	Antal.	Matri- kul- skyld.
Rigets Bygder	5,496	1,678	4,795	4,753	3,492	741	7. Vinger og Odalen	31	4	180	483	7	1
Bygderne stiftsvis.							8. Solør	219	46	598	818	6	2
1. Christiania Stift	1,136	239	2,054	1,631	2,105	377	9. Søndre Østerdalen	356	44	475	199	6	1
2. Hamar Stift	1,829	768	1,840	2,369	89	27	10. Nordre Østerdalen	110	26	110	49	-	-
3. Christiansands Stift	751	233	624	600	621	144	11. Hedemarken	140	138	94	139	14	2
4. Bergens Stift	433	114	116	38	368	128	12. Toten	122	100	35	38	13	2
5. Thronhjems Stift	1,033	247	125	99	61	36	13. Søndre Gudbrandsdalen	287	173	71	23	12	3
6. Tromsø Stift	314	77	36	16	248	29	14. Nordre Gudbrandsdalen	110	33	24	11	1	-
Summa	5,496	1,678	4,795	4,753	3,492	741	15. Hadeland og Land	191	137	142	529	20	13
Bygderne amtsvis.							16. Valdres	263	67	111	80	10	3
1. Smaalenene	58	26	346	82	61	40	17. Hallingdal	740	119	342	112	11	1
2. Akershus	82	23	603	970	1,167	148	18. Numedal og Sandsvær	78	23	94	75	12	2
4. Hedemarken	856	258	1,457	1,688	33	6	19. Ringerige	27	5	155	174	12	1
5. Christians	973	510	383	681	56	21	20. Buskerud	76	24	282	108	327	85
6. Buskerud	921	171	873	469	362	89	21. Jarlsberg	9	4	211	89	309	25
7. Jarlsberg og Laurvik	75	19	232	110	515	100	22. Laurvik	66	15	21	21	206	75
8. Bratsberg	305	108	404	420	42	19	23. Bamble	55	8	108	70	26	17
9. Nedenæs	101	17	143	155	431	61	24. Nedre Telemarken	46	13	130	180	14	2
10. Lister og Mandal	252	41	66	22	93	47	25. Øvre Telemarken	204	87	166	170	2	-
11. Stavanger	93	67	11	3	55	17	26. Nedenæs	23	3	111	146	430	61
12. Søndre Bergenhus	171	30	25	7	245	116	27. Sætersdalen	78	14	32	9	1	-
14. Nordre Bergenhus	182	61	88	30	121	12	28. Mandal	128	19	39	16	56	42
15. Romsdal	524	141	22	4	25	4	29. Lister	124	22	27	6	37	5
16. Søndre Thronhjem	531	110	52	24	23	10	30. Jæderen og Dalerne	66	32	4	1	36	9
17. Nordre Thronhjem	58	19	54	72	15	22	31. Ryfylke	27	35	7	2	19	8
18. Nordland	27	11	9	3	5	2	32. Søndhordland	8	7	5	2	4	1
19. Tromsø	21	4	27	13	1	-	33. Hardanger og Vos	131	17	15	4	8	1
20. Finmarken	266	62	-	-	242	27	34. Nordhordland	32	6	5	1	233	114
Summa	5,496	1,678	4,795	4,753	3,492	741	35. Sogn	136	40	80	28	105	8
Bygderne fogderivis.							36. Sønd- og Nordfjord	46	21	8	2	16	4
1. Ide og Marker	54	22	26	9	-	-	37. Søndmøre	80	23	3	1	2	-
2. Mosse	4	4	167	46	56	36	38. Romsdal	128	22	15	2	6	1
3. Rakkestad	-	-	153	27	5	4	39. Nordmøre	316	96	4	1	17	3
4. Aker og Follo	-	-	79	359	1,133	109	40. Ørkedal	153	32	3	1	5	-
5. Nedre Romerige	31	9	162	229	13	36	41. Guldal	213	41	7	7	-	-
6. Øvre Romerige	51	14	362	382	21	3	42. Strinden og Selbu	103	27	25	10	3	3
							43. Fosen	57	10	17	6	15	7
							44. Stør- og Værdalen	15	10	21	52	13	21
							45. Inderøen	14	6	11	15	-	-
							46. Namdalen	29	3	22	5	2	1
							47. Søndre Helgeland	1	-	-	-	-	-
							48. Nordre Helgeland	3	2	-	-	-	-
							49. Salten	13	3	8	2	5	2
							50. Lofoten og Vesteraalen	10	6	1	1	-	-
							51. Senjen og Tromsø	21	4	27	13	1	-
							52. Alten	-	-	-	-	-	-
							53. Hammerfest	16	5	-	-	39	6
							54. Tanen	72	10	-	-	7	-
							55. Vardø	-	-	-	-	151	17
							56. Varanger	178	47	-	-	45	4
							Summa	5,496	1,678	4,795	4,753	3,492	741

No. 2. Eiendommenes Fordeling i Landdistrikterne ved Udgangen af Aaret 1870.

d) Jordbrug og Skove fordelte efter de forskjellige Slags Eiere.

Landsdele.	Egentlige Jordbrug, der eiedes af:									Særskilt skyldsatte Skove og Skovstykker,*) der eiedes af:									
	Private bosatte i:				Hypothekbanker og andre Banker.	Oplysningsvæsenet og andre under Kirkepartementet sorterede Fonds.	Kommunen.	Staten.	Ialt.	Private bosatte i:				Hypothekbanker og andre Banker.	Oplysningsvæsenet og andre under Kirkepartementet sorterede Fonds.	Kommunen.	Staten.	Ialt.	
	vedkommende Herreder.	andre Landdistrikter.	Byerne.	Udlandet.						vedkommende Herreder.	andre Landdistrikter.	Byerne.	Udlandet.						
I. Antal.																			
Rigets Bygder	124,470	4,653	3,181	246	38	1,369	736	537	135,230	3,144	1,006	479	85	3	7	28	43	4,795	
Bygderne stiftsvis.																			
1. Christiania Stift	28,969	618	1,059	118	2	161	168	99	31,194	1,374	429	203	19	2	1	9	17	2,054	
2. Hamar Stift	18,216	423	183	19	31	113	209	80	19,274	1,218	447	113	52	1	2	4	3	1,840	
3. Christiansands Stift	23,550	527	609	19	3	146	95	43	23,992	378	103	138	1	-	1	3	-	624	
4. Bergens Stift	20,639	1,026	455	5	-	295	117	38	22,575	104	3	2	-	-	1	5	1	116	
5. Thronhjems Stift	17,055	345	527	25	-	310	76	58	18,396	58	21	23	13	-	1	7	2	125	
6. Tromsø Stift	11,041	1,714	348	60	2	344	71	219	13,799	12	3	-	-	-	1	-	20	36	
Summa	124,470	4,653	3,181	246	38	1,369	736	537	135,230	3,144	1,006	479	85	3	7	28	43	4,795	
Bygderne amtsvis.																			
1. Smaalenene	7,040	155	221	6	-	32	53	18	7,525	245	77	24	-	-	-	-	-	346	
2. Akershus	7,074	199	339	8	2	44	64	38	7,768	376	124	93	-	2	-	4	4	603	
4. Hedemarken	10,041	252	106	18	31	45	148	64	10,705	966	356	77	52	1	2	3	-	1,457	
5. Christians	8,175	171	77	1	-	68	61	16	8,569	252	91	36	-	-	-	1	3	383	
6. Buskerud	8,179	131	118	11	-	28	34	29	8,530	601	178	69	12	-	-	-	13	873	
7. Jarlsberg og Laurvik	6,676	133	381	93 ^{b)}	-	57	17	14	7,371	152	50	17	7	-	1	5	-	232	
8. Bratsberg	5,981	288	141	6	-	24	28	15	6,483	208	80	112	1	-	1	2	-	404	
9. Nedenæs	5,566	112	67	5	-	16	9	3	5,778	113	16	14	-	-	-	-	-	143	
10. Lister og Mandal	9,189	76	248	4	3	17	36	12	9,585	48	6	11	-	-	-	1	-	66	
11. Stavanger	7,814	51	153	4	-	89	22	13	8,146	9	1	1	-	-	-	-	-	11	
12. Søndre Bergenhus	10,221	517	227	4	-	169	21	14	11,173	22	1	1	-	-	-	2	-	25	
14. Nordre Bergenhus	6,730	166	102	1	-	92	31	6	7,128	79	3	1	-	-	1	3	1	88	
15. Romsdal	7,936	412	258	3	-	79	91	23	8,802	18	1	1	-	-	1	1	-	22	
16. Søndre Thronhjems	8,258	172	143	9	-	174	25	26	8,807	33	10	8	-	-	-	-	1	52	
17. Nordre Thronhjems	4,549	104	252	13	-	91	25	27	5,061	10	10	14	13	-	-	6	1	54	
18. Nordland	5,038	1,360	106	49	1	307	25	149	7,035	6	3	-	-	-	-	-	-	9	
19. Tromsø	3,639	339	168	3	-	23	16	59	4,252	6	-	-	-	-	1	-	20	27	
20. Finmarken	2,364	15	74	8	1	9	30	11	2,512	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Summa	124,470	4,653	3,181	246	38	1,369	736	537	135,230	3,144	1,006	479	85	3	7	28	43	4,795	
Bygderne fogderivis.																			
1. Ide og Marker	1,960	29	99	1	-	9	3	4	2,105	20	6	-	-	-	-	-	-	26	
2. Mosse	2,429	52	77	4	-	12	21	5	2,600	101	48	18	-	-	-	-	-	167	
3. Rakkestad	2,651	74	45	1	-	11	29	9	2,820	124	23	6	-	-	-	-	-	153	
4. Aker og Follo	1,904	81	156	3	-	14	19	20	2,197	50	16	8	-	1	-	2	2	79	
5. Nedre Romerige	2,077	94	139	-	-	11	33	5	2,359	59	62	39	-	-	-	2	-	162	
6. Øvre Romerige	3,093	24	44	5	2	19	12	13	3,212	267	46	46	-	1	-	-	2	362	
7. Vinger og Odalen	1,867	32	50	14	21	6	12	5	2,007	106	40	22	10	1	1	-	-	180	
8. Solør	1,954	81	16	3	8	4	40	1	2,107	379	173	43	1	-	-	2	-	598	
9. Søndre Østerdalen	1,529	13	3	-	-	3	4	3	1,555	344	84	6	41	-	-	-	-	475	
10. Nordre Østerdalen	1,972	83	3	-	-	6	8	51	2,123	66	42	1	-	-	1	-	-	110	
11. Hedemarken	2,719	43	34	1	2	26	84	4	2,913	71	17	5	-	-	-	1	-	94	
12. Toten	1,828	70	31	1	-	13	28	2	1,973	27	7	1	-	-	-	-	-	35	
13. Søndre Gudbrandsd.	1,391	44	29	-	-	8	16	8	1,496	51	14	6	-	-	-	-	-	71	
14. Nordre Gudbrandsd.	1,589	11	13	-	-	22	9	2	1,646	23	1	-	-	-	-	-	-	24	
15. Hadeland og Land	1,615	13	3	-	-	12	3	1	1,647	100	27	14	-	-	-	1	-	142	
16. Valdres	1,752	33	1	-	-	13	5	3	1,807	51	42	15	-	-	-	-	3	111	
17. Hallingdal	1,715	6	1	-	-	5	8	2	1,737	279	63	-	-	-	-	-	-	342	
18. Numedal og Sandsver	1,713	29	19	3	-	7	8	17	1,796	36	21	15	9	-	-	-	13	94	
19. Ringerige	1,180	53	54	-	-	3	11	3	1,304	96	44	15	-	-	-	-	-	155	
20. Buskerud	3,571	43	44	8	-	13	7	7	3,693	190	50	39	3	-	-	-	-	282	
21. Jarlsberg	4,759	50	87	12	-	43	12	10	4,973	139	46	17	3	-	1	5	-	211	
22. Laurvik	1,917	83	294	81	-	14	5	4	2,398	13	4	-	4	-	-	-	-	21	
23. Bamble	1,831	98	109	1	-	2	7	5	2,053	83	15	10	-	-	-	-	-	108	
24. Nedre Thelemarken	1,716	94	10	-	-	7	12	8	1,847	100	29	-	1	-	-	-	-	130	
25. Øvre Thelemarken	2,434	96	22	5	-	15	9	2	2,583	25	36	102	-	-	1	2	-	166	
26. Nedenæs	4,430	101	67	5	-	12	5	3	4,623	92	10	9	-	-	-	-	-	111	
27. Sætersdalen	1,136	11	-	-	-	4	4	-	1,155	21	6	-	-	-	-	-	-	32	

*) Anm. Betydelige Værdier af Skove ere dels slet ikke skyldsatte (de fleste Almenninger), dels skyldsatte i Forening med de Jordbrug, til hvilke de ligge.

b) Fritzø Værk.

No. 2. Eiendommenes Fordeling i Landdistrikterne ved Udgangen af Aaret 1870.

d) Jordbrug og Skove fordelte efter de forskjellige Slags Eiere.

Landsdele.	Egentlige Jordbrug, der eiedes af:									Særskilt skyldsatte Skove og Skovstykker, der eiedes af:								
	Private bosatte i:				Hypo- tekk- banker og andre Banker.	Oplys- nings- væsenet og an- dre un- der Kir- kede- partem- entet sorte- rende Fonds.	Kom- mu- nen.	Sta- ten.	Ialt.	Private bosatte i:				Hypo- tekk- banker og andre Banker.	Oplys- nings- væsenet og an- dre un- der Kir- kede- partem- entet sorte- rende Fonds.	Kom- mu- nen.	Sta- ten.	Ialt.
	vedkom- mende Herreder.	andre Landdi- strikter.	Byerne.	Udlan- det.						vedkom- mende Herreder.	andre Landdi- strikter.	Byerne.	Udlan- det.					
28. Mandal	4,224	51	58	3	1	11	26	6	4,380	26	2	10	-	-	-	1	-	39
29. Lister	4,965	25	190	1	2	6	10	6	5,205	22	4	1	-	-	-	-	-	27
30. Jæderen og Dalerne.	3,776	20	113	3	-	36	17	9	3,974	4	-	-	-	-	-	-	-	4
31. Ryfylke	4,038	31	40	1	-	53	5	4	4,172	5	1	1	-	-	-	-	-	7
32. Søndhordland	2,946	180	19	-	-	36	6	9	3,196	4	-	-	-	-	-	1	-	5
33. Hardanger og Vos . .	2,196	52	5	-	-	52	4	1	2,310	14	-	-	-	-	-	1	-	15
34. Nordhordland	5,079	285	203	4	-	81	11	4	5,667	4	-	1	-	-	-	-	-	5
35. Sogn	2,493	79	54	-	-	39	22	2	2,689	72	2	1	-	-	1	3	1	80
36. Sønd- og Nordfjord .	4,237	87	48	1	-	53	9	4	4,439	7	1	-	-	-	-	-	-	8
37. Søndmøre	3,688	343	126	-	-	34	65	18	4,274	3	-	-	-	-	-	-	-	3
38. Romsdal	2,006	51	12	3	-	30	10	4	2,116	13	1	-	-	-	1	-	-	15
39. Nordmøre	2,242	18	120	-	-	15	16	1	2,412	2	-	1	-	-	-	1	-	4
40. Ørkedal	1,925	27	2	2	-	16	7	5	1,984	3	-	-	-	-	-	-	-	3
41. Guldal	2,589	61	18	3	-	26	4	6	2,707	2	2	2	-	-	-	-	1	7
42. Strinden og Selbu . .	1,289	64	117	4	-	109	9	11	1,603	11	8	6	-	-	-	-	-	25
43. Fosen	2,455	20	6	-	-	23	5	4	2,513	17	-	-	-	-	-	-	-	17
44. Stør- og Værdalen . .	1,314	26	224	4	-	51	16	4	2,139	5	5	4	-	-	-	6	1	21
45. Inderøyen	1,463	33	13	3	-	31	7	10	1,560	3	4	1	3	-	-	-	-	11
46. Namdalen	1,272	45	15	6	-	9	2	13	1,362	2	1	9	10	-	-	-	-	22
47. Søndre Helgeland . .	972	427	4	47	-	148	5	1	1,604	-	-	-	-	-	-	-	-	-
48. Nordre Helgeland . .	539	664	55	-	-	16	4	1	1,279	-	-	-	-	-	-	-	-	-
49. Salten	2,148	149	3	1	-	121	7	103	2,532	5	3	-	-	-	-	-	-	8
50. Lofoten og Vesteraalen	1,379	120	44	1	1	22	9	44	1,620	1	-	-	-	-	-	-	-	1
51. Senjen og Tromsø . .	3,639	339	168	3	-	28	16	59	4,252	6	-	-	-	-	1	-	20	27
52. Alten	841	3	5	8	1	3	5	1	867	-	-	-	-	-	-	-	-	-
53. Hammerfest	704	10	43	-	-	4	16	9	786	-	-	-	-	-	-	-	-	-
54. Tanen	597	2	3	-	-	-	4	1	607	-	-	-	-	-	-	-	-	-
55. Vardø	47	-	3	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-
56. Varanger	175	-	20	-	-	2	5	-	202	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	124,470	4,653	3,181	246	38	1,369	736	537	135,230	3,144	1,006	479	85	3	7	28	43	4,795
II. Matrikulskyld.*)																		
Rigets Bygder	212,670	6,942	6,113	707	56	5,015	829	1,171	233,503	2,263	1,041	1,204	127	3	7	14	94	4,753
Bygderne stiftsvis.																		
1. Christiania Stift	55,019	1,551	2,708	462	7	1,211	128	418	61,504	820	272	457	21	-	2	5	54	1,631
2. Hamar Stift	43,173	665	673	84	41	875	197	211	45,919	1,005	668	572	98	1	2	-	23	2,369
3. Christiansands Stift . .	42,700	1,256	666	26	5	559	167	128	45,507	359	92	144	-	2	1	2	-	600
4. Bergens Stift	38,356	1,666	642	7	-	869	212	79	41,831	34	1	-	-	-	1	2	-	38
5. Throndhjems Stift . . .	27,041	430	1,238	72	-	1,123	100	207	30,211	40	8	31	8	-	-	5	7	99
6. Tromsø Stift	6,381	1,374	186	56	3	378	25	128	8,531	5	-	-	-	-	1	-	10	16
Summa	212,670	6,942	6,113	707	56	5,015	829	1,171	233,503	2,263	1,041	1,204	127	3	7	14	94	4,753
Bygderne amtsvis.																		
1. Smaalenene	12,329	225	551	77	-	212	37	142	13,573	33	22	27	-	-	-	-	-	82
2. Akershus	17,189	697	1,107	61	7	420	36	165	19,682	518	119	319	-	-	-	1	13	970
4. Hedemarken	19,652	396	391	81	41	318	136	83	21,098	681	530	376	98	1	2	-	-	1,688
5. Christians	23,521	269	282	3	-	557	61	128	24,821	324	138	196	-	-	-	-	23	681
6. Buskerud	14,482	367	289	66	-	261	38	77	15,580	215	111	98	4	-	-	-	41	469
7. Jarlsberg og Laurvik . .	11,019	262	761	258	-	318	17	34	12,669	54	20	13	17	-	2	4	-	110
8. Bratsberg	11,753	856	254	7	-	80	124	24	13,098	217	79	120	-	2	1	1	-	420
9. Nedenæs	9,005	234	152	4	-	110	6	14	9,525	136	9	10	-	-	-	-	-	155
10. Lister og Mandal	8,958	55	155	5	5	89	18	49	9,334	4	3	14	-	-	-	1	-	22
11. Stavanger	12,934	111	105	10	-	280	19	41	13,550	2	1	-	-	-	-	-	-	3
12. Søndre Bergenhus . . .	17,807	859	314	4	-	536	48	39	19,607	5	-	-	-	-	-	2	-	7
14. Nordre Bergenhus . . .	14,632	308	154	3	-	262	37	16	15,412	28	1	-	-	-	1	-	-	30
15. Romsdal	13,010	593	300	6	-	222	169	35	14,335	4	-	-	-	-	-	-	-	4
16. Søndre Throndhjem . .	8,915	166	394	23	-	492	21	96	10,107	12	2	10	-	-	-	-	-	24
17. Nordre Throndhjem . .	11,033	170	718	43	-	480	37	100	12,581	25	6	21	8	-	-	5	7	72
18. Nordland	4,039	1,215	129	52	1	345	11	83	5,925	3	-	-	-	-	-	-	-	3
19. Tromsø	1,507	154	35	3	-	28	4	39	1,770	2	-	-	-	-	1	-	10	13
20. Finmarken	785	5	22	1	2	5	10	6	836	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	212,670	6,942	6,113	707	56	5,015	829	1,171	233,503	2,263	1,041	1,204	127	3	7	14	94	4,753

*) Beregnet, se Indledningen.

No. 2. Eiendommenes Fordeling i Landdistrikterne ved Udgangen af Aaret 1870.

d) Jordbrug og Skove fordelte efter de forskjellige Slags Eiere.

Fogderier.	Egentlige Jordbrug, der eiedes af:									Særskilt skyldsatte Skove og Skovstykker, der eiedes af:								
	Private bosatte i:				Hypo- thek- banker og andre Banker.	Oplys- nings- væse- nets og an- dre un- der Kir- kedept. mentet sorte- rende Fonds.	Kom- mu- nen.	Sta- ten.	Ialt.	Private bosatte i:				Hypo- thek- banker og andre Banker.	Oplys- nings- væse- nets og an- dre un- der Kir- kedept. mentet sorte- rende Fonds.	Kom- mu- nen.	Sta- ten.	Ialt.
	vedkom- mende Herreder.	andre Landdi- strikter.	Byerne.	Udlan- det.						ved- kom- mende Herre- der.	andre Landdi- strikter.	Byerne.	Udlan- det.					
Bygderne fogderivis.																		
1. Ide og Marker . . .	3,139	70	162	-	-	35	1	6	3,413	7	2	-	-	-	-	-	-	9
2. Mosse	4,146	64	281	70	-	86	19	50	4,716	8	15	23	-	-	-	-	-	46
3. Rakkestad	5,044	91	108	7	-	91	17	86	5,444	18	5	4	-	-	-	-	-	27
4. Aker og Follo . . .	6,707	468	464	12	-	95	18	56	7,820	294	49	9	-	-	-	1	6	359
5. Nedre Romerige . .	4,583	199	465	-	-	170	12	28	5,457	58	26	144	-	-	-	-	1	229
6. Øvre Romerige . . .	5,899	30	178	49	7	155	6	81	6,405	166	44	166	-	-	-	-	6	332
7. Vinger og Odalen . .	2,933	89	154	40	27	44	4	29	3,320	152	116	138	75	1	1	-	-	433
8. Solør	3,047	133	125	11	13	51	17	3	3,400	266	351	194	7	-	-	-	-	818
9. Søndre Østerdalen . .	1,519	15	6	-	-	19	-	6	1,565	139	39	5	16	-	-	-	-	199
10. Nordre Østerdalen . .	1,604	27	8	-	-	14	8	27	1,688	29	12	7	-	-	1	-	-	49
11. Hedemarken	10,549	132	98	30	1	190	107	13	11,125	95	12	32	-	-	-	-	-	139
12. Toten	5,277	132	152	3	-	123	48	13	5,748	23	12	3	-	-	-	-	-	33
13. Søndre Gudbrandsd.	5,678	55	100	-	-	137	6	46	6,022	10	9	4	-	-	-	-	-	23
14. Nordre Gudbrandsd.	4,240	10	7	-	-	55	3	27	4,342	11	-	-	-	-	-	-	-	11
15. Hadeland og Land . .	5,182	58	10	-	-	131	3	7	5,391	274	94	158	-	-	-	-	3	529
16. Valdres	3,144	14	13	-	-	111	1	35	3,318	6	23	31	-	-	-	-	20	80
17. Hallingdal	2,156	11	1	-	-	27	4	10	2,209	72	40	-	-	-	-	-	-	112
18. Numedal og Sandsvær	3,095	68	30	7	-	52	7	33	3,292	2	9	20	3	-	-	-	41	75
19. Ringerige	2,697	167	150	-	-	73	8	9	3,104	95	40	39	-	-	-	-	-	174
20. Buskerud	6,534	121	108	59	-	109	19	25	6,975	46	22	39	1	-	-	-	-	103
21. Jærlsberg	7,750	89	176	49	-	207	4	32	8,307	50	12	13	8	-	2	4	-	89
22. Laurvik	3,269	173	585	209	-	111	13	2	4,362	4	8	-	9	-	-	-	-	21
23. Bamble	3,320	259	171	1	-	20	44	6	3,821	43	11	16	-	-	-	-	-	70
24. Nedre Telemarken . .	4,053	376	29	-	-	24	74	12	4,568	133	45	-	-	2	-	-	-	180
25. Øvre Telemarken . . .	4,380	221	54	6	-	36	6	6	4,709	41	23	104	-	-	1	1	-	170
26. Nedenæs	6,909	222	152	4	-	86	2	14	7,389	132	7	7	-	-	-	-	-	146
27. Sætersdalen	2,096	12	-	-	-	24	4	-	2,136	4	2	3	-	-	-	-	-	9
28. Mandal	4,272	34	103	3	2	57	14	8	4,493	1	1	13	-	-	-	1	-	16
29. Lister	4,686	21	52	2	3	32	4	41	4,841	3	2	1	-	-	-	-	-	6
30. Jæderen og Dalerne . .	5,705	52	58	8	-	145	18	28	6,014	1	-	-	-	-	-	-	-	1
31. Ryfylke	7,279	59	47	2	-	135	1	13	7,536	1	1	-	-	-	-	-	-	2
32. Søndhordland	5,532	287	18	-	-	114	4	15	5,970	1	-	-	-	-	-	1	-	2
33. Hardanger og Vos . . .	4,979	125	6	-	-	160	4	-	5,274	3	-	-	-	-	-	1	-	4
34. Nordhordland	7,296	447	290	4	-	262	40	24	8,363	1	-	-	-	-	-	-	-	1
35. Sogn	6,463	155	60	-	-	104	26	3	6,811	27	-	-	-	-	1	-	-	28
36. Sønd- og Nordfjord . .	3,169	153	94	3	-	153	11	13	3,601	1	1	-	-	-	-	-	-	2
37. Søndmøre	5,917	499	174	-	-	71	127	24	6,812	1	-	-	-	-	-	-	-	1
38. Romsdal	2,961	79	8	6	-	70	22	9	3,155	2	-	-	-	-	-	-	-	2
39. Nordmøre	4,132	15	118	-	-	81	20	2	4,368	1	-	-	-	-	-	-	-	1
40. Ørkedal	1,863	8	10	1	-	33	3	19	1,942	-	-	-	-	-	-	-	-	1
41. Guldal	1,975	50	65	5	-	92	3	39	2,229	-	-	7	-	-	-	-	-	7
42. Strinden og Selbu . . .	2,783	50	306	17	-	275	11	32	3,474	5	2	3	-	-	-	-	-	10
43. Fosen	2,294	58	13	-	-	87	4	6	2,462	6	-	-	-	-	-	-	-	6
44. Stør- og Værdalen . . .	5,461	37	632	17	-	342	24	40	6,603	25	2	13	-	-	-	5	7	52
45. Inderøen	3,748	84	15	20	-	112	12	54	4,045	-	3	6	6	-	-	-	-	15
46. Namdalen	1,824	49	21	6	-	26	1	6	1,933	-	1	2	2	-	-	-	-	5
47. Søndre Helgeland . . .	938	445	6	50	-	161	3	-	1,603	-	-	-	-	-	-	-	-	-
48. Nordre Helgeland . . .	444	578	81	-	-	19	1	-	1,123	-	-	-	-	-	-	-	-	-
49. Salten	1,701	112	7	1	-	123	3	49	2,001	2	-	-	-	-	-	-	-	2
50. Lofoten og Vesteraalen	1,006	80	35	1	1	37	4	34	1,198	1	-	-	-	-	-	-	-	1
51. Senjen og Tromsø . . .	1,507	154	35	3	-	23	4	39	1,770	2	-	-	-	-	1	-	10	13
52. Alten ¹⁾	216	-	1	1	2	2	1	-	223	-	-	-	-	-	-	-	-	-
53. Hammerfest ¹⁾	219	4	14	-	-	2	6	5	250	-	-	-	-	-	-	-	-	-
54. Tanen ¹⁾	271	1	1	-	-	-	2	1	276	-	-	-	-	-	-	-	-	-
55. Vardø ¹⁾	10	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
56. Varanger ¹⁾	69	-	6	-	-	1	1	-	77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	212,670	6,942	6,113	707	56	5,015	829	1,171	233,503	2,263	1,041	1,204	127	3	7	14	94	4,753

1) Se Anm. 1 Pag. 1.

No. 3. Jordfællesskab og Udskiftning.

a) Jordfællesskab ved Udgangen af 1870.

Landsdele.	Jordbrug, der laa i Fællesskab ¹⁾ om Hjemmarken.		Fogderier og Herreder.	Jordbrug, der laa i Fællesskab om Hjemmarken.		Herreder.	Jordbrug, der laa i Fællesskab om Hjemmarken.	
	Antal.	Matrikulskyld.		Antal.	Matrikulskyld.		Antal.	Matrikulskyld.
Rigets Bygder: for 383 Herreder opgiv.	17,259	26,478	32. Søndhordland for 10 Herr. opgiv.	1,004	1,846	6. Buskerud Amt.		
- 59 — beregn. ²⁾	3,255	4,825	- 1 — beregn.	100	200	a. 3. Aal	220	352
442 Herreder ialt	20,514	31,303	33. Hardanger og Vos - 4 — opgiv.	68	165	b. 1. Sandsvær	21	54
			- 3 — beregn.	40	100	d. 1. Sigdal	14	33
Bygderne stiftsvis.			34. Nordhordland - 11 — opgiv.	2,441	3,766	Summa	255	439
1. Christiania Stift	363	654	- 3 — beregn.	1,200	1,800	7. Jarlberg og Laurviks Amt.		
2. Hamar Stift	376	1,080	35. Sogn - 14 — opgiv.	609	2,167	a. 9. Ravnæs	99	186
3. Christiansands Stift.	6,098	7,707	- 3 — beregn.	120	400	8. Bratsbergs Amt.		
4. Bergens Stift	8,193	15,426	36. Sønd-og Nordfjord - 13 — opgiv.	1,778	3,332	a. 5. Sandøkedal	16	27
5. Thronhjems Stift	3,538	4,938	- 3 — beregn.	400	800	c. 8. Vinje	9	34
6. Tromsø	1,946	1,498	37. Søndmøre - 10 — opgiv.	333	650	9. Raudland	4	15
Summa	20,514	31,303	- 3 — beregn.	100	200	Summa	29	76
Bygderne amtsvis.			38. Romsdal - 8 — opgiv.	610	993	9. Nedenæs Amt.		
1. Smaalenene	-	-	- 2 — beregn.	200	250	1. Søndeled	28	22
2. Akershus	9	29	39. Nordmøre - 13 — opgiv.	748	1,381	2. Dybvaag	-	-
4. Hedemarken	55	47	40. Ørkedal - 3 — —	582	532	3. Holt	3	2
5. Christians	321	1,033	- 1 — beregn.	200	200	4. Vegaardsheien	-	-
6. Buskerud	255	439	41. Guldal - 9 — opgiv.	476	702	5. Gjerrestad ⁶⁾	220	400
7. Jarlsberg og Laurvik	99	186	42. Strinden og Selbu - 6 — —	276	433	6. Østre Moland	-	-
8. Bratsberg	29	76	- 1 — beregn.	-	-	7. Øiestad	-	-
9. Nedenæs ³⁾	511	984	43. Fosen - 4 — opgiv.	290	276	8. Froland	6	17
10. Lister og Mandal ³⁾	2,813	2,487	- 4 — beregn.	150	150	9. Omli	-	-
11. Stavanger ³⁾	2,745	4,160	44. Stør- og Værdalen - 7 — opgiv.	6	21	10. Fjære	-	-
12. Søndre Bergenhus ³⁾	4,853	7,877	- 1 — beregn.	-	-	11. Eide	64	170
14. Nordre Bergenhus ³⁾	2,907	6,699	45. Inderøen - 4 — opgiv.	-	-	12. Landvik	-	-
15. Romsdal ³⁾	1,991	3,474	- 4 — beregn.	-	-	13. Heirefos	-	-
16. Søndre Thronhjem ³⁾	1,974	2,293	46. Namdalen - 6 — opgiv.	-	-	14. Vestre Moland	36	66
17. Nordre Thronhjem ³⁾	6	21	- 2 — beregn.	-	-	15. Høivaag	4	7
18. Nordland ³⁾	1,812	1,436	47. Søndre Helgeland - 5 — opgiv.	338	332	16. Birkenæs	-	-
19. Tromsø ³⁾	134	62	- 3 — beregn.	50	50	1. Evje og Veigusdal	-	-
20. Finmarken	-	-	48. Nordre Helgeland - 5 — opgiv.	63	49	2. Hordnæs og Iveland	-	-
Summa	20,514	31,303	49. Salten - 5 — —	604	520	3. Bygland ⁷⁾	-	-
Bygderne fogderisvis.			- 6 — beregn.	400	300	4. Valle ⁷⁾	-	-
5. Nedre Romerige	5	14	50. Lofot og Vesteraal. - 9 — opgiv.	287	155	5. Aaseral	-	-
6. Øvre Romerige	4	15	- 2 — beregn.	70	30	Summa	511	984
			51. Senjen og Tromsø - 10 — opgiv.	79	37			
			- 6 — beregn.	55	25			
			Summa	20,514	31,303			
			Bygderne herredsvis.			10. Lister og Mandals Amt.		
			2. Akershus Amt.			1. Iveit	-	-
			b. 4. Fet	5	14	2. Oddernæs	-	-
			c. 1. Næs	1	6	3. Vennesland	-	-
			4. Gjerdrum	3	9	4. Øvrebø og Hægland	6	7
			Summa	9	29	5. Søgne	42	44
			4 Hedemarkens Amt.			6. Halsaa og Hartmark	18	115
			a. 3. Søndre Odalen	1	9	7. Holme	16	18
			4. Nordre Odalen	3	12	8. Øslebø og Løvdal	78	108
			b. 4. Aasnæs	3	7	9. Finsland	-	-
			d. 6. Kvikne	48	19	10. Bjelland og Grindem	66	75
			Summa	53	47	11. Søndre Undal	566	481
			5. Christians Amt.			12. Nordre Undal	65	90
			a. 2. Vestre Toten	80	210	1. Lyngdal	20	20
			3. Vardal	17	33	2. Hægebostad	-	-
			b. 1. Øier	4	29	3. Herød	26	23
			2. Ringebu	37	153	4. Vanse	30	30
			6. Gausdal	6	48	5. Kvinesdal	565	402
			c. 3. Lesje	35	83	6. Fjotland	75	71
			d. 1. Jevnaker	16	88	7. Næs og Hitterø	799	546
			e. 3. Østre Slidre	23	54	8. Bakke	315	354
			4. Vestre Slidre	35	128	9. Siredalen	106	83
			5. Vang	68	207	Summa	2,813	2,487
			Summa	321	1,033	11. Stavanger Amt.		
						1. Sogndal Landdistrikt	302	429
						2. Lunde	102	129
						3. Heskestad	82	147
						4. Helleland	20	32

¹⁾ Fællesskab er her taget i Lovens Forstand og indbefatter saavel det fuldkomne Fællesskab, som det saakaldte Teigebytte, (hvor forskellige Gaarde eller Brug have sine Teige liggende sammenblandede om hverandre.)
²⁾ For de Herreder, for hvilke ingen Opgave er meddelt over Antallet af undskiftede Brug, er dette bleven beregnet i Forhold til de nærmest liggende Bygder. Disse Herreder ere i det følgende betegned med *. Ogsaa for enkelte andre Herreder turde Opgaverne være tvivlsomme.
³⁾ Delvis beregnet, se nedenfor under Fogderierne og Herrederne.
⁴⁾ Ifølge særskilte Undersøgelser og Beregninger anstillede af Udskiftningsformand Juel.
⁵⁾ I Summen medtaget de beregnede Tal.
⁶⁾ Næsten alle Jordbrug ligge om hinanden i Teige.
⁷⁾ Teigblending finder delvis Sted.

No. 3. Jordfællesskab og Udskiftning.

a) Jordfællesskab ved Udgangen af 1870.

Herreder.	Jordbrug, der laa i Fællesskab om Hjemmar- ken.		Herreder.	Jordbrug, der laa i Fællesskab om Hjemmar- ken.		Herreder.	Jordbrug, der laa i Fællesskab om Hjemmar- ken.	
	Antal.	Matri- kul- skyld.		Antal.	Matri- kul- skyld.		Antal.	Matri- kul- skyld.
5. Birkrem	45	86	11. Lærdal	35	127	1. Børgsen	34	43
6. Ekersund Landdistrikt	462	366	12. Borgund	-	-	2. Budviken	*	*
7. Augne	24	36	13. Aardal	2	2	3. Bynæsset	-	-
8. Haa	27	60	14. Lyster	-	-	4. Leinstranden	-	-
9. Time	-	-	15. Hafslø	92	226	5. Klæbu	-	-
10. Gjesdal	16	34	16. Askevold (i Sogn)	132	271	6. Selbu	242	390
11. Klep	57	95	17. Justedal	42	32	7. Strinden	*	*
12. Høiland	14	18	1. Hyllestad (Sønd- og Nordfjord)	13	25	1. Høvne	*	*
13. Haaaland	21	29	2. Askevold (Sønd- og Nordfjord)	9	7	2. Stadsbygden	5	23
14. Hetland	28	56	3. Ytre Holmedal	239	506	3. Rissen	19	25
1. Høgsfjord	165	339	4. Indre Holmedal	318	730	4. Hiteren	*	*
2. Strand	72	135	5. Vefring	5	7	5. Ørlandet	*	*
3. Aardal	9	14	6. Førde	-	-	6. Bjugn	*	*
4. Hjelmeland og Fister	63	128	7. Jølster	*	*	7. Aafjorden	79	67
5. Jælse	61	113	8. Kin	45	73	8. Bjørnør	187	161
6. Sand	18	48	9. Bremanger	138	149	⁵⁾ Summa	1,974	2,293
7. Søvdø	115	115	10. Daviken	132	269	17. Nordre Thronhjems Amt.		
8. Suledal	86	111	11. Gloppen	506	1,028	a. 1. Nedre Størdalen	2	9
9. Remmesø	106	289	12. Indviken	*	*	8. Leksviken	4	12
10. Finng	21	48	13. Stryn	*	*	<u>Summa</u>	6	21
11. Hinderaa	7	21	14. Eid	133	227	18. Nordlands Amt.		
12. Sjøærnerø	-	-	15. Horningdalen	90	111	1. Bindalen	40	36
13. Vikedal	59	106	16. Selø	150	200	2. Brønø	219	231
14. Bukken	30	41	⁵⁾ Summa	2,907	6,699	3. Vegø	59	45
15. Tysvær	17	40	15. Romsdals Amt.			4. Tjøtø	-	-
16. Skjold	16	35	1. Vanelven	-	-	5. Alstahoug	20	20
17. Skudsnæs Landdistrikt	236	382	2. Volden	-	-	6. Herø	*	*
18. Avaldsnæs	242	321	3. Hjørrendfjord	37	77	7. Vefsen	*	*
19. Torvestad	222	357	4. Stranden	10	24	8. Hatfjeldalen	-	-
⁵⁾ Summa	2,745	4,160	5. Norddalen	27	50	1. Nesne	-	-
12. Søndre Bergenhus Amt.			6. Sunelven	92	150	2. Hemnæs	-	-
1. Sveen	87	143	7. Sande	*	*	3. Mo	-	-
2. Fjeldberg	*	*	8. Herø	*	*	4. Lurø	23	18
3. Etne	40	90	9. Ulfsten	123	262	5. Rødø	40	31
4. Skonevik	162	330	10. Borgund	-	-	1. Gildeskaal	*	*
5. Kvindhæred	47	141	11. Ørskog	*	*	2. Beieren	*	*
6. Stordøen	-	-	12. Skodje	-	-	3. Bodø Landdistrikt	*	*
7. Valestrand	23	47	13. Harham	44	87	4. Skjerstad	217	240
8. Finaas	-	-	1. Vestnæs	62	104	5. Saltdalen	137	142
9. Fitje	184	187	2. Eid og Vold	74	180	6. Folden	*	*
10. Tysnæs	320	592	3. Gryten	29	47	7. Stegen	230	125
11. Strandebarm og Varaldsø	141	316	4. Væø	85	187	8. Hammerø	20	13
1. Røddal	-	-	5. Næsset	84	125	9. Lødingen	*	*
2. Ullensvang	66	155	6. Bolsø	*	*	10. Tystfjorden	-	-
3. Ulvik	2	10	7. Akerø	152	231	11. Ofoten (i Nordlands Amt)	-	-
4. Vikør	-	-	8. Sandø	12	15	1. Værø	-	-
5. Jondalen	-	-	9. Frænen	*	*	2. Flakstad	111	60
6. Vossestranden	-	-	10. Bud	112	104	3. Buksnæs	-	-
7. Vangen ¹⁾	*	*	1. Kvernæs	199	212	4. Borge	*	*
1. Os	169	325	2. Fræde (og Grip)	4	5	5. Gimsø	25	11
2. Fuse	225	613	3. Øre	76	113	6. Vaagen	*	*
3. Fane	290	580	4. Thingvold	15	42	7. Hadsel	85	52
4. Sund	28	21	5. Strømsnæsset	21	41	8. Sortland	11	8
5. Fjeld ²⁾	*300	*300	6. Øksendalen	-	-	9. Bø	26	16
6. Askøen	*	*	7. Sundalen	-	-	10. Øksnæs	29	8
7. Domkirkens Landdistrikt og Korskirkens Do.	-	-	8. Stangvik	21	163	11. Dverberg	-	-
8. Aarstad	-	-	9. Halse	-	-	⁵⁾ Summa	1,812	1,436
9. Haus ³⁾	*400	*550	10. Surendalen	57	147	19. Tromsø Amt.		
10. Brudvik	-	-	11. Rindalen	73	172	1. Kvedfjord	-	-
11. Hammer	610	815	12. Æddø	116	223	2. Trondsnæs	*	*
12. Hosanger	419	562	13. Aure	166	263	3. Sand	53	23
13. Manger	*	*	⁵⁾ Summa	1,991	3,474	4. Ibestad	-	-
14. Lindaa	*	*	16. Søndre Thronhjems Amt.			5. Tranø	-	-
⁵⁾ Summa	4,853	7,877	1. Ørkedal	*	*	6. Berg	*	*
14. Nordre Bergenhus Amt.			2. Meldal	355	329	7. Lenvik	13	8
1. Eivindvik	25	52	3. Rennebu	155	146	8. Hillesø	6	4
2. Utvær	4	8	4. Opdal	72	57	9. Maalselven	-	-
3. Hyllestad (i Sogn)	*	*	1. Melhus	-	-	10. Bardodalen	-	-
4. Ladvik og Brække	54	154	2. Høilandet	-	-	11. Tromsøundet	*	*
5. Klævold	73	247	3. Horg	26	66	12. Balsfjorden	*	*
6. Vik	213	639	4. Støren	56	123	13. Karlsø	7	2
7. Balestrand	*	*	5. Soknedalen	190	306	14. Lyngen	-	-
8. Lekanger	*	*	6. Singaas	148	160	15. Skjervø	*	*
9. Aurland	-	-	7. Holtaalen	9	10	16. Kvænangen	*	*
10. Sogndal	137	409	8. Aalen	37	34	⁵⁾ Summa	134	62
			9. Røraas (i Guldal)	10	3			

¹⁾ For en stor Del ikke udskiftet.²⁾ Alle Brug i Fællesskab undtagen enslig liggende Gaarde.³⁾ De fleste Brug i Teigebytte.

No. 3. Jordfællesskab og Udskiftning.

b) Udskiftning i Aarene 1866—1870.

A m t e r.	1. Antal Forretninger i det Hele.						2. Antal Forretninger, ved hvilke Opmaaling har fundet Sted.					
	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	Sum.	1866.	1867.	1868.	1869.	1870**).	Sum.
1. Smaalenene	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
2. Akershus	8	14	9	4	4	39	8	14	8	3	4	37
4. Hedemarken	11	6	15	15	13	60	11	5	13	14	13	56
5. Kristians	26	18	13	7	17	81	26	13	12	5	13	69
6. Buskerud	5	5	2	2	4	18	1	-	-	-	2	3
7. Jarlsberg og Laurvik	2	3	1	2	3	11	2	2	-	2	2	8
8. Bratsberg	-	1	6	2	5	14	-	1	6	2	5	14
9. Nedenæs	11	7	4	4	4	30	11	7	1	2	3	24
10. Lister og Mandal	14	12	8	14	8	56	11	7	8	8	6	40
11. Stavanger	22	20	13	16	20	91	12	16	6	16	12	62
12. Søndre Bergenhus	22	27	9	16	16	90	21	24	8	13	13	79
14. Nordre Bergenhus	24	23	13	7	10	77	23	23	11	7	9	73
15. Romsdal	64	43	51	34	39	236	60	43	45	30	36	214
16. Søndre Thronhjelm	22	17	14	10	5	68	22	17	14	9	5	67
17. Nordre Thronhjelm	12	12	2	3	5	34	10	12	-	2	4	23
18. Nordland	40	40	44	46	40	210	32	32	39	39	29	171
19. Tromsø	24	7	12	8	12	63	24	7	11	8	12	62
20. Finmarken	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	307	260	216	191	205	1,179	274	223	182	160	168	1,007
A m t e r.	3. Udskiftet Indmark *** (Maal).						4. Udskiftet Udmark *** (Maal).					
	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	Sum.	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	Sum.
1. Smaalenene	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Akershus	7,101	7,243	1,451	1,675	1,121	18,591	3,978	9,715	3,395	-	-	17,088
4. Hedemarken	1,937	100	1,761	1,853	3,069	8,720	53,736	18,200	61,844	38,398	10,756	184,934
5. Kristians	5,102	3,158	1,071	196	1,511	11,038	25,307	12,179	4,178	8,619	115,044	165,327
6. Buskerud	-	-	-	-	873	873	630	-	-	-	-	630
7. Jarlsberg og Laurvik	416	-	-	411	-	827	89	2,967	-	816	1,485	5,357
8. Bratsberg	-	-	477	29	653	1,159	-	8,100	20,086	1,410	41,888	71,484
9. Nedenæs	649	1,753	1,110	2,562	888	6,962	90,000	4,456	1,189	445	-	96,090
10. Lister og Mandal	2,563	1,673	*	5,499	1,135	*10,870	353	634	*	34	33	*1,054
11. Stavanger	3,031	4,015	1,381	3,343	4,297	16,067	11,747	30,432	974	417	4,733	45,303
12. Søndre Bergenhus	4,979	3,241	1,875	2,328	1,457	13,880	15,787	19,885	960	5,007	14,534	56,173
14. Nordre Bergenhus	7,299	7,016	1,157	1,443	1,841	18,756	2,321	5,605	901	567	1,246	11,140
15. Romsdal	21,477	17,578	13,645	10,048	9,641	72,389	56,280	50,978	26,255	18,192	13,431	165,136
16. Søndre Thronhjelm	6,469	6,978	4,089	3,823	14,225	35,584	17,810	35,110	23,496	5,493	43,713	125,622
17. Nordre Thronhjelm	4,448	4,209	208	778	2,224	11,867	4,508	-	-	113	-	4,621
18. Nordland	11,816	16,566	12,050	10,629	6,215	57,276	1,779	1,422	16,544	4,659	9,337	33,741
19. Tromsø	8,983	3,075	5,134	1,842	4,672	23,706	81,950	12,660	7,200	15,500	17,345	134,655
20. Finmarken	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	86,270	76,605	*45,409	46,459	53,822	*308,565	368,775	212,343	*167,022	99,670	273,545	*1,121,355
A m t e r.	5. Antal Lodeiere.						6. Samlet Matrikulskyld		Anmærkning.			
	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	Sum.	for de i 1870 sluttede Udskiftningsforretninger, for hvilke Arealet har været	opgivet.				
1. Smaalenene	-	-	-	8	-	8	-	-	-	1) Heri indbefattet 21 Daler 18 Skill. vedkommende partiel Udskiftning af 150 Maal Udmark.		
2. Akershus	70	93	37	19	16	235	25	-	-	2) Heri indbefattet 318 Daler 39 Skill. vedkommende partiel Udskiftning af 35,399 Maal Udmark.		
4. Hedemarken	110	51	157	103	89	510	202 ¹⁾	-	-	3) Heri indbefattet 18 Daler 73 Skill. vedkommende partiel Udskiftning af 5419 Maal Udmark.		
5. Kristians	152	83	62	40	128	565	510 ²⁾	23	-	4) Skylden er ikke opgivet for 143 Maal Indmark og 868 Maal Udmark.		
6. Buskerud	40	17	13	22	19	111	37	28	-	5) Heri indbefattet 91 Daler 28 Skill. vedkommende partiel Udskiftning af 12,778 Maal Udmark.		
7. Jarlsberg og Laurvik	17	94	2	21	42	176	13	6	-			
8. Bratsberg	-	7	30	11	23	76	43 ³⁾	-	-			
9. Nedenæs	92	97	25	38	16	268	33	11	-			
10. Lister og Mandal	156	134	30	62	41	423	29	22	-			
11. Stavanger	227	122	45	85	195	674	156 ⁴⁾	45	-			
12. Søndre Bergenhus	142	139	81	94	114	570	214 ⁵⁾	42	-			
14. Nordre Bergenhus	152	178	49	34	51	464	99	16	-			
15. Romsdal	441	271	297	186	153	1,353	235	31	-			
16. Søndre Thronhjelm	179	144	84	69	68	544	84	-	-			
17. Nordre Thronhjelm	47	37	9	7	17	117	23	5	-			
18. Nordland	162	187	170	207	131	857	79	20	-			
19. Tromsø	156	56	73	50	75	410	28	-	-			
20. Finmarken	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Summa	2,143	1,710	1,164	1,056	1,188	7,261	1,815	249	-			

*) uopgivet.

**) Af dette Antal faldt i 1870 omtrent $\frac{1}{4}$ paa Forretninger, der alene angik Udskiftning af Udmark.

***) ved de under No. 2 nævnte Forretninger.

No. 4. Antal og Værdi af de i Riget i Aarene 1866—70 afhændede faste Eiendomme.

Landsdele.	Antal.						Værdibeløb.					
	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	Tils.	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	Tilsammen.
I. Oversigt.												
Riget	9,038	8,466	8,938	8,462	8,544	43,448	7,741,926	6,848,209	7,996,426	7,347,779	7,059,930	36,994,270
Rigets Bygder *)	7,402	6,823	7,225	6,874	6,936	35,260	5,616,071	5,013,377	5,958,502	5,463,861	4,986,195	27,038,006
Rigets Kjøb- og Ladesteder	1,636	1,643	1,713	1,588	1,608	8,188	2,125,855	1,834,832	2,037,924	1,883,918	2,073,735	9,956,264
II. Bygderne stiftsvis.												
1. Christiania Stift	1,887	1,889	2,014	2,051	1,885	9,726	2,191,118	2,102,542	2,188,045	2,133,037	1,977,700	10,592,442
2. Hamar Stift	1,192	1,132	1,183	1,221	1,030	5,758	986,266	988,782	1,044,131	1,099,960	882,016	5,001,155
3. Christiansand Stift	1,519	1,430	1,594	1,459	1,517	7,519	1,070,797	861,292	1,537,424	1,156,776	967,017	5,593,306
4. Bergen Stift	1,200	1,101	1,195	1,027	1,230	5,753	603,830	487,203	584,780	528,426	615,079	2,819,318
5. Thronhjelm Stift	983	789	880	711	761	4,124	617,641	465,123	509,761	453,756	455,117	2,501,398
6. Tromsø Stift	621	482	359	405	513	2,380	146,419	108,435	94,361	91,906	89,266	530,387
Summa	7,402	6,823	7,225	6,874	6,936	35,260	5,616,071	5,013,377	5,958,502	5,463,861	4,986,195	27,038,006
III. Bygderne amtsvis. *)												
1. Smaalenene	392	425	496	432	398	2,143	559,146	506,516	649,642	587,024	484,001	2,786,329
2. Akershus	621	528	689	597	533	2,968	847,884	727,489	796,949	779,150	741,768	3,893,240
4. Hedemarken	737	591	671	694	608	3,301	606,366	538,649	704,433	722,516	537,416	3,109,380
5. Christians	455	541	512	527	422	2,457	379,900	450,133	339,698	377,444	344,600	1,891,775
6. Buskerud	433	466	425	575	531	2,430	425,533	445,452	384,383	412,022	397,119	2,064,509
7. Jarlsberg og Laurvik	441	470	404	447	423	2,185	358,555	423,085	357,071	354,841	354,812	1,848,364
8. Bratsberg	435	409	480	477	450	2,251	496,351	358,025	493,476	384,412	387,038	2,119,302
9. Nedenæs	315	273	326	295	315	1,529	211,881	149,967	640,668	409,845	197,776	1,610,137
10. Lister og Mandal	396	383	383	410	389	1,961	200,556	176,781	175,932	191,306	177,484	922,059
11. Stavanger	373	360	405	277	363	1,778	162,009	176,519	227,348	171,213	204,719	941,808
12. Søndre Bergenhus	558	502	608	484	544	2,696	333,540	254,090	338,360	281,638	307,436	1,515,564
14. Nordre Bergenhus	430	400	414	360	448	2,052	184,172	159,513	186,656	176,944	212,793	920,078
15. Romsdal	518	411	451	379	500	2,259	233,444	158,025	182,777	156,604	228,895	964,745
16. Søndre Thronhjelm	437	407	396	321	335	1,896	301,191	294,925	210,736	173,643	186,077	1,166,572
17. Nordre Thronhjelm	240	170	206	194	164	974	164,124	85,773	175,512	193,353	134,995	753,757
18. Nordland	178	168	140	152	182	820	53,087	43,015	48,198	50,918	47,247	242,465
19. Tromsø	250	230	116	105	156	857	70,268	53,796	28,049	29,683	29,183	210,979
20. Finmarken	193	84	103	148	175	703	23,064	11,624	18,114	11,305	12,836	76,943
Summa	7,402	6,823	7,225	6,874	6,936	35,260	5,616,071	5,013,377	5,958,502	5,463,861	4,986,195	27,038,006
IV. Bygderne fogderisvis. *)												
1. Ide og Marker	126	105	135	104	87	557	280,198	160,912	295,319	159,188	127,399	1,023,016
2. Mosse	112	135	143	150	146	686	100,491	165,357	112,113	237,079	165,558	780,598
3. Rakkestad	154	185	218	178	165	900	178,457	180,247	242,210	190,757	191,044	932,715
4. Aker og Follo	288	220	282	263	216	1,269	401,334	321,505	343,223	390,411	316,580	1,773,053
5. Nedre Romerige	125	136	181	128	126	696	192,393	249,111	234,375	164,563	255,287	1,095,729
6. Øvre Romerige	208	172	226	206	191	1,003	254,157	156,873	219,351	224,176	169,901	1,024,458
7. Vinger og Odalen	101	78	96	103	75	453	98,449	64,371	102,129	161,347	80,882	507,178
8. Solør	150	146	137	161	126	720	166,161	133,453	204,653	172,469	146,300	823,036
9. Søndre Østerdalen	144	111	163	161	130	709	89,914	160,020	187,960	186,445	84,936	709,275
10. Nordre Østerdalen	156	118	121	136	121	652	52,147	50,937	49,661	61,548	56,314	270,607
11. Hedemarken	186	138	154	133	156	767	199,695	129,868	160,030	140,707	168,984	799,284
12. Toten	127	151	133	140	102	653	79,400	111,444	89,867	103,310	97,879	481,900
13. Søndre Gudbrandsd.	43	44	69	55	49	260	84,138	94,063	85,790	79,883	77,636	421,510
14. Nordre Gudbrandsd.	93	106	93	90	77	459	55,935	85,812	56,977	64,078	54,765	317,567
15. Hadeland og Land	94	109	105	104	83	495	99,600	100,080	68,707	77,401	54,479	400,267
16. Valdres	98	131	112	138	111	590	60,827	58,734	38,357	52,772	59,841	270,531
17. Hallingdal	84	103	81	87	88	443	45,906	38,760	32,566	27,885	35,551	180,668
18. Numedal og Sandsvær	101	97	108	101	92	499	77,921	62,011	88,789	59,209	60,509	343,439
19. Ringerige	66	72	59	70	58	325	58,326	47,923	70,716	65,474	65,112	307,551
20. Buskerud	182	194	177	317	293	1,163	243,380	296,758	192,312	259,454	235,947	1,227,851
21. Jarlsberg	294	320	296	309	291	1,510	250,289	288,885	232,855	243,600	265,943	1,281,572
22. Laurvik	147	150	108	138	132	675	108,266	134,200	124,216	111,241	88,869	566,792
23. Bamble	133	103	148	128	121	633	176,099	96,500	242,495	111,715	148,605	775,414
24. Nedre Telemarken	142	160	177	187	142	808	186,108	141,592	148,133	157,557	126,371	759,761
25. Øvre Telemarken	160	146	155	162	187	810	134,144	119,933	102,848	115,140	112,062	584,127
26. Nedenæs	261	208	257	258	259	1,243	183,577	114,433	600,856	388,597	162,638	1,450,101
27. Sætersdalen	54	70	69	37	56	286	28,304	35,534	39,812	21,248	35,138	160,036
28. Mandal	220	218	199	226	208	1,071	144,930	116,500	106,081	119,590	122,842	609,943
29. Lister	176	165	184	184	181	890	55,626	60,281	69,851	71,716	54,642	312,116
30. Jæderen og Dalerne	173	183	197	133	186	872	74,363	91,929	126,752	91,467	105,907	490,418
31. Ryfylke	200	177	208	144	177	906	87,646	84,590	100,596	79,746	98,812	451,390
32. Søndhordland	144	113	159	115	133	664	66,802	56,973	76,374	60,871	63,254	324,274
33. Hardanger og Vos	116	102	141	119	113	591	69,750	56,147	72,758	70,393	55,866	324,914
34. Nordhordland	298	287	308	250	298	1,441	196,988	140,970	189,728	150,374	188,316	866,376
35. Sogn	124	154	186	132	191	787	69,788	78,985	113,746	85,909	122,135	470,563
36. Sønd- og Nordfjord	306	246	228	228	257	1,265	114,384	80,528	72,910	91,035	90,658	449,515
37. Søndmøre	212	199	173	183	238	1,005	86,118	73,600	59,264	69,844	94,850	383,676

*) Ved Sammenligning med de tilsvarende Opgaver for tidligere Femaarsperioder maa mærkes, at Ladestederne i disse ere medregnede til Landdistrikterne, men her til Byerne.

No. 4. Antal og Værdi af de i Riget i Aarene 1866—70 afhændede faste Eiendomme.

Landsdele.	Antal.						Værdibeløb.					
	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	Tils.	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	Tilsammen.
38. Romsdal	114	80	142	77	117	530	60,233	27,878	53,001	38,380	49,792	229,284
39. Nordmøre	192	132	136	119	145	724	92,093	56,547	70,512	48,380	84,253	351,785
40. Ørkedal	104	95	112	56	67	434	51,481	76,004	52,848	27,244	35,813	243,390
41. Guldal	115	135	92	107	94	543	66,728	49,439	38,716	47,367	43,145	245,395
42. Strinden og Selbu . .	92	70	61	66	65	354	118,936	122,301	59,627	61,002	58,120	419,986
43. Fosen	126	107	131	92	109	565	64,046	47,181	59,545	38,030	48,999	257,801
44. Stør- og Værdalen . .	83	52	82	78	73	368	69,569	27,472	96,111	65,504	62,059	320,715
45. Inderøen	86	47	65	49	48	295	65,503	29,995	57,783	106,294	54,005	313,580
46. Namdalen	71	71	59	67	43	311	29,052	28,306	21,618	21,555	18,931	119,462
47. Søndre Helgeland . .	30	56	24	22	26	158	11,892	11,357	7,712	11,716	11,872	54,549
48. Nordre Helgeland . .	9	24	20	11	15	79	3,905	6,244	10,464	3,540	3,470	27,623
49. Salten	49	43	43	61	62	258	13,188	11,697	17,030	15,623	13,041	70,579
50. Lofoten og Vesteraalen	90	45	53	58	79	325	24,102	13,717	12,992	20,039	18,864	89,714
51. Senjen og Tromsø . .	250	230	116	105	156	857	70,268	53,796	28,049	29,633	29,183	210,979
52. Alten	26	31	32	20	31	140	8,758	4,273	6,234	3,082	4,442	26,789
53. Hammerfest	134	20	45	54	38	291	8,144	1,719	4,764	4,327	3,221	22,175
54. Tanen *)	1	8	5	5	4	23	-	230	2,590	300	40	3,160
55. Vardø	14	7	9	29	70	129	2,320	2,230	2,478	449	3,537	11,014
56. Varanger	18	18	12	40	32	120	3,842	3,172	2,048	3,147	1,596	13,805
Summa	7,402	6,823	7,225	6,874	6,936	35,260	5,016,071	5,013,377	5,958,502	5,463,861	4,986,195	27,038,006
V a. Kjøb- og Ladestederne stiftsvis.												
1. Christiania Stift . . .	630	684	743	643	681	3,381	1,040,332	938,143	1,084,746	1,004,170	1,151,635	5,219,026
2. Hamar Stift	30	24	28	25	19	126	22,433	19,488	28,031	26,832	18,582	115,366
3. Christiansand Stift . .	487	456	479	517	508	2,447	436,396	284,980	311,042	336,880	339,085	1,708,383
4. Bergen Stift	220	264	254	209	216	1,163	348,684	385,766	403,121	288,450	337,503	1,763,524
5. Throndhjem Stift . . .	162	119	123	135	124	663	229,216	155,257	168,914	184,161	190,415	927,963
6. Tromsø Stift	107	96	86	59	60	408	48,794	51,198	42,070	43,425	36,515	222,002
Summa	1,636	1,643	1,713	1,588	1,608	8,188	2,125,855	1,834,832	2,037,924	1,883,918	2,073,735	9,956,264
V b. Kjøbstæderne stiftsvis. **)												
1. Christiania Stift . . .	583	642	701	599	635	3,160	1,013,216	923,711	1,071,096	991,714	1,138,324	5,138,061
2. Hamar Stift	30	24	28	25	19	126	22,433	19,488	28,031	26,832	18,582	115,366
3. Christiansand Stift . .	405	396	409	441	409	2,060	393,734	252,831	274,899	296,478	268,143	1,486,085
4. Bergen Stift	216	260	251	204	205	1,136	347,955	383,821	402,787	285,171	333,015	1,752,749
5. Throndhjem Stift . . .	149	109	118	125	120	621	222,031	149,487	166,173	176,345	188,085	902,121
6. Tromsø Stift	107	96	86	59	60	408	48,794	51,198	42,070	43,425	36,515	222,002
Summa	1,490	1,527	1,593	1,453	1,448	7,511	2,048,163	1,780,536	1,985,056	1,819,965	1,982,664	9,616,384
V c. Ladestederne stiftsvis.												
1. Christiania Stift . . .	47	42	42	44	46	221	27,116	14,432	13,650	12,456	13,311	80,965
3. Christiansand Stift . .	82	60	70	76	99	387	42,662	32,149	36,143	40,402	70,942	222,298
4. Bergens Stift	4	4	3	5	11	27	729	1,945	334	3,279	4,488	10,775
5. Throndhjem Stift . . .	13	10	5	10	4	42	7,185	5,770	2,741	7,816	2,330	25,842
Summa	146	116	120	135	160	677	77,692	54,296	52,868	63,953	91,070	339,880
VI. Kjøb- og Ladestederne amtsvis.												
1. Smaalenene	111	115	135	91	140	592	139,799	91,760	123,521	62,347	162,969	580,396
2. Akershus	13	13	19	24	14	83	4,516	6,715	5,305	8,155	5,035	29,726
3. Christiania	234	194	246	254	282	1,210	715,051	556,040	710,889	792,798	844,373	3,619,151
4. Hedemarken	17	14	11	13	9	64	10,555	7,945	15,831	19,782	14,051	68,164
5. Christians	13	10	17	12	10	62	11,878	11,543	12,200	7,050	4,531	47,202
6. Buskerud	131	224	202	139	134	830	95,256	196,267	144,256	82,723	79,784	598,286
7. Jarlsberg og Laurvik .	141	138	141	135	111	666	85,710	87,361	100,775	58,147	59,474	391,467
8. Bratsberg	122	114	130	92	113	571	112,752	80,908	94,963	65,300	77,533	431,456
9. Nedenæs	41	47	43	45	72	248	48,312	48,605	48,557	84,285	61,930	291,689
10. Lister og Mandal . . .	151	100	115	89	91	546	112,304	75,558	65,571	46,817	63,443	363,693
11. Stavanger	173	195	191	291	232	1,082	163,028	79,909	101,951	140,478	136,179	621,545
13. Bergen	196	243	236	194	199	1,068	322,075	367,419	380,805	279,323	330,240	1,679,862
14. Nordre Bergenhus . .	4	4	3	5	11	27	729	1,945	334	3,279	4,488	10,775
15. Romsdal	80	60	59	57	34	290	89,575	55,566	57,714	39,804	30,291	272,950
16. Søndre Throndhjem . .	80	55	71	75	87	368	154,526	98,885	127,111	139,764	155,719	676,005
17. Nordre Throndhjem . .	22	21	8	13	9	73	10,995	17,208	6,071	10,441	7,180	51,895
18. Nordland	3	5	1	1	6	16	1,595	2,901	900	280	1,464	7,140
19. Tromsø	47	30	28	19	21	145	30,025	16,181	28,765	10,013	12,975	97,959
20. Finmarken	57	61	57	39	33	247	17,174	32,116	12,405	33,132	22,076	116,903
Summa	1,636	1,643	1,713	1,588	1,608	8,188	2,125,855	1,834,832	2,037,924	1,883,918	2,073,735	9,956,264

*) Det er oplyst, at de fleste af Skjøderne paa faste Eiendomme ingen Kjøbesum indeholde.
 **) Siden forrige Femaar er Ladestedet Haugesund blevet Kjøbstad.

No. 4. Antal og Værdi af de i Riget i Aarene 1866—70 afhændede faste Eiendomme.

Byer.	Antal.						Værdibeløb.					
	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	Tils.	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	Tilsammen.
VII. Kjøb- og Ladesteder.												
1. Christiania	234	194	246	254	282	1,210	715,051	556,040	710,889	792,798	844,373	3,619,151
2. Frederikshald	37	49	39	25	53	203	73,691	33,962	53,809	32,948	49,223	243,633
3. Frederiksstad	19	34	56	28	62	199	26,276	26,226	42,834	20,591	61,599	177,526
4. Sarpsborg	32	10	17	20	7	86	17,988	4,607	7,381	3,659	28,869	62,504
5. Moss	23	22	23	18	18	104	21,844	26,965	19,497	5,149	23,278	96,733
6. Drøbak	7	8	14	15	8	52	3,061	5,235	4,630	4,905	3,365	21,196
7. Soon	3	5	2	6	3	19	883	1,480	400	1,210	1,120	5,093
8. Hølen	3	-	-	2	3	8	572	-	-	2,000	550	3,122
9. Hvidsteen	-	-	3	1	-	4	-	-	275	40	-	315
10. Kongsvinger	2	5	1	2	2	12	300	2,155	150	280	2,300	5,185
11. Hamar	15	9	10	11	7	52	10,255	5,790	15,681	19,502	11,751	62,979
12. Gjøvik	7	3	3	1	1	15	7,550	3,000	2,440	350	450	13,790
13. Lillehammer	6	7	14	11	9	47	4,328	8,543	9,760	6,700	4,081	33,412
14. Hønefos	4	7	5	3	6	25	3,011	4,115	3,182	334	4,749	15,391
15. Kongsberg	46	63	46	45	41	241	8,885	32,085	14,218	18,422	9,356	82,966
16. Drammen	81	154	150	89	85	559	83,360	160,067	126,281	63,652	64,779	498,139
17. Holmsbo	-	-	1	2	2	5	-	-	575	315	900	1,790
18. Svelvik	7	12	11	12	6	48	2,764	5,087	2,420	3,505	1,528	15,304
19. Holmestrand	16	11	5	12	8	52	10,462	7,420	1,396	7,890	7,092	34,260
20. Horten	33	23	21	18	28	123	22,770	7,495	8,122	5,275	8,577	52,239
21. Aasgaardstrand	1	2	4	3	4	14	127	370	1,858	111	636	3,102
22. Tønsberg	28	28	24	18	7	105	23,964	30,217	25,283	8,560	8,976	97,000
23. Sandefjord	16	26	19	18	13	92	9,751	15,093	11,223	9,438	5,168	50,673
24. Laurvik	40	36	57	54	45	232	15,872	21,679	50,473	23,368	27,497	138,889
25. Skien	29	41	31	23	31	155	22,445	45,901	24,480	30,576	30,841	154,243
26. Porsgrund	32	25	22	25	24	128	21,161	13,283	12,228	11,097	15,919	73,688
27. Brevik	25	12	22	7	9	73	24,334	6,474	14,539	4,278	2,897	52,522
28. Stathelle	-	5	2	1	4	12	-	2,550	2,300	195	955	6,000
29. Langesund	6	5	1	5	8	25	2,440	3,055	50	1,243	15,295	22,083
30. Kragerø	30	26	52	31	37	176	42,372	9,645	41,366	17,911	11,626	122,920
31. Østerrisør	7	8	16	6	13	50	2,600	2,604	7,669	2,036	5,115	20,024
32. Ivedestrand	5	10	7	3	7	32	2,405	6,365	4,405	3,256	3,226	19,657
33. Arendal	12	14	10	29	26	91	19,590	25,351	26,456	74,523	30,045	175,965
34. Grimstad	14	11	9	7	15	56	20,682	12,450	9,027	4,470	16,421	63,050
35. Lillesand	3	4	1	-	11	19	3,035	1,335	1,000	-	7,123	12,993
36. Christiansand	93	69	67	58	57	344	76,465	57,812	39,873	36,221	37,117	247,488
37. Mandal	35	19	29	21	16	120	20,040	12,352	15,386	7,155	17,096	72,029
38. Farsund	6	5	7	3	4	25	2,740	1,857	2,825	1,000	2,684	11,106
39. Flekkefjord	17	7	12	7	14	57	13,059	3,537	7,487	2,441	6,546	33,070
40. Soggendal	2	-	5	7	17	31	680	-	2,920	5,063	4,761	13,424
41. Ekersund	7	3	12	26	26	74	5,083	510	5,451	16,569	14,152	41,765
42. Sandnæs	4	3	4	8	3	22	1,200	625	386	5,150	2,950	10,311
43. Stavanger	131	146	130	213	136	756	139,500	55,215	65,619	96,955	88,712	446,001
44. Skudsnæshavn	13	5	1	-	-	19	4,809	2,000	670	-	-	7,479
45. Kopervik	1	1	1	2	3	8	230	1,000	750	771	2,700	5,451
46. Haugesund	15	37	38	35	47	172	11,526	20,559	26,155	15,970	22,904	97,114
47. Bergen	196	243	236	194	199	1,068	322,075	367,419	380,805	279,323	330,240	1,679,862
48. Florø	4	4	3	5	11	27	729	1,945	334	3,279	4,488	10,775
49. Aalesund	20	17	15	10	6	68	25,880	16,402	21,982	5,848	2,775	72,887
50. Molde	17	4	9	12	6	48	10,125	2,240	8,708	6,410	1,916	29,399
51. Christiansund	43	39	35	35	22	174	53,570	36,924	27,024	27,546	25,600	170,664
52. Thronhjem	80	55	71	75	87	368	154,526	98,885	127,111	139,764	155,719	676,005
53. Steenkjær	5	7	1	6	1	20	715	3,620	50	5,596	140	10,121
54. Levanger	9	11	3	3	5	31	3,810	11,438	3,330	2,625	4,850	26,053
55. Namsos	8	3	4	4	3	22	6,470	2,150	2,691	2,220	2,190	15,721
56. Bodø	3	5	1	1	6	16	1,595	2,901	900	280	1,464	7,140
57. Tromsø	47	30	28	19	21	145	30,025	16,181	28,765	10,013	12,975	97,959
58. Hammerfest	11	14	12	15	15	67	11,303	12,390	4,707	20,322	14,290	63,012
59. Vardø	31	30	34	11	9	115	840	13,222	800	9,330	3,786	27,978
60. Vadsø	15	17	11	13	9	65	5,031	6,504	6,898	3,480	4,000	25,913
Summa	1,636	1,643	1,713	1,588	1,608	8,188	2,125,855	1,834,832	2,037,924	1,883,918	2,073,735	9,956,264

No. 5. Eiendomspriser og Værdi af de faste Eiendomme i Aarene 1852—1870. †)

Landsdele.	Bygdernes Matrikulskyld.	Gjennemsnitsværdi pr. Skyldaler udtrykt i Spd. efter de stedfundne Salg.					Antal Herreder, i hvilke Eiendomspriserne i sidste Femaar ifølge Lensmændenes Skjøn ere		Skylddalerens antagelige Gjennemsnitsværdi ved Udgangen af Aaret 1870 ifølge Lensmændenes Skjøn.	De matrikulerede Eiendommens samlede Værdi, udtrykt i tusinde Spd.					
		1852 —70.	1852 —55.	1856 —60.	1861 —65.	1866 —70.	stegne.	faldne.		efter Skylddalerens Salgsværdi i Aarene:					Efter Lensmændenes Skjøn over Skylddalerens Gjennemsnitsværdi ved Udgangen af Aaret 1870.
										1852 —70.	1852 —55.	1856 —60.	1861 —65.	1866 —70.	
Rigets Bygder *)	240,675	616	495	685	680	605	47	277	506	148,204	119,193	164,858	163,639	145,645	121,754
Bygderne stiftsvis.															
1. Christiania Stift	63,751	912	768	1,060	1,002	835	11	45	699	58,175	48,994	67,606	63,874	53,277	44,583
2. Hamar Stift	49,083	556	403	581	647	497	13	26	908	27,295	20,301	32,686	31,779	24,394	24,156
3. Christiansand Stift	46,484	594	478	640	629	610	2	71	500	27,586	22,223	29,759	29,222	28,377	23,216
4. Bergen Stift	42,111	357	278	346	394	412	13	40	316	15,056	11,691	14,556	16,572	17,379	13,329
5. Trondhjem Stift	30,593	561	458	577	615	604	2	65	449	17,178	14,028	17,649	18,834	18,468	13,752
6. Tromsø Stift *)	8,653	337	225	300	387	433	6	30	325	2,914	1,956	2,602	3,343	3,750	2,718
Summa	240,675	616	495	685	680	605	47	277	506	148,204	119,193	164,858	163,639	145,645	121,754
Bygderne amtsvis.															
1. Smaalenene	13,721	1,061	918	1,256	1,112	962	5	11	809	14,560	12,590	17,231	15,253	13,192	11,092
2. Akershus	20,823	938	822	1,121	1,050	812	4	8	692	19,538	17,110	23,351	21,858	16,920	14,413
4. Hedemarken	23,050	602	449	725	682	552	7	15	589	13,880	10,361	16,718	15,720	12,714	13,582
5. Christians	26,033	515	382	613	617	449	6	11	406	13,415	9,940	15,968	16,059	11,680	10,574
6. Buskerud	16,309	794	607	872	897	798	1	13	635	12,952	9,907	14,218	14,627	13,010	10,354
7. Jarlsberg og Laurvik	12,898	863	728	994	941	788	1	13	677	11,125	9,387	12,816	12,136	10,155	8,724
8. Bratsberg	13,645	734	603	850	793	687	1	18	600	10,010	8,229	11,596	10,817	9,367	8,180
9. Nedenæs	9,758	582	460	623	591	652	-	16	418	5,685	4,501	6,083	5,776	6,375	4,087
10. Lister og Mandal	9,444	563	433	616	629	581	-	18	490	5,329	4,101	5,840	5,952	5,503	4,643
11. Stavanger	13,637	431	395	457	489	523	1	19	462	6,562	5,392	6,240	6,677	7,132	6,306
12. Søndre Bergenhus	19,760	395	333	409	418	420	6	12	357	7,805	6,577	8,090	8,253	8,302	7,046
14. Nordre Bergenhus	15,515	332	249	312	383	383	4	21	276	5,149	3,861	4,855	5,939	5,948	4,286
15. Romsdal	14,484	367	244	320	390	515	3	26	321	5,319	3,537	4,636	5,649	7,460	4,644
16. Søndre Thronhjem	10,251	813	719	841	888	828	-	27	602	8,336	7,366	8,622	9,098	8,486	6,180
17. Nordre Thronhjem	12,694	443	350	474	510	445	2	19	388	5,625	4,378	6,022	6,477	5,651	4,925
18. Nordland	5,941	296	202	270	346	364	2	24	255	1,757	1,198	1,606	2,058	2,161	1,516
19. Tromsø	1,787	444	283	388	497	608	4	6	449	795	508	696	890	1,089	802
20. Finmarken *)	*) 925	*) 391	*) 270	*) 324	*) 432	*) 540	-	-	*) 540	*) 362	*) 250	*) 300	*) 400	*) 500	*) 400
Summa	240,675	616	495	685	680	605	47	277	506	148,204	119,193	164,858	163,639	145,645	121,754
Bygderne fogderisvis.															
1. Ide og Marker	3,444	1,112	1,019	1,382	1,078	966	2	3	833	3,829	3,513	4,762	3,714	3,329	2,871
2. Mosse	4,802	1,013	853	1,213	1,032	962	3	3	812	4,866	4,093	5,827	4,956	4,618	3,900
3. Rakkestad	5,475	1,071	910	1,213	1,203	906	-	5	780	5,865	4,934	6,642	6,583	5,245	4,321
4. Aker og Follo	8,288	1,054	874	1,270	1,161	909	2	3	790	8,738	7,249	10,536	9,627	7,538	6,536
5. Nedre Romerige	5,731	883	674	1,007	1,053	803	1	4	690	5,060	3,862	5,770	6,035	4,605	3,921
6. Øvre Romerige	6,804	843	882	1,035	911	702	1	1	580	5,740	5,999	7,045	6,196	4,777	3,956
7. Vinger og Odalen	3,808	528	387	683	611	433	-	4	597	2,012	1,473	2,601	2,325	1,647	2,273
8. Solør	4,266	522	422	611	590	466	3	2	680	2,229	1,802	2,608	2,518	1,990	2,914
9. Søndre Østerdalen	1,809	1,031	646	972	1,259	1,246	-	4	1,120	1,865	1,169	1,758	2,279	2,254	2,032
10. Nordre Østerdalen	1,763	938	674	1,017	967	1,091	-	4	990	1,655	1,191	1,794	1,707	1,926	1,739
11. Hedemarken	11,404	536	414	697	604	429	4	1	405	6,119	4,726	7,957	6,891	4,897	4,624
12. Toten	5,888	602	429	834	697	463	2	1	440	3,246	2,315	4,499	3,762	2,499	2,595
13. Søndre Gudbrandsdalen	6,221	504	362	548	632	455	2	2	370	3,135	2,255	3,410	3,934	2,829	2,305
14. Nordre Gudbrandsdalen	4,386	510	411	574	545	507	-	4	416	2,238	1,823	2,517	2,390	2,224	1,826
15. Hadeland og Land	6,070	553	391	642	720	457	2	2	408	3,355	2,376	3,899	4,372	2,776	2,481
16. Valdres	3,468	415	338	474	462	389	-	2	394	1,441	1,171	1,643	1,601	1,352	1,367
17. Hallingdal	2,441	637	461	633	779	676	-	2	570	1,555	1,125	1,546	1,901	1,651	1,397
18. Numedal og Sandsvær	3,392	555	447	630	640	501	-	4	442	1,883	1,518	2,138	2,173	1,701	1,499
19. Ringerige	3,284	724	545	776	857	720	1	2	702	2,378	1,791	2,548	2,805	2,365	2,307
20. Buskerud	7,192	992	761	1,110	1,083	1,009	-	5	720	7,136	5,473	7,986	7,748	7,293	5,151
21. Jarlsberg	8,425	899	766	1,018	973	840	-	9	708	7,595	6,470	8,594	8,218	7,093	5,965
22. Laurvik	4,473	789	652	943	876	684	1	4	617	3,530	2,917	4,222	3,918	3,062	2,759
23. Bamble	3,916	951	776	1,143	1,017	869	1	5	660	3,726	3,040	4,478	3,983	3,402	2,589
24. Nedre Telemarken	4,763	764	629	863	846	716	-	4	663	3,640	2,998	4,109	4,031	3,418	3,157
25. Øvre Telemarken	4,966	533	441	606	566	513	-	9	500	2,644	2,191	3,009	2,803	2,547	2,434
26. Nedenæs	7,599	629	476	676	644	714	-	13	428	4,771	3,619	5,135	4,897	5,426	3,250
27. Sætersdalen	2,159	424	408	439	408	440	-	3	388	914	882	948	879	949	837

†) Værdien af de ikke skyldsatte Almenninger er ikke medtaget i de i denne Tabel opførte Summer. Ligeledes er de faste Eiendommens Værdi i Skovdistrikterne antagelig noget for lavt ansat, idet der ved Fastsettelsen af Gjennemsnitspriserne i Regelen ikke er taget Hensyn til (de i Forhold til Matrikulskylden bedre betalte) Skove.

*) Se Anm. 1 Pag. 1. De Finmarken vedkommende Tal ere beregnede efter Forholdet for Tromsø Amt.

No. 5. Eiendomspriser og Værdi af de faste Eiendomme i Aarene 1852—1870.

Fogderier og Herreder.	Bygdernes Matrikulskyld.	Gjennemsnitsværdi pr. Skyldaler (udtrykt i Spd.) efter de stedfundne Salg.					Antal Herreder, i hvilke Eiendomspriserne i sidste Femaar ifølge Lensmændenes Skjøn ere		Skyldalere-rens antagelige Gjennemsnitsværdi ved Udgangen af Aaret 1870 ifølge Lensmændenes Skjøn.	De matrikulerede Eiendommens samlede Værdi, udtrykt i tusinde Spd.					
		1852 —70.	1852 —55.	1856 —60.	1861 —65.	1866 —70.	stegne.	faldne.		efter Skyldalere-rens Salgsværdi i Aarene:					Efter Lensmændenes Skjøn over Skyldalere-rens Gjennemsnitsværdi ved Udgangen af Aaret 1870.
										1852 —70.	1852 —55.	1856 —60.	1861 —65.	1866 —70.	
	Skylddaler.	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.			Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tusind Spd.
28. Mandal	4,570	694	524	776	779	715	-	11	605	3,171	2,394	3,545	3,558	3,269	2,767
29. Lister	4,874	443	350	471	491	445	-	7	385	2,158	1,707	2,295	2,394	2,234	1,876
30. Jæderen og Dalerne	6,056	558	389	514	559	637	-	10	556	3,347	2,335	3,083	3,348	3,818	3,371
31. Ryfylke	7,581	424	403	416	439	437	1	9	374	3,215	3,057	3,157	3,329	3,314	2,935
32. Søndhorland	5,980	370	375	365	378	363	1	5	320	2,213	2,240	2,186	2,259	2,171	1,908
33. Hardanger og Vos	5,296	404	286	424	458	449	3	2	432	2,145	1,516	2,245	2,434	2,385	2,289
34. Nordhordland	8,484	406	332	431	418	441	2	5	335	3,447	2,821	3,659	3,560	3,746	2,849
35. Sogn	6,887	380	277	337	475	429	3	8	328	2,615	1,909	2,321	3,270	2,954	2,257
36. Sønd- og Nordfjord	8,628	294	226	291	309	347	1	13	235	2,534	1,952	2,514	2,669	2,994	2,029
37. Søndmøre	6,836	307	183	238	349	457	3	7	292	2,102	1,253	1,631	2,390	3,129	1,997
38. Romsdal	3,170	463	313	449	458	621	-	7	340	1,439	974	1,400	1,424	1,934	1,114
39. Nordmøre	4,478	397	292	358	409	535	-	12	342	1,773	1,310	1,605	1,835	2,397	1,533
40. Ørkedal	1,975	1,010	893	1,013	1,078	1,031	-	4	826	1,996	1,764	2,001	2,130	2,038	1,631
41. Guldal	2,277	760	771	835	823	783	-	9	558	1,733	1,759	1,905	1,877	1,787	1,271
42. Strinden og Selbu	3,514	756	634	816	834	706	-	7	577	2,657	2,229	2,868	2,931	2,482	2,027
43. Fosen	2,485	785	649	743	869	876	-	7	504	1,950	1,614	1,848	2,160	2,179	1,251
44. Stør- og Værdalen	6,686	437	309	471	525	443	1	5	400	2,927	2,072	3,155	3,517	2,965	2,680
45. Inderøen	4,066	471	407	514	507	462	-	7	378	1,915	1,657	2,091	2,064	1,880	1,538
46. Namdalen	1,942	403	334	400	461	416	1	7	365	783	649	776	896	806	707
47. Søndre Helgeland	1,603	318	228	322	366	357	-	6	306	510	366	516	585	571	490
48. Nordre Helgeland	1,125	313	203	270	414	366	-	5	228	353	229	304	467	412	257
49. Salten	2,008	233	154	205	283	310	-	7	239	479	309	412	569	622	480
50. Lofoten og Vesteraalen	1,205	344	244	309	363	461	2	6	240	415	294	374	437	556	289
51. Senjen og Tromsø	1,787	444	233	388	497	608	4	6	449	795	508	696	890	1,089	802
52—56. Finmarkens 5 Fogderier	*) 925	*) 391	*) 270	*) 324	*) 432	*) 540	-	-	*) 540	*) 362	*) 250	*) 300	*) 400	*) 500	*) 400
Summa	240,675	616	495	685	680	605	47	277	506	148,204	119,193	164,858	163,639	145,645	121,754
Herreder.															
I. Smaalenenes Amt.															
1. Id	476	1,321	1,356	1,719	1,207	1,000	-	1	750	630	647	820	576	477	358
2. Aremark	707	1,071	954	1,281	1,112	935	-	1	c.800	757	674	906	786	661	566
3. Berg	751	1,124	1,090	1,369	1,163	873	-	-	800	844	819	1,028	873	656	601
4. Skjeberg	826	1,041	891	1,361	931	982	1	-	900	859	736	1,124	769	811	743
5. Hvaløerne	125	1,506	1,558	1,791	1,485	1,190	-	1	c.800	188	195	224	186	149	100
6. Borge	559	985	791	1,181	937	1,029	1	-	900	551	442	660	524	575	503
1. Glemminge	203	-	-	-	-	-	-	-	1,000	-	-	-	-	-	203
2. Tune	818	1,051	785	1,340	1,149	930	1	-	c.800	1,275	952	1,625	1,394	1,128	654
3. Varteig	192	-	-	-	-	-	-	-	1,000	-	-	-	-	-	192
4. Onsdal	557	1,299	997	1,310	1,412	1,476	1	-	1,100	724	585	730	787	822	613
5. Raade	586	1,119	897	1,467	1,000	1,120	-	1	750	656	526	860	586	656	440
6. Rygge	622	-	-	-	-	-	-	-	700	-	-	-	-	-	435
7. Mosse Landsogn	277	1,020	988	1,164	904	1,023	1	-	1,000	917	888	1,046	813	920	277
8. Vaaler	792	780	705	886	807	723	-	1	800	618	558	702	639	573	634
9. Haabøl	755	897	775	1,146	978	688	-	1	600	676	584	864	737	519	452
1. Rakkestad	1,221	1,154	1,054	1,300	1,238	1,025	-	-	800	1,409	1,287	1,587	1,512	1,252	977
2. Rødenæs	330	1,366	1,025	1,475	1,802	1,163	-	1	900	451	338	487	595	384	297
3. Trygstad	852	1,161	1,015	1,283	1,274	1,071	-	1	800	989	855	1,093	1,085	913	682
4. Eidsberg	1,282	1,045	833	1,174	1,193	981	-	1	800	1,340	1,068	1,505	1,529	1,258	1,026
5. Askim	565	979	826	1,225	1,050	815	-	1	c.700	553	467	692	593	461	395
6. Skiptvet	500	945	849	1,050	1,061	821	-	1	800	473	425	525	531	411	400
7. Spydeberg	725	897	750	1,038	1,018	781	-	-	750	650	544	753	738	566	544
Summa	13,721	1,061	918	1,256	1,112	962	5	11	809	14,560	12,590	17,231	15,253	13,192	11,092
2. Akershus Amt.															
1. Vestby	1,121	709	653	763	839	580	-	1	500	795	732	855	941	650	560
2. Kraakstad	879	964	836	1,136	1,036	848	1	-	800	847	735	999	911	746	703
3. Aas	874	-	-	-	-	-	-	-	c.700	-	-	-	-	-	612
4. Fron	531	856	704	1,104	893	724	1	-	700	1,203	989	1,551	1,255	1,017	372
5. Næsodden	382	623	491	684	694	621	-	1	c.800	238	188	261	265	237	306
6. Aker	2,532	1,486	1,177	1,883	1,656	1,228	-	-	990	3,763	2,980	4,768	4,193	3,109	2,506
7. Bærum	1,232	1,003	872	1,074	1,143	924	-	-	750	1,236	1,074	1,323	1,408	1,133	924
8. Asker	737	890	747	1,057	887	870	-	-	750	656	551	779	654	641	553

*) Se Anm. * Pag. 24.

No. 5. Eiendomspriser og Værdi af de faste Eiendomme i Aarene 1852—1870.

Herreder.	Bygdernes Matrikulskyld.	Gjennemsnittsværdi pr. Skyddaler (udtrykt i Spd.) efter de stedfundne Salg.					Antal Herreder, i hvilke Eiendomspriserne i sidste Femaar ifølge Lensmændenes Skjøn ere		Skylddalerens antagelige Gjennemsnittsværdi ved Udgangen af Aaret 1870 ifølge Lensmændenes Skjøn.	De matrikulerede Eiendommens samlede Værdi, udtrykt i tusinde Spd.					Efter Lensmændenes Skjøn over Skylddalerens Gjennemsnittsværdi ved Udgangen af Aaret 1870.	
		1852 —70.	1852 —55.	1856 —60.	1861 —65.	1866 —70.	stegne.	faldne.		efter Skylddalerens Salgsværdi i Aarene:						
		1852 —70.	1852 —55.	1856 —60.	1861 —65.	1866 —70.	1852 —70.	1852 —55.		1856 —60.	1861 —65.	1866 —70.	Tusind Spd			
	Skylddaler.	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.			Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tusind Spd	
1. Høland	1,286	799	644	836	880	836	-	-	c.700	1,028	829	1,076	1,133	1,076	901	
2. Urskoug	672	1,082	736	1,112	1,482	999	1	-	700	727	495	747	996	671	470	
3. Enebak	911	826	704	942	894	764	-	1	700	753	641	858	814	696	638	
4. Fet	670	906	759	770	1,248	848	-	1	800	607	509	516	836	568	536	
5. Sørum	682	1,028	681	1,399	1,213	817	-	1	600	701	464	954	827	557	409	
6. Skedsmo	894	824	612	1,072	946	687	-	1	600	1,244	924	1,619	1,429	1,037	536	
7. Nittedal	616															c.700
1. Næs	2,119	755	644	927	805	644	1	-	550	1,600	1,365	1,964	1,706	1,365	1,165	
2. Eidsvold	1,044	1,042	877	1,359	1,166	764	-	1	550	1,088	916	1,419	1,217	798	574	
3. Ullensaker	1,482	851	786	1,010	932	675	-	-	600	1,262	1,166	1,498	1,382	1,001	890	
4. Gjerdrum	583	777	718	882	872	636	-	-	700	453	418	514	508	371	408	
5. Nannestad	1,061	877	1,732	1,075	894	807	-	-	600	930	1,837	1,141	949	856	636	
6. Hurdalen	311	791	578	990	845	751	-	-	550	407	297	509	434	386	171	
7. Feiring	204															550
Summa	20,823	938	822	1,121	1,050	812	4	8	692	19,538	17,110	23,351	21,858	16,920	14,413	
4. Hedemarkens Amt. †																
1. Hølskog	984	536	399	699	595	450	-	1	730	997	742	1,300	1,107	837	718	
2. Vinger	876															700
3. Søndre Odalen	1,297	521	375	668	625	416	-	1	450	1,015	731	1,301	1,218	810	584	
4. Nordre Odalen	651															550
1. Brandvold	821	568	484	652	631	505	1	-	550	1,125	958	1,291	1,249	1,000	452	
2. Grue	1,159															650
3. Hof	687	483	369	576	555	433	-	1	850	1,104	844	1,317	1,269	990	584	
4. Aasnæs	855															750
5. Vaaler	744	849	604	831	1,043	919	-	1	650	711	506	696	874	770	838	
1. Elverum	838															1,000
2. Trysil	224	1,338	815	1,290	1,485	1,763	-	1	800	300	183	289	333	395	179	
3. Aamot	422	1,159	731	957	1,421	1,527	-	1	c.2,000†	489	308	404	600	644	†844	
4. Store Elvedalen	325	1,122	530	1,134	1,452	1,370	-	1	550*)	365	172	369	472	445	*)171	
1. Rendalen	543	802	407	953	971	876	-	1	900	435	221	517	527	476	489	
2. Lille Elvedalen	350	933	688	981	871	1,189	-	1	800	327	241	343	305	416	280	
3. Tønsæt	492	852	629	896	969	913	-	1	800	420	310	442	478	450	394	
4. Tolgen	304	1,194	1,016	1,244	1,004	1,512	-	-	1,500)†	364	310	379	306	461	†458	
5. Kvikne	74	1,471	1,469	1,528	1,227	1,661	-	1	c.1,600†	109	109	113	91	123	†118	
1. Romedal	1,362	557	427	701	663	435	1	-	400	759	582	954	903	592	545	
2. Løiten	1,126	626	428	876	759	441	1	-	450	706	483	987	856	498	508	
3. Stange	2,084	497	418	629	536	406	1	-	400	1,037	872	1,312	1,118	847	835	
4. Vang	2,762	518	394	672	578	428	-	1	400	1,432	1,089	1,857	1,597	1,183	1,106	
5. Næs	1,190	573	492	703	596	499	-	-	400	683	587	888	711	595	477	
6. Ringsaker	2,880	521	386	697	592	410	1	-	400	1,502	1,113	2,009	1,706	1,182	1,153	
Summa	23,050	602	449	725	682	552	7	15	589	13,880	10,361	16,718	15,720	12,714	13,582	
5. Christians Amt.																
1. Østre Toten	2,061	652	447	1,015	675	469	1	-	550	1,344	921	2,092	1,391	1,067	1,134	
2. Vestre Toten	1,551	521	400	676	605	401	-	1	400	808	620	1,048	938	622	620	
3. Vardal	893	503	314	662	644	394	1	-	400	449	280	591	575	352	357	
4. Birid	1,383	466	357	555	620	331	-	-	350	645	494	768	858	458	484	
1. Øier	989	416	306	469	556	332	1	-	400	411	303	464	550	317	371	
2. Ringebu	1,268	397	251	478	538	321	-	1	300	520	329	526	704	420	381	
3. Solliden	40															c.700
4. Søndre Fron	898	528	347	446	621	698	-	1	350	474	312	401	558	627	314	
5. Faaberg	1,499	638	421	763	870	496	1	-	400	956	631	1,144	1,304	744	600	
6. Gausdal	1,527	507	445	573	536	472	-	-	400	774	680	875	818	721	611	
1. Nordre Fron	937	443	347	446	398	582	-	1	c.450	415	325	418	373	545	274	
2. Dovre	372	637	499	738	748	562	-	1	550	588	461	681	690	519	205	
3. Lesje	551															500
4. Vaage	1,316	533	419	647	577	489	-	1	c.400	701	551	851	759	644	526	
5. Lom	629	441	401	468	469	426	-	-	450	534	486	567	568	516	233	
6. Skeaker	581															450
1. Jævnaker	1,504	556	377	673	738	435	-	1	350	836	567	1,012	1,110	654	526	
2. Gran	2,914	474	355	518	621	403	1	-	c.400	1,381	1,034	1,509	1,810	1,174	1,166	
3. Søndre Land	855	724	388	821	1,032	654	1	-	550	619	332	702	882	559	470	
4. Nordre Land	797	651	555	847	714	488	-	1	400	519	443	676	570	389	319	
1. Søndre Aurdal	706	572	535	600	639	514	-	1	500	404	378	424	451	363	353	
2. Nordre Aurdal	803	557	457	650	660	461	-	-	500	448	367	523	531	371	402	
3. Østre Slidre	462	359	296	356	379	403	-	-	350	166	138	164	175	186	162	
4. Vestre Slidre	912	279	183	381	301	252	-	-	300	254	167	347	275	230	274	
5. Vang	585	289	207	316	289	345	-	1	300	169	121	185	169	202	176	
Summa	26,033	515	382	613	617	449	6	11	406	13,415	9,940	15,968	16,059	11,680	10,574	

*) Lensmanden opgiver 500 a 5000 Spd., det sidste Tal maa formodentlig gjælde Skoveiendomme. †) beregnet. ‡) Ved endel af de for de østerdalske Herreder opførte Eiendomspriser har vistnok Skovenes Værdi været Indflydelse, uagtet man i Regelen har søgt at undgaa dette cfr. Pag. 24 Anm. †. Exemplar paa det første er bl. a. Aamot, Kvikne og Tolgen, Exempel paa det sidste Store Elvedalen.

No. 5. Eiendomspriser og Værdi af de faste Eiendomme i Aarene 1852—1870.

Herreder.	Bygdernes Matrikulskyld.	Gjennemsnitsværdi pr. Skylddaler (udtrykt i Spd.) efter de stedfundne Salg.					Antal Herreder, i hvilke Eiendomspriserne i sidste Femaar ifølge Lensmændenes Skjøn ere		Skylddalerens antagelige Gjennemsnitsværdi ved Udgangen af Aaret 1870 ifølge Lensmændenes Skjøn.	De matrikulerede Eiendommens samlede Værdi, udtrykt i tusinde Spd.					
		1852 —70.	1852 —55.	1856 —60.	1861 —65.	1866 —70.	stegne.	faldne.		Efter Skylddalerens Salgsværdi i Aarene:					Efter Lensmændenes Skjøn over Skylddalerens Gjennemsnitsværdi ved Udgangen af Aaret 1870.
										1852 —70.	1852 —55.	1856 —60.	1861 —65.	1866 —70.	
6. Buskeruds Amt.															
	Skylddaler.	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.			Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tusind Spd.
1. Næs	600	804	650	840	912	812	-	1	900	482	390	504	547	487	540
2. Gol	485	548	584	921	1,009	876	-	1	650	411	283	447	489	425	315
3. Aal	1,356	488	333	439	638	545	-	-	400	662	452	595	865	739	542
1. Sandsvær	1,442	651	536	756	776	537	-	1	500	939	773	1,090	1,119	774	721
2. Flesberg	681	495	407	511	597	465	-	1	400	337	277	348	407	317	272
3. Rollag	439	467	431	465	444	528	-	1	300	205	189	204	195	232	132
4. Nore	830	484	336	598	545	455	-	1	450	402	279	496	452	378	374
1. Hole	1,149	595	426	735	690	530	1	-	c.600	684	489	845	793	609	689
2. Norderhov	1,725	727	559	759	900	689	-	1	700	1,254	964	1,309	1,553	1,189	1,208
3. Aadalen	410	1,072	824	960	1,120	1,382	-	1	c.1,000	440	338	394	459	567	410
1. Sigdal	1,239	997	625	1,170	1,061	1,133	-	-	750	1,235	774	1,450	1,315	1,404	929
2. Modum	1,176	1,127	856	1,138	1,257	1,255	-	1	c.800	1,325	1,007	1,336	1,478	1,476	941
3. Eker	2,038	909	741	910	1,029	956	-	1	700	1,853	1,511	1,855	2,098	1,949	1,427
4. Lier	1,473	1,138	912	1,408	1,175	1,056	-	1	700	1,676	1,343	2,074	1,731	1,555	1,031
5. Røken	707	752	595	903	802	707	-	1	650	532	421	638	567	500	460
6. Hurum	559	921	746	1,133	1,072	731	-	1	650	515	417	633	559	409	363
Summa	16,309	794	607	872	897	798	1	13	635	12,952	9,907	14,218	14,627	13,010	10,354
7. Jarlsberg og Laurvigs Amt.															
1. Strømmen	216	906	900	900	918	907	-	-	800	196	194	194	198	196	173
2. Skouger	548	1,019	883	1,036	1,193	963	-	1	850	558	484	568	654	528	466
3. Sande	1,005	749	583	892	845	674	-	1	700	753	586	897	849	677	703
4. Hoff	461	813	624	957	937	732	-	1	800	375	288	441	432	337	369
5. Botne	398	1,154	997	1,373	1,262	984	-	1	c.800	459	397	547	502	392	318
6. Vaale	946	900	799	1,017	884	898	-	1	850	851	756	962	836	850	804
7. Borre	435	1,308	1,233	1,583	1,343	1,072	-	1	900	570	538	690	586	467	392
8. Søm	1,232	817	669	949	812	836	-	-	600	1,006	824	1,169	1,000	1,030	739
9. Ramnæs	995	701	580	864	711	647	-	1	500	698	577	860	707	644	498
10. Andebo	702	904	788	959	1,073	796	-	1	600	635	553	673	753	559	421
11. Stokke	952	915	836	1,022	1,007	797	-	1	c.700	871	796	973	959	759	680
12. Tjøme	189	960	912	1,036	961	931	-	-	750	181	172	196	182	176	142
13. Nøtersø	346	1,276	881	1,227	1,617	1,381	-	-	750	442	305	424	560	478	260
1. Sandeherred	1,088	763	618	883	811	740	-	1	600	830	672	961	882	805	653
2. Tjølling	783	642	529	794	631	615	-	1	500	503	414	622	494	482	392
3. Hedrum	1,000	874	702	1,088	1,040	667	-	1	550	874	702	1,088	1,040	667	550
4. Laurdal	753	792	696	967	907	596	-	1	650	597	525	729	684	449	490
5. Brunlagnæs	842	862	717	976	972	782	1	-	c.800	726	604	822	818	659	674
6. Frederiksværn	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	12,898	863	728	994	941	788	1	13	677	11,125	9,387	12,816	12,136	10,155	8,724
8. Bratsberg Amt.															
1. Eidanger	425	1,154	862	1,379	1,271	1,106	1	-	800	491	366	586	540	470	340
2. Gjerpen	1,144	1,031	873	1,344	1,077	829	-	1	550	1,482	1,255	1,931	1,548	1,191	629
3. Slemdal	293	805	597	909	876	628	-	1	450	605	481	732	705	506	132
4. Bamble	805	752	597	909	876	628	-	1	750	605	481	732	705	506	604
5. Sandøkedal	580	1,102	809	1,091	1,188	1,320	-	1	600	640	470	634	690	767	349
6. Drangedal	669	759	700	890	747	700	-	1	800	508	468	595	500	468	535
1. Solum	806	954	876	1,045	1,100	794	-	1	650	769	706	842	887	640	524
2. Holden	775	698	625	772	701	695	-	1	c.800	541	484	598	543	539	620
3. Søfde	1,034	667	527	800	744	597	-	1	500	690	545	827	769	617	517
4. Hitterdal	902	800	621	838	913	826	-	1	c.700	721	560	756	824	745	631
5. Lunde	580	737	564	871	808	703	-	1	800	919	703	1,086	1,008	877	465
6. Bø	666	641	522	683	737	622	-	1	600	585	477	624	673	568	400
1. Gransherred	405	669	405	639	478	355	-	1	500	314	271	427	320	238	203
2. Tin	508	559	539	641	540	516	-	1	500	374	361	429	361	345	254
3. Hjertdal	669	669	539	641	540	516	-	1	500	374	361	429	361	345	334
4. Siljord	669	559	539	641	540	516	-	1	500	374	361	429	361	345	335
5. Hvideseid	553	635	448	718	701	672	-	1	c.400	351	248	397	388	372	221
6. Laurdal	301	469	405	521	465	485	-	1	400	141	122	157	140	146	120
7. Mo	411	453	410	503	463	438	-	1	350	186	169	207	190	180	144
8. Vinje	482	452	375	550	468	414	-	1	350	218	181	265	226	200	169
9. Rauland	256	477	400	500	486	420	-	1	400	122	102	128	124	107	182
10. Nissedal	266	591	444	648	644	628	-	-	600	157	118	172	171	167	160
11. Moland	446	439	318	455	481	503	-	-	700	196	142	203	210	224	312
Summa	13,645	734	603	850	793	687	1	18	600	10,010	8,229	11,596	10,817	9,367	8,180

No. 5. Eiendomspriser og Værdi af de faste Eiendomme i Aarene 1852—1870.

Herreder.	Bygdernes Matrikulskyld.	Gjennemsnitsværdi pr. Skyddaler (udtrykt i Spd.) efter de stedfundne Salg.					Antal Herreder, i hvilke Eiendomspriserne i sidste Femaar ifølge Lensmændenes Skjøn ere		Skyddalerens antagelige Gjennemsnitsværdi ved Udgangen af Aaret 1870 ifølge Lensmændenes Skjøn.	De matrikulerede Eiendommens samlede Værdi, udtrykt i tusinde Spd.					
		1852 —70.	1852 —55.	1856 —60.	1861 —65.	1866 —70.	stegne.	faldne.		efter Skyddalerens Salgsværdi i Aarene:					Efter Lensmændenes Skjøn over Skyddalerens Gjennemsnitsværdi ved Udgangen af Aaret 1870.
		Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.				1852 —70.	1852 —55.	1856 —60.	1861 —65.	1866 —70.	
9. Nedenæs Amt.															
1. Sønedeled	491	584	428	599	634	674	-	1	350	287	210	294	311	331	172
2. Dybvaag	279	622	541	671	521	756	-	-	450	174	151	187	145	211	126
3. Holt	683	653	568	601	613	831	-	1	350	446	388	411	419	568	239
4. Vegaardsheien	226	1,137	904	1,150	1,359	1,136	-	1	350	257	204	260	307	257	79
5. Gjerrestad	485	572	428	599	530	730	-	1	350	277	208	291	257	354	170
6. Østre Moland	689	806	646	929	762	885	-	1	400	555	445	640	525	610	276
7. Øiestad	730	609	469	633	637	695	-	1	400	747	576	777	782	853	292
8. Froland	497						-	1	600						
9. Omlid	620	580	466	658	585	612	-	1	400	360	289	408	363	379	248
10. Fjære	583	674	423	749	724	798	-	1	600	1,045	656	1,161	1,122	1,237	350
11. Eide	263						-	1	350						
12. Landvik	573	-	1	500	-	1	600	-	350	-	623	492	706	666	626
13. Heirefos	131	-	1	600	-	1	500	-	500	-	155	124	161	135	202
14. Vestre Moland	422	462	365	524	494	464	-	1	350	623	492	706	666	626	176
15. Høivaag	461						-	1	400						
16. Birkenæs	466	-	1	500	-	1	400	-	400	-	155	124	161	135	202
1. Evje og Veigusdal	439	354	282	367	307	461	-	1	350	185	163	200	200	178	173
2. Hordnæs og Iveland	494	375	329	404	405	360	-	1	350	211	183	213	225	224	201
3. Bygland	505	419	363	423	447	444	-	-	c.400	211	183	213	225	224	201
4. Valle	574	541	582	558	501	521	-	-	400	256	276	265	236	245	188
5. Aaseral	247	432	550	441	335	403	-	1	400	107	136	109	83	100	99
Summa	9,758	582	460	623	591	652	-	16	418	5,685	4,501	6,083	5,776	6,375	4,087
10. Lister og Mandals Amt.															
1. Tveit	279	993	735	934	1,184	1,118	-	1	800	967	716	910	1,153	1,089	223
2. Oddernæs	585						-	1	900						
3. Vennesland	110	-	1	800	-	1	500	199	144	291	193	169	144	144	
4. Øvrebø og Hægland	288	692	500	1,010	671	586	-	1	600	452	341	527	473	468	317
5. Søgne	529	855	644	997	894	884	-	1	600	546	408	644	711	506	271
6. Halsaa og Hartmark	453	654	488	771	851	606	-	1	600	546	408	644	711	506	172
7. Holme	382						-	1	450						
8. Øslebø og Løvdal	383	554	433	667	548	567	-	1	650	305	239	368	302	312	249
9. Finsland	168						-	1	600						
10. Bjelland og Grindem	328	554	410	644	646	516	-	-	650	182	135	211	212	169	213
11. Søndre Undal	706	522	408	612	488	587	-	1	450	369	288	432	344	408	318
12. Nordre Undal	359	420	343	451	475	411	-	1	400	151	123	162	170	148	144
1. Lyngdal	991	458	374	501	450	508	-	1	400*)	453	370	496	446	503	396
2. Hægebostad	412	451	372	545	470	415	-	1	c.400	186	153	225	194	171	165
3. Herod	413	499	365	529	585	515	-	1	350	716	524	759	840	739	145
4. Vanse	1,023						-	1	450						
5. Kvinesdal	611	-	1	400	-	1	400	303	212	335	374	289	244	57	
6. Fjotland	142	402	281	445	496	384	-	1	400	303	212	335	374	289	57
7. Næs og Hitterø	583	342	337	322	327	333	-	1	200	199	197	188	191	223	128
8. Bakke	495	430	359	417	500	442	-	1	400	301	251	292	349	309	198
9. Siredalen	204						-	1	400						
Summa	9,444	563	433	616	629	581	-	18	490	5,329	4,101	5,840	5,952	5,503	4,643
II. Stavanger Amt.															
1. Soggendal Landdistrikt	590	419	233	323	625	495	-	-	350	247	137	191	369	292	207
2. Lunde	312	318	307	408	280	277	-	-	c.350	181	174	232	159	157	109
3. Heskestad	256						-	1	350						
4. Helleland	353	424	385	461	456	392	-	1	380	339	308	368	364	313	134
5. Birkrem	447						-	1	550						
6. Ekersund Landdistrikt	395	575	396	645	623	637	-	1	500	227	156	254	245	251	197
7. Augne	154	403	323	428	409	453	-	1	450	319	256	339	324	359	70
8. Haa	637						-	1	450						
9. Time	495	441	283	374	518	588	-	1	560	326	209	276	382	434	287
10. Gjøsdal	243						-	1	600						
11. Klep	487	535	435	511	585	610	-	1	600	260	212	249	285	297	292
12. Høiland	579	565	458	488	456	859	-	1	600	527	265	282	264	497	347
13. Haaland	497	600	477	461	852	610	-	1	600	293	237	229	423	303	298
14. Hetland	611	1,019	623	1,085	872	1,497	-	1	1,100	623	381	663	533	915	672
1. Høgsfjord	592	310	214	342	325	360	-	1	500*)	184	127	203	193	213	297
2. Strand	379	389	277	465	394	420	-	1	400	148	105	177	150	160	152
3. Aardal	208	377	324	435	455	292	-	1	450	78	67	90	93	61	94
4. Hjelmeland og Fister	523	471	423	357	584	514	-	-	450	246	224	187	305	269	235

*) Bygningernes Værdi ikke medregnet.

No. 5. Eiendomspriser og Værdi af de faste Eiendomme i Aarene 1852—1870.

Herreder.	Bygdernes Matrikulationsskyld.	Gjennemsnitsværdi pr. Skylddaler (udtrykt i Spd.) efter de stedfundne Salg.					Antal Herreder, i hvilke Eiendomspriserne i sidste Femaar ifølge Lensmændenes Skjøn ere		Skylddalerens antagelige Gjennemsnitsværdi ved Udgangen af Aaret 1870 ifølge Lensmændenes Skjøn.	De matrikulerede Eiendommens samlede Værdi, udtrykt i tusinde Spd.						
		1852—70.	1852—55.	1856—60.	1861—65.	1866—70.	stegne.	faldne.		efter Skylddalerens Salgsværdi i Aarene:					Efter Lensmændenes Skjøn over Skylddalerens Gjennemsnitsværdi ved Udgangen af Aaret 1870.	
										1852—70.	1852—55.	1856—60.	1861—65.	1866—70.		Tus. Spd.
	Skylddaler.	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.			Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tusind Spd.	
5. Jælse	365	435	286	364	648	440	-	-	400	159	104	133	237	161	146	
6. Sand	192	525	457	459	613	572	-	-	500	207	181	181	242	226	96	
7. Søvde	203		651	678	630	690	606	-	1		450	156	163	151	166	145
8. Suledal	240	477	446	440	552	471	1	-	400	241	226	223	279	238	202	
9. Rennesø	506	485	559	569	251	560	-	1	400	213	246	250	110	246	176	
10. Finnø	440	508	466	565	484	517	-	-	300	284	261	316	271	289	183	
11. Hinderaa	376		444	508	410	445	412	-	-		450	206	236	191	207	192
12. Sjørnerø	184	439	392	435	405	522	-	1	350	177	158	175	163	210	87	
13. Vikedal	465	327	293	306	363	346	-	1	300		224	200	209	248	237	205
14. Bukken	147	339	350	321	359	324	-	-	350	201	207	190	213	192	207	
15. Tysvær	256	436	530	443	368	401	-	1	340	278	338	282	234	255	217	
16. Skjold	684	359	362	336	369	371	-	-	300	213	214	199	218	220	178	
17. Skudesnæs Landdistrikt	592															
18. Avaldsnæs	637															
19. Torvestad	592															
Summa	13,637	481	395	457	489	523	1	19	462	6,562	5,392	6,240	6,677	7,132	6,306	
12. Søndre Bergenhus Amt.																
1. Sveen	496	301	301	246	310	345	-	1	300	149	149	122	154	171	149	
2. Fjeldberg	692	386	337	329	469	410	-	-	400	267	233	228	324	284	277	
3. Etne	603	357	285	416	372	353	1	-	280	215	172	251	224	220	169	
4. Skonevik	575	396	377	428	412	365	-	-	350	228	217	246	237	210	201	
5. Kvindherred	901	485	625	455	420	438	-	1	300	437	563	410	378	395	270	
6. Stordøen	361	359	370	400	340	326	-	-	300 ¹⁾	395	407	440	374	359	330	
7. Valestrand	193		369	328	360	378	369	-								1
8. Finaas	547	298	299	278	306	308	-	1	350	253	254	236	260	261	297	
9. Fitje	284	350	317	315	421	347	-	-	300 ²⁾	167	152	151	201	166	144	
10. Tysnæs	849	633	356	477	1,046	654	1	-	1,000	39	22	29	64	40	61	
11. Strandebarne	479	1,065	398	200	354	461	1	1	450	424	213	377	491	615	480	
1. Røldal	61	801	429	357	424	511	422	-	1	250	344	286	340	409	338	200
2. Ullensvang	1,065	705	519	370	729	484	491	-	400	366	261	514	341	346	282	
3. Ulvik	801	318	498	309	329	870	484	-	450 ²⁾	158	98	105	277	154	143	
4. Vikør	705	493	347	271	375	363	380	1	400	814	636	880	852	892	197	
5. Jondalen	318	704	383	294	369	459	409	-	500							270
6. Vossestranden	493	813	306	333	293	307	289	-	1	200	249	271	238	250	235	163
7. Vangen	1,853	864	585	448	695	584	611	-	1	450	505	387	601	505	528	267
1. Os	704	511	315	256	437	284	282	-	400	259	210	361	234	232	204	
2. Fuse	813	310	315	256	437	284	282	-	200							200
3. Fane	864	347	271	375	363	380	380	1	550							
4. Sund	511	42	870	808	880	779	1,014	1	650	505	469	511	452	588	27	
5. Fjeld	310	42	870	808	880	779	1,014	1	630						26	
6. Askøen	347	150	1	-	1,500			1	1,500						225	
7. Domkirkens Landdistrikt og Korskirkens Do.	42	629	451	320	450	478	555	-	300	411	292	410	436	506	188	
8. Aarstad	150	288	320	450	478	555	555	-	300							270
9. Haus	629	916	404	361	437	431	387	-	1	300	370	331	400	395	355	321
10. Brudvik	288	595	389	307	374	461	415	-	1	300	232	183	223	274	247	188
11. Hammer	916	1,095	267	209	255	314	290	-	300 ²⁾	292	229	279	344	318	328	
12. Hosanger	595	1,178	300	205	319	294	391	-	300	354	242	376	347	449	353	
13. Manger	1,095															
14. Lindaas	1,178															
Summa	19,760	395	333	409	418	420	6	12	357	7,805	6,577	8,090	8,253	8,302	7,046	
14. Nordre Bergenhus Amt.																
1. Eivindvik	406	280	156	297	314	351	-	1	250	114	63	121	128	143	102	
2. Utvær	110	356	219	305	360	439	-	1	200	39	24	33	39	48	22	
3. Hyllestad (i Sogn)	268	249	222	188	321	263	-	1	150	180	161	136	232	190	40	
4. Ladvik og Brække	456		249	222	188	321	263	-	1							160
5. Klævdal	376	269	137	246	408	285	-	1	250	256	182	221	309	313	201	
6. Vik	806	318	226	274	384	388	-	-	250	361	245	381	469	348	129	
7. Balestrand	430	397	269	419	516	383	-	1	300							158
8. Lekanger	479	331	288	356	347	332	-	1	300	368	258	319	450	446	395	
9. Aurland	478	790	466	326	404	569	565	1	500	121	100	124	105	156	141	
10. Sogndal	790	312	387	320	395	336	498	-	450	51	53	55	61	34	35	
11. Lærdal	312	98	513	535	553	619	345	-	350	49	35	38	50	75	60	
12. Borgund	98	133	371	263	287	373	560	-	450							
13. Aardal	133															

¹⁾ uopgivet for Stordøens og Finaas Herreder.
²⁾ beregnet.

No. 5. Eiendomspriser og Værdi af de faste Eiendomme i Aarene 1852—1870.

Herreder.	Bygdernes Matrikulskyld.	Gjennemsnitsværdi pr. Skyldaler (udtrykt i Spd.) efter de stedfundne Salg.					Antal Herreder, i hvilke Eiendomspriserne i sidste Femaar ifølge Lensmændenes Skjøn ere		Skyldalerens antagelige Gjennemsnitsværdi ved Udgangen af Aaret 1870 ifølge Lensmændenes Skjøn.	De matrikulerede Eiendommens samlede Værdi, udtrykt i tusinde Spd.					
		1852—70.	1852—55.	1856—60.	1861—65.	1866—70.	stegne.	faldne.		efter Skyldalerens Salgsværdi i Aarene:					Efter Lensmændenes Skjøn over Skyldalerens Gjennemsnitsværdi ved Udgangen af Aaret 1870.
										1852—70.	1852—55.	1856—60.	1861—65.	1866—70.	
14. Lyster	685	407	326	315	506	480	1	-	400	279	223	216	347	329	274
15. Hafslo	592	497	346	375	716	551	1	-	500	497	346	375	717	552	296
16. Askevold	409	704	502	655	746	911	-	-	190	41	30	39	44	54	78
17. Justedal	59	242	192	236	235	245	-	-	500	60	50	62	62	64	30
1. Hyllestad	242	227	192	236	235	245	-	-	200	220	171	115	199	177	48
2. Askevold	20	226	152	262	233	255	-	-	200	60	50	62	62	64	4
3. Ytre Holmedal	759	232	143	238	295	251	-	-	200	171	115	199	177	194	152
4. Indre Holmedal	754	232	143	238	295	251	-	-	200	175	108	180	223	190	151
6. Førde	1,017	274	253	339	266	239	-	-	240	279	258	345	271	243	244
7. Jølster	576	281	234	288	304	296	-	-	200	162	135	166	175	170	115
5. Vefring	193	296	226	290	322	345	-	-	200	271	207	266	295	316	39
8. Kin	491	296	226	290	322	345	-	-	200	271	207	266	295	316	98
9. Bremanger	233	314	272	276	392	315	-	-	200	271	207	266	295	316	47
10. Daviken	585	314	272	276	392	315	-	-	250	184	159	161	229	184	146
11. Gloppen	1,037	353	286	360	340	424	-	-	250	366	297	374	353	440	260
12. Indviken	693	340	302	315	293	449	-	-	200 ¹⁾	237	211	220	205	313	140
13. Stryn	631	289	159	248	307	439	-	-	250 ¹⁾	182	100	156	194	277	158
14. Eid	538	409	295	348	447	545	-	-	400	305	220	260	333	407	215
15. Horningdalen	208	409	295	348	447	545	1	-	400	305	220	260	333	407	83
16. Selø	646	219	142	193	235	304	-	-	200	142	92	125	152	196	129
Summa	15,515	332	249	312	333	383	4	21	276	5,149	3,861	4,835	5,939	5,948	4,286
15. Romsdals Amt.															
1. Vanelven	543	235	130	186	250	373	-	-	300	128	71	101	136	202	163
2. Volden	1,123	265	180	225	258	396	-	-	300	298	202	253	290	445	337
3. Hjørrendfjord	404	207	136	163	233	247	-	-	250	84	55	66	115	100	101
4. Stranden	464	311	160	203	387	492	-	-	130	263	135	172	327	416	60
5. Norddalen	382	311	160	203	387	492	-	-	140	263	135	172	327	416	54
6. Sunelven	259	363	157	324	298	684	-	-	550	94	41	84	77	177	142
7. Sande	437	254	174	264	247	329	-	-	430	171	117	178	166	221	188
8. Herø	235	254	174	264	247	329	-	-	450	171	117	178	166	221	106
9. Ulfsten	632	284	189	261	356	331	1	-	350	179	119	165	225	209	221
10. Borgund	689	446	205	306	557	715	-	-	250	307	141	211	384	493	172
11. Ørskog	731	410	254	228	538	618	1	-	300	300	186	167	393	452	219
12. Skodje	488	310	200	294	323	422	-	-	250	151	98	143	158	206	122
13. Harham	449	282	195	202	266	463	1	-	250	127	88	91	119	208	112
1. Vestnæs	368	645	500	448	564	1,066	-	-	360	237	184	165	208	392	133
2. Eid og Vold	333	435	370	537	345	489	-	-	500	145	123	179	115	163	167
3. Gryten	393	438	317	381	521	532	-	-	500	172	125	150	205	209	196
4. Veø	405	426	318	344	351	691	-	-	400	173	129	140	142	281	162
5. Næsset	461	335	299	316	320	403	-	-	300	154	138	145	147	186	138
6. Bolsø	327	637	293	699	683	906	-	-	c.400	208	96	229	223	296	131
7. Akerø	310	361	205	368	429	343	-	-	150	140	79	142	166	133	47
8. Sandø	75	361	205	368	429	343	-	-	200	140	79	142	166	133	15
9. Frænen	334	422	201	500	438	549	-	-	300	210	100	250	218	274	100
10. Bud i Romsdal	164	422	201	500	438	549	-	-	150	210	100	250	218	274	25
Do. i Nordmøre	10	386	303	302	416	523	-	-	150	205	161	160	221	277	2
1. Kværnæs	520	386	303	302	416	523	-	-	360	205	161	160	221	277	187
2. Fræde (og Grip)	105	379	223	275	427	592	-	-	350	155	91	154	175	243	37
3. Øre	304	379	223	275	427	592	-	-	300	155	91	154	175	243	91
4. Thingvold	321	353	218	291	348	555	-	-	350	172	106	142	170	271	112
5. Strømsnæsset	167	353	218	291	348	555	-	-	350	172	106	142	170	271	59
6. Øksendalen	221	456	364	435	511	512	-	-	400	101	80	96	113	113	88
7. Sundalen	411	397	311	422	409	446	-	-	400	163	128	173	168	183	164
8. Stangvik	414	522	266	401	566	854	-	-	450	216	110	166	234	354	186
9. Halse	266	337	292	231	371	453	-	-	400	90	78	61	99	120	106
10. Surendalen	572	380	333	414	381	390	-	-	300	379	332	413	380	389	172
11. Rindalen	425	380	333	414	381	390	-	-	300	379	332	413	380	389	128
12. Æddø	266	401	358	358	357	531	-	-	400	107	95	95	95	141	106
13. Aure	476	399	270	304	378	643	-	-	200	190	129	145	180	306	95
Summa	14,484	367	244	320	390	515	3	26	321	5,319	3,537	4,636	5,649	7,460	4,644
16. Søndre Thronhjems Amt.															
1. Ørkedal	732	874	775	889	1,022	808	-	-	650	640	567	651	748	591	476
2. Meldal	439	949	851	1,014	990	824	-	-	800	417	374	445	435	362	351
3. Rennebu	346	1,219	1,002	1,287	1,269	1,319	-	-	800	422	347	445	439	458	277
4. Opdal	458	1,130	1,040	1,004	1,108	1,368	-	-	1,150	517	476	460	508	627	527
1. Melhus	652	600	775	877	807	540	-	-	500	392	506	573	527	353	327
2. Høilandet	105	775	779	563	936	822	-	-	450	81	82	59	98	86	47

¹⁾ beregnet.

No. 5. Eiendomspriser og Værdi af de faste Eiendomme i Aarene 1852—1870.

Herreder.	Bygdernes Matrikulskyld.	Gjennomsnittsværdi pr. Skylddaler (udtrykt i Spd.) efter de stedfundne Salg.					Antal Herreder, i hvilke Eiendomspriserne i sidste Femaar ifølge Lensmændenes Skjøn ere		Skylddalerens antagelige Gjennomsnittsværdi ved Udgangen af Aaret 1870 ifølge Lensmændenes Skjøn.	De matrikulerede Eiendommers samlede Værdi, udtrykt i tusinde Spd.						
		1852 —70.	1852 —55.	1856 —60.	1861 —65.	1866 —70.	stegne.	faldne.		Efter Skylddalerens Salgsværdi i Aarene:					Efter Lensmændenes Skjøn over Skylddalerens Gjennomsnittsværdi ved Udgangen af Aaret 1870.	
										1852 —70.	1852 —55.	1856 —60.	1861 —65.	1866 —70.		Tus. Spd.
3. Horg	358	682	662	792	692	583	-	1	400	244	237	284	248	209	143	
4. Støren	305	658	614	698	653	667	-	1	400	201	188	214	200	204	122	
5. Soknedalen	348	577	657	646	511	496	-	1	400	201	229	225	178	173	139	
6. Singsaas	180	601	623	616	455	711	-	1	550	109	113	111	82	129	68	
7. Holtaalen	97	1,617	1,383	1,114	2,062	1,909	-	1	1,000	157	134	108	200	185	97	
8. Aalen	112	1,477	1,285	1,303	1,569	1,751	-	1	1,000	165	144	146	176	196	112	
9. Røraas	120	1,523	1,047	1,546	1,403	2,096	-	1	1,800	183	126	185	168	252	216	
1. Børgsen	493	668	558	622	769	724	-	1	550	329	275	307	379	357	271	
2. Budviken	171	523	466	539	558	528	-	1	500	89	80	92	95	90	85	
3. Bynæsset	340	565	492	520	704	543	-	1	670	192	167	177	239	185	221	
4. Leinstranden	239	977	837	927	1,010	1,132	-	1	600	264	200	222	241	271	143	
5. Klæbu	237	1,034	559	1,061	1,374	1,142	-	1	500	245	133	251	326	268	119	
6. Selbu	542	400	332	444	459	364	-	1	400	217	180	241	249	197	217	
7. Strinden	1,492	885	800	1,057	939	746	-	1	650	1,321	1,194	1,573	1,402	1,114	971	
1. Hevne	472	751	566	766	859	813	-	1	400	355	267	362	405	384	189	
2. Stadsbygden	239	1,089	849	911	1,331	1,264	-	1	600	260	203	218	318	302	143	
3. Rissen	362	760	699	691	814	834	-	1	600	275	253	250	295	302	217	
4. Hiteren	364	571	468	589	600	628	-	1	300	208	170	214	218	229	109	
5. Ørlandet	346	904	782	892	896	1,046	-	1	600	497	430	491	493	575	208	
6. Bjugn	204															
7. Aafjorden	239	749	622	673	972	728	-	-	600	179	149	161	232	174	143	
8. Bjørnør	259	681	549	585	767	823	-	1	500	176	142	152	199	213	130	
Summa	10,251	813	719	841	888	828	-	27	602	8,336	7,366	8,622	9,098	8,486	6,180	
17. Nordre Thronhjems Amt.																
1. Nedre Størdalen	1,213	499	430	566	474	528	-	-	450	605	522	687	575	641	546	
2. Øvre Størdalen	808	411	269	523	451	401	-	-	550	332	217	423	364	324	444	
3. Frosten	448	754	507	693	900	916	1	-	700	338	227	310	403	410	314	
4. Aasen	375	502	306	572	714	417	-	1	450	188	115	215	268	156	169	
5. Skogn	1,025	428	303	475	561	372	-	1	350	439	311	487	575	381	359	
6. Levanger Landdistrikt	460	517	300	470	605	692	-	1	400	238	138	216	278	318	184	
7. Værdalen	1,983	304	219	305	416	277	-	1	250	603	434	605	825	549	496	
8. Leksvikken	374	491	288	567	611	496	-	1	450	184	108	212	229	186	168	
1. Ytterøen	264	464	370	439	522	524	-	-	300	258	205	244	290	291	79	
2. Mosviken og Værran	231															
3. Inderøen	938	524	392	584	555	564	-	1	400	491	368	548	521	529	375	
4. Sparbu	762	490	508	532	485	434	-	1	400	373	387	405	370	331	305	
5. Stod	513	377	396	420	366	324	-	-	350	282	296	314	273	242	180	
6. Egge	234															
7. Snaasen	375	517	470	546	732	419	-	1	350	194	176	205	274	157	131	
8. Beitstaden	689	460	327	545	488	479	-	1	400	317	225	375	336	330	276	
1. Namsos Landsdistrikt	194	601	530	610	672	593	-	1	500	116	102	118	130	114	97	
2. Overhalden	375	453	426	486	438	462	-	1	450	170	160	182	164	173	169	
3. Grong	350	449	313	384	568	531	1	-	500	157	109	134	198	185	175	
4. Fosnæs	405	336	262	367	387	329	-	1	350	136	106	148	157	133	142	
5. Kolværed og Foldereid	205	329	277	313	399	325	-	-	200	204	172	194	247	201	41	
6. Nærø	127															
7. Vigten	120	-	-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	26	
8. Lekø	166	-	-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	24	
Summa	12,694	443	350	474	510	445	2	19	388	5,625	4,378	6,022	6,477	5,651	4,925	
18. Nordlands Amt.																
1. Bindalen	197	305	277	245	388	309	-	1	200	60	55	49	77	61	40	
2. Brønø	447	255	166	252	292	308	-	-	200	141	92	139	161	170	89	
3. Vegø	109															
4. Tjøstø	157	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	-	-	16	
5. Alstahoug	192	374	279	360	386	471	-	1	450	169	126	163	174	213	87	
6. Herø	102	-	-	-	-	-	-	-	500	-	-	-	-	-	51	
7. Vefsen	392	350	234	414	434	319	-	-	400	140	93	165	173	127	157	
8. Hatfjeldalen	7															
1. Nesne	280	330	213	275	515	318	-	1	200	92	60	77	144	89	56	
2. Hemnæs	288	324	160	291	464	381	-	1	300	93	46	84	134	110	86	
3. Mo	257	322	210	246	414	418	-	1	170	83	54	63	106	107	43	
4. Lurø	89	281	231	267	274	353	-	-	100	85	69	80	83	106	9	
5. Rødø	211															

1) beregnet.

No. 5. Eiendomspriser og Værdi af de faste Eiendomme i Aarene 1852—1870.

Herreder.	Bygder- nes Ma- trikul- skyld.	Gjennemsnitsværdi pr. Skyld- daler (udtrykt i Spd.) efter de stedfundne Salg.					Antal Herreder, i hvilke Eiendoms- priserne i sidste Femaar ifølge Lensmæn- dernes Skjøn ere		Skylddale- rens anta- gelige Gjenn- snits- værdi ved Udgangen af Aaret 1870 ifølge Lensmæn- dernes Skjøn.	De matrikulerede Eiendommers samlede Værdi, udtrykt i tusinde Spd.					
		1852 -70.	1852 -55.	1856 -60.	1861 -65.	1866 -70.	stegne.	faldne.		efter Skylddalerens Salgsværdi i Aarene:					Efter Lens- mændenes Skjøn over Skylddale- rens Gjenn- snits- værdi ved Udgangen af Aaret 1870.
										1852 -70.	1852 -55.	1856 -60.	1861 -65.	1866 -70.	
	Skylddaler.	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.			Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tus. Spd.	Tusind Spd.
1. Gildeskaal	148	273	204	253	315	319	-	1	400	61	45	56	70	71	59
2. Beieren	74						-	-	400						30
3. Bodø Landdistrikt	238	341	221	305	347	489	-	1	250	81	52	72	82	116	59
4. Skjerstad	392	190	121	153	233	252	-	-	200 ¹⁾	105	67	85	129	139	78
5. Saltaldalen	162						-	1	150						24
6. Folden	278	147	98	161	160	170	-	1	150	41	27	45	45	47	41
7. Stegen	141	330	234	242	437	408	-	1	230	47	33	34	62	57	32
8. Hamnerø	147	265	167	209	379	305	-	1	360	39	25	31	56	45	53
9. Lødingen	114						-	-	300 ¹⁾						34
10. Tysfjorden	74	293	162	222	279	508	-	-	300 ¹⁾	55	30	42	52	96	22
11. Ofoten (i Nordlands Amt)	240	209	125	196	305	211	-	1	200	50	30	47	73	51	48
1. Værø	72	312	210	288	285	464	1	-	50						4
2. Flakstad	64						-	1	200	42	28	39	39	63	13
3. Buksnæs	174	305	217	245	332	426	-	1	200	53	38	43	58	74	35
4. Borge	162	298	203	328	305	354	-	-	350						57
5. Gimsø	36						-	1	250	59	40	65	60	70	9
6. Vaagen	71	723	535	602	698	1,055	-	1	450	51	38	43	50	75	32
7. Hadsel	202	388	293	367	493	399	-	-	150	78	59	74	99	80	30
8. Sortland	89	379	404	278	335	498	-	1	300	34	36	25	30	45	27
9. Bø	99	356	170	430	428	397	-	-	250 ¹⁾	35	17	43	42	38	25
10. Øksnæs	53	602	304	400	635	1,067	-	1	200	33	16	22	34	58	11
11. Dverberg	183	164	119	111	135	289	1	-	250	30	22	20	25	53	46
Summa	5,941	296	202	270	346	364	2	24	255	1,757	1,198	1,606	2,058	2,161	1,516
19. Tromsø Amt.															
1. Kvedfjord	144	280	186	329	267	336	-	-	250	40	27	47	38	48	36
2. Trondenæs	170						-	1	450						76
3. Sand	48	456	300	345	512	668	-	1	350	99	65	75	112	146	17
4. Ibestad	212	566	290	396	555	1,024	-	1	350	120	62	84	118	217	74
5. Tranø	200	377	262	301	363	582	1	-	400	76	53	61	73	117	80
6. Berg	27	280	218	245	308	347	-	-	400	8	6	7	8	9	11
7. Lenvik	123						1	-	800						98
8. Hillesø	43	419	329	357	515	475	-	1	500	70	55	60	85	80	21
9. Maalselven	61						1	-	1,000						61
10. Bardodalen	22	1,300	1,000	1,000	1,700	1,500	1	-	950	109	84	84	143	126	22
11. Tromsøundet	205						-	-	400						82
12. Balsfjorden	219	387	221	395	452	478	-	-	400	164	94	167	192	203	88
13. Karlsø	61	358	204	346	417	466	-	1	200	22	12	21	25	28	12
14. Lyngen	121	392	149	396	413	611	-	1	600	47	18	48	50	73	72
15. Skjervø	94						-	-	400 ¹⁾						37
16. Kvænangen	37	307	245	316	349	319	-	-	400 ¹⁾	40	32	42	46	42	15
Summa	1,787	444	283	388	497	608	4	6	449	795	508	696	890	1,039	802

) beregnet.

No. 6. Eiendomspriser i hvert af Aarene 1852—70.*)

Aar.	Riget.	Bygderne stiftsvis.						Bygderne amtsvis.											
		Kristiania Stift.	Hamar Stift.	Kristiansand Stift.	Bergens Stift.	Trondhjems Stift.	Tromsø Stift.	Smaalenenes Amt.	Akershus Amt.	Hedemærkens Amt.	Kristians Amt.	Buskeruds Amt.	Jarlsberg og Laurviks Amt.	Bratsbergs Amt.	Nedens Amt.	Lister og Mandals Amt.	Stavanger Amt.	Søndre Bergenshus Amt.	Nordre Bergenshus Amt.
1852	473	678	461	483	252	503	200	911	653	545	376	547	627	555	446	455	440	290	233
1853	467	665	421	482	284	493	226	861	699	511	332	495	662	594	468	390	420	317	274
1854	493	724	495	467	299	491	221	912	719	597	392	573	752	597	421	423	361	382	244
1855	550	821	516	528	316	572	246	1,069	888	589	443	572	847	707	463	469	383	378	296
1856	641	940	676	635	346	624	242	1,186	1,053	810	542	663	955	842	533	598	466	420	293
1857	682	1,046	782	672	328	565	261	1,395	1,080	925	640	780	1,004	834	633	628	460	388	297
1858	684	995	756	668	348	645	334	1,262	1,024	813	698	785	999	895	577	559	427	403	312
1859	693	1,054	754	641	339	649	305	1,339	1,104	890	618	810	1,040	849	550	570	494	405	297
1860	680	1,068	704	638	365	589	318	1,290	1,093	790	617	887	1,061	807	516	628	515	408	350
1861	692	1,060	705	681	397	645	296	1,251	1,122	832	577	851	1,098	919	486	587	491	422	411
1862	694	1,006	725	648	373	685	375	1,140	1,074	815	635	856	999	805	591	600	515	398	336
1863	693	1,001	723	633	402	681	395	1,172	1,084	820	627	857	911	741	567	590	530	423	361
1864	690	949	726	683	405	686	409	1,145	985	871	580	803	895	797	589	620	544	435	389
1865	658	864	675	591	414	715	443	969	846	788	561	789	884	711	502	594	496	473	366
1866	655	841	624	644	416	708	477	1,014	812	748	501	722	860	787	609	609	500	424	402
1867	655	848	618	618	416	749	443	1,029	831	816	420	763	768	764	541	577	519	445	348
1868	619	804	562	634	429	666	401	1,013	730	664	460	725	756	724	631	553	586	426	384
1869	645	807	627	617	444	746	407	938	796	826	428	716	811	686	615	570	562	465	421
1870	622	776	632	593	495	674	344	917	775	806	459	688	742	641	607	523	576	502	495
Gjennemsnitlig for Aarene 1852-55	496	722	473	490	288	515	223	938	740	561	386	547	722	613	450	434	401	342	262
— - 1856-60	676	1,021	734	651	345	614	292	1,294	1,071	843	623	785	1,012	845	562	597	472	405	310
— - 1861-65	685	976	711	647	398	682	384	1,135	1,022	825	596	831	957	795	547	598	515	430	383
— - 1866-70	639	815	613	621	440	709	414	982	789	772	454	723	787	720	601	566	549	452	410

Aar.	Bygderne amtsvis.					Bygderne fogderis.														
	Romsdals Amt.	Søndre Trondhjems Amt.	Nordre Trondhjems Amt.	Nordlands Amt.	Tromsø Amt.	Idø og Mørkers Fgd.	Mosse Fgd.	Rakkestad Fgd.	Aker og Follo Fgd.	Nedre Romeriges Fgd.	Øvre Romeriges Fgd.	Vinger og Odalens Fgd.	Solørs Fgd.	Søndre Østerdalens Fgd.	Nordre Østerdalens Fgd.	Hedemærkens Fgd.	Totens Fgd.	Søndre Gudbrandsdalens Fgd.	Nordre Gudbrandsdalens Fgd.	
1852	252	698	385	200	204	1,049	809	875	675	681	603	358	384	649	923	413	348	349	456	
1853	255	732	316	220	263	920	784	879	773	685	638	360	407	513	890	383	289	283	399	
1854	249	730	304	215	246	893	897	947	750	612	796	337	436	899	904	411	387	403	432	
1855	266	820	414	229	313	1,368	908	929	1,050	772	843	494	480	619	853	501	495	381	472	
1856	302	889	461	233	289	1,274	1,151	1,134	1,079	1,135	945	520	503	971	1,332	723	605	507	544	
1857	315	774	418	244	327	1,597	1,309	1,280	1,026	1,002	1,213	882	750	1,085	1,336	570	818	598	706	
1858	362	834	547	343	299	1,487	1,032	1,206	1,134	981	956	621	543	919	1,077	906	948	623	709	
1859	355	901	466	286	380	1,396	1,402	1,218	1,235	1,026	1,052	781	708	1,234	987	741	763	486	605	
1860	321	830	427	301	384	1,352	1,200	1,319	1,105	1,119	1,056	616	567	1,063	1,131	575	645	554	604	
1861	360	911	461	288	330	1,277	1,098	1,377	1,192	1,177	998	716	753	886	1,052	755	589	588	511	
1862	390	917	533	347	490	1,197	968	1,256	996	1,158	1,067	627	574	1,297	928	647	775	680	591	
1863	378	932	562	382	450	1,188	1,134	1,195	1,164	1,187	900	586	593	1,392	965	564	603	632	619	
1864	415	927	521	390	482	1,071	1,073	1,290	1,003	1,066	885	631	569	1,299	1,185	672	626	571	535	
1865	447	952	543	420	534	909	947	1,050	822	965	751	492	477	1,540	964	467	588	651	475	
1866	515	947	487	449	592	968	1,039	1,036	815	875	746	452	479	1,121	1,285	401	483	525	571	
1867	527	1,061	460	425	514	1,088	1,042	958	838	918	737	471	437	1,458	1,266	448	388	484	418	
1868	544	877	461	381	480	939	1,121	979	767	784	639	377	494	1,195	877	375	372	452	530	
1869	549	1,007	488	386	490	1,002	840	972	960	804	624	410	435	1,502	1,279	505	374	395	484	
1870	533	839	528	315	460	991	937	822	760	746	818	449	500	1,592	1,033	454	377	462	572	
Gjennemsnitlig for Aarene 1852-55	256	745	355	216	257	1,057	849	907	812	688	720	387	427	670	892	427	380	354	440	
— - 1856-60	331	845	464	281	336	1,421	1,219	1,231	1,116	1,053	1,044	684	614	1,054	1,173	703	756	553	634	
— - 1861-65	398	928	524	365	457	1,128	1,044	1,234	1,035	1,111	920	610	593	1,283	1,019	621	636	624	546	
— - 1866-70	534	946	485	391	507	998	996	953	828	825	713	432	469	1,374	1,148	437	399	464	515	

*) Opgave over Eiendomspriserne er foruden i ovenstaaende Tabel ogsaa meddelt i Tabel No. 5 samt i Femaarsberetningen for 1861—65 C. No. 2, Tabel No. 11. Mellem disse Opgaver er der nogen Forskjel, der hidrører fra den forskjellige Beregningsmaade. Ved de i C. No. 2 Tabel No. 11 angivne Gjennemsnitsværdier er Matrikulskylden af de solgte Eiendomme, for hvilke man har havt forøgede Opgaver, divideret i disse Eiendommens Værdi; saaledes havde man for Riget Opgaver over Værdien af 2,348 i Aarene 1852—55 uden Paahæfte af Føderaad solgte Eiendomme af Skyld 3,014 Daler og til en Kjøbesum af 1,489,550 Spd., hvilket giver 494 Spd. pr. Skylddaler. Summerer man derimod de for hvert Herred fundne Gjennemsnitsværdier og dividerer disse med Herredernes Antal, udkommer det i C. No. 11 Tabel No. 6 angivne Tal 473 Spd., (idet det dog bemærkes, at man, for at lette Beregningen, af Gjennemsnitsværdien for Herrederne først har udledet Gjennemsnitsværdien for Fogderierne og af disse igjen for de større Landsdele. Denne Beregningsmaade giver et nøjagtigere Resultat end den førstnævnte, men staar dog tilbage for den i Tabel No. 5 anvendte omstændeligere Fremgangsmaade, ved hvilken man for hvert Herred har multipliceret de femaarsvis beregnede Gjennemsnitsværdier med Herredets Matrikulskyld og dernæst sammenlagt de paa denne Maade fremkomne samlede Værdier af de matrikulerede Eiendomme saaledes, som Tabel No. 5 nærmere udviser. Herved udkommer for det hele Rige for Aarene 1866—70 en samlet Værdi af 142,645,000 Spd., der divideret med den samlede Matrikulskyld giver en gjennemsnitlig Værdi af 605 Spd. pr. Skylddaler, medens Tabel No. 6 udviser 639 Spd. Denne nøjagtigere Beregningsmaade har paa Grund af Opgavernes Beskaffenhed ikke kunnet anvendes paa de enkelte Aar, ligesom den ogsaa her vilde have krævet uforholdsmæssigt meget Arbejde.

No. 6. Eiendomspriser i hvert af Aarene 1852—70.

Aar.	Bygderne fogderivis (fortsat).																		
	Hædeland og Lands Fgd.	Valders Fgd.	Hal-lingdals Fgd.	Numedal og Sand-sværs Fgd.	Ringes-riges Fgd.	Buske-ruds Fgd.	Jarls-bergs Fgd.	Laur-viks Fgd.	Bamble Fgd.	Nedre Tele-mar-kens Fgd.	Øvre Tele-mar-kens Fgd.	Nede-nes Fgd.	Sæters-dalens Fgd.	Man-dals Fgd.	Listers Fgd.	Jæde-ren og Daler-nes Fgd.	Ryfylke Fgd.	Sønd-hord-lands Fgd.	Har-danger og Vos Fgd.
1852	457	268	592	401	506	690	644	610	700	595	370	517	375	559	350	485	396	324	270
1853	371	317	458	421	440	663	756	567	736	628	419	540	396	440	339	370	469	339	287
1854	359	379	542	465	519	767	870	633	762	639	389	438	404	524	322	367	355	372	373
1855	487	378	496	422	506	864	895	799	875	707	539	534	391	555	382	361	405	361	413
1856	671	385	485	643	608	915	1,011	899	1,056	938	532	588	478	805	391	513	418	389	439
1857	666	412	684	587	637	1,213	1,128	880	1,157	854	590	885	382	756	499	471	449	346	382
1858	723	486	714	481	890	1,055	1,058	940	1,216	879	589	661	493	667	451	448	406	299	419
1859	638	596	775	619	718	1,128	1,081	999	1,101	816	629	655	444	704	437	548	439	375	386
1860	777	506	806	594	884	1,262	1,124	998	927	839	654	629	403	733	523	615	416	375	405
1861	738	458	742	567	912	1,181	1,174	1,021	1,134	982	641	610	362	693	480	497	485	417	402
1862	730	399	840	632	919	1,035	1,019	980	896	981	538	732	450	722	477	524	507	324	380
1863	727	553	959	614	758	1,097	957	864	958	790	445	767	367	710	471	622	439	388	482
1864	722	447	741	608	806	1,058	1,038	751	1,035	798	559	748	430	706	535	678	410	364	484
1865	627	464	961	533	697	963	1,024	744	849	720	565	633	370	788	399	554	437	397	554
1866	468	458	895	476	614	904	965	754	931	896	534	797	421	750	468	582	417	344	478
1867	432	380	641	497	857	1,058	906	629	1,066	675	550	696	385	728	426	555	483	410	446
1868	542	404	769	550	561	1,020	891	621	870	691	510	816	446	678	427	707	464	370	453
1869	502	385	726	493	638	1,006	930	693	841	742	474	712	519	650	489	736	388	362	552
1870	533	350	689	491	702	871	776	708	848	612	462	720	494	638	409	629	523	351	663
Gjennemsnitlig for Aarene 1852-55	419	335	522	427	493	746	791	652	768	642	429	507	392	520	348	396	406	349	336
— - 1856-60	695	477	693	585	747	1,115	1,080	943	1,091	865	599	684	440	733	460	519	426	357	406
— - 1861-65	709	464	849	591	818	1,067	1,042	872	980	854	550	698	396	724	472	575	456	378	460
— - 1866-70	495	395	744	501	574	972	894	681	931	723	506	748	453	689	444	642	455	367	519
Aar.	Bygderne fogderivis (fortsat).																		
	Nord-hord-lands Fgd.	Sogns Fgd.	Sønd-og Nord-fjords Fgd.	Sønd-møres Fgd.	Roms-dals Fgd.	Nord-møres Fgd.	Ørke-dals Fgd.	Guldals Fgd.	Strin-den og Selbu Fgd.	Fosens Fgd.	Stør og Værda-lens Fgd.	Inder-øens Fgd.	Nam-dals Fgd.	Søndre Helge-lands Fgd.	Nordre Helge-lands Fgd.	Saltens Fgd.	Lofoten og Vester-aalens Fgd.	Senjen og Tromsø Fgd.	
1852	277	254	212	176	326	255	897	808	485	601	332	441	383	222	202	176	198	204	
1853	325	329	219	208	302	254	907	865	522	635	309	297	343	240	196	150	282	263	
1854	401	291	198	161	287	300	776	980	557	606	310	370	233	234	205	148	273	246	
1855	360	243	248	173	308	318	1,078	845	623	733	381	534	326	239	196	191	290	313	
1856	433	307	278	228	365	313	1,223	993	715	628	446	565	372	268	204	184	274	289	
1857	437	351	242	212	371	361	885	835	676	702	479	386	390	272	208	205	292	327	
1858	491	382	242	257	427	401	951	904	642	840	581	614	446	388	280	225	480	299	
1859	455	320	273	224	507	333	1,129	918	820	737	560	439	400	292	232	235	386	380	
1860	443	360	340	267	411	286	953	967	660	741	499	454	329	255	323	233	394	384	
1861	447	486	336	295	430	355	1,152	1,086	630	774	556	438	388	237	237	234	442	330	
1862	489	423	348	273	451	447	1,056	967	821	822	540	619	440	342	454	278	314	490	
1863	399	430	292	421	326	388	1,014	888	956	868	650	529	506	389	411	313	414	450	
1864	457	473	304	349	485	411	1,087	835	878	919	602	526	435	424	413	341	383	482	
1865	467	428	303	336	498	507	1,187	906	784	929	579	530	519	432	390	383	475	534	
1866	450	462	343	420	652	474	1,226	1,062	663	837	499	443	518	317	511	281	686	592	
1867	479	400	296	463	551	562	1,272	1,078	792	1,103	453	467	459	421	504	361	413	514	
1868	456	449	318	532	558	541	1,097	977	612	821	542	417	425	345	376	343	461	480	
1869	480	477	365	426	578	644	946	1,158	839	1,084	485	576	401	376	291	348	530	490	
1870	491	475	515	474	492	634	925	981	668	781	524	445	615	322	219	272	445	460	
Gjennemsnitlig for Aarene 1852-55	341	279	219	180	306	282	914	875	547	644	333	411	321	234	200	166	261	257	
— - 1856-60	452	344	275	238	416	339	1,028	923	703	729	513	492	387	295	249	216	365	336	
— - 1861-65	452	448	317	335	438	422	1,099	936	814	862	585	528	458	365	381	310	406	457	
— - 1866-70	471	453	567	464	566	571	1,093	1,051	715	925	501	470	483	356	380	321	507	507	

No. 7. Antal og Matrikulskyld af faste Eiendomme i Aarene 1819, 1838, 1840, 1845, 1850, 1855, 1860, 1865 og 1870. *)

Landsdele.	Samlet Antal Eiendomme.									Matrikulskyld.							
	1819.	1838.	1840.	1845.	1850.	1855.	1860.	1865.	1870.	1819 og 1838.	1840.	1845.	1850.	1855.	1860.	1865.	1870.
I. Riget med Finmarken			109,154	114,657	121,612	127,988	136,630	147,702	149,013	241,142	241,290	241,112	241,177	241,103	240,840	240,749	240,425
Do. uden Do.	93,621	110,786	108,093	113,567	120,388	126,762	135,183	145,500	145,993	240,922	241,041	240,825	240,859	240,716	240,388	240,123	239,700
II. Bygderne stiftsvis.																	
1. Christiania Stift	19,855	26,232	24,713	26,893	29,450	31,839	34,533	38,368	36,489	64,256	64,278	64,286	64,326	64,236	63,963	63,898	63,751
2. Hamar Stift	12,000	15,269	15,159	15,734	17,370	18,494	19,263	21,500	23,032	49,287	49,295	49,192	49,225	49,203	49,189	49,125	49,083
3. Christiansand Stift	20,521	24,893	24,586	25,821	26,577	28,421	30,928	32,690	31,988	46,740	46,785	46,655	46,693	46,719	46,710	46,642	46,434
4. Bergen' Stift	18,778	20,032	20,029	20,503	21,260	21,571	22,475	22,903	23,492	42,194	42,199	42,204	42,194	42,182	42,176	42,136	42,111
5. Thronhjelm Stift	13,706	15,210	14,401	15,016	15,695	16,116	17,220	18,712	19,615	30,867	30,900	30,897	30,826	30,649	30,612	30,583	30,593
6. Tromsø Stift:																	
a. med Finmarken	-	-	10,266	10,690	11,260	11,547	12,211	13,529	14,397	7,798	7,833	7,878	7,913	8,114	8,195	8,365	8,453
b. uden Do.	8,761	9,150	9,205	9,600	10,036	10,321	10,764	11,327	11,377	7,578	7,584	7,591	7,595	7,727	7,743	7,739	7,728
Summa (med Finm.)	-	-	109,154	114,657	121,612	127,988	136,630	147,702	149,013	241,142	241,290	241,112	241,177	241,103	240,840	240,749	240,425
III. Bygderne amtsvis.																	
1. Smaalene.	4,031	6,054	6,008	6,133	6,964	7,801	8,302	8,908	7,990	13,725	13,733	13,703	13,736	13,697	13,697	13,761	13,721
2. Akershus.	4,674	6,265	6,176	6,703	7,024	7,477	8,156	10,161	9,620	21,146	21,153	21,185	21,211	21,211	20,913	20,843	20,823
4. Hedemarken	5,959	7,599	7,407	7,603	8,664	9,376	9,386	10,931	13,051	23,074	23,074	23,057	23,089	23,067	23,050	23,132	23,050
5. Christians	6,041	7,670	7,752	8,131	8,706	9,118	9,877	10,569	9,981	26,213	26,221	26,135	26,136	26,136	26,139	25,993	26,033
6. Buskerud	6,101	7,755	7,421	8,472	9,059	9,744	10,118	11,056	10,686	16,394	16,398	16,373	16,364	16,343	16,341	16,283	16,309
7. Jarlsberg og Laurvik	5,049	6,158	5,108	5,585	6,400	6,817	7,957	8,243	8,193	12,991	12,994	13,025	13,015	12,985	13,012	13,011	12,898
8. Bratsberg	4,677	5,874	5,938	6,139	5,703	6,328	6,990	7,480	7,234	13,729	13,734	13,708	13,698	13,721	13,717	13,610	13,595
9. Nedenæs.	4,175	5,006	4,834	5,167	5,326	5,758	6,111	6,172	6,453	9,779	9,810	9,780	9,809	9,783	9,779	9,777	9,758
10. Lister og Mandal	6,298	7,755	7,412	7,844	8,357	8,450	9,400	10,109	9,996	9,461	9,465	9,441	9,441	9,470	9,469	9,470	9,444
11. Stavanger	5,371	6,258	6,402	6,671	7,191	7,885	8,427	8,929	8,305	13,771	13,776	13,726	13,745	13,745	13,745	13,785	13,637
12. Søndre Bergenhüs.	8,954	9,957	10,042	10,307	10,655	10,990	11,308	11,570	11,614	19,760	19,764	19,772	19,775	19,761	19,759	19,759	19,760
14. Nordre Bergenhüs.	6,188	6,380	6,295	6,525	6,637	6,747	7,195	7,188	7,519	15,588	15,588	15,591	15,578	15,569	15,567	15,541	15,515
15. Romsdal	7,189	7,398	7,419	7,677	7,866	7,923	8,119	8,804	9,373	14,528	14,524	14,516	14,515	14,510	14,488	14,485	14,484
16. Søndre Thronhjelm	6,089	7,214	6,387	6,645	7,419	7,599	8,349	8,991	9,413	10,294	10,327	10,326	10,326	10,319	10,312	10,271	10,251
17. Nordre Thronhjelm	4,064	4,293	4,287	4,365	4,378	4,428	4,724	5,062	5,188	12,891	12,896	12,896	12,826	12,670	12,667	12,663	12,694
18. Nordland	6,102	6,343	6,326	6,352	6,632	6,632	6,887	7,227	7,076	5,807	5,814	5,809	5,812	5,940	5,956	5,953	5,941
19. Tromsø	2,659	2,807	2,879	3,248	3,404	3,649	3,877	4,100	4,301	1,771	1,770	1,782	1,783	1,789	1,787	1,787	1,787
20. Finmarken	-	-	1,061	1,090	1,224	1,266	1,447	2,202	3,020	220	249	287	318	387	452	626	725
Summa	-	-	109,154	114,657	121,612	127,988	136,630	147,702	149,013	241,142	241,290	241,112	241,177	241,103	240,840	240,749	240,425
IV. Bygderne fogderisvis.																	
1. Ide og Marker	835	1,109	1,056	²⁾ 1,510	1,691	1,929	2,034	2,378	2,185	2,690	2,691	²⁾ 3,380	3,382	3,382	3,382	³⁾ 3,447	3,444
2. Mosse	1,521	2,398	2,397	²⁾ 2,003	2,470	2,813	3,025	3,072	2,827	5,562	5,563	²⁾ 4,844	4,883	4,844	4,844	4,844	4,802
3. Rakkestad	1,675	2,547	2,555	2,620	2,803	3,059	3,243	3,458	2,978	5,473	5,479	5,479	5,471	5,471	5,471	5,470	5,475
4. Aker og Follo	1,641	2,034	2,097	2,335	2,317	2,301	⁵⁾ 2,484	¹⁾ 3,499	3,409	8,590	8,592	8,574	8,600	8,599	⁸⁾ 8,305	8,305	8,288
5. Nedre Romerige	1,312	1,887	1,861	1,965	2,027	2,162	2,337	2,841	2,565	5,816	5,818	5,816	5,816	5,816	5,816	5,737	5,731
6. Øvre Romerige	1,721	2,344	2,218	2,403	2,683	3,014	3,335	3,821	3,646	6,740	6,743	6,795	6,795	6,796	6,792	6,801	6,804
7. Vinger og Odalen						1,314	1,588	2,202	2,225					3,793	3,790	3,791	3,808
8. Solør	²⁾ 2,078	2,770	2,530	2,597	2,863	1,651	⁶⁾ 1,249	⁶⁾ 2,563	2,930	8,032	8,086	8,083	8,083	4,269	4,266	4,262	4,266
9. Søndre Østerdalen							⁷⁾ 1,669	⁸⁾ 1,436	⁸⁾ 2,392					1,786	1,799	1,809	
10. Nordre Østerdalen	²⁾ 2,045	2,534	2,542	2,574	2,990	3,497	1,811	⁸⁾ 1,555	⁸⁾ 2,343	³⁾ 4,487	³⁾ 4,482	³⁾ 4,481	³⁾ 4,482	³⁾ 4,481	⁹⁾ 1,684	⁹⁾ 1,754	⁹⁾ 1,763
11. Hedemarken	1,836	2,295	2,335	2,432	2,811	2,914	3,069	3,175	3,161	11,505	11,506	11,493	11,524	11,524	11,524	11,526	11,404
12. Toten	1,573	2,087	2,137	2,240	2,413	2,659	2,924	2,440	2,143	8,896	8,899	8,867	8,868	8,911	8,912	⁹⁾ 5,888	5,888
13. Søndre Gudbrandsd.								2,024	1,866							⁹⁾ 6,210	6,221
14. Nordre Gudbrandsd.	²⁾ 2,055	2,254	2,282	2,366	2,556	2,707	2,922	1,897	1,781	7,658	7,659	7,653	7,653	7,653	7,655	⁹⁾ 4,388	4,386
15. Hadeland og Land								1,840	1,949	2,000						6,081	6,071
16. Valdres	²⁾ 2,413	3,329	3,333	3,525	3,737	3,752	2,191	2,259	2,191	9,659	9,663	9,615	9,615	9,572	3,491	3,436	3,468
17. Hallingdal	¹⁰⁾ -	¹⁰⁾ -	¹⁰⁾ -	¹⁰⁾ -	¹⁰⁾ -	¹⁰⁾ -	2,314	2,885	2,830	¹⁰⁾ -	¹⁰⁾ -	¹⁰⁾ -	¹⁰⁾ -	¹⁰⁾ -	¹⁰⁾ -	2,452	2,437
18. Numedal og Sandsvær	1,513	1,673	1,690	1,788	1,831	1,998	2,093	2,164	1,980	3,337	3,387	3,387	3,387	3,387	3,387	3,387	3,392
19. Ringerige	¹⁰⁾ 2,000	¹⁰⁾ 2,602	¹⁰⁾ 2,696	¹⁰⁾ 3,016	¹⁰⁾ 3,185	¹⁰⁾ 3,550	1,456	1,553	1,498	¹⁰⁾ 5,761	¹⁰⁾ 5,764	¹⁰⁾ 5,761	¹⁰⁾ 5,761	¹⁰⁾ 5,738	3,285	3,285	3,284
20. Buskerud	2,588	3,480	3,035	3,668	4,043	4,196	4,255	4,454	4,378	7,246	7,247	7,225	7,216	7,218	7,217	7,168	7,192
21. Jarlsberg	3,500	4,282	3,396	3,854	4,313	4,447	5,282	5,444	5,502	8,940	8,942	8,970	¹¹⁾ 8,538	8,509	8,537	8,545	¹²⁾ 8,425
22. Laurvik	1,549	1,876	1,712	1,731	2,087	2,370	2,675	2,799	2,691	4,051	4,052	4,055	¹¹⁾ 4,477	4,476	4,475	4,466	4,473
23. Bamble								2,027	2,286	2,242				3,952	3,954	3,948	3,879
24. Nedre Telemarken	²⁾ 2,725	3,661	3,742	1,848	1,571	1,771	2,233	2,374	2,037	8,641	8,641	4,807	4,797	4,775	4,761	4,759	4,763
25. Øvre Telemarken	1,952	2,213	2,196	2,318	2,346	2,657	2,730	2,820	2,955	5,083	5,093	¹²⁾ 4,979	4,949	4,992	5,008	4,972	4,916
26. Nedenæs	2,720	3,304	3,193	3,425	3,454	4,061	4,214	4,331	5,187	6,576	6,605	6,476	6,607	¹²⁾ 6,774	6,774	6,772	¹²⁾ 7,599
27. Sætersdalen	1,455	1,702	1,636	1,742	1,872	1,697	1,897	1,841	1,266	3,203	3,205	3,204	¹²⁾ 3,009	3,005	3,005	3,002	¹²⁾ 3,159

*) De i tidligere Femaarsberetninger meddelte Opgaver ere her delvis berigtigede; i enkelte Tilfælde har man maattet anvende Skjøn. Opgaverne ere forsvirgt i det hele noget skrøbelige, men alligevel brugbare.

No. 7. Antal og Matrikulskyld af faste Eiendomme i Aarene 1819, 1838, 1840, 1845, 1850, 1855, 1860, 1865 og 1870.

Fogderier.	Samlet Antal Eiendomme.									Matrikulskyld:							
	1819.	1838.	1840.	1845.	1850.	1855.	1860.	1865.	1870.	1819 og 1838.	1840.	1845.	1850.	1855.	1860.	1865.	1870.
28. Mandal	2,706	3,101	2,988	3,370	3,512	3,368	4,287	4,618	4,603	4,164	4,165	4,165	4,165	4,269	¹³⁾ 4,596	4,596	4,570
29. Lister	3,592	4,654	4,424	4,474	4,845	5,082	5,113	5,491	5,393	5,297	5,300	5,276	5,276	5,201	¹³⁾ 4,873	4,874	4,874
30. Jæderen og Dalerne	2,535	2,998	2,972	3,284	3,447	3,659	3,803	4,030	4,080	6,042	6,044	6,043	6,063	¹³⁾ 6,092	6,092	6,092	6,056
31. Ryfylke	2,836	3,260	3,430	3,387	3,744	4,226	4,624	4,899	4,225	7,729	7,732	7,683	7,682	¹³⁾ 7,653	7,653	7,693	7,581
32. a. Rosendal & Lysekl. b. Søndhordland . . .	812 ¹⁴⁾ 3984	853 ¹⁴⁾ 4,276	823 ¹⁴⁾ 4,302	868 ¹⁴⁾ 4,449	884 ¹⁴⁾ 4,582	792 ¹⁴⁾ 4,694	- 3,150	- 3,377	- 3,213	1,747 ¹¹⁾ 9,142	1,747 ¹¹⁾ 9,143	1,746 ¹¹⁾ 9,155	1,753 ¹¹⁾ 9,152	1,552 ¹¹⁾ 9,148	- 5,971	- 5,977	- 5,980
33. Hardanger og Vos . .	-	-	-	-	-	-	2,222	2,224	2,464	-	-	-	-	-	5,086	5,083	5,296
34. Nordhordland	¹⁵⁾ 4158	¹⁵⁾ 4,828	¹⁵⁾ 4,917	¹⁵⁾ 4,990	¹⁵⁾ 5,189	¹⁵⁾ 5,504	5,936	5,969	5,937	¹⁵⁾ 8,871	¹⁵⁾ 8,874	¹⁵⁾ 8,871	¹⁵⁾ 8,870	¹⁵⁾ 9,061	8,702	8,699	8,484
35. Sogn	2,267	2,393	2,339	2,441	2,507	2,592	2,794	2,612	2,809	6,527	6,527	6,527	6,527	6,527	6,524	6,498	6,493
36. Sønd- og Nordfjord	3,921	3,987	3,956	4,084	4,130	4,155	4,401	4,576	4,710	9,061	9,061	9,064	9,051	9,044	9,043	9,043	9,017
37. Søndmøre	3,636	3,695	3,692	3,671	3,968	3,834	3,972	4,145	4,359	6,846	6,847	6,841	6,841	6,852	6,850	6,836	6,836
38. Romsdal	1,610	1,716	1,744	1,907	1,730	1,940	2,098	2,279	2,265	3,187	3,182	3,185	3,186	3,180	3,170	3,169	3,180
39. Nordmøre	1,943	1,987	1,983	2,099	2,168	2,149	2,049	2,380	2,749	4,495	4,495	4,490	4,488	4,478	4,468	4,480	4,468
40. Ørkedal	-	-	-	-	-	-	1,628	1,628	2,150	-	-	-	-	-	1,976	1,977	1,975
41. Guldal	3,327	4,065	3,121	3,221	3,820	3,842	2,655	3,011	2,927	4,218	4,248	4,248	4,248	4,242	2,259	2,259	2,277
42. Strinden og Selbu . .	1,225	1,450	1,454	1,484	1,563	1,575	1,632	1,736	1,734	3,591	3,592	3,592	3,592	3,590	3,590	¹⁶⁾ 3,546	3,514
43. Fosen	1,537	1,699	1,812	1,940	2,036	2,182	2,434	2,616	2,602	2,485	2,487	2,486	2,486	2,487	2,487	2,489	2,485
44. Stør- og Værdalen . .	1,603	1,680	1,701	1,786	1,787	1,789	2,006	2,142	2,188	6,741	6,742	6,737	6,673	6,661	6,652	6,652	6,686
45. Inderøen	1,237	1,373	1,442	1,412	1,412	1,412	1,406	1,539	1,585	3,901	¹³⁾ 4,067	4,072	4,066	4,066	4,066	4,067	4,066
46. Namdalen	1,224	1,240	1,144	1,167	1,179	1,227	1,312	1,381	1,415	2,249	¹³⁾ 2,087	2,087	2,087	¹³⁾ 1,943	1,944	1,944	1,942
47. Søndre Helgeland . . .	2,612	2,623	2,586	2,700	2,660	2,787	2,789	1,615	1,605	2,603	2,606	2,603	2,604	¹³⁾ 2,744	2,745	1,617	1,603
48. Nordre Helgeland . . .	-	-	-	-	-	-	-	1,292	1,232	-	-	-	-	-	1,122	1,125	-
49. Salten	2,167	2,354	2,370	2,400	2,405	2,383	2,500	2,576	2,558	1,998	2,002	2,000	2,000	2,003	2,005	2,008	2,008
50. Lofoten og Vesteraalen	1,323	1,366	1,370	1,252	1,567	1,462	1,598	1,744	1,631	1,206	1,206	1,206	1,208	1,193	1,206	1,206	1,205
51. Senjen og Tromsø . .	2,659	2,807	2,879	3,248	3,404	3,649	3,877	4,100	4,301	1,771	1,770	1,782	1,783	1,787	1,787	1,786	1,787
52. Alten	-	-	669	651	751	* 780	* 850	* 900	867	-	119	133	145	¹⁷⁾ 160	177	206	223
53. Hammerfest	-	-	286	288	291	295	406	795	841	-	70	72	74	75	118	197	261
54. Tanen	-	-	-	-	-	* 100	105	317	636	-	-	-	-	110	114	154	286
55. Vardø	-	-	106	151	182	-	-	-	201	-	60	82	99	-	-	-	27
56. Varanger	-	-	-	-	-	91	86	190	425	-	-	-	-	42	43	69	128
Summa	-	-	109,154	114,657	121,612	127,988	136,630	147,702	149,013	241,142	241,290	241,112	241,177	241,103	240,840	240,749	240,425

¹⁾ Med Hensyn til Opgaverne for Aaret 1870 blev der givet den Forskrift, at særskilt matrikulerede nær hinanden liggende Brug, der drevs underet, skulde regnes som et Brug selv om de havde forskellige Løbenummere eller Literaer. Af denne Grund vise Opgaverne for nævnte Aar i det Hele et mindre Antal Eiendomme end Opgaverne for 1865. ²⁾ Hvalserne og Berg blev mellem 1840 og 1845 henlagte fra Mosse Fogderi til Ide og Markers. ³⁾ Endel af Frederikshald Kjøbstads Bymark (Størstedelen af Ons Gods) blev ved Lov af 7de Febr. 1863 henlagt til Bergs Thinglag. ⁴⁾ Heri indbefattet 781 Byggetomter paa 4 Skilling og derunder. ⁵⁾ I Femaaret 1856—60 falder Udvidelsen af Christiania Kjøbstad ved Indlemmelsen af dens Forsteder i Aker. ⁶⁾ Medens Opgaven for 1860 betegner Antallet af Brugere, er der for 1865 opgivet Antallet af Brug. ⁷⁾ Denne Opgave omfatter alene de egentlige Jordbrug, hvis Antal i 1865 udgjorde omtrent 1506; efter Kassebøgerne var Antallet af særskilt matrikulerede Jordeiendomme i 1855: 1,862 og i 1860: 2,269. ⁸⁾ Mellem Opgaverne for 1860, 1865 og 1870 er rimeligvis et lignende Forhold som ifølge Anm. 6 mellem Opgaverne for 1860 og 1865. ⁹⁾ Til Nordre Østerdalen er i Femaaret 1861—65 henlagt fra Gudbrandsdalen Øvre Faldalen med 74 Skyddaler. Fra Toten henlagdes til Søndre Gudbrandsdalen Gausdal og Faaberg Thinglæge. ¹⁰⁾ Hallingdal er indbefattet under Ringerige. ¹¹⁾ Ved Kongelig Resolution af 20de Febr. og 7de Mai 1849 henlagdes Tjømmø og endel af Kodal med en Matrikulskyld af henholdsvis 189 og 132 Daler fra Laurvik til Jarlsberg, medens omvendt ved Kongelig Resolution af 18de Juni 1849 Laurdal med Skyld 754 Daler gik fra Jarlsberg over til Laurviks Fogderi. ¹²⁾ I 1870 henlagdes endel af Skouger Thinglag til Drammens Kjøbstad. ¹³⁾ Jurisdiktionsforandringer. ¹⁴⁾ Søndhordland og Hardanger dannede dengang et Fogderi. ¹⁵⁾ Nordhordland og Vos dannede dengang et Fogderi. ¹⁶⁾ Thronhjems Kjøbstad udvidedes i 1863. ¹⁷⁾ Det i Femaarsberetningen for 1855 opførte Tal (7,015 Kjør = 1,403 Skyddaler) er aabenbart urigtigt, hvorfor her er opført et Middeltal af Opgaverne for 1850 og 1860. * De saaledes mærkede Tal ere ansatte efter Skjøn; i de tidligere offentliggjorte Opgaver er der for Alten opført i 1855: 1,123, i 1860 1,295 og i 1865: 1,376 Eiendomme samt for Tanen i 1855: 326 Eiendomme; men i Amtmandens Beretning oplyses det, at der i sidst-uførte Tal er medtaget ogsaa ikke matrikulerede (efter Amtssedler udviste) Brug, ligesom det i Beretningen for 1866—70 udtales at de tidligere Opgaver for Finmarken have været altfor høje.

No. 8. Detaillerede Oplysninger om Eiendommenes Størrelse i Aarene 1819 og 1838.

Landsdele.	Antallet af Jordbrugene og deres Størrelse efter Skylden													
	i Aaret 1819.							i Aaret 1838.						
	0,0—0,2 Daler.	0,2—1 Daler.	1—2 Daler.	2—5 Daler.	5—10 Daler.	10—20 Daler.	over 20 Daler.	0,0—0,2 Daler.	0,2—1 Daler.	1—2 Daler.	2—5 Daler.	5—10 Daler.	10—20 Daler.	over 20 Daler.
I. Rigets Bygder med Undtagelse af Finmarkens Amt	4,990	21,403	24,120	32,710	7,987	2,065	346	8,866	31,265	28,652	32,471	7,025	1,790	314
II. Bygderne stiftsvis.														
1. Christiania Stift	1,159	3,682	3,920	7,472	2,863	650	109	2,670	7,067	5,483	7,938	2,447	526	101
2. Hamar Stift	617	2,613	2,064	3,294	2,214	1,018	180	1,329	4,409	2,732	3,674	2,039	925	161
3. Christiansand Stift	1,017	4,384	5,809	7,801	1,300	188	22	1,910	7,025	7,226	7,518	1,046	149	19
4. Bergens Stift	247	2,378	6,573	8,900	617	55	8	343	3,235	7,247	8,194	561	42	7
5. Trondhjems Stift	1,515	2,610	3,577	4,861	964	152	27	2,061	3,438	3,843	4,792	904	146	26
6. Tromsø Stift med Undtagelse af Finmarkens Amt	435	5,736	2,177	382	29	2	-	553	6,091	2,121	355	28	2	-
Summa	4,990	21,403	24,120	32,710	7,987	2,065	346	8,866	31,265	28,652	32,471	7,025	1,790	314
III. Bygderne amtsvis.														
1. Smaalenene	70	550	927	1,737	613	112	22	563	1,652	1,443	1,827	462	87	20
2. Akershus	161	542	698	1,808	1,110	303	52	417	1,329	1,138	2,126	961	246	48
4. Hedemarken	425	1,369	1,133	1,467	956	456	103	814	2,223	1,507	1,695	845	426	89
5. Kristians	192	1,244	381	1,327	1,258	562	77	515	2,186	1,225	1,979	1,194	499	72
6. Buskerud	656	1,510	1,130	1,935	693	151	26	1,105	2,405	1,458	2,015	625	126	21
7. Jarlsberg og Laurvik	272	1,080	1,165	1,992	447	84	9	585	1,681	1,444	1,970	399	67	12
8. Bratsberg	119	1,101	941	1,779	598	130	9	298	1,753	1,294	1,924	497	99	9
9. Nedenæs	292	1,010	923	1,548	365	30	7	472	1,444	1,209	1,573	273	25	5
10. Lister og Mandal	543	1,777	2,533	1,371	58	14	2	878	2,800	2,886	1,135	43	11	2
11. Stavanger	63	496	1,412	3,103	279	14	4	262	1,028	1,337	2,886	228	14	3
12. Søndre Bergenhus	84	1,301	3,345	3,861	328	29	6	158	2,017	3,872	3,192	291	19	5
14. Nordre Bergenhus	83	551	1,777	3,479	271	25	2	103	658	1,855	3,482	257	23	2
15. Romsdal	297	1,033	2,606	3,034	209	9	1	364	1,188	2,686	2,953	197	9	1
16. Søndre Thronhjems	1,249	1,578	1,355	1,638	216	38	15	1,710	2,169	1,516	1,585	184	36	14
17. Nordre Thronhjems	49	525	1,067	1,749	557	106	11	69	641	1,161	1,774	536	101	11
18. Nordland	224	3,735	1,802	315	24	2	-	253	4,022	1,753	290	23	2	-
19. Tromsø	211	2,001	375	67	5	-	-	300	2,069	368	65	5	-	-
Summa	4,990	21,403	24,120	32,710	7,987	2,065	346	8,866	31,265	28,652	32,471	7,025	1,790	314
IV. Bygderne fogderisvis.														
1. Ide og Marker	32	102	184	386	114	13	4	95	243	261	403	94	10	3
2. Mosse	26	221	323	645	240	52	14	250	702	534	693	163	42	14
3. Rakkestad	12	227	420	706	259	47	4	218	707	648	731	205	35	3
4. Aker og Follo	108	162	200	568	430	140	33	110	350	326	701	400	117	30
5. Nedre Romerige	13	105	183	610	318	68	10	108	379	368	719	252	52	9
6. Øvre Romerige	40	275	310	630	362	95	9	199	600	444	706	309	77	9
7. Vinger og Odalen														
8. Solør	68	386	419	721	336	108	40	174	685	601	886	311	85	28
9. Søndre Østerdalen														
10. Nordre Østerdalen	307	707	500	349	164	18	-	493	994	549	350	132	16	-
11. Hedemarken	50	276	264	397	456	330	63	147	544	357	459	402	325	61
12. Toten	16	219	218	428	425	230	37	70	512	352	506	414	198	35
13. Søndre Gudbrandsdalen														
14. Nordre Gudbrandsdalen	98	532	326	536	381	171	11	136	650	368	555	369	165	11
15. Hadeland og Land														
16. Valdres	78	493	337	863	452	161	29	309	1,024	505	918	411	136	26
17. Hallingdal	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
18. Numedal og Sandsvær	157	435	252	517	143	8	1	177	531	294	535	127	8	1
19. Ringerige	160	487	376	665	239	61	12	366	783	499	676	220	48	10
20. Buskerud	339	588	502	753	311	82	13	562	1,091	665	804	278	70	10
21. Jarlsberg	233	816	816	1,201	357	70	7	484	1,224	986	1,208	312	59	9
22. Laurvik	39	264	349	791	90	14	2	101	457	458	762	87	8	3
23. Bamble														
24. Nedre Telemarken	90	755	416	923	415	117	9	250	1,248	671	1,062	332	89	9
25. Øvre Telemarken	29	346	525	856	183	13	-	48	505	623	862	165	10	-
26. Nedenæs	262	784	485	845	309	28	7	366	1,088	672	909	241	23	5
27. Sætersdalen	30	226	438	703	56	2	-	106	356	537	664	37	2	-

* Hallingdal er indbefattet under Ringerige.

No. 8. Detaillerede Oplysninger om Eiendommenes Størrelse i Aarene 1819 og 1838.

Fogderier.	Antallet af Jordbrugene og deres Størrelse efter Skylden													
	i Aaret 1819.							i Aaret 1838.						
	0,0—0,2 Daler.	0,2—1 Daler.	1—2 Daler.	2—5 Daler.	5—10 Daler.	10—20 Daler.	over 20 Daler.	0,0—0,2 Daler.	0,2—1 Daler.	1—2 Daler.	2—5 Daler.	5—10 Daler.	10—20 Daler.	over 20 Daler.
28. Mandal	185	823	999	656	33	8	2	271	1,102	1,115	580	25	6	2
29. Lister	358	954	1,534	715	25	6	-	607	1,698	1,771	555	18	5	-
30. Jæderen og Dalerne . .	37	233	715	1,447	94	7	2	174	529	973	1,240	72	8	2
31. Ryfylke	26	263	697	1,656	185	7	2	88	499	864	1,646	156	6	1
32. a. Rosendal & Lysekloster	14	108	273	393	22	1	1	14	119	317	383	18	1	1
b. Søndhordland	*53	*657	*1,218	*1,871	*175	*9	*1	*95	*829	*1,362	*1,814	*168	*7	*1
33. Hardanger og Vos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34. Nordhordland	+17	+536	+1,854	+1,597	+131	+19	+4	+49	+1,069	+2,193	+1,378	+123	+12	+4
35. Sogn	70	318	462	1,173	226	16	2	89	380	510	1,186	210	16	2
36. Sønd- og Nordfjord . . .	13	233	1,315	2,306	45	9	-	14	278	1,345	2,296	47	7	-
37. Søndmøre	80	526	1,451	1,560	18	1	-	82	560	1,520	1,520	13	-	-
38. Romsdal	153	198	480	734	45	-	-	200	257	498	719	42	-	-
39. Nordmøre	64	309	675	740	146	8	1	82	371	668	714	142	9	1
40. Ørkedal	1,171	767	517	765	102	4	1	1,544	1,130	603	700	83	4	1
41. Guldal	34	192	287	586	90	26	10	88	319	342	589	77	25	10
42. Strinden og Selbu	44	619	551	287	24	8	4	78	720	571	296	24	7	3
43. Fosen	18	178	219	718	372	90	8	25	216	250	725	370	87	7
44. Stør- og Værdalen	10	115	262	685	151	11	3	23	178	326	699	134	9	4
45. Inderøen	21	232	586	346	34	5	-	21	247	585	350	32	5	-
46. Namdalen	102	1,478	851	171	8	2	-	109	1,506	851	148	7	2	-
47. Søndre Helgeland	35	1,440	606	77	9	-	-	49	1,652	568	76	9	-	-
48. Nordre Helgeland	87	817	345	67	7	-	-	95	864	334	66	7	-	-
49. Salten	211	2,001	375	67	5	-	-	300	2,069	368	65	5	-	-
50. Lofoten og Vesteraalen . .	211	2,001	375	67	5	-	-	300	2,069	368	65	5	-	-
51. Senjen og Tromsø	211	2,001	375	67	5	-	-	300	2,069	368	65	5	-	-
Summa	4,990	21,403	24,120	32,710	7,987	2,065	346	8,866	31,265	28,652	32,471	7,025	1,790	314

* Søndhordland og Hardanger dannede dengang et Fogderi.
† Nordhordland og Vos dannede dengang et Fogderi.

No. 9. Eiendommenes Fordeling mellem Selveiere og Leilændinge eller andre Fæstere i Aarene 1840, 1845, 1850, 1855, 1860, 1865 og 1870.†)

Landsdele.	Antal Selveiergods.							Antal Leilændingsgods.						
	1840.	1845.	1850.	1855.	1860.	1865.	1870.	1840.	1845.	1850.	1855.	1860.	1865.	1870.
I. Antal.														
I. Rigets Bygder	85,297	91,987	101,224	109,192	120,154	132,029	135,150	23,857	22,670	20,388	18,796	16,476	15,673	13,863
II. Bygderne stiftsvis.														
1. Christiania Stift	22,511	24,825	27,677	30,190	33,122	36,811	34,922	2,202	2,068	1,773	1,649	1,411	1,557	1,567
2. Hamar Stift	14,386	15,162	16,794	17,801	18,671	20,921	22,382	773	572	576	693	592	579	650
3. Christiansands Stift	21,419	23,115	24,507	26,253	28,851	30,822	30,700	3,167	2,706	2,070	2,168	2,077	1,868	1,288
4. Bergens Stift	12,354	13,055	14,225	15,110	16,985	18,047	19,165	7,675	7,448	7,035	6,461	5,490	4,856	4,327
5. Thronhjems Stift	11,303	12,088	13,262	14,082	15,815	17,050	18,022	3,098	2,928	2,433	2,034	1,405	1,662	1,593
6. Tromsø Stift	3,324	3,742	4,759	5,756	6,710	8,378	9,959	6,942	6,948	6,501	5,791	5,501	5,151	4,438
Summa	85,297	91,987	101,224	109,192	120,154	132,029	135,150	23,857	22,670	20,388	18,796	16,476	15,673	13,863
III. Bygderne amtsvis.														
1. Smaalenene	5,619	5,755	6,625	7,547	8,039	8,618	7,606	389	378	339	254	263	290	384
2. Akershus	5,536	6,080	6,658	7,127	7,868	9,825	9,295	640	623	369	350	288	336	325
4. Hedemarken	6,954	7,245	8,244	8,860	8,942	10,501	12,636	453	358	420	516	444	430	415
5. Christians	7,432	7,917	8,550	8,941	9,229	10,420	9,746	320	214	156	177	148	149	235
6. Buskerud	7,101	8,163	8,854	9,462	9,867	10,791	10,395	320	309	205	282	251	265	291
7. Jarlsberg og Laurvik	4,255	4,827	5,540	6,054	7,348	7,577	7,626	853	758	860	763	609	666	567
8. Bratsberg	4,815	5,086	4,931	5,354	6,123	6,702	6,651	1,123	1,053	772	974	867	778	583
9. Nedenæs	4,348	4,701	4,871	5,324	5,623	5,762	6,193	486	466	455	434	488	410	260
10. Lister og Mandal	7,112	7,532	8,227	8,333	9,291	9,942	9,851	300	262	130	117	109	167	145
11. Stavanger	5,144	5,746	6,478	7,242	7,814	8,416	8,005	1,258	925	713	643	613	513	300
12. Søndre Bergenhus	6,570	6,906	7,349	7,910	8,642	9,407	9,757	3,472	3,401	3,306	3,080	2,666	2,163	1,857
14. Nordre Bergenhus	4,192	4,494	4,991	5,242	6,108	6,175	6,661	2,103	2,031	1,646	1,505	1,087	1,013	858
15. Romsdal	4,429	4,784	5,194	5,540	6,013	6,755	7,399	2,990	2,893	2,672	2,383	2,106	2,049	1,974
16. Søndre Thronhjem	5,512	5,779	6,576	6,868	7,883	8,255	8,717	875	866	843	731	466	736	696
17. Nordre Thronhjem	2,954	3,180	3,377	3,632	4,154	4,505	4,653	1,333	1,185	1,001	796	570	557	535
18. Nordland	1,339	1,520	1,947	2,450	2,750	3,382	3,756	4,987	4,832	4,685	4,182	4,137	3,845	3,290
19. Tromsø	924	1,132	1,588	2,040	2,549	2,850	3,202	1,955	2,116	1,816	1,609	1,328	1,250	1,099
20. Finmarken	1,061	1,090	1,224	1,266	1,411	2,146	2,971	-	-	-	-	36	56	49
Summa	85,297	91,987	101,224	109,192	120,154	132,029	135,150	23,857	22,670	20,388	18,796	16,476	15,673	13,863
IV. Bygderne fogderisvis.														
1. Ide og Marker	922	1,380	1,573	1,839	1,951	2,288	2,110	134	130	118	90	83	90	75
2. Mosse	2,252	1,875	2,336	2,729	2,922	2,945	2,715	145	128	134	84	103	127	112
3. Rakkestad	2,445	2,500	2,716	2,979	3,166	3,385	2,781	110	120	87	80	77	73	197
4. Aker og Follo	1,884	2,093	2,188	2,150	2,347	3,330	3,258	213	242	129	151	137	169	151
5. Nedre Romerige	1,646	1,804	1,911	2,044	2,234	2,720	2,480	215	161	116	118	103	121	85
6. Øvre Romerige	2,006	2,183	2,559	2,933	3,287	3,775	3,557	212	220	124	81	48	46	89
7. Vinger og Odalen	2,354	2,478	2,753	1,221	1,507	2,115	2,169	176	119	110	93	81	87	56
8. Solør				1,639	1,240	2,541	2,857				12	9	22	73
9. Søndre Østerdalen	2,365	2,449	2,875	1,655	1,422	2,375	177	125	115	194	14	14	17	
10. Nordre Østerdalen				1,700	1,445	2,230				111	110	113		
11. Hedemarken	2,235	2,318	2,616	2,697	2,840	2,978	3,005	100	114	195	217	229	197	156
12. Toten	2,045	2,171	2,350	2,604	2,884	2,383	2,076	92	69	63	55	40	57	67
13. Søndre Gudbrandsdalen	2,078	2,246	2,489	1,997	1,811	1,997	1,811	204	120	67	46	41	27	55
14. Nordre Gudbrandsdalen				1,877	1,720	1,877	1,720				20	20	161	
15. Hadeland og Land	3,309	3,500	3,711	1,828	1,937	1,969	24	25	26	176	12	12	31	
16. Valdres				2,136	2,226	2,170				55	33	21		
17. Hallingdal	*	*	*	*	2,294	2,825	2,789	*	*	*	*	20	60	41
18. Numedal og Sandsvær	1,630	1,712	1,755	1,942	2,032	2,119	1,888	60	76	76	56	61	45	92
19. Ringerige	2,677	3,005	3,162	3,380	1,379	1,451	1,431	19	11	23	170	77	102	67
20. Buskerud	2,794	3,446	3,937	4,140	4,162	4,396	4,287	241	222	106	56	93	58	91
21. Jarlsberg	3,133	3,543	4,070	4,300	5,148	5,271	5,365	263	311	243	147	134	173	137
22. Laurvik	1,122	1,284	1,470	1,754	2,200	2,306	2,261	590	447	617	616	475	493	430
23. Bamble	2,952	1,436	1,399	1,484	1,606	1,912	2,000	790	537	387	416	421	374	242
24. Nedre Telemarken				1,588	2,124	2,243	1,925				183	109	131	112
25. Øvre Telemarken	1,863	2,041	2,132	2,282	2,393	2,547	2,726	333	277	214	375	337	273	229
26. Nedenæs	3,038	3,243	3,283	3,919	4,093	4,220	4,981	160	182	171	142	121	111	206
27. Sætersdalen	1,310	1,458	1,588	1,405	1,530	1,542	1,212	326	284	284	292	367	299	54
28. Mandal	2,975	3,282	3,447	3,302	4,194	4,534	4,511	13	188	65	66	93	84	92
29. Lister	4,137	4,300	4,780	5,031	5,097	5,408	5,340	237	174	65	51	16	83	53
30. Jæderen og Dalerne	2,525	2,916	3,190	3,440	3,615	3,872	3,977	447	368	257	219	188	158	103
31. Ryfylke	2,619	2,830	3,288	3,802	4,199	4,544	4,028	811	557	456	424	425	355	197

* Se Anm. * Pag. 37. †) Leilændings- og Foppagningsgodset er uagtet Opgavernes Udvisende neppe tiltaget; rimeligvis have Embedsgaardene tidligere ikke været medregnede til Leilændingsgods. ‡) De i Femaarsberetningen for 1845 trykte Opgaver ere tillagte og hentede fra de i Folketællingen af 1835 opgivne Antal af Selveiere og Leilændinge. I nærværende Tabel har man istedet derfor optøret Middeltallet mellem 1840 og 1850. †) Disse Opgaver maa i det hele sammenholdes med Resultatet af Folketællingerne, se Tabel No. 10.

No. 9. Eiendommenes Fordeling mellem Selveiere og Leilændinge eller andre Fæstere i Aarene 1840, 1845, 1850, 1855, 1860, 1865 og 1870.

Fogderier.	Antal Selveiergods.							Antal Leilændingsgods.						
	1840.	1845.	1850.	1855.	1860.	1865.	1870.	1840.	1845.	1850.	1855.	1860.	1865.	1870.
32. a. Rosendal & Lysekloster	47	49	71	37	-	-	-	776	819	813	755	-	-	-
b. Søndhordland	1) 3,360	1) 3,547	1) 3,828	1) 3,933	2,435	2,794	2,730	1) 942	1) 902	1) 754	1) 761	715	583	483
33. Hardanger og Vos	-	-	-	-	1,971	2,059	2,342	-	-	-	-	251	165	122
34. Nordhordland	1) 3,163	1) 3,310	1) 3,450	1) 3,940	4,236	4,554	4,685	1) 1,754	1) 1,689	1) 1,739	1) 1,564	1,700	1,415	1,252
35. Sogn	1,605	1,758	1,984	2,000	2,367	2,199	2,477	734	683	523	592	427	413	332
36. Sønd- og Nordfjord	2,587	2,736	3,007	3,242	3,741	3,976	4,184	1,369	1,348	1,123	913	660	600	526
37. Søndmøre	1,592	1,655	1,885	1,958	2,235	2,465	2,747	2,100	2,016	2,083	1,876	1,737	1,680	1,612
38. Romsdal	1,408	1,527	1,543	1,736	1,954	2,089	2,082	336	380	187	204	144	190	183
39. Nordmøre	1,429	1,602	1,766	1,846	1,824	2,201	2,570	554	497	402	303	225	179	179
40. Ørkedal	2,875	3,009	3,587	3,634	1,596	1,604	2,121	246	212	233	208	32	24	29
41. Guldal	1,225	1,270	1,353	1,353	2,539	2,594	2,516	-	-	-	-	116	417	411
42. Strinden og Selbu	1,412	1,500	1,636	1,881	1,467	1,549	1,539	229	214	210	222	165	187	195
43. Fosen	1,168	1,276	1,340	1,380	2,281	2,508	2,541	400	440	400	301	153	103	61
44. Stør- og Værdalen	1,143	1,193	1,235	1,290	1,734	1,834	1,898	533	510	447	409	222	308	290
45. Inderøen	643	711	802	962	1,077	1,217	1,250	501	456	377	265	235	164	165
46. Namdalen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
47. Søndre Helgeland	400	450	527	597	637	544	608	2,186	2,250	2,133	2,190	2,152	1,071	997
48. Nordre Helgeland	700	750	899	1,214	1,349	1,529	1,788	348	1,650	1,506	1,169	1,151	1,047	770
49. Salten	239	320	521	639	764	1,021	1,042	1,131	932	1,046	823	834	723	589
50. Lofoten og Vesteraalen	924	1,132	1,588	2,040	2,549	2,850	3,202	1,955	2,116	1,816	1,609	1,328	1,250	1,099
51. Senjen og Tromsø	669	651	751	* 780	* 850	900	859	-	-	-	-	-	-	8
52. Alten	286	288	291	370	739	835	835	-	-	-	-	36	56	6
53. Hammerfest	-	-	-	100	105	317	686	-	-	-	-	-	-	-
54. Tanen	106	151	182	91	86	190	395	-	-	-	-	-	-	5
55. Vardø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
56. Varanger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	85,297	91,987	101,224	109,192	120,154	132,029	135,150	23,857	22,670	20,388	18,796	16,476	15,673	13,863
Landsdele.	Matrikulskyld af Selveiergods.							Matrikulskyld af Leilændingsgods.						
	1840.	1845.	1850.	1855.	1860.	1865.	1870.	1840.	1845.	1850.	1855.	1860.	1865.	1870.
II. Matrikulskyld.														
I. Rigets Bygder †)	196,351	199,508	206,058	208,853	213,005	215,159	217,296	44,939	41,604	35,119	32,250	27,840	25,590	23,379
II. Bygderne stiftsvis.														
1. Christiania Stift	56,601	56,949	58,296	59,053	59,005	58,760	58,911	7,677	7,337	6,030	5,183	4,958	5,133	4,840
2. Hamar Stift	45,835	46,384	46,897	46,829	47,284	47,288	46,973	3,460	2,808	2,328	2,374	1,905	1,837	2,110
3. Chistiansands Stift	40,229	40,796	42,236	41,741	41,999	42,484	43,192	6,556	5,859	4,457	4,978	4,711	4,158	3,292
4. Bergens Stift	27,817	28,573	30,076	31,511	33,330	34,436	35,243	14,382	13,631	12,118	10,671	8,846	7,700	6,868
5. Thronhjems Stift	23,763	24,223	25,449	25,893	27,199	27,430	27,544	7,137	6,674	5,377	4,754	3,413	3,153	3,049
6. Tromsø Stift †)	2,106	2,533	3,104	3,826	4,188	4,761	5,433	5,727	5,295	4,809	4,290	4,007	3,604	3,220
Summa	196,351	199,508	206,058	208,853	213,005	215,159	217,296	44,939	41,604	35,119	32,250	27,840	25,590	23,379
III. Bygderne amtsvis.														
1. Smaalenene	12,722	12,480	12,545	12,934	12,996	13,016	12,604	1,011	1,223	1,191	763	701	745	1,117
2. Akershus	18,028	18,052	19,004	19,267	19,114	19,045	19,299	3,125	3,133	2,207	1,944	1,799	1,798	1,524
4. Hedemarken	21,123	21,561	21,784	21,829	21,982	22,084	21,903	1,951	1,496	1,305	1,233	1,068	1,048	1,147
5. Christians	24,712	24,823	25,113	25,000	25,302	25,204	25,070	1,509	1,312	1,023	1,136	837	789	963
6. Buskerud	15,365	15,541	15,681	15,697	15,588	15,470	15,423	1,033	832	683	646	753	813	886
7. Jarlsberg og Laurvik	10,486	10,876	11,066	11,155	11,307	11,229	11,585	2,508	2,149	1,949	1,830	1,705	1,782	1,313
8. Bratsberg	11,173	11,183	11,861	11,571	11,613	11,729	12,010	2,561	2,525	1,837	2,150	2,104	1,881	1,635
9. Nedenæs	8,665	8,724	8,766	8,751	8,834	8,962	9,120	1,145	1,056	1,043	1,032	945	815	638
10. Lister og Mandal	8,925	8,947	9,130	9,231	9,275	9,282	9,153	540	494	311	239	194	188	291
11. Stavanger	11,466	11,942	12,479	12,188	12,277	12,511	12,909	2,310	1,784	1,266	1,557	1,468	1,274	728
12. Søndre Bergenhus	13,761	14,129	14,547	14,917	15,574	16,335	16,658	6,003	5,643	5,228	4,844	4,185	3,424	3,102
14. Nordre Bergenhus	10,709	11,023	12,109	12,772	13,553	13,732	13,862	4,879	4,568	3,469	2,796	2,014	1,809	1,653
15. Romsdal	9,383	9,582	10,343	10,664	11,229	11,491	11,794	5,141	4,934	4,172	3,847	3,259	2,994	2,690
16. Søndre Thronhjem	8,468	8,514	8,611	8,791	9,135	9,277	9,260	1,859	1,812	1,715	1,528	1,177	994	991
17. Nordre Thronhjem	9,259	9,548	9,915	10,260	11,038	11,031	11,213	3,637	3,348	2,911	2,410	1,624	1,632	1,481
18. Nordland	1,257	1,540	1,881	2,363	2,563	2,955	3,192	4,557	4,269	3,931	3,577	3,393	2,998	2,749
19. Tromsø	600	756	905	1,076	1,188	1,200	1,337	1,170	1,026	878	713	599	586	450
20. Finmarken †)	249	287	318	387	437	606	904	-	-	-	-	15	20	21
Summa	196,351	199,508	206,058	208,853	213,005	215,159	217,296	44,939	41,604	35,119	32,250	27,840	25,590	23,379

1) og 3) Se Anm. * og † Pag. 38.

2) Forøgelsen skriver sig derfra, at Rørogodset af Skyld 35 Daler i 1865 blev delt i 304 Brug; forøvrigt er Fogderiets 5 Præstegaarde af Skyld tilsammen 36 Daler ikke medregnet blandt Leilændingsgodset.

* Disse Tal ere beregnede.

†) Se Anm. i Pag. 1.

No. 9. Eiendommenes Fordeling mellem Selveiere og Leilændinge eller andre Fæstere i Aarene 1840, 1845, 1850, 1855, 1860, 1865 og 1870.

Fogderier.	Matrikulskyld af Selveiergods.							Matrikulskyld af Leilændingsgods.						
	1840.	1845.	1850.	1855.	1860.	1865.	1870.†)	1840.	1845.	1850.	1855.	1860.	1865.	1870.
IV. Bygderne fogderivis.														
1. Ide og Marker	2,305	3,032	2,996	3,203	3,229	3,206	3,225	386	348	386	179	153	241	219
2. Mosse	5,367	4,338	4,379	4,529	4,550	4,579	4,350	256	506	504	315	294	265	3) 452
3. Rakkestad	5,110	5,110	5,170	5,202	5,217	5,231	5,029	369	369	301	269	254	239	3) 446
4. Aker og Follo	7,190	7,027	7,507	7,654	7,332	7,309	7,458	1,402	1,547	1,093	945	923	996	830
5. Nedre Romerige	5,003	5,052	5,235	5,243	5,290	5,262	5,424	815	764	581	573	526	475	307
6. Øvre Romerige	5,835	5,973	6,262	6,370	6,442	6,474	6,417	908	822	533	426	350	327	387
7. Vinger og Odalen	7,364	7,566	7,581	3,433	3,500	3,478	3,532	722	517	502	360	290	313	276
8. Solør				4,168	4,200	4,196	4,111							
9. Søndre Østerdalen	3,204	3,254	3,313	3,372	1,757	1,785	1,782	278	227	169	109	29	14	27
10. Nordre Østerdalen				1,601	1,686	1,682								
11. Hedemarken	10,555	10,741	10,890	10,856	10,924	10,939	10,796	951	752	634	668	600	537	603
12. Toten	8,301	8,369	8,440	8,530	8,604	8,692	8,626	598	498	428	381	308	196	262
13. Søndre Gudbrandsdalen	6,917	7,019	7,242	7,380	7,470	6,029	6,010	742	634	411	273	185	181	211
14. Nordre Gudbrandsdalen														
15. Hadeland og Land	9,494	9,435	9,431	9,090	5,959	5,949	5,854	169	180	184	948	122	122	216
16. Valdres					3,269	3,291	3,354							
17. Hallingdal	*	*	*	*	2,332	2,348	2,351	*	*	*	*	70	89	90
18. Numedal og Sandsvær	3,156	3,135	3,135	3,223	3,214	3,260	3,199	231	252	252	164	173	133	193
19. Ringerige	5,534	5,731	5,731	5,553	5,291	2,929	3,010	230	30	30	185	331	356	274
20. Buskerud	6,675	6,675	6,815	6,921	7,038	6,933	6,863	572	550	401	297	179	235	329
21. Larlsberg	8,158	8,313	8,026	8,034	8,106	8,059	7,956	784	657	512	475	431	486	469
22. Laurvik	2,328	2,563	3,040	3,121	3,201	3,170	3,629	1,734	1,492	1,437	1,355	1,274	1,296	844
23. Bamble	6,803	2,895	3,102	2,903	2,961	2,996	3,148	1,838	1,027	850	1,051	987	883	763
24. Nedre Telemarken														
25. Øvre Telemarken	4,370	4,202	4,495	4,377	4,295	4,327	4,376	723	777	454	615	713	645	540
26. Nedenæs	6,096	6,072	6,110	6,346	6,440	6,497	7,075	509	504	497	428	334	275	524
27. Sætersdalen	2,569	2,652	2,656	2,405	2,394	2,465	2,045	636	552	546	604	611	540	114
28. Mandal	4,097	3,968	3,998	4,106	4,434	4,480	4,415	9) 68	197	167	163	162	116	153
29. Lister	4,828	4,979	5,132	5,125	4,841	4,802	4,738	472	297	144	76	32	72	136
30. Jæderen og Dalerne	4,866	5,045	5,342	5,428	5,482	5,537	5,757	1,178	998	721	664	610	555	299
31. Ryfylke	6,600	6,897	7,137	6,760	6,795	6,974	7,152	1,132	786	545	893	858	719	429
32. a. Rosendal & Lysekloster	91	137	197	34	-	-	-	1,656	1,609	1,556	1,518	-	-	-
b. Søndhordland	9) 7,684	9) 7,771	9) 8,050	9) 8,045	4,775	5,020	5,095	9) 1,459	9) 1,384	9) 1,102	9) 1,104	1,196	957	885
33. Hardanger og Vos	-	-	-	-	4,529	4,685	4,982	-	-	-	-	557	398	314
34. Nordhordland	2) 5,986	2) 6,221	2) 6,300	2) 6,838	6,270	6,630	6,581	2) 2,888	2) 2,650	2) 2,570	2) 2,222	2,432	2,069	1,903
35. Sogn	4,607	4,709	5,377	5,525	5,702	5,780	5,910	1,920	1,818	1,150	1,000	822	718	588
36. Sønd- og Nordfjord	6,102	6,314	6,732	7,247	7,851	7,952	7,952	2,959	2,750	2,319	1,796	1,192	1,091	1,065
37. Søndmøre	3,347	3,421	3,420	3,822	4,203	4,369	4,723	3,500	3,420	3,421	3,031	2,647	2,467	2,113
38. Romsdal	2,583	2,585	2,886	2,869	2,893	2,860	2,850	599	600	9) 300	311	277	309	330
39. Nordmøre	3,453	3,576	4,037	3,973	4,133	4,262	4,221	1,042	914	451	505	335	218	247
40. Ørkedal	3,620	3,696	3,771	3,828	1,878	1,895	1,907	628	552	477	414	98	82	68
41. Guldal					2,023	2,057	2,029							
42. Strinden og Selbu	2,961	2,992	2,954	2,934	2,990	3,011	2,998	631	600	638	656	600	535	516
43. Fosen	1,887	1,826	1,886	2,029	2,244	2,314	2,326	600	660	600	458	243	175	159
44. Stør- og Værdalen	4,614	4,713	4,878	5,010	5,723	5,488	5,640	2,128	2,024	1,795	1,651	926	1,164	1,046
45. Inderøen	3,345	3,425	3,519	3,633	3,787	3,846	3,834	722	647	547	383	279	221	232
46. Namdalen	1,300	1,410	1,518	1,567	1,525	1,697	1,739	787	677	569	376	419	247	203
47. Søndre Helgeland	400	540	679	754	785	642	623	2,206	2,063	1,925	1,990	1,960	975	980
48. Nordre Helgeland														
49. Salten	600	700	750	1,008	1,116	1,240	1,402	1,402	1,300	1,250	995	889	768	606
50. Lofoten og Vesteraalen	257	300	452	601	662	778	827	949	906	756	592	544	428	378
51. Senjen og Tromsø	600	756	905	1,076	1,188	1,200	1,337	1,170	1,026	878	713	599	586	450
52. Alten	119	133	145	160	177	206	221	-	-	-	-	-	-	2
53. Hammerfest	70	72	74	75	103	177	259	-	-	-	-	15	20	2
54. Tanen	60	82	99	110	114	154	283	-	-	-	-	-	-	3
55. Vardø				27										
56. Varanger	-	-	-	42	43	69	114	-	-	-	-	-	-	14
Summa	196,351	199,508	206,058	208,853	213,005	215,159	217,296	44,939	41,604	35,119	32,250	27,840	25,590	23,379

†) For 1870 er til Selveiergods foruden egentlige Jordbrug ogsaa regnet særskilt skyldsatte Skovslykker, Havnegange og Tomter.
 * Se Anm. * Pag. 37.
 1) og 2) Se Anm. * og † Pag. 38.
 3) Leilændings- og Forpagtningsgodset kan uagtet Opgavernes Udvisende neppe antages at være tiltaget i Aarene 1866—1870.
 4) Før 1855 har Embedsgaardene i Valdres, Hadeland og Lands Fogderi neppe været medregnede til Leilændingsgods.
 5) Den i Fømaarsberetningen for 1846—50 trykte Opgave over Matrikulskylden af Leilændingsgods (966 Daler) ser høist urimelig ud, naar Hensyn tages til sammes Matrikulskyld i 1845 og 1855 og sammes Antal i 1860. Det her efter Skjøn opførte Tal antages i ethvert Fald at være Sandheden betydelig nærmere.

No. 10. Antallet af jordbrugende Selveiere, Leilændinge og Forpagtere samt Husmænd ifølge Folketællingerne af 1835, 1845, 1855 og 1865. †)

Landsdele.	Samlet Antal Selveiere og Leilændinge. †)				Antal Selveiere. †)				Antal Leilændinge og Fæstere. †)				Antal Husmænd. †)			
	1835.	1845.	1855.	1865.	1835.	1845.	1855.	1865.	1835.	1845.	1855.	1865.	1835.	1845.	1855.	1865.
I. Rigeis Bygder	103,192	102,827	113,204	112,725	72,624	77,783	91,470	95,826	30,568	25,044	21,734	16,899	55,213	60,070	67,396	60,492
II. Bygderne stiftsvis.																
1. Christiania Stift	23,584	22,222	24,933	24,349	18,507	18,841	21,693	21,764	5,077	3,381	3,240	2,585	12,451	13,178	14,157	11,268
2. Hamar Stift	13,656	13,822	15,310	16,207	12,090	12,737	14,320	15,195	1,566	1,085	990	1,012	12,778	13,711	15,399	15,010
3. Christiansand Stift	22,880	23,170	24,924	24,749	18,516	19,682	22,236	22,597	4,364	3,488	2,688	2,152	9,291	9,807	10,528	8,730
4. Bergens Stift	19,526	20,458	21,633	21,986	10,977	12,880	15,082	16,852	8,549	7,578	6,551	5,134	7,506	8,563	9,605	9,360
5. Trondhjems Stift	13,865	13,888	14,764	15,642	10,009	10,877	12,468	14,137	3,856	3,011	2,296	1,505	11,446	13,041	14,394	13,702
6. Tromsø Stift	9,681	9,267	11,640	9,792	2,525	2,766	5,671	5,281	7,156	6,501	5,969	4,511	1,741	1,765	3,313	2,422
Summa	103,192	102,827	113,204	112,725	72,624	77,783	91,470	95,826	30,568	25,044	21,734	16,899	55,213	60,070	67,396	60,492
III. Bygderne amtsvis.																
1. Smaalenene	5,632	5,545	6,279	6,220	4,423	4,713	5,484	5,557	1,209	832	795	663	3,277	3,418	3,515	3,002
2. Akershus	5,675	5,607	6,160	6,374	4,152	4,672	5,417	5,679	1,523	935	743	695	4,435	4,929	5,382	4,615
4. Hedemarken	6,903	6,862	7,842	8,339	5,962	6,227	7,189	7,796	941	635	653	543	4,990	5,571	6,301	6,508
5. Kristians	6,753	6,960	7,468	7,868	6,128	6,510	7,131	7,399	625	450	337	469	7,788	8,140	9,098	8,502
6. Buskerud	6,838	6,461	7,249	6,574	5,982	5,763	6,313	5,952	856	698	936	622	3,732	3,628	4,079	2,917
7. Jarlsberg og Laurvik	5,439	4,609	5,245	5,181	3,950	3,693	4,479	4,576	1,489	916	766	605	1,007	1,203	1,181	734
8. Bratsberg	5,610	5,459	5,833	5,567	4,245	4,181	4,660	4,570	1,365	1,278	1,173	997	3,891	3,957	3,978	3,243
9. Nedenæs	4,350	4,245	4,325	4,002	3,829	3,760	3,907	3,634	521	485	418	368	1,617	1,620	1,869	1,513
10. Lister og Mandal	6,950	7,074	7,548	7,578	6,131	6,436	7,127	7,272	819	638	421	306	695	829	1,057	853
11. Stavanger	5,970	6,392	7,218	7,602	4,311	5,305	6,542	7,121	1,659	1,087	676	481	3,088	3,401	3,624	3,121
12. Søndre Bergenhus	9,686	10,249	10,944	11,175	5,856	6,788	8,003	8,663	3,830	3,461	2,941	2,512	3,354	3,625	4,158	4,184
14. Nordre Bergenhus	6,255	6,553	6,803	7,024	3,824	4,487	5,150	5,879	2,431	2,066	1,653	1,145	3,512	4,128	4,453	4,533
15. Romsdal	7,115	7,168	7,820	8,029	3,860	4,411	5,224	6,148	3,255	2,757	2,596	1,881	3,154	3,633	4,158	3,766
16. Søndre Throndhjem	6,207	5,834	6,431	6,819	4,749	4,850	5,606	6,285	1,458	984	825	534	4,292	4,621	5,021	4,805
17. Nordre Throndhjem	4,128	4,542	4,399	4,581	2,697	3,221	3,567	4,014	1,431	1,321	832	567	4,640	5,602	6,209	5,774
18. Nordland	6,125	6,150	6,643	6,826	1,096	1,467	2,272	3,145	5,029	4,683	4,371	3,681	1,113	1,235	2,228	1,967
19. Tromsø	2,780	2,992	3,516	2,557	664	1,180	1,972	1,813	2,116	1,812	1,544	744	465	346	743	446
20. Finnmarken	776	125	1,481	409	765	119	1,427	323	11	6	54	86	163	184	342	9
Summa	103,192	102,827	113,204	112,725	72,624	77,783	91,470	95,826	30,568	25,044	21,734	16,899	55,213	60,070	67,396	60,492
IV. Bygderne fogderivis.																
1. Ide og Marker	998	1,279	1,415	1,409	706	1,079	1,237	1,252	292	200	178	157	742	917	994	762
2. Mosse	2,168	1,875	2,075	1,971	1,801	1,602	1,812	1,812	367	273	263	159	1,060	982	978	844
3. Rakkestad	2,466	2,391	2,789	2,840	1,916	2,032	2,435	2,493	550	359	354	347	1,475	1,519	1,543	1,396
4. Aker og Follo	1,947	1,704	1,961	1,891	1,331	1,319	1,553	1,561	616	385	408	330	1,010	1,114	1,173	1,062
5. Nedre Romerige	1,661	1,607	1,819	1,973	1,200	1,368	1,643	1,754	461	239	176	219	1,699	1,879	2,148	1,776
6. Øvre Romerige	2,067	2,296	2,380	2,510	1,621	1,985	2,221	2,364	446	311	159	146	1,726	1,936	2,061	1,777
7. Vinger og Odalen			1,442	1,553			1,323	1,428			119	125		1,565	1,697	
8. Solør	2,477	2,528	1,533	1,552	2,164	2,338	1,447	1,506	313	190	86	46	2,204	2,365	1,231	1,244
9. Søndre Østerdalen			1,115	1,115			1,064				51			878	932	784
10. Nordre Østerdalen	2,202	2,044	2,420	1,638	1,880	1,905	2,245	1,541	322	139	175	97	564	878	932	198
11. Hedemarken	2,224	2,290	2,447	2,481	1,918	1,984	2,174	2,257	306	306	273	224	2,222	2,328	2,573	2,585
12. Toten	1,912	1,965	2,153	1,686	1,712	1,847	2,075	1,583	200	118	78	103	2,337	2,422	2,726	1,465
13. Søndre Gudbrandsdalen			1,441	1,441			1,385					56				1,967
14. Nordre Gudbrandsdalen	2,057	2,071	2,255	1,519	1,868	1,912	2,144	1,425	189	159	111	94	2,492	2,544	2,840	1,759
15. Hadeland og Land			1,491	1,491			1,349					142				2,090
16. Valdres	2,784	2,924	3,060	1,731	2,548	2,751	2,912	1,657	236	173	148	74	2,959	3,174	3,532	1,221
17. Hallingdal	*	*	*	1,607	*	*	1,498	*	*	*	*	109	*	*	*	550
18. Numedal og Sandsvær	1,571	1,454	1,700	1,344	1,359	1,268	1,475	1,215	212	186	225	129	601	578	574	375
19. Ringerige	2,248	2,304	2,535	878	2,016	2,101	2,232	770	232	203	303	108	1,593	1,589	1,722	866
20. Buskerud	3,019	2,703	3,014	2,745	2,607	2,394	2,606	2,469	412	309	408	276	1,538	1,461	1,733	1,126
21. Jarlsberg	3,332	3,358	3,599	3,517	3,309	2,979	3,294	3,292	523	379	305	225	755	790	614	372
22. Laurvik	1,607	1,251	1,646	1,664	641	714	1,185	1,284	966	537	461	380	252	413	567	362
23. Bamble		1,437	1,563	1,434		1,100	1,270	1,180		337	293	254		786	821	513
24. Nedre Telemarken	3,074	1,475	1,615	1,531	2,412	1,169	1,341	1,360	662	306	274	171	2,106	1,365	1,359	1,132
25. Øvre Telemarken	2,536	2,547	2,655	2,602	1,833	1,912	2,049	2,030	703	635	606	572	1,785	1,806	1,798	1,598
26. Nedenæs	2,700	2,588	2,745	2,870	2,463	2,409	2,612	2,608	237	179	133	212	1,098	1,058	1,267	1,130
27. Sætersdalen	1,650	1,657	1,580	1,132	1,366	1,351	1,295	976	284	306	285	156	519	562	602	383
28. Mandal	2,950	2,953	3,242	3,562	2,659	2,687	3,090	3,431	291	266	152	131	374	369	495	414
29. Lister	4,000	4,121	4,306	4,016	3,472	3,749	4,037	3,841	528	372	269	175	321	460	562	439
30. Jæderen og Dalerne	2,884	2,935	3,398	3,668	2,255	2,514	3,162	3,489	629	421	236	179	910	888	901	801
31. Ryfylke	3,086	3,457	3,820	3,934	2,056	2,791	3,380	3,632	1,030	666	440	302	2,178	2,513	2,723	2,320

No. 10. Antallet af jordbrugende Selveiere, Leilændinge og Forpagtere samt Husmænd ifølge Folketællingerne af 1835, 1845, 1855 og 1865.

Fogderier.	Samlet Antal Selveiere og Leilændinge.				Antal Selveiere.				Antal Leilændinge og Fæstere.				Antal Husmænd.			
	1835.	1845.	1855.	1865.	1835.	1845.	1855.	1865.	1835.	1845.	1855.	1865.	1835.	1845.	1855.	1865.
32. a. Rosendal & Lysekloster	-	838	772	-	-	46	103	-	-	792	669	-	-	200	223	-
b. Søndhordland	4,852	4,389	4,703	3,156	3,093	3,437	3,918	2,545	1,759	952	785	611	2,326	2,440	2,782	1,778
33. Hardanger og Vos	*	*	*	2,091	*	*	*	1,867	*	*	*	224	*	*	*	1,145
34. Nordhordland	4,834	5,022	5,469	5,928	2,763	3,305	3,982	4,251	2,071	1,717	1,487	1,677	1,028	985	1,153	1,261
35. Sogn	2,317	2,515	2,377	2,479	1,551	1,769	1,788	2,010	766	746	589	469	2,040	2,464	2,516	2,376
36. Sønd- og Nordfjord	3,938	4,038	4,426	4,545	2,273	2,718	3,362	3,869	1,665	1,320	1,064	676	1,472	1,664	1,937	2,157
37. Søndmøre	3,585	3,656	3,886	3,787	1,297	1,605	1,929	2,310	2,288	2,051	1,957	1,477	640	815	994	643
38. Romsdal	1,620	1,624	1,826	2,002	1,214	1,353	1,533	1,795	406	271	293	207	1,008	1,155	1,266	1,403
39. Nordmøre	1,910	1,888	2,108	2,240	1,349	1,453	1,762	2,043	561	435	346	197	1,506	1,663	1,898	1,718
40. Ørkedal	3,177	2,789	3,012	1,599	2,635	2,493	2,736	1,534	542	296	276	65	1,757	1,722	1,726	814
41. Guldal				1,509				1,348				161				918
42. Strinden og Selbu	1,267	1,197	1,320	1,367	977	989	1,127	1,175	290	208	193	192	1,377	1,476	1,652	1,628
43. Fosen	1,763	1,848	2,099	2,344	1,137	1,368	1,743	2,228	626	480	356	116	1,158	1,423	1,643	1,445
44. Stør- og Værdalen	1,656	1,571	1,698	1,879	1,098	1,111	1,353	1,573	558	460	345	306	2,317	2,482	2,967	2,620
45. Inderøen	1,268	1,704	1,405	1,418	949	1,390	1,268	1,319	319	314	137	99	1,532	2,295	2,298	2,180
46. Namdalen	1,204	1,267	1,296	1,284	650	720	946	1,122	554	547	350	162	791	825	944	974
47. Søndre Helgeland				1,699				520				1,179				808
48. Nordre Helgeland	2,664	2,659	2,839	1,246	310	457	624	282	2,354	2,222	2,215	964	754	825	1,360	490
49. Salten	2,188	2,280	2,380	2,415	591	737	1,063	1,456	1,597	1,543	1,317	959	174	212	390	319
50. Lofoten og Vesteraalen	1,273	1,211	1,424	1,466	195	293	585	887	1,078	918	839	579	185	198	478	350
51. Senjen og Tromsø	2,780	2,992	3,516	2,557	664	1,180	1,972	1,813	2,116	1,812	1,544	744	465	346	743	446
52. Alten		108	530	166		103	494	138		5	36	28		31	54	5
53. Hammerfest	776	1	489	100	765	-	474	91	11	1	15	9	163	141	14	3
54. Tanen			367	92			364	77			3	15			66	1
55. Vardø	-	16	95	51	-	16	95	17	-	-	-	34	-	12	208	-
56. Varanger																
Summa	103,192	102,827	113,204	112,725	72,624	77,783	91,470	95,826	30,568	25,044	21,734	16,899	55,213	60,070	67,396	60,492

*) Se Anm. * og † Pag. 38.

†) Aarsagen til de store Uoverensstemmelser, der vise sig for de nordlige Dele af Riget mellem 1835 og 1855 paa den ene Side og 1845 og 1865 paa den anden Side, ligger væsentlig deri, at der ved de førstnævnte Tællinger ikke var opført nogen særskilt Rubrik for Fiskere, idet disse i Schemaet for 1835 indordnedes under Rubriken: „Søfarende og Fiskere“, medens de slet ikke nævnes i Schemaet for 1855. Som en Følge heraf er i begge disse Aar og fornemmelig i 1855 en stor Del, muligens Størstedelen af dem, der paa engang dreve Jordbrug og Fiskeri, opførte som Selveiere, Leilændinge eller Husmænd. For 1845 og end mere for 1865 ere derimod de, der havde saadan blandet Beskæftigelse, regnet som Fiskere, forsaavidt man har kunnet antage, at Fiskeri var Hovednæringen.

No. 11. Antal og Salgsbeløb af de i Aarene 1836—1870 afhændede faste Eiendomme.

Aar.	Oversigt.			Landdistrikterne stiftsvis.						Landdistrikterne amtsvis.								
	Riget.	Landdistrikter.	Kjøbstæder.	Christiana.	Hamar.	Christiansand.	Bergen.	Trondhjem.	Tromsø.	Smaalene.	Akershus.	Hedemarken.	Christians.	Buskerud.	Jarlsberg og Laurvik.	Bratsberg.	Nedenæs.	Lister og Mandal.
I. Antal.																		
1836	7,162	6,156	1,006	1,725	947	1,586	942	641	315	359	387	405	542	543	436	438	290	426
1837	6,483	5,693	790	1,497	848	1,349	910	718	371	331	366	454	394	436	364	332	279	372
1838	7,969	6,713	1,256	1,932	944	1,620	1,056	814	347	367	563	442	502	533	469	380	353	454
1839	7,207	6,181	1,026	1,813	860	1,479	966	799	264	414	498	365	495	494	407	417	270	350
1840	7,727	6,677	1,050	1,769	889	1,589	1,065	894	471	390	448	393	496	578	353	409	319	359
1841	7,404	6,276	1,128	1,729	1,045	1,469	980	772	281	408	471	471	574	535	315	357	260	366
1842	7,193	6,168	1,025	1,750	875	1,448	1,013	764	318	366	411	409	466	606	367	303	284	392
1843	7,513	6,483	1,030	1,810	1,043	1,485	1,069	746	330	420	491	520	523	522	377	371	283	419
1844	7,639	6,645	994	1,814	1,035	1,547	1,193	755	301	395	472	510	525	588	359	318	304	425
1845	7,882	6,780	1,102	1,808	1,025	1,478	1,264	820	355	361	485	511	514	600	362	316	329	382
1846	9,351	8,264	1,087	2,255	1,331	1,968	1,144	827	739	468	584	671	660	700	503	440	430	473
1847	9,429	8,257	1,172	2,265	1,433	1,901	1,191	795	672	521	511	806	627	700	533	461	417	471
1848	8,094	7,089	1,005	1,777	1,130	1,820	1,209	737	416	361	489	612	518	549	378	372	405	478
1849	8,192	7,085	1,107	1,874	924	1,886	1,210	723	468	319	441	487	437	611	503	446	431	503
1850	7,991	6,834	1,157	1,782	1,000	1,716	1,175	664	497	344	448	485	515	587	403	408	387	450
1851	7,726	6,606	1,120	1,816	1,042	1,528	1,111	718	391	357	458	520	522	489	512	398	365	314
1852	8,032	6,914	1,118	2,091	1,071	1,526	1,066	740	420	445	519	547	524	548	579	385	351	372
1853	8,670	7,432	1,238	2,130	1,264	1,738	1,015	811	474	469	510	655	609	571	580	494	388	404
1854	9,867	8,427	1,440	2,466	1,286	1,950	1,100	1,171	454	481	722	744	542	578	685	497	426	487
1855	9,928	8,398	1,530	2,460	1,364	1,879	1,188	1,007	500	555	636	767	597	661	588	417	395	548
1856	9,387	7,888	1,549	2,251	1,326	1,675	1,153	916	517	463	533	732	594	738	517	364	464	473
1857	8,781	7,397	1,384	2,113	1,179	1,670	989	953	493	353	535	578	601	671	554	388	408	442
1858	7,914	6,745	1,169	2,056	965	1,513	984	759	468	430	530	482	483	522	574	376	366	370
1859	8,184	6,960	1,224	1,849	1,110	1,527	1,059	886	529	393	504	566	544	522	430	358	334	445
1860	7,817	6,448	1,369	1,666	999	1,354	984	944	501	350	490	566	433	421	405	329	289	371
1861	8,331	7,116	1,215	1,961	1,143	1,545	974	971	522	437	548	610	533	500	476	420	313	372
1862	8,694	7,421	1,270	1,959	1,284	1,640	983	1,012	516	483	549	784	500	429	498	436	341	437
1863	8,599	7,369	1,230	2,000	1,299	1,679	989	862	540	458	535	793	506	519	488	385	348	449
1864	8,004	6,844	1,160	1,809	1,201	1,522	897	858	557	386	573	732	469	429	421	364	348	380
1865	8,630	7,375	1,273	1,887	1,511	1,572	993	856	556	485	503	1,024	487	444	453	408	341	414
1866	8,892	7,402	1,490	1,887	1,192	1,519	1,200	983	621	392	621	737	455	433	441	435	315	396
1867	8,350	6,823	1,527	1,889	1,132	1,430	1,101	789	432	425	528	591	541	466	470	409	278	383
1868	8,818	7,225	1,593	2,014	1,183	1,594	1,195	880	359	496	689	671	512	425	404	480	326	393
1869	8,327	6,874	1,453	2,051	1,221	1,459	1,027	711	405	432	597	694	527	575	447	477	295	410
1870	8,384	6,936	1,448	1,885	1,030	1,517	1,230	761	513	398	533	608	422	531	423	450	315	389
Summa	288,591	245,854	42,737	67,840	39,131	56,178	37,625	29,657	16,023	14,512	18,200	20,942	18,189	19,054	16,074	14,038	12,047	14,559
II. Salgsbeløb, udtrykt i Tusinder af Spd.																		
1836	4,993	3,778	1,215	1,550	525	1,158	257	250	38	232	386	262	263	317	615	280	606	148
1837	3,063	2,478	585	1,038	399	509	241	251	40	217	299	211	188	300	222	146	146	111
1838	5,352	3,788	1,564	1,795	573	659	322	376	63	322	666	294	279	525	282	159	209	161
1839	3,996	3,000	996	1,331	414	548	301	351	55	380	402	189	225	332	217	200	108	114
1840	3,933	3,056	877	1,292	508	582	296	314	64	271	386	248	260	408	227	199	139	98
1841	4,434	3,427	1,007	1,514	528	647	318	380	40	316	621	258	270	363	214	266	104	107
1842	3,833	3,036	797	1,340	477	578	294	299	48	264	402	238	239	454	220	200	122	108
1843	4,032	3,189	843	1,427	520	555	294	343	50	356	508	276	244	337	226	178	112	132
1844	4,469	3,637	832	1,389	967	542	357	349	33	282	409	675	292	458	240	140	123	115
1845	5,710	4,683	1,027	2,066	776	828	408	347	258	764	676	420	356	397	229	196	364	115
1846	5,495	4,293	1,202	1,987	828	759	363	283	73	498	647	505	323	492	350	213	187	153
1847	5,802	4,736	1,066	2,167	914	732	449	386	88	582	644	513	401	541	400	235	181	143
1848	5,178	4,209	969	1,773	818	789	436	334	59	302	734	445	373	454	283	252	191	157
1849	5,160	4,153	1,007	1,776	667	790	484	366	70	306	617	318	349	453	398	256	190	156
1850	5,083	4,088	995	1,740	652	817	453	339	87	345	514	323	329	582	299	243	175	192
1851	4,889	3,940	949	1,727	655	697	402	268	91	365	574	337	318	382	406	244	170	114
1852	5,254	4,113	1,141	1,854	769	684	375	365	66	420	580	449	320	445	409	233	174	124
1853	6,444	5,141	1,303	2,581	903	769	368	434	86	999	666	518	385	501	415	269	228	109
1854	8,956	7,192	1,764	2,934	825	2,308	481	552	92	639	1,065	501	324	476	754	1,061	933	145
1855	8,456	6,397	2,059	2,874	1,103	1,265	562	505	88	718	1,003	729	374	629	524	635	255	157
1856	8,749	6,559	2,190	3,190	1,192	984	483	597	113	687	1,238	850	342	765	500	358	250	215
1857	8,710	6,595	2,115	3,178	1,217	1,026	535	534	105	771	1,014	820	397	782	611	355	232	247
1858	6,670	5,287	1,383	2,460	778	983	490	458	118	729	851	433	345	481	399	409	220	188
1859	7,176	5,594	1,582	2,490	855	966	512	658	113	621	939	467	388	464	466	370	198	188
1860	6,925	4,960	1,965	2,188	794	782	445	622	129	599	760	435	359	496	333	313	147	145
1861	7,273	5,518	1,755	2,312	980	1,094	445	582	105	623	839	554	426	52				

No. 11. Antal og Salgsbeløb af de i Aarene 1836—1870 afhændede faste Eiendomme.

Aar.	Landdistrikterne amtsvis (fortsat).									Kjøbstæderne stiftsvis.						Kjøbstæderne amtsvis.		
	Stavan- ger.	Søndre Bergen- hus.	Nordre Bergen- hus.	Roms- dal.	Søndre Trond- hjem.	Nordre Trond- hjem.	Nord- land.	Tromsø	Fin- mar- ken.	Christi- ania.	Hamar.	Christi- ansand.	Bergen.	Trond- hjem.	Tromsø	Byer i Smaa- lenene.	Byer i Akers- hus.	Christi- ania.
Antal.																		
1836	432	526	273	304	305	175	204	50	61	444	3	237	170	135	17	114	-	120
1837	366	479	282	385	305	177	249	86	36	396	3	185	91	100	15	80	-	81
1838	433	552	365	391	339	223	257	59	31	635	7	259	155	133	17	135	-	214
1839	442	550	266	400	351	198	180	51	33	436	4	209	155	184	38	43	-	129
1840	502	546	302	506	412	193	371	40	60	454	5	247	126	179	39	91	-	128
1841	486	492	285	408	333	234	179	69	33	461	6	221	185	227	28	101	8	138
1842	469	515	292	405	359	206	154	116	48	420	-	182	167	231	25	76	6	116
1843	412	579	286	398	252	300	179	94	57	519	-	173	129	179	30	121	14	149
1844	500	638	336	416	316	242	154	92	55	479	10	202	147	133	23	98	19	150
1845	451	657	398	478	347	204	186	140	59	554	5	220	134	148	41	100	22	179
1846	625	578	397	424	342	230	492	161	86	500	8	251	149	138	41	84	7	177
1847	552	538	462	415	347	224	399	198	75	502	13	291	180	152	34	96	14	173
1848	565	578	430	432	319	187	195	156	65	415	4	242	181	131	32	107	7	114
1849	506	658	398	364	306	207	248	163	57	457	6	320	177	105	42	86	12	166
1850	471	613	426	332	291	177	248	170	79	470	7	307	183	131	59	98	12	149
1851	451	501	448	358	340	182	211	124	56	500	13	265	181	117	44	126	26	103
1852	418	500	396	342	323	245	233	121	66	476	26	280	145	138	53	107	14	112
1853	452	442	384	388	394	218	245	162	67	535	10	308	172	171	42	116	18	130
1854	540	508	399	572	435	357	219	168	67	647	25	405	177	146	40	148	13	170
1855	519	584	407	520	432	252	248	176	76	678	32	351	236	174	59	143	18	213
1856	374	488	431	457	429	264	256	191	70	772	35	331	181	177	53	175	14	233
1857	432	395	393	496	410	248	276	162	55	655	43	305	179	152	50	123	9	198
1858	401	435	363	426	337	182	223	160	85	512	37	273	176	115	56	108	6	115
1859	390	453	393	430	449	220	278	194	57	601	32	248	169	143	31	127	18	220
1860	365	437	393	428	435	235	247	185	69	641	24	290	231	134	49	95	21	288
1861	440	395	403	456	466	225	263	203	56	596	34	234	147	155	49	96	8	219
1862	426	425	387	447	444	292	318	150	78	553	33	299	175	166	44	107	23	207
1863	497	460	333	422	415	221	266	203	71	523	29	270	193	144	71	96	7	212
1864	430	376	357	421	379	222	291	198	68	432	33	282	204	144	65	93	10	158
1865	409	444	392	375	426	212	271	197	88	560	24	315	170	145	61	124	5	199
1866	373	558	430	518	437	240	178	250	193	583	30	405	216	149	107	111	7	234
1867	360	502	400	411	407	170	168	230	84	642	24	396	260	109	96	115	8	194
1868	405	608	414	451	396	206	140	116	103	701	28	409	251	118	86	135	14	246
1869	277	484	360	379	321	194	152	105	148	599	25	441	204	125	59	91	15	254
1870	363	544	448	500	335	164	182	156	175	635	19	409	205	120	60	140	8	282
Summa	15,534	18,038	13,129	14,855	12,934	7,726	8,360	5,096	2,567	18,983	637	10,062	6,201	5,198	1,656	3,866	383	6,175
Salgsbeløb, udtrykt i Tusinder af Spd.																		
1836	124	148	82	62	140	75	30	6	2	820	1	123	186	75	10	60	-	261
1837	106	134	82	80	116	80	28	8	4	322	-	97	109	53	4	43	-	194
1838	130	192	104	93	196	113	56	6	1	1,132	2	125	186	116	3	136	-	848
1839	126	183	86	84	205	94	32	21	2	529	1	113	203	133	17	36	-	388
1840	146	166	86	109	168	81	50	6	8	538	3	128	78	122	8	52	-	350
1841	170	185	99	93	210	111	30	9	1	486	5	107	170	225	14	53	2	323
1842	148	170	87	84	154	98	30	16	2	334	-	77	191	183	12	52	4	181
1843	133	160	94	102	142	139	36	11	3	515	-	74	125	109	20	57	5	331
1844	164	197	120	105	151	133	23	7	3	509	7	79	127	101	9	96	5	322
1845	153	211	157	131	149	107	38	14	206	588	2	121	185	115	16	57	5	406
1846	206	207	120	108	119	92	45	25	3	747	3	142	190	98	22	72	7	542
1847	173	220	183	114	190	128	65	19	4	528	8	170	213	127	20	64	8	359
1848	189	228	166	118	159	99	35	19	5	483	3	166	198	93	26	70	5	322
1849	188	298	151	106	152	143	49	19	2	556	2	133	202	85	29	65	1	390
1850	207	276	149	95	167	105	48	33	6	507	2	123	232	101	30	81	5	310
1851	169	198	162	108	152	150	44	39	8	477	10	170	181	92	19	103	15	231
1852	153	196	135	97	166	146	42	13	11	501	60	199	233	125	23	76	8	291
1853	163	187	133	118	224	140	43	25	18	743	5	168	258	114	15	272	5	344
1854	169	247	189	139	255	203	57	21	14	1,056	16	252	266	163	11	131	6	458
1855	218	333	174	128	236	196	55	27	6	1,231	40	257	341	173	17	190	11	762
1856	161	248	160	158	251	263	62	39	12	1,366	100	260	263	174	27	157	10	960
1857	192	311	169	164	224	201	64	32	9	1,357	45	248	244	188	33	132	2	819
1858	166	270	164	152	219	143	60	28	30	743	19	227	259	110	25	102	5	452
1859	210	284	161	157	309	259	71	36	6	885	16	196	336	136	13	164	9	577
1860	177	230	170	158	284	225	78	41	10	1,122	30	189	418	166	40	101	9	856
1861	194	216	168	170	260	213	55	39	11	1,071	31	224	203	203	23	101	3	766
1862	180	255	145	167	290	252	67	48	11	787	23	212	220	304	24	97	14	549
1863	255	280	137	179	264	179	71	49	13	850	28	195	297	178	42	136	3	589
1864	246	189	157	176	233	265	104	45	22	600	43	262	256	162	34	123	3	339
1865	203	223	178	162	282	236	167	43	13	1,015	18	245	271	175	37	157	3	632
1866	162	334	184	238	301	164	53	70	23	1,013	22	392	348	222	49	140	3	715
1867	177	254	159	158	295	86	43	54	12	923	20	253	383	149	51	92	5	556
1868	227	339	187	183	211	176	48	28	18	1,070	28	275	403	166	43	123	5	711
1869	171	282	177	157	174	193	51	30	11	992	27	296	285	177	43	62	5	793
1870	205	307	213	229	186	135	47	29	13	1,137	18	269	333	188	36	163	3	844
Summa	6,161	8,158	5,088	4,682	7,234	5,423	1,877	955	523	27,533	638	6,567	8,393	5,101	845	3,616	174	17,771

No. 11. Antal og Salgsbeløb af de i Aarene 1836—1870 afhændede faste Eiendomme.

Aar.	Kjøbstæderne amtsvis (fortsat).																		
	Byer i Hede-	Byer i Christi-	Dram-	andre Byer i Buske-	Byer i Jarls-	Byer i Brats-	Byer i Nede-	Christi-	andre Byer i Lister og Mandal.	Stavan-	andre Byer i Stavan-	Bergen.	Byer i Romsdal		Trond-	Levan-	Bodø.	Tromsø	Byer i Fin-
	marken.	ans.	men.	rud.	berg.	berg.	nes.	ansand.	Mandal.	ger.	ger.		a, i Bergen Stift.	b, i Trondhjems Stift.	hjem.	ger.			marken
I. Antal.	-	3	84	62	64	83	35	58	-	61	-	170	-	38	93	4	1	9	7
1836	-	3	83	84	68	66	24	41	-	54	-	91	-	27	71	2	4	9	2
1837	-	7	120	87	79	83	62	59	-	55	-	155	-	51	126	6	5	9	3
1838	-	4	109	84	71	63	48	32	-	66	-	155	-	44	128	12	1	18	19
1839	-	5	78	78	79	66	52	76	-	53	-	126	-	51	123	5	-	20	19
1840	-	6	75	68	71	54	39	77	-	51	-	185	-	32	193	2	-	24	4
1841	-	-	76	77	69	48	24	61	-	49	-	167	-	42	181	8	-	15	10
1842	-	-	82	75	78	47	28	54	-	44	-	129	-	45	119	15	2	19	9
1843	-	10	60	80	72	60	37	65	-	40	-	147	-	52	74	7	1	13	9
1844	-	5	77	106	70	70	47	68	-	35	-	134	-	53	87	8	1	27	13
1845	-	8	68	93	71	77	51	56	8	59	-	146	3	47	87	4	-	27	14
1846	-	13	59	85	75	111	49	60	10	61	-	177	3	49	85	18	-	22	12
1847	-	4	60	57	70	60	51	76	14	41	-	172	9	30	98	3	-	24	8
1848	-	6	60	58	75	69	43	47	9	152	-	169	8	41	63	1	-	15	27
1849	-	7	69	72	70	65	44	52	11	135	-	175	8	39	85	7	1	40	18
1850	6	7	76	77	92	66	49	59	10	81	-	176	5	43	70	4	1	33	10
1851	10	16	61	82	100	86	47	85	2	60	-	142	3	39	94	5	3	30	20
1852	4	6	66	100	105	82	52	66	13	95	-	169	3	65	102	4	1	38	3
1853	13	12	103	100	113	104	75	88	8	130	-	170	7	43	101	2	1	34	5
1854	21	11	103	78	123	76	72	90	12	101	-	231	5	46	125	3	1	46	12
1855	25	10	95	113	137	112	60	73	11	75	-	173	8	56	112	9	-	36	17
1856	26	17	95	86	144	96	43	67	14	85	-	178	1	44	102	6	-	24	26
1857	26	11	105	71	107	84	43	44	5	97	-	173	3	44	62	9	-	28	28
1858	26	6	74	85	77	77	40	48	18	65	-	155	14	45	94	4	-	16	15
1859	17	7	61	85	91	78	42	64	8	98	-	205	26	53	80	1	-	24	25
1860	14	20	53	93	127	68	50	50	3	63	-	133	14	47	101	7	2	17	30
1861	20	13	47	71	98	94	49	54	10	92	-	164	11	53	108	5	-	18	26
1862	15	14	46	74	88	76	57	63	11	63	-	181	12	40	98	6	2	21	48
1863	26	7	46	56	69	93	51	60	14	64	-	185	19	59	80	5	-	16	49
1864	13	11	100	52	80	111	60	74	19	51	-	149	21	48	88	9	1	16	44
1865	17	13	81	50	100	116	33	93	17	131	15	196	20	60	80	9	3	47	57
1866	14	10	154	70	101	104	33	69	7	146	37	243	17	43	55	11	5	30	61
1867	11	17	150	51	105	127	35	67	12	130	38	236	15	44	71	3	1	28	57
1868	13	12	89	48	102	86	42	58	7	213	35	194	10	47	75	3	1	19	39
1869	9	10	85	47	73	101	54	57	14	136	47	199	6	28	87	5	6	21	33
Summa	326	311	2,850	2,655	3,114	2,859	1,621	2,211	267	2,932	172	5,950	251	1,588	3,398	212	44	833	779
II. Salgsbeløb, udtrykt i Tusinder af Spd.	-	1	44	18	437	72	17	18	-	16	-	186	-	19	55	1	1	4	5
1836	-	-	38	13	34	53	12	16	-	16	-	109	-	12	40	1	1	2	1
1837	-	2	101	18	29	33	37	21	-	34	-	186	-	19	96	1	1	2	-
1838	-	1	64	14	27	33	44	10	-	26	-	203	-	30	100	3	-	12	5
1839	-	3	76	14	46	34	49	25	-	20	-	78	-	18	103	1	-	5	3
1840	-	5	61	10	37	25	22	32	-	28	-	170	-	11	213	1	-	10	4
1841	-	-	53	13	31	20	13	25	-	19	-	191	-	15	166	2	-	6	6
1842	-	-	67	20	35	13	14	14	-	33	-	125	-	22	84	3	3	8	9
1843	-	7	43	12	31	12	28	24	-	15	-	127	-	32	68	1	-	5	4
1844	-	2	64	20	36	21	34	44	-	22	-	185	-	28	85	2	1	11	4
1845	-	3	69	22	35	59	40	15	3	25	-	187	3	33	64	1	-	12	10
1846	-	8	45	16	36	57	43	27	5	38	-	212	1	20	102	5	-	14	6
1847	-	3	32	12	42	36	61	26	9	34	-	193	5	16	76	1	-	20	6
1848	-	2	43	18	39	30	29	30	3	41	-	195	7	28	56	1	-	10	19
1849	-	2	46	19	46	30	21	18	2	52	-	225	7	38	61	2	-	24	6
1850	5	5	63	18	47	51	37	28	3	51	-	172	9	21	70	1	1	12	6
1851	10	50	43	35	48	53	28	77	1	40	-	226	7	33	91	1	1	9	13
1852	2	3	50	23	49	48	39	40	5	36	-	252	6	20	92	2	1	12	2
1853	11	5	95	25	341	77	82	47	3	43	-	260	6	37	125	1	-	11	-
1854	34	6	128	35	105	61	58	72	4	62	-	326	15	28	143	2	-	7	10
1855	89	11	96	49	94	87	65	53	4	51	-	258	5	49	122	3	-	23	4
1856	31	14	259	29	116	67	48	55	7	71	-	243	1	34	149	5	-	15	18
1857	15	4	82	30	72	69	60	42	2	54	-	257	2	31	69	10	-	12	13
1858	12	4	62	24	49	61	30	46	5	54	-	312	24	27	106	3	-	7	6
1859	26	4	52	30	74	52	39	46	6	46	-	395	23	47	119	-	-	24	16
1860	20	11	48	38	115	67	36	36	2	52	-	182	21	34	167	2	1	10	12
1861	19	4	45	22	60	56	54	42	4	56	-	210	10	42	260	2	-	13	11
1862	7	21	32	21	69	41	63	37	6	48	-	287	10	29	142	7	-	19	23
1863	32	11	62	21	52	99	53	41	5	64	-	235	21	55	103	4	-	17	17
1864	12	6	121	40	62	89	71	51	7	27	-	248	23	32	140	3	3	12	22
1865	10	12	83	12	60	110	43	76	13	139	11	322	26	64	154	4	2	30	17
1866	8	12	160	36	74	75	40	58	4	55	21	367	16	39	99	11	3	16	32
1867	16	12	126	17	88	93	43	40	7	66	26	381	22	36	127	3	1	29	13
1868	20	7	64	19	49	64	81	36	2	97	16	279	6	34	140	3	-	10	33
1869	14	4	65	14	48	61	52	37	7	89	23	330	3	27	156	5	1	13	22
Summa	393	245	2,582	777	2,613	1,909	1,517	1,305	119	1,620	97	8,114	279	1,060	3,943	98	21	446	378

No. 11. Antal og Salgsbeløb af de i Aarene 1836—1870 afhændede faste Eiendomme.

Landsdele.	I. Antal solgte Eiendomme.							II. Salgsbeløb udtrykt i Tusinder af Spd.						
	1836 —40.	1841 —45.	1846 —50.	1851 —55.	1856 —60.	1861 —65.	1866 —70.	1836 —40.	1841 —45.	1846. —50.	1851 —55.	1856 —60.	1861 —65.	1866 —70.
Riget	36,548	37,631	43,057	44,223	42,083	42,278	42,771	21,337	22,478	26,718	33,999	38,230	35,763	36,648
Rigets Bygder	31,420	32,352	37,529	37,777	35,388	36,128	35,260	16,100	17,972	21,479	26,783	28,995	27,730	27,037
Rigets Kjøbstæder	5,128	5,279	5,528	6,446	6,695	6,150	7,511	5,237	4,506	5,239	7,216	9,235	8,033	9,611
Bygderne stiftsvis.														
1. Christiania Stift	8,736	8,911	9,953	10,963	9,935	9,616	9,726	7,006	7,736	9,443	11,970	13,506	11,486	10,591
2. Hamar Stift	4,488	5,023	5,818	6,027	5,579	6,438	5,758	2,419	3,268	3,879	4,255	4,836	5,156	5,001
3. Christiansands Stift	7,623	7,427	9,291	8,621	7,739	7,958	7,519	3,456	3,150	3,887	5,723	4,741	5,054	5,593
4. Bergens Stift	4,939	5,519	5,929	5,480	5,169	4,836	5,753	1,417	1,671	2,185	2,188	2,465	2,277	2,820
5. Thronhjems Stift	3,866	3,857	3,746	4,447	4,458	4,559	4,124	1,542	1,718	1,708	2,224	2,869	2,999	2,502
6. Tromsø Stift	1,768	1,615	2,792	2,239	2,508	2,721	2,380	260	429	377	423	578	758	530
Summa	31,420	32,352	37,529	37,777	35,388	36,128	35,260	16,100	17,972	21,479	26,783	28,995	27,730	27,037
Bygderne amtsvis.														
1. Smaalenene	1,861	1,950	2,013	2,307	1,989	2,249	2,143	1,422	1,982	2,033	3,141	3,407	2,839	2,786
2. Akershus	2,262	2,330	2,473	2,865	2,592	2,710	2,968	2,139	2,616	3,156	3,888	4,802	4,269	3,893
4. Hedemarken	2,059	2,421	3,061	3,233	2,924	3,943	3,301	1,204	1,867	2,104	2,534	3,005	3,390	3,109
5. Christians	2,429	2,602	2,757	2,794	2,655	2,495	2,457	1,215	1,401	1,775	1,721	1,831	1,766	1,892
6. Buskerud	2,584	2,851	3,147	2,847	2,874	2,321	2,430	1,882	2,009	2,524	2,433	2,988	2,327	2,064
7. Jarlsberg og Laurvik	2,029	1,780	2,320	2,944	2,480	2,336	2,185	1,563	1,129	1,730	2,508	2,309	2,051	1,848
8. Bratsberg	1,976	1,665	2,127	2,191	1,815	2,013	2,251	984	980	1,199	2,442	1,805	2,100	2,119
9. Nedenæs	1,511	1,460	2,070	1,925	1,861	1,691	1,529	1,208	825	924	1,760	1,047	925	1,610
10. Lister og Mandal	1,961	1,984	2,375	2,125	2,101	2,052	1,961	632	577	801	649	983	951	922
11. Stavanger	2,175	2,318	2,719	2,380	1,962	2,202	1,778	632	768	963	872	906	1,078	942
12. Søndre Bergenhus	2,653	2,881	2,965	2,535	2,208	2,100	2,696	823	923	1,229	1,161	1,343	1,163	1,516
14. Nordre Bergenhus	1,488	1,597	2,113	2,034	1,973	1,872	2,052	440	557	769	793	824	785	920
15. Romsdal	1,986	2,105	1,967	2,180	2,237	2,121	2,259	428	515	541	590	789	854	965
16. Søndre Thronhjems	1,712	1,607	1,605	1,924	2,060	2,130	1,896	825	806	787	1,033	1,287	1,329	1,167
17. Nordre Thronhjems	966	1,186	1,025	1,254	1,149	1,172	974	443	588	567	835	1,091	1,145	754
18. Nordland	1,261	852	1,532	1,156	1,280	1,409	820	196	157	242	241	335	464	242
19. Tromsø	286	511	848	751	892	951	857	47	57	115	125	176	224	211
20. Finmarken	221	252	362	332	336	361	703	17	215	20	57	67	70	77
Summa	31,420	32,352	37,529	37,777	35,388	36,128	35,260	16,100	17,972	21,479	26,783	28,995	27,730	27,037
Kjøbstæderne stiftsvis.														
1. Christiania Stift	2,365	2,433	2,344	2,836	3,181	2,664	3,160	3,341	2,432	2,821	4,008	5,473	4,323	5,135
2. Hamar Stift	22	21	38	106	171	153	126	7	14	18	131	210	143	115
3. Christiansands Stift	1,137	998	1,411	1,609	1,447	1,400	2,060	586	458	734	1,046	1,120	1,138	1,485
4. Bergens Stift	697	762	870	911	936	889	1,136	762	798	1,035	1,279	1,520	1,247	1,752
5. Thronhjems Stift	781	918	657	746	721	754	621	499	733	504	667	774	1,022	902
6. Tromsø Stift	126	147	208	233	239	290	408	42	71	127	85	138	160	222
Summa	5,128	5,279	5,528	6,446	6,695	6,150	7,511	5,237	4,506	5,239	7,216	9,235	8,033	9,611
Kjøbstæderne amtsvis.														
1. Smaalenene	463	496	471	640	628	516	592	327	315	352	772	656	614	580
2. Akershus	-	69	52	89	68	53	52	-	21	26	45	35	26	21
3. Christiania	672	732	779	723	1,059	995	1,210	2,041	1,563	1,923	2,086	3,664	2,875	3,619
4. Hedemarken	-	-	-	54	120	88	64	-	-	-	62	173	90	68
5. Christians	22	21	38	52	51	65	62	7	14	18	69	37	53	47
6. a. Drammen	474	370	316	409	430	292	559	323	288	235	379	551	308	498
b. andre Byer i Buskerud	395	406	365	437	440	346	266	77	75	87	136	162	142	98
7. Jarlsberg	361	360	361	533	556	462	481	573	170	198	590	405	358	319
8. Bratsberg	361	279	382	414	447	442	534	225	91	212	290	336	352	403
9. Nedenæs	221	175	238	295	228	267	197	159	111	194	244	242	308	259
10. Christiansand	266	325	291	388	296	301	344	90	139	116	264	242	207	247
andre Byer i Lister og Mandal	-	-	52	45	56	57	57	-	-	22	16	24	24	33
11. Stavanger	289	219	448	467	420	333	756	112	117	190	232	276	247	446
andre Byer i Stavanger	-	-	-	-	-	-	172	-	-	-	-	-	-	97
12. Bergen	697	762	839	888	884	812	1,068	762	798	1,012	1,236	1,465	1,162	1,679
13. a. Romsdal i Bergens Stift	-	-	31	23	52	77	68	-	-	23	43	55	85	73
b. Romsdal i Thronhjems Stift	211	224	206	236	242	247	222	98	108	135	139	188	192	200
14. Thronhjems	541	654	418	492	450	475	368	394	616	359	521	565	812	676
15. Levanger	29	40	33	18	29	32	31	7	9	10	7	21	18	26
16. Bodø	11	4	1	7	-	5	16	3	4	-	3	-	4	7
17. Tromsø	65	98	128	181	128	88	145	25	40	80	51	81	71	98
18. Finmarken	50	45	79	50	111	197	247	14	27	47	31	57	85	117
Summa	5,128	5,279	5,528	6,446	6,695	6,150	7,511	5,237	4,506	5,239	7,216	9,235	8,033	9,611

R é s u m é.

Le cadastre norvégien a pour but de servir de base à l'établissement et à la répartition de l'impôt foncier et d'individualiser les propriétés dans les ventes, hypothèques etc.

Il a été formé de la manière suivante:

Des commissions d'experts élus pour chaque commune ont évalué les forces productives de toutes les propriétés pour déterminer leur valeur proportionnelle relative aux autres propriétés situées dans la même commune.

Ces évaluations ont cependant été très sommaires et imparfaites, la loi n'ayant prescrit ni l'arpentage des terres, ni la description des propriétés d'après des questionnaires uniformes.

D'autres commissions élues pour chaque sous-préfecture ont ensuite déterminé les valeurs cadastrales des communes situées dans la même sous-préfecture, en examinant dans chaque commune quelques propriétés normales.

Enfin il y a eu une commission centrale qui a réuni pour tout le pays les résultats des évaluations des sous-commissions et qui a déterminé en dernier lieu les valeurs cadastrales.

De cette manière chaque propriété a été taxée à tel ou tel nombre de „skylddaler“, unité cadastrale formant la base constante de l'assiette des impôts fonciers.

Il est très difficile d'indiquer même approximativement l'étendue et la valeur d'un skylddaler de terre. En moyenne les propriétés rurales contiennent par skylddaler:

- a) 1 hectare de terre cultivée en blé et en pomme de terre.
- b) 1 à 2 hectares de prairies artificielles.
- c) 2 à 2½ hectare de prairies naturelles.
- d) 20—30 hectares de forêts.
- e) une grande étendue de terrains incultivés.

Le prix moyen par skylddaler est environ 3,400 francs y-compris la valeur des maisons appartenant à la propriété.

Mais tous ces rapports varient extrêmement dans les différentes parties du royaume.*)

L'élaboration du cadastre actuellement en vigueur a été commencée en 1818 et achevée en 1836.

La loi du 6 Juin 1863 en a ordonné la révision complète. En raison des grands frais on n'a pas encore cette fois exigé l'arpentage des terres; cependant afin d'assurer autant que possible l'exactitude des résultats, on a prescrit un questionnaire assez détaillé.

Sauf la description plus exacte des propriétés on a procédé de la même manière qu'en 1818. Bien que l'arpentage n'ait pas été rendu obligatoire, les terres cultivées ont été mesurées dans un grand nombre de communes et les descriptions contiennent des matériaux statistiques très intéressants, qui cependant n'ont pas encore été dépouillés. La révision entière sera probablement finie dans quelques années.

Le nombre des propriétés a été recherché tous les cinq ans depuis 1835. On a distingué entre les propriétés cultivées par les propriétaires eux-mêmes et celles qui ont été affermées, en indiquant en même temps les valeurs cadastrales pour chacune de ces deux catégories.

En 1870 on a prescrit un questionnaire plus détaillé en demandant la classification des propriétés d'après leur valeur cadastrale avec indication séparée:

- a. des biens-fonds formant des exploitations entières;
- b. des parcelles de prairies, de pâturages etc., enregistrées séparément dans le cadastre, mais dépendant d'autres propriétés;
- c. des forêts enregistrées séparément;
- d. des parcelles servant d'emplacement à des bâtiments.

Les propriétés désignées par les lettres a et c ont été subdivisées comme suit:

- 1) Propriétés appartenant: 1) à l'Etat, 2) aux communes, 3) à divers fonds publics, 4) aux institutions de banque et de crédit foncier,

*) Le skylddaler formant la base de l'assiette des impôts fonciers, les grandes différences de sa valeur vénale semblent indiquer une grande inégalité en ce qui concerne la répartition de ces impôts. Mais il faut remarquer que les impôts fonciers sont presque tous des taxes communales, votés par les autorités de chaque commune, et que les différences ne sont pas très sensibles quant aux propriétés situées dans la même commune.

- 5) aux particuliers demeurant: a) dans la commune, b) dans d'autres communes rurales, c) dans les villes, d) à l'Etranger.

On ne possède pas de statistique du nombre des propriétés des villes.

Quant à la nature de la propriété foncière, j'ai mentionné plus haut que l'ancien cadastre n'indiquait pas l'étendue des terrains et que les données recueillies lors de la révision du cadastre n'ont pas encore été dépouillées. Pour déterminer approximativement l'étendue des terres cultivées ainsi que des prés artificiels et naturels, on s'est servi des calculs basés sur les données relatives aux quantités ensemencées, combinées avec divers chiffres proportionnels recherchés séparément pour chaque commune.

Les résultats des calculs sur l'étendue des terres ensemencées de blé et de pommes de terre ont été publiés dans le rapport quinquennal de 1861—65. Quant aux données plus détaillées de l'année 1870 le dépouillement n'en est pas encore achevé.

L'inscription obligatoire des mutations des propriétés foncières a été utilisée pour recueillir des données sur les ventes et les prix des biens-fonds. On n'a cependant jusqu'ici demandé que l'indication annuelle du total des ventes et des sommes payées. Quant aux prix on s'est borné à calculer leur rapport à l'unité cadastrale de „skylddaler“ en éliminant des calculs les ventes faites dans des circonstances exceptionnelles.

C'est la petite culture qui prédomine en Norvège. Parmi 149,000 propriétés rurales on comptait en 1870 31,500 parcelles, pâturages, forêts et 117,548 propriétés agricoles. De ce nombre 80,652 appartenaient à la petite culture (valeur cadastrale de 0,2—2 skylddaler), 35,000 à la culture moyenne (de 2—10 skylddaler) et seulement 1896 à la grande culture. En rapport à la valeur cadastrale les petites propriétés occupent les 32,1 pourcent, les propriétés moyennes les 54,8 pourcent et les grandes propriétés les 13,1 pourcent. Les cultivateurs des petites et des moyennes propriétés ont pour la plus grande partie à côté de l'agriculture d'autres sources de subsistance, surtout la pêche dans les parties de l'ouest et du nord, la navigation aux côtes du sud et l'exploitation des forêts dans l'intérieur.

Le nombre des propriétés s'est augmenté de 94,000 en 1819 à 110,000 en 1840 et 149,000 en 1870. Cette augmentation s'est produite surtout en ce qui concerne les parcelles d'au dessous de 0,2 skylddaler (accroissement annuel: + 3,2 pct) et les petites propriétés (+ 1,8 pct.), pendant que le nombre des propriétés moyennes et grandes (d'au dessus de 2 skylddaler) a fait voir une faible diminution. Cependant si l'on prend en considération l'augmentation de la valeur des propriétés et le développement de la culture on trouve, que le nombre des grandes et des moyennes propriétés s'est accru, la même valeur cadastrale représentant en 1870 une culture beaucoup plus grande qu'en 1819.

Presque toutes les propriétés (ou 97 pourcent), appartiennent aux particuliers et non moins que 91 pourcent aux particuliers résidant dans la même commune où la propriété est située. Autrefois une partie considérable était occupée par la mainmorte, qui au commencement de ce siècle possédait au moins $\frac{1}{3}$ et en 1821 $\frac{1}{10}$ de la propriété foncière.

Environ 20,000 propriétés d'une valeur cadastrale de 30,000 skylddaler ($\frac{1}{3}$ du total) avaient leurs terres ou en commun ou tellement confondues entre eux que leur exploitation en était extrêmement gênée. Les pâturages sont presque toujours exploités en commun. La législation a fait beaucoup surtout depuis 1821 et 1857, pour faciliter l'abolition de la communauté foncière.

La grande majorité des propriétés est exploitée par les propriétaires eux-mêmes et seulement une dixième en est affermée ou louée. Le rapport des propriétés affermées ou louées comparé au total des propriétés rurales s'est continuellement diminué; au commencement du 17ième siècle il était de 60 pourcent, en 1820: de 33, en 1855: de 15 et en 1870 de 10 pourcent.

Les prix des biens-fonds se sont élevés rapidement pendant les années 1850—1858; à partir de cette année ils ont subi une baisse sensible jusqu'à l'année 1870 où un nouvel accroissement a commencé.

Indhold.

Indledning	Side III.
(Eiendommenes Fordeling og Jordudstyknings III. Offentlig og privat Eiendom XII. Jordfællesskab og Udskiftning XIV. Selveiendom og Leilændings- eller Forpagtningsgods XX. Eiendomspriser XXVI.)	
Schema med tilhørende Forklaringer	— XXVIII
Rettelser	— XXX
Tabeller:	
No. 1. (er bleven undertrykt cfr. Anm. Side 1)	— 1
No. 2. Eiendommenes Fordeling i Landdistrikterne ved Udgangen af Aaret 1870:	
a) Summariske Opgaver	— 2
b) Detaillerede Oplysninger om Eiendommenes Størrelse	— 11
c) Antal og Matrikulskyld af andre særskilt skyld- satte Eiendomme end Jordbrug	— 14
d) Jordbrug og Skove fordelt efter de forskjel- lige Slags Eiere	— 15
No. 3. Jordfællesskab og Udskiftning:	
a) Jordfællesskab ved Udgangen af 1870	— 19
b) Udskiftning i Aarene 1866—70	— 20
No. 4. Antal og Værdi af de i Riget i Aarene 1866—70 afhændede faste Eiendomme	— 21
No. 5. Eiendomspriser og Værdi af de faste Eiendomme i Aarene 1852—1870	— 24
No. 6. Eiendomspriser i hvert af Aarene 1852—1870	— 33
No. 7. Antal og Matrikulskyld af faste Eiendomme i Aarene 1819, 1838, 1840, 1845, 1850, 1855, 1860, 1865 og 1870	— 35
No. 8. Detaillerede Oplysninger om Eiendommenes Stør- relse i Aarene 1819 og 1838	— 37
No. 9. Eiendommenes Fordeling mellem Selveiere og Leilændinge eller andre Fæstere i Aarene 1840, 1845, 1850, 1855, 1860, 1865 og 1870	— 39
No. 10. Antallet af jordbrugende Selvejere, Leilændinge og Forpagtere samt Husmænd ifølge Folketællin- gerne af 1835, 1845, 1855 og 1865	— 42
No. 11. Antal og Salgsbeløb af de i Aarene 1836—1870 afhændede faste Eiendomme	— 44
Forklaring i det franske Sprog af Tabellernes væsentligste Indhold	— 49

Table des matières.

Introduction:	Page III.
Constitution de la propriété foncière, morcelle- ment III; biens-fonds publics et privés XXII; com- munauté foncière XIV; biens fonds cultivés par les propriétaires et par des fermiers XX. Prix XXVI.)	
Questionnaire	— XXVIII
Corrections	— XXX
Tableaux:	
No. 1. (supprimé à cause de l'incertitude des données)	
No. 2. Répartition des propriétés rurales à la fin de l'année 1870:	
a) Données sommaires	— 2
b) Données détaillées relatives à la distribution des grandes et des petites propriétés	— 11
c) Nombre et valeur cadastrale des biens-fonds qui ne constituent pas des exploitations entières —	14
d) Biens-fonds, appartenant aux particuliers rési- dant dans la commune et étrangers, à la main morte, à l'état et aux communes	— 15
No. 3. Communauté foncière (en allemand: „Feldgemeinschaft.“)	
a) Situation à la fin de l'année 1870	— 19
b) Mouvement pendant les années 1866—70	— 20
No. 4. Nombre et valeur des biens-fonds vendus pendant les années 1866—70.	— 21
No. 5. Prix et valeur totale des biens-fonds ruraux pour les années 1852—1870	— 24
No. 6. Prix des biens-fonds ruraux dans chacune des an- nées 1852—1870	— 33
No. 7. Nombre et valeur cadastrale des biens-fonds ru- raux dans les années 1819, 1838, 1840, 1845, 1850, 1855, 1860, 1865 et 1870	— 35
No. 8. Données détaillées relatives à la distribution des grandes et des petites propriétés dans les années 1819 et 1838	— 37
No. 9. Répartition des biens-fonds, cultivés par les pro- priétaires-cultivateurs et par des fermiers dans les années 1840, 1845, 1850, 1855, 1860, 1865 og 1870 —	39
No. 10. Nombre des propriétaires-cultivateurs, des fermi- ers et des „husmaend“ (ouvriers-fermiers) d'après les recensements de 1835, 1845, 1855 et 1865	— 42
No. 11. Nombre et valeur des biens-fonds vendus pendant les années 1836—1870	— 44
Resumé dans la langue française	— 49

